THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES.

OFFICIAL REPORT

Twentieth day of the Fifth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 11th March, 1971.

The House met at Twelve of the Clock

(*Mr. Deputy Speaker in the Chair*)

BUSINESS OF THE HOUSE

Mr. Speaker :— The Minister for Finance will present the Budget for 1971-72.

Sri N. Ramachandra Reddi :— Mr. Speaker, Sir, the results of the mid-term poll to the Lok Sabha are available from a large number of constituencies. In the Telangana region, the Telangana Praja Samithi fought these elections on the issue of the formation of a separte State for Telangana. The poll results reveal a land-slide victory to the forces demanding a separate State for Telangana. The ruling party in the State opposed the formation of a separate State and suffered a devastating defeat at the hands of the Praja Samithi.

Mr. Speaker :— What is it you are reading ?

Sri N. Ramachandra Reddi : — This is a statement, Sir.

Mr. Speaker :—How does it arise ?

Sri N. Ramachandra Reddi : — It does arise...

Mr Speaker :—It is not proper.

Sri N Ramachandra Reddi : — The poll results make it clear that this Government has forfeited the confidence of the people of this region. It can no more represent the people of Telangana. A Government which has no support of the people of Telangana has no right to present a budget which affects the interests of the people of the region. It should immediately vacate office. I demand immediate resignation of the Government.

Sri K. Brahmananda Reddi : - The people of Telangana area must be congratulated for pricking the bubble of Telangana Praja Samithi.

Sri N. Ramachandra Reddi :— In protest we are staging a walk-out.

(So saying, Sri N. Ramachandra Reddi accompanied by other Members of his party staged a walk-out, some of the Members saying 'Jai Telangada',)

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT
(Budget) FOR 1971-72
VOTE ON ACCOUNT

శ్రీ విజయభాస్కర రెడ్డి :— అధ్యక్షా, 1971-72 సంవత్సరపు ఆంధ్రప్రదేశ్ బడ్జెటును నివేదిస్తున్నాను.

గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు-ఇటీవల పార్లమెంటు మధ్యంతర ఎన్నికల దృష్ట్యా శాసనసభ, మండలి కొద్ది కాలం పాటు మాత్రమే సమావేశమవుతున్నాయి. ఆర్థిక సంవత్సరం త్వరలో ముగియనున్నది బడ్జెటును గురించి సవివరంగా పరిశీలించుటకై గౌరవ సభ్యులు మళ్ళీ సమావేశమయ్యేంతవరకు, ప్రస్తుత సర్వీసుల నిర్వహణకై తగిన నిధులను పరిపాలనా వ్యవస్థకు సమకూర్చడం అవసరం. ఈ సందర్భంలో 1971 సెప్టెంబరు ఆఖరువరకు ఆరునెలల కాలానికి "వోట్ ఆన్ అక్కౌంట్" ను కోరుతూ, నేను మధ్యంతర బడ్జెటును నివేదిస్తున్నాను. తుది బడ్జెటును తర్వాత, కొంచెం ఆలస్యంగా సభకు నివేదిస్తాను.

7-3-1970 అధ్యక్ష ఉత్తర్వు ప్రకారం, 1958 ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంతీయ సంఘపు ఆర్డర్ సవరించబడింది. ఇందుకనుగుణంగా, తెలంగాణా ప్రాంతానికి, రాష్ట్రంలోని మిగతా భాగానికి ఆదాయ వ్యయాల వివరాలు బడ్జెట్‌లో విడివిడిగా చూపించబడినై - భార్గవ సంఘం సిఫార్సు చేసిన కేటాయింపు సూత్రాల ప్రకారం ఇది జరిగింది. 1968-69, 1969-70 సంవత్సరాల ఆదాయ వ్యయాలు కూడా యీ సూత్రాల ప్రకారం కేటాయించబడినై. బడ్జెటుపై వివరణ నివేదికకు (VI) వ అనుబంధంలో ఆ ఫలితాలు పొందుపరచబడినై.

1969-70 లెక్కల ప్రకారం, 1970-71 సవరించిన అంచనాల ప్రకారం ద్యోతకమయ్యే రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిగురించి క్లుప్తంగా పేర్కొంటాను.

1969-70 లెక్కలు

ఇప్పుడు లభించిన 1969-70 లెక్కలబట్టి చూస్తే మొత్తం రివిన్యూ తరుగు రూ. 27.83 కోట్లు వుంటుంది. రివిన్యూ ఖాతాన జమ రూ. 248.20 కోట్లు, రివిన్యూ ఖాతాన ఖర్చు రూ. 276.03 కోట్లు. ఆర్థిక వ్యవహారాలన్నిటిదృష్ట్యా, 1969-70 సంవత్సరం ముగింపుకు రూ. 0.88 కోటి రొక్కపు నిల్వ వుంది.

1970-71 సవరించిన అంచనాలు

రివిన్యూ ఖాతా :

బడ్జెటు అంచనాలు రూ. 265.93 కోట్లు. అయితే ఇందుకుబదులు, రివిన్యూ ఖాతాన జమలు రాష్ట్ర ప్రణాళికకు, కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించిన పథకాలకు కేంద్రంనుంచి లభించే గ్రాంట్లతో సహా రూ. 286.59 కోట్లు వుండగలవని అనుకొంటున్నాం. ఈ పెరుగుదలకు ముఖ్యకారణాలు—ఆదాయపు పన్ను, ఎక్సైజు సుంకాలు-వీటి వాటాలవిషయంలో కేంద్రప్రభుత్వంనుంచి లభించగలవనుకుంటున్న అదనపు వసూళ్లు; ఆంధ్రప్రాంతంలో మద్యపాన నిషేధాన్ని రద్దుచేయటంవలన లభించే అధిక ఆదాయం. రివిన్యూ ఖాతాన ఖర్చు రూ. 298.61 కోట్లు ఉంటుంది. బడ్జెటు అంచనా రూ. 266 43 కోట్లు. ముఖ్యమైన పెరుగుదలకు కారణాలు—ఋణాలపై వడ్డీ; బడ్జెట్ ప్రతిపాదనల అనంతరం ఆమోదింపబడిన పథకాలపై అదనపు ఖర్చు—ఇందుకు శాసనసభ పూర్వపు సమావేశంలో అనుబంధ ప్రతిపాదనలు ఓటు చేయబడినాయి.

పెట్టుబడి వినియోగం :

మొత్తం రూ. 39.46 కోట్ల పెట్టుబడి వినియోగాన్ని 1970-71 బడ్జెట్ ప్రతిపాదించింది. అయితే పెట్టుబడి వినియోగపు సవరించిన అంచనా ప్రకారం ఈ మొత్తం రూ. 40 55 కోట్లు.

మొత్తం పరిస్థితి :

పైన సూచించిన సవరించిన అంచనాల ప్రకారం, 1970-71 ఆర్థిక వ్యవహారాల ఫలితంగా, మొత్తం రూ. (—) 16.33 కోట్ల తరుగు ఏర్పడవచ్చు — రొక్కపు నిల్వ రూ. (—) 15.5 కోట్లు వుంటుంది. అయితే రాష్ట్ర బడ్జెటులో ప్రణాళికకు చెందని తరుగు నిమిత్తం రూ. 31 కోట్లవరకు క్షామం, తుఫానుల విషయంలో సహాయమై కొరదలాల నిమిత్తం రూ. 7.5 కోట్లవరకు కేంద్ర ప్రభుత్వంనుంచి సహాయం లభించగలదని సవరించిన అంచనాలలో ఉద్దేశించబడింది.

1971-72 బడ్జెట్ అంచనాలు

రివిన్యూ జమలు :

1971-72 బడ్జెట్ అంచనా ప్రకారం, మొత్తం ఆదాయం రూ. 310 04 కోట్లు వుండగలదు—1970-71 సవరించిన అంచనాల ప్రకారం యీ మొత్తం రూ. 286.59 కోట్లు. ఈ పెరుగుదలకు ముఖ్యకారణం - కేంద్రపు పన్నులలో రాష్ట్రపు వాటాకింద ఆశిస్తున్న అదనపు జమలు. ఆర్థికసంఘపు తీర్పుదృష్ట్యా, ఆదాయపు పన్ను విషయమై ముందుగా జరిగే వసూళ్ళలో వాటాను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 1971-72 నుంచి పొందగలుగుతుంది. రాష్ట్ర ఎక్సయిజు సుంకాలు, అమ్మకపుపన్ను విషయంలోకూడా మామూలుగానే అదనపు పెరుగుదలలుకూడా లభించవచ్చు. రాష్ట్ర ప్రణాళికకింద రూ. 15.3 కోట్లమేరకు, కేంద్రం ప్రతిపాదిత పథకాలకింద రూ. 10.89 కోట్లమేరకు కేంద్రంనుంచి సహాయ గ్రాంట్లు రివిన్యూఖాతాన జమచూపబడినై.

రివిన్యూ ఖాతాన ఖర్చు :

బడ్జెటులో ఈ కేటాయింపులు ఇలా ఉన్నాయి— మొత్తం రివిన్యూ ఖాతాన ఖర్చు — రూ. 300.14 కోట్లు ; ప్రణాళికకు చెందని ఖర్చు రూ. 268.8 కోట్లు, రాష్ట్ర ప్రణాళికకు రూ. 19.93 కోట్లు ; కేంద్రం ప్రతిపాదించిన పథకాలకు రూ. 11.41 కోట్లు. 1970-71 సవరించిన అంచనాలలో కరువు కాటకాల బాధితులకు సహాయంగా కేటాయించిన రూ. 8.81 కోట్లు మినహా, 1971-72 బడ్జెటు అంచనాలలోని రూ. 0.75 కోటి మినహా, రివిన్యూ ఖాతాన నికర ఖర్చు రూ. 7.41 కోట్లు వుంటుంది.

పెట్టుబడి వినియోగం :

ప్రణాళిక పథకాలకు, ఇతర పథకాలకు పెట్టుబడివినియోగం 1971-72లో రూ. 46.22 కోట్లు వుండగలదని అనుకుంటున్నాం. పెట్టుబడి తరగతికి చెందిన చిన్నపాటి అంశాలకు మాత్రమే ప్రణాళికేతర పిప యోాల కేటాయింపువర్తిస్తుంది. ఇవి పోను, రాష్ట్ర ప్రణాళిక పెట్టుబడి వినియోగం రూ. 45.55 కోట్లు ఉంటుంది. ప్రణాళిక వివిధరంగాల్లోని భారీ ప్రాజెక్టులకు ఈ కేటాయింపు వర్తిస్తుంది.

పబ్లిక్ ఋణం :

ఈ ఏడాది ప్రకటించాలనుకుంటున్న బహిరంగ మార్కెటు ఋణంవల్ల స్థూలంగా లభించే మొత్తం రూ. 16.08 కోట్లు వుండగలదని బడ్జెటులో ప్రతిపాదించబడింది. ఈ ఏడాది చెల్లించవలసిన ఋణం నిమిత్తమై రూ. 6.58 కోట్లను సమకూర్చిన తర్వాత, నికర లబ్ధి రూ. 9.5 కోట్లు వుంటుంది. చిన్న పొదుపు ఉద్యమంలో వాటిద్వారా లభించగల మొత్తం రూ. 3.5 కోట్లు వుండవచ్చు— 1970-71 లో రూ. 3 కోట్లు లభించింది.

మొత్తం పరిస్థితి :

పైన ప్రస్తావించిన అంచనాలు ఆధారంగా, రివిన్యూ ఖాతాన రూ. 9.89 కోట్లు మిగులు ఉండగలదని భావిస్తున్నాం. అయితే పెట్టుబడి వినియోగం, పబ్లిక్ ఋణం, పబ్లిక్ అకౌంట్—పిటిదృష్ట్యా, మొత్తం పరిస్థితి ఎలా వుంటుందంటే, రూ. 9.9 కోట్ల తరుగు వుంటుందన్నమాట — 1971-72 బడ్జెట్ వ్యవహారాల ఫలితంగా.

రొక్కపు నిల్వ :

ఇంతకుముందు చెప్పినట్లు, 1970-71 సంవత్సరం రూ. 15.5 కోట్లతరుగుతో ముగియవచ్చు. 1971-72 లో ఏర్పడుతుందనుకుంటున్న బడ్జెట్ తరుగు ఫలితంగా, ఆసంవత్సరం రూ. 25.4 కోట్ల తరుగు రొక్కపునిల్వతో ముగియవచ్చు. ఈ సందర్భంలో నేనోకమాట చెప్పాలి : ప్రణాళికకు చెందని పథకాలకు రూ. 10 కోట్లు, రాష్ట్ర ప్రణాళికకు అదనపు సహాయం రూ. 8 కోట్లు సహాయం కేంద్రంనుంచి లభించగలదని భావిస్తున్నాం. ఆ విధంగా బడ్జెటులో ఈ మొత్తాలు జమచూపబడినై.

బడ్జెట్‌లోని ముఖ్యమైన అదనపు కేటాయింపుల్లో కొన్నిటిని గురించి ఇప్పుడు ప్రస్తావిస్తాను—

(i) షెడ్యూల్డు కులాలు, షెడ్యూల్డు తరగతులు, షెడ్యూల్డు జాతులు, మిగతా వెనుకబడ్డవర్గాలకు ఇళ్ళ స్థలాలను సంపాదించేందుకై అయ్యే ఖర్చుకుగాను మొత్తం ఒక కోటి రూపాయలు 1971-72 బడ్జెటు అంచనాల్లో కేటాయించబడినై. ఇందునిమిత్తమై 197 -72 బడ్జెటు అంచనాల్లో కేటాయింపు రూ. 1.5 కోట్లకు పెంచబడింది—ఇప్పటికన్న పెద్ద కార్యక్రమాన్ని అమలు జరిపేందుకుగాను.

(ii) ప్రణాళికకు చెందని కేటాయింపుకింద, షెడ్యూలు కులాలకై మంచి నీటి బావుల కేటాయింపు, ఇప్పటి రూ. 6 లక్షల కేటాయింపునుంచి రూ. 12 లక్షలకు పెంచబడింది.

(iii) గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు—రాష్ట్రంలోని పురపాలక సంఘాల ఆర్థిక పరిస్థితులను పరిశీలించేందుకై, ఒక ఉన్నత సంఘం ఏర్పాటుచేయబడింది. 1971-72 లో ఈ సంఘపు సిఫార్సుల అమలుకై బడ్జెటు అంచనాల్లో ఒక కోటి రూపాయలు కేటాయించబడినై.

(iv) సంక్షేమ పథకాలను అమలుజరిపేందుకై జిల్లా పరిషత్తులకు, పంచాయతీ సమితులకు తగిన ఆర్థిక వసతులను సమకూర్చేందుకుగాను, బడ్జెటు అంచనాల్లో రూ. 3 కోట్లు అదనపు కేటాయింపు చేయించబడింది.

(v) మోటారుకార్ల కొనుగోలుతోసహా, పోలీసుశాఖను మరింత పటిష్ఠపరచేందుకుగాను 1970-71 లో రూ. 50 లక్షలు అదనంగా కేటాయించబడినై. 1971-72 బడ్జెట్ అంచనాల్లో ఇందుకు సమానమైన మొత్తం కేటాయించబడింది. ఏర్పాటుచేయాలని అనుకుంటున్న పోలీసు గృహవసతి సంస్థకు సమకూర్చాలనుకుంటున్న రూ. 25 లక్షలుకూడా ఈ మొత్తంలో చేర్చబడినాయి.

1970-71 వార్షిక ప్రణాళిక

ఈ సంవత్సరపు రాష్ట్ర ప్రణాళికకోసం రూ. 77.39 కోట్ల మొత్తం 1970-71 బడ్జెటులో కేటాయించబడింది. తెలంగాణా ప్రత్యేక అభివృద్ధి, రాయలసీమ, కోస్తా ఆంధ్రజిల్లాల వెనుకబడిన ప్రాంతాల అభివృద్ధి పథకాలను చేర్చేందుకుగాను ప్రణాళికా వినియోగం అధికం చేయబడుతుంది అని సూచించబడింది. శాసనసభ 1970, జులై సమావేశంలో, ఈ చెప్పిన పథకాలకు, గిరిజన సంక్షేమ పథకానికి అయ్యే ఖర్చు నిమిత్తం అనుబంధ ప్రతిపాదనలు ఆమోదించబడినాయి. ఈ విధంగా రాష్ట్ర ప్రణాళిక వ్యయం రూ. 97.42 కోట్లవరకు ఉండవచ్చు. తెలంగాణా ప్రత్యేక అభివృద్ధి పథకాలకు రూ. 9 కోట్లు, రాయలసీమ అభివృద్ధికి రూ. 4 కోట్లు ఈ మొత్తంలో చేర్చబడినాయి. అలాగే గిరిజన సంక్షేమ పథకానికై రూ. 1.6 కోట్లు, పోచంపాడుప్రాజెక్టుకై అదనంగా

కేటాయించిన రూ. 2 కోట్లుకూడా ఈ మొత్తంలో చేర్చబడినై. ఈ ఏడాది ప్రణాళిక నిమిత్తమై కేంద్ర సహాయం రూ. 45.50 కోట్లమేరకు మాత్రమే లభించింది—తెలంగాణా ప్రత్యేక అభివృద్ధి పథకాలకయ్యే రూ 9 కోట్ల మొత్తం కాకుండా. కేంద్రంనుంచి అదనపు సహాయం లభించగలదని క్రితం బడ్జెటులో ఆశించాం. కాని ఆ ఆశ ఫలించలేదు. ఇందుమూలంగా వనరుల విషయంలో తరుగు పెద్దగా ఏర్పడింది.

1971-72 వార్షిక ప్రణాళిక

వార్షిక ప్రణాళికనుగురించిన చర్చల్లో, ప్రణాళికాసమితివారు, 1971-72 ప్రణాళికకు రాష్ట్రపు మొత్తం వనరులు రూ. 87 కోట్లమేరకు మాత్రమే సమకూరగలవని సూచించారు. అయితే రాష్ట్రప్రభుత్వం పక్షాన, అభివృద్ధి వేగాన్ని తగ్గించకుండా వుండాలంటే, ప్రణాళికా వ్యయం ఇంకా చాలా ఎక్కువ స్థాయిలో వుండాలని వివరించాం. తప్పనిసరియైన అవసరాల దృష్ట్యా, పూర్వపు నిర్ణయాలదృష్ట్యా, 1971-72 లో ప్రణాళికా వ్యయంక్రింద రూ. 105.59 కోట్లు కేటాయించబడినాయి. తెలంగాణా ప్రత్యేక అభివృద్ధికిగాను చేసిన రూ. 9 కోట్ల ప్రత్యేక కేటాయింపును ఈ మొత్తంలో చేర్చలేదు. ఇందునిమిత్తమై ప్రాంతీయ సంఘపు సిఫార్సును ప్రత్యేకంగా పొంది, తగిన ప్రతిపాదనలను తర్వాత సభ ముందు నివేదిస్తాం. రూ. 105.59 కోట్ల ప్రణాళికా వ్యయంలో యీ క్రింది కేటాయింపులు చేర్చబడినై :

		రూ. కోట్లలో
నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు	....	10.62
పోచంపాడు ప్రాజెక్టు	....	6.00
శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు	....	4.20

రాయలసీమ అభివృద్ధి సంఘపు సిఫార్సును అనుసరించి, రాయలసీమ అభివృద్ధి పథకాల నిమిత్తమై రూ. 4 కోట్ల వినియోగం ప్రణాళికలో కేటాయించబడింది. 1970-71 లో అమలుజరుపబడుతున్న గిరిజన అభివృద్ధిపథకానికిగాను, రూ. 146 లక్షల మొత్తం వినియోగాన్ని ప్రణాళిక సమకూరుస్తుంది.

అభివృద్ధి కార్యక్రమాల వివరాల గురించి, పూర్తి బడ్జెట్ సమయంలో ప్రస్తావిస్తాను. ప్రస్తుతం, ఇటీవల ప్రారంభించిన కొన్ని ముఖ్య కార్యక్రమాల గురించి క్లుప్తంగా పేర్కొంటాను.

గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు, ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్రలో 1971 చెప్పుకోదగిన సంవత్సరం. రామగుండంవద్ద బొగ్గు ఆధారంగా ఎరువు ప్రాజెక్టుపని ప్రారంభమవటమేకాక, విశాఖపట్నం ఉక్కు కర్మాగారపు పనికి ప్రధాన మంత్రి ప్రారంభోత్సవం చేశారు. ఇక ఇటీవలే విశాఖపట్నంవద్ద జింక్ స్మెల్టర్ ప్లాంట్ స్థాపన ఆమోదించబడింది. పని త్వరలో ప్రారంభమవుతుంది.

గ్రామీణ అభివృద్ధిరంగంలో, ఈ ఏడాది ఎంతో ప్రాముఖ్యం గల మూడు విశిష్ట పథకాలు ప్రవేశపెట్టబడినాయి. చిన్నకారు రైతుల ఆర్థికాభివృద్ధిని వేగిరపరచేందుకై ఉద్దేశింపబడిన చిన్న రైతుల అభివృద్ధి సంస్థ అనే పథకం నల్గొండ, కడప, శ్రీకాకుళం జిల్లాలలో అమలుజరుపబడింది. మరి చిన్నకారు రైతుల, వ్యవసాయ శ్రామికుల పథకం ఇటీవల నల్గొండ, విశాఖపట్నంజిల్లాలో ప్రవేశపెట్టబడింది. అనావృష్టికి ఆలవాలమయ్యే ప్రాంతాల్లో పనిపాటలను చూపించగల పథకాలని ఉద్దేశింపబడిన గ్రామీణ కార్యక్రమాల పథకం రాయలసీమ నాలుగుజిల్లాల్లో, మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో ప్రారంభించబడింది ఇందుకు సరిపడ మొత్తం సుమారు రూ. 8 కోట్లు సమకూర్చబడినాయి.

గిరిజన సంక్షేమ రంగంలో, ఈ ఏడాది ప్రణాళికా వ్యయం బాగా హెచ్చు చేయబడింది. రిజర్వు బ్యాంకు సహాయంతో గిరిజన సహకార సంస్థద్వారా తక్కువ గడువు పరపతిని సమకూర్చే సహాయ పథకాలు, షెడ్యూల్డు, తదితర ప్రాంతాల్లోని చాలామంది పిల్లలకు పుష్టికర ఆహార పథకాలు ప్రారంభించబడినాయి. షెడ్యూల్డు కులాల, తరగతులవారికి ఇళ్ళను నిర్మించేందుకై ఋణాలను సమకూర్చేందుకై విడిగా గృహవసతిసంస్థ ఒకదానిని నెలకొల్పాలని కూడా ప్రతిపాదించబడింది. భారత జీవితభీమాసంస్థనుంచి నిధులుసమకూరుతాయి.

ప్రసంగాన్ని ముగించేముందు, ఒక విషయాన్ని మళ్ళీ ప్రస్తావిస్తాను. రాష్ట్రపు సత్వర, సర్వతోముఖ ఆర్థిక అభివృద్ధినిసాధించేందుకుగాను భారీయెత్తున అభివృద్ధి పథకాలను ప్రారంభిస్తున్నాం. అయితే ఇదే సమయంలో మనవనరులను మెరుగుపరచుకొనేందుకు తగిన చర్యలను తీసుకొని ఆ విధంగా మన ప్రణాళికలను పటిష్టంగా అమలు జరుపుకోవటం అవసరం అనికూడా విన్నవించుకుంటున్నాను. రాష్ట్ర ఆదాయాన్ని అధికంచేసేందుకై తగిన ప్రతిపాదనలను వచ్చేసమావేశంలో నివేదించగలుగుతాను.

నా యీ ప్రసంగాన్ని ఓపికతో విన్నందుకు, అధ్యక్షా, మీకు, గౌరవ సభ్యులకు నా ధన్యవాదాలు. మీ అనుమతితో, నేను ఇప్పుడు ఈ మధ్యంతర బడ్జెటును, ఆరునెలల గడువుకు "ఓట్ ఆన్ అకౌంట్"ను నివేదిస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—The House stands adjourned to meet at 3 P.M. on Monday the 15th March, 1971.

(The Houe then adjourned)

APPENDIX.

Speech of Sri K. Vijaya Bhaskara Reddy, Minister for Finance, presenting the Budget for 1971-72 *to the Andhra Pradesh Legislature on the* 11*th March,* 1971.

SIR,

I rise to present the Budget of Andhra Pradesh for the year 1971-72.

As the Hon'ble Members are aware, the Legislature is meeting only for a short period in view of the recent mid-term elections to the Parliament. The financial year is coming to a close shortly and it is necessary, therefore, to place the administration in sufficient funds for maintining the current services untill such time that the Hon'ble Members are able to meet again for detailed consideration of the Budget. It is in this context I am presenting an interim budget for the purpose of seeking a 'Vote on Account' for a period of six months upto the end of September 1971. I shall come before the House later in the year with the final Budget.

I may mention at the outset that consistent with the requirement set out in the Presidential Order dated 7th March, 1970 through which the Andhra Pradesh Regional Committee Order of 1958 was amended, the details of the receipts and expenditure in relation to Telangana region and rest of the State have been indicated separately in the Budget now presented based on the principles of allocation recommended by the Bhargava Committee. The income and expenditure for the years 1968-69 and 1969-70 have also been allocated on the basis of the principles laid down by the Committee and the results have been furnished in Appendix VI to the Explanatory Memorandum on the Budget.

I shall now briefly describe the financial position of the State as reflected in the Accounts for the year 1969-70 and Revised Estimates 1970-71, and then proceed to explain the Budget Estimates for 1971-72.

The accounts for the year 1969-70 which are now available indicate an overall revenue deficit of Rs. 27.83 crores, the Revenue receipts amounting to Rs. 248.20 crores and the Revenue expenditure being of the order of Rs. 276.03 crores. Taking all the financial transactions together, the year 1969-70 closed with a cash balance of Rs. 0.83 crore.

Revenue Account.—As against the Budget Estimates of Rs. 265.96 crores, the Revenue receipts including the grants from the Government of India for State Plan and Centrally Sponsored Schemes are expected to be Rs. 286.59 crores. The increase is mainly due to additional receipts expected from the Government of India towards share of Income Tax and Excise Duties and increased receipts due to the scrapping of prohibition in Andhra area. Revenue expenditure is now placed at Rs. 298.61 crores as against the Budget Estimate of Rs. 266.43 crores. The main increases are in respect of interest on debt and additional expenditure in respect of the schemes which were approved subsequent to the formulation of the Budget and for which supplementary estimates were voted by the Legislature earlier.

Capital outlay.—The Budget for 1970-71 provided for a total capital outlay of Rs. 39.46 crores. The Revised Estimate under capital outlay has been placed at Rs. 40.55 crores.

Overall position.—On the basis of the Revised Estimates indicated above, the financial transactions of the year 1970-71 are expected to result in an overall deficit of Rs. (—) 16.33 crores, leaving a closing cash balance of Rs. (—) 15.5 crores. It would, however, be mentioned that in the Revised Estimates assistance from the Government of India to the extent of Rs. 31 crores towards non-Plan deficit in the State Budget and Rs. 7.5 crores towards arrears of famine and cyclone relief assistance has been assumed.

BUDGET ESTIMATES 1971-72

Revenue Receipts.—The Budget Estimates for 1971-72 envisages a total revenue of Rs. 310.04 crores, as against Rs. 286.59 crores anticipated in the Revised Estimates for 1970-71. The increase is mainly in respect of the additional receipts anticipated as States' share of Central taxes. In terms of the Finance Commission's Award, the State Government becomes entitled to a share in the advance collections of Income Tax from 1971-72. Certain normal increases are also anticipated in respect of State Excise Duties and Sales Tax. The revenue account takes credit for grants-in-aid from the Centre of Rs. 15.3 crores for the State Plan and Rs. 10.89 crores for Centrally Sponsored Schemes.

Revenue Expenditure.—The Budget provides for a total Revenue Expenditure of Rs. 300.14 crores, consisting of Rs. 268.8 crores on the non-Plan side, Rs. 19.93 crores towards State Plan and Rs. 11.41 crores towards Centrally Sponsored Schemes. On a comparable basis excluding the

provision made for famine relief which accounts for Rs. 8.81 crores in the Revised Estimates for 1970-71 and only Rs. 0.75 crore in Budget Estimates 1971-72, the net increase in revenue expenditure is Rs. 7.41 crores.

Capital outlay.—The capital outlay on Plan and non-Plan schemes is expected to be Rs. 46.22 crores during the year 1971-72. Excluding the provision on non-Plan account which relates only to minor items of capital nature, the capital outlay on State Plan will be Rs. 45.53 crores. This would cover the provision for major projects in different sectors of the Plan.

Public Debt.—The Budget includes receipts of the order of Rs. 16.08 crores being the gross proceeds of the open market loan proposed to be floated during the year. After providing for Rs. 6.58 crores towards the discharge of loan maturing for repayment during the year, the net receipts will be Rs. 0.5 crores. The net receipts from the share of Small Savings are expected to be Rs. 3.5 crores, as against Rs. 3 crores in 1970-71.

Overall position.—On the basis of the estimates referred to above, it is anticipated that there will be a surplus of Rs. 9.89 crores on the Revenue Account. However, taking into account the Capital Outlay, Public Debt, and Public Account, the overall position will be a deficit of Rs. 9.9 crores resulting from the budgetary transactions of the year 1971-72.

Cash Balance.—As stated earlier, the year 1970-71 is expected to close with a minus cash balance of Rs. 15.5 crores. As a result of the budgetary deficit during 1971-72, the year is expected to close with a negative cash balance of Rs. 25.4 crores. I should mention in this connection that the Budget takes credit for a non-Plan assistance of the order of Rs. 10 crores from the Centre and additional assistance for the State Plan to the extent of Rs. 8 crores.

I shall now refer briefly to some of the main additional provisions made in the Budget:—

(*i*) It may be recalled that in the Budget Estimates for the year 1970-71, a total provision of Rs. 1 crore was made towards the expenditure on acquisition of house-sites for Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Other Backward Classes. The provision in Budget Estimates 1971-72 for this purpose has been enhanced to Rs. 1.5 crores in order to secure the implementation of a larger programme.

(*ii*) The non-Plan provision for drinking water wells for Scheduled Castes has been enhanced to Rs. 12 lakhs from the existing provision of Rs. 6 lakhs.

(*iii*) As the House is aware, a High Power Committee has been set up to examine the finances of the Municipalities in the State. In order to provide for the implementation of their recommendations during the year 1971-72, a provision of Rs. 1 crore has been included in the Budget Estimates.

(*iv*) With a view to providing adequate finances to the Zilla Parishads and Panchayat Samithis to take up welfare measures, an additional provision of Rs. 3 crores has been made in the Budget Estimates.

(*v*) During the year 1970-71, an additional provision of Rs. 50 lakhs was made for strengthening the Police force including the purchase of vehicles. An equal amount has been provided in the Budget Estimates for the year 1971-72 including the proposed contribution of Rs. 25 lakhs to the Police Housing Corporation to be set up in the course of the year.

ANNUAL PLAN 1970-71

In the Budget for 1970-71, an outlay of Rs. 77.39 crores was provided for the State Plan of the year and it was indicated that the Plan outlay will be augmented in the course of the year to include programmes of Special Development of Telangana, Rayalaseema and backward areas of Coastal Andhra districts. When the House met in July 1970, supplementary demands were approved towards the expenditure on Special Telangana Development Schemes, programmes for Rayalaseema and Coastal Andhra districts and for the Tribal Welfare Plan. The outlay on the State Plan is thus expected to be Rs. 97.42 crores, inclusive of Rs. 9 crores for the Special Development Programmes of Telangana, Rs. 4 crores for Rayalaseema Development Plan, Rs. 1.6 crores in respect of Tribal Welfare Plan and additional allotment of Rs. 2 crores for Pochampad project. The Central assistance for the Plan of the current year is only Rs. 45.56 crores, exclusive of the amount of Rs. 9 crores for Special Telangana Schemes. The hope expressed by us in the last Budget that additonal assistance will be made available by the Centre did not materialise, with the result that a large deficit in resources has emerged.

ANNUAL PLAN 1971-72

During the discussions on the Annual Plan, it was indicated by the Planning Commission that the aggregate resources of the State for the Plan of 1971-72 would be only of the

order of Rs. 87 crores. On behalf of the State Government, it was explained that to sustain the momentum of development, the Plan outlay has to be of a much higher order. Consistent with the inescapable needs and commitments, therefore, a Plan outlay of Rs. 105.59 crores has been provided for in the Budget for 1971-72. This excludes the special provision of Rs. 9 crores to be made for Special Telangana Development Schemes for which the recommendation of the Regional Committee will be secured separately and necesary demands will be brought before the House later. The Plan outlay of Rs. 105.59 crores includes a provision of Rs. 10.62 crores for Nagarjunasagar Project, Rs. 6 crores for Pochampad and Rs. 4.2 crores for Srisailam Project. An outlay of Rs. 4 crores in respect of Rayalaseema development schemes has been included in the Plan as recommended by the Rayalaseema Development Board. The Plan also provides for a total outlay of Rs. 146 lakhs on the Tribal Development Plan, which is being implemented from 1970-71.

While I would deal with the details of the developmental programmes at the time of the final Budget, I shall, before concluding, briefly mention some of the important measures taken up recently.

As the House is aware, the year 1971 is a memorable year in the history of Andhra Pradesh when the work on the Steel Plant at Visakhapatnam was inaugurated by our Prime Minister. This was preceded by the commencement of work in respect of the coal based Fertiliser Project at Ramagundam. Very recently, the location of the Zinc Smelter plant at Visakhapatnam has been approved and we hope that the work on this project will also be commenced shortly.

In the field of rural development, three important schemes with far reaching significance have been put into operation in the course of the year. The Small Farmers Development Agency—a scheme intended to secure the rapid economic progress of the small and viable farmers has been implemented in Srikakulam, Cuddapah and Nalgonda districts. The Marginal Farmers and Agricultural Labourers Scheme has been started recently in Visakhapatnam and Nalgonda districts. The Rural Works Programme consisting of employment oriented schemes in drought prone areas with substantial public outlay of about Rs. 3 crores has been undertaken in the four Rayalaseema districts and in Mahaboobnagar district

In the field of tribal welfare, the Plan outlay has been stepped up considerably during the year and a number of ameliorative measures have been taken up including the provision of short-term credit through the Giripan Co-operative Corporation with the support from the Reserve Bank and nutrition programmes covering a large number of children in the scheduled areas and outside. It has also been proposed to set up a separate Housing Corporation for providing loans for construction of houses for Scheduled Castes and Scheduled Tribes with funds from the Life Insurance Corporation of India.

In conclusion, I would once again refer to the fact that we have been taking up ambitious developmental programmes to secure the rapid all-round economic development of the State. It is necessary at the same time that we undertake measures to improve our resources and thus secure the effective implementation of our Plans. I shall, therefore, come up before the House during the next Session with appropriate proposals for augmenting the revenues of the State.

I thank you, Sir, and the Hon'ble Members for giving me a patient hearing and with your permission, I now present the interim Budget and the 'vote on Account' for a period of six months.

JAI HIND

اردو ترجمہ

شری کے۔ وجے۔ بھاسکر ریڈی - فینانس منسٹر نے ۱۱ - مارچ ۱۹۷۰ ع کو مجلس مقننہ آندھرا پردیش میں ریاستی موزانہ بابت ۷۲-۱۹۷۱ ع پیش کرتے ہوئے حسب ذیل تقریر کی -

جناب عالی !

میں ریاست آندھرا پردیش کا موزانہ بابت ۷۲-۱۹۷۱ ع پیش کرتا ہوں - جیسا کہ معزز اراکین واقف ہیں ، پارلیمان کے لئے درمیانی مدت کے حالیہ انتخابات کے پیش نظر مقننہ کے اجلاس کا ایک مختصر سی مدت کے لئے انعقاد عمل میں آرہا ہے۔ مالیاتی سال کا عنقریب اختتام عمل میں آنیوالا ہے اور اسلئے یہ ضروری ہے کہ جاریہ خدمات کی برقراری کے لئے اسوقت تک نظم و نسق کے زیر اختیار کافی رقوم رہیں تاوقتکہ موزانہ پر تفصیلی غور و خوض کے لئے معزز اراکین کا اجلاس عمل میں نہ آئے۔ اس پس منظر میں میں سپٹمبر ۱۹۷۱ ع کے آخر تک یعنی ۶ ماہ کی مدت کی بابت علی الحساب منظوری کے لئے عارضی موزانہ پیش کررہا ہوں۔ میں بعد میں ایوان میں اس سال کے دوران مختم موزانہ پیش کرونگا -

میں ابتدا میں اسکا اظہار کرنا چاہتا ہوں کہ صدارتی حکمنامہ مورخہ ۷ - مارچ ۱۹۷۰ کے ، جسکے ذریعہ حکم علاقائی کمیٹی آندھرا پردیش بابت ۱۹۵۸ کی ترمیم کیگئی تھی ، مندرجہ احکام کو پیش نظر رکھتے ہوئے علاقہ تلنگانہ اور ماباقی ریاست کے لئے اس موزانہ میں آمدنی و خرچ کی تفصیلات کو علحدہ علحدہ بتلایا گیا ہے جو بھارگوا کمیٹی کے سفارش کردہ اصولوں پر مبنی ہے۔ سال ۶۹-۱۹۶۸ ع اور سال ۷۰-۱۹۶۹ کی آمدنی و خرچ کو بھی کمیٹی کے مندرجہ اصولوں کی بنیاد پر متعین کیا گیا ہے۔ اور موزانہ کی توضیحی یاداشت کے ضمیمہ - ۶ میں اسکے نتائج بتلائے گئے ہیں -

اب میں ریاست کی مالیاتی صورت حال کا مختصر سا تذکرہ کرونگا جیسا کہ سال ۷۰-۱۹۶۹ کے حسابات اور سال ۷۱-۱۹۷۰ کے مرممہ موزانہ میں ظاہر کیگئی ہے اور پھر اندازہ موزانہ بابت ۷۲-۱۹۷۱ کی توضیح کرونگا -

حسابات بابت ۷۰-۱۹۶۹

۷۰ - ۱۹۶۹ کے موجودہ حاصلہ حسابات سے یہ ظاہر ہوتا ہے کہ اس سال ۲۳۸٫۲ کروڑ روپیہ کی آمدنی ہوئی اور ۲۷۶٫۰۳ کروڑ روپیہ کا خرچ ہوا اسطرح بحیثیت مجموعی ۲۷٫۸۳ کروڑ روپیہ کا خسارہ برآمد ہوا - تمام مالیاتی دادوستد کو ملحوظ رکھنے کے بعد سال ۷۰-۱۹۶۹ کے اختتام پر جملہ ۰٫۸۳ کروڑ روپیہ کی بچت برآمد ہوئی -

مرمه تخمینه بابت ۱۹۷۰-۷۱

آمدنی

۲۶۵٫۹۶ کروڑ روپیہ کے اندازہ موزانہ کے مقابلہ میں اس سال ۲۸۶٫۰۹ کروڑ روپیہ کی آمدنی کی توقع ہے جس میں ریاستی منصوبہ اور مرکزی اسکیمات کے لئے حکومت ہند کے گرانٹس شامل ہیں۔ اس اضافہ کی اصل وجہ وہ زاید آمدنی ہے جو حکومت ہند سے محصول آمدنی اور اسائز ڈیوٹی کے اسکے حصے کی بابت سلنے کی توقع ہے۔ علاقہ آندھرا میں نشہ بندی کی منسوخی کی وجہ سے بھی آمدنی میں اضافہ ہوا ہے۔ اب خرچ کا اندازہ ۲۹۸٫۶۱ کروڑ روپیہ ہے جبکہ اندازہ موازنہ میں ۲۶۶٫۴۳ کروڑ روپیہ تھا۔ اس اضافہ کی بڑی وجہ قرضوں پر سود اور ان اسکیموں کے تعلق سے زاید اخراجات ہیں جنہیں موزانہ کی ترتیب کے بعد منظور کیا گیا اور جنکے لئے مقننہ نے سابقہ اجلاس میں ضمنی رقوم کی منظوری دی تھی۔

مصارف سرمایہ

موازنہ بابت ۱۹۷۰-۷۱ میں جملہ مصارف سرمایہ کیلئے ۳۹٫۴۶ کروڑ روپیہ رکھے گئے تھے۔ مصارف سرمایہ کے تحت مرممہ تخمینہ میں ۴۰٫۵۵ کروڑ روپیہ کی گنجائش رکھی گئی ہے۔

مجموعی صورت حال

مندرجہ بالا مرممہ تخمینہ کی بنیاد پر سال ۱۹۷۰-۷۱ کے مالیاتی سال کے دادوستد کے نتیجہ میں بحیثیت مجموعی ۱۶٫۳۳ کروڑ روپیہ (منفی) کا خسارہ برآمد ہونے کی توقع ہے اور اختتامی سلک ۱۵٫۵ کروڑ روپیہ (منفی) رہیگی۔ بہر حال حکومت ہند سے ریاستی منصوبہ میں غیر منصوبہ جاتی خرچ میں خسارہ کی بابت ۳۱ کروڑ روپیہ اور قحط اور طوفان سے متاثرہ لوگوں کی امداد کے بقایاجات کی بابت ۷٫۵ کروڑ روپیہ کی توقع پر یہ رقوم موازنہ میں شامل کی گئی ہیں۔

اندازہ موازنہ بابت ۱۹۷۱-۷۲

آمدنی :

اندازہ موازنہ بابت ۱۹۷۱-۷۲ میں جملہ ۳۱۰٫۰۴ کروڑ روپیہ کی آمدنی کا تخمینہ کیا گیا ہے جبکہ مرممہ تخمینہ بابت ۱۹۷۰-۷۱ میں ۲۸۶٫۰۹ کروڑ روپیہ کی آمدنی کی توقع کیگئی تھی۔ مرکزی محاصل میں ریاستوں کے حصہ میں متوقع اضافہ کی وجہ سے بڑی حد تک آمدنی میں اضافہ ہوا ہے۔ فینانس کمیشن کے ایوارڈ کی رو سے ریاستی حکومت ۱۹۷۱-۷۲ سے محصول آمدنی کی پیشگی وصولات میں اپنے حصہ کی مستحق ہوجاتی ہے۔ ریاستی اکسائز ڈیوٹی اور محصول فروخت کے تعلق سے بعض

حسب معمول اضافوں کی بھی توقع ہے۔ مرکز سے ریاستی منصوبہ کیلئے ۳۰ء۱۵ کروڑ روپیہ کی اور مرکزی اسکیمات کیلئے ۸۹ء۱۰ کروڑ روپیہ کی گرانٹ ، حساب آمدنی میں شامل ہے۔

خرچ

۵ موازنہ میں جملہ ۳۰۰ء۱۴۳ کروڑ روپیہ کا خرچ بتلایا گیا ہے جو غیر منصوبہ جاتی اسکیمات کیلئے ۸۶ء۲۶ کروڑ روپیہ منصوبہ کی بابت ۹۳ء۱۹ کروڑ روپیہ مرکزی اسکیمات کی بابت ۴۱ء۱۱ کروڑ روپیہ پر مشتمل ہے۔ تقابلی بنیاد پر امداد قحط کیلئے فراہم کردہ گنجائش جو مرسمہ تخمینہ بابت ۷۱-۱۹۷۰ میں ۸۱ء۸ کروڑ روپیہ اور اندازہ موازنہ بابت ۷۲-۱۹۷۱ میں صرف ۰۷ء۰ کروڑ روپیہ بتلائی گئی ہے ، خارج کردی جائے تو خرچ میں ۴۷ء۱ کروڑ روپیہ کا خالص اضافہ ہوگا۔

مصارف سرمایہ

سال ۷۲-۱۹۷۱ کے دوران منصوبہ جاتی و غیرمنصوبہ جاتی اسکیمات پر ۲۲ء۶ کروڑ روپیہ کے مصارف سرمایہ کی توقع ہے۔ غیر منصوبہ جاتی حسابات اخراجات کی بابت گنجائش کو جو مصارف سرمایہ کی نوعیت کے چھوٹے مدات پر مشتمل ہو ، خارج کردیں تو منصوبہ پر مصارف سرمایہ کی مقدار ۳۰ء۴ کروڑ روپیہ ہوگی۔ یہ مصارف منصوبہ کے مختلف شعبوں میں بڑے بڑے پروجکٹوں کی گنجائش پر محیط ہونگے۔

قرضہ عامہ

موازنہ میں ۰۸ء۱۶ کروڑ روپیہ کی آمدنی شامل کیگئی ہے جسکو اس سال کے دوران کھلے بازار سے بطور قرضہ حاصل کرنے کی تجویز ہے۔ اس سال کے دوران ایسے قرضوں کی واپسی کیلئے جنکی مدت پوری ہوچکی ہو ، ۵۸ء۶ کروڑ روپیہ کی گنجائش رکھنے کے بعد ۵ء۹ کروڑ روپیہ کی خالص آمدنی ہوگی - چھوٹی بچتوں سے بھی ۵ء۳ کروڑ روپیہ کی خالص آمدنی کی توقع ہے جبکہ ۷۱-۱۹۷۰ میں ۳ کروڑ روپیہ حاصل ہوئے تھے۔

مجموعی صورت حال

محولہ بالا تخمینہ جات کی بنیاد پر یہ توقع کی جاتی ہے کہ ۸۹ء۹ کروڑ روپیہ کی بچت برآمد ہوگی - بہر حال مصارف سرمایہ ، قرضہ عامہ اور پبلک اکاونٹ کو ملحوظ رکھنے کے بعد بحیثیت مجموعی ۹ء۹ کروڑ روپیہ کا خسارہ برآمد ہوگا جو ۷۲-۱۹۷۱ کے موازنہ جاتی دادوستد کا نتیجہ ہوگا۔

سلک

جیسا کہ پہلے بیان کیا گیا ہے۔ توقع ہے کہ سال ۷۱-۱۹۷۰ کی اختتامی سلک ۵ء۱۵ کروڑ روپیہ (منفی) ہوگی - ۷۲-۱۹۷۱ کے دوران خسارہ موازنہ کے

نتیجه میں سال کے ختم پر ۲٫۵۴ کروڑ روپیه (منفی) کی سلک رهنے کی توقع هے- میں اس سلسله میں یه عرض کرونگا که غیر منصوبه جاتی اسکیمات کے لئے ۱۰ کروڑ روپیه اور ریاستی منصوبه کیلئے ۸ کروڑ روپیه کی حدتک مرکز سے زاید امداد کو موازنه میں شامل کیا گیا هے-

اب میں ان بعض اهم زاید گنجائشوں کا مختصرا ذکر کرونگا جو موازنه میں فراهم کی گئی هیں-

(۱) میں آپ کو یاد دلاؤں که سال ۷۱-۱۹۷۰ کے اندازه موازنه میں درج فهرست اقوام ، درج فهرست قبائل اور دیگر پسمانده طبقات کے مکانات کی تعمیر کے لئے اراضی کے حصول کی بابت جمله ایک کروڑ روپیه کی گنجائش رکھی گئی تھی اندازه موازنه بابت ۷۲-۱۹۷۱ میں اس غرض کے لئے فراهم کرده گنجائش کو بڑھا کر ۱٫۵ کروڑ روپیه کردیا گیا هے تا که نسبتا ایک بڑے پروگرام کو روبعمل لایا جاسکے-

(۲) درج فهرست اقوام کیلئے پینے کے پانی کے کنوؤں کیلئے غیر منصوبه جاتی اسکمات کے تحت موجوده ۶ لاکھ روپیه کی گنجائش کو بڑھا کر ۱۲ لاکھ روپیه کردیا گیا هے-

(۳) جیسا که ایوان واقف هے، ریاست کی بلدیات کی مالیات کی جانچ پڑتال کے لئے ایک اعلی اختیارات والی کمیٹی قائم کی گئی هے- ۷۲-۱۹۷۱ کے دوران اسکی سفارشات کی عمل آوری کیلئے اندازه موازنه میں ایک کروڑ روپیه کی گنجائش شامل کی گئی هے-

(۴) فلاحی کاموں کے آغاز کیلئے ضلع پریشدوں اور پنچایت سمیتیوں کو کافی مالیه فراهم کرنے کے نقطه نظر سے اندازه موازنه میں ۳ کروڑ روپیه کی زاید گنجائش فراهم کی گئی هے-

(۵) ۷۱-۱۹۷۰ کے دوران پولیس کی جمعیت کو مستحکم کرنے اور گاڑیوں کی خریدی کیلئے ۵۰ لاکھ روپیه کی زاید گنجائش فراهم کی گئی تھی ۷۲-۱۹۷۱ کے اندازه موازنه میں اتنی هی رقم فراهم کی گئی هے- جس میں وه مجوزه ۲۵ لاکھ روپیه بھی شامل هیں جو اس سال کے دوران ''پولیس هاوزنگ کارپوریشن،، کے قیام کے لئے مختص کئے گئے هیں-

سالانه منصوبه بابت ۷۱-۱۹۷۰

موازنه بابت ۷۱-۱۹۷۰ میں ریاستی منصوبه کیلئے ۷۷٫۳۹ کروڑ روپیه کے مصارف کی گنجائش فراهم کی گئی تھی اور اس امر کا اظهار کیا گیا تھا که سال کے دوران مصارف منصوبه میں اضافه کیا جائیگا تا که اس میں تلنگانه ، رائل سیما اور آندھرا کے ساحلی اضلاع کے پسمانده علاقوں کی خصوصی ترقی کے پروگرام کو شامل کیا جاسکے جولائی ۱۹۷۰ میں منعقده اجلاس مقننه میں '' خصوصی تلنگانه ترقیاتی

اسکیمات ،، رائل سیما اور آندھرا کے ساحلی اضلاع کے پروگراموں اور بہبودی قبائل کے منصوبہ کے اخراجات کے لئے ضمنی مطالبات زر منظور کئے گئے تھے - توقع ہے کہ اس طرح ریاستی منصوبہ کے مصارف ۲ء۷۹ کروڑ روپیہ ہوجائینگے جسمیں تلنگانہ کیلئے خصوصی ترقیاتی پروگراموں کے لئے ۹ کروڑ روپیہ ، رائل سیما کے ترقیاتی منصوبہ کے لئے ۴ کروڑ روپیہ اور بہبودی قبائل کے منصوبہ کے تعلق سے ۱ء۶ کروڑ روپیہ اورپوچم پاڈ پراجکٹ کیلئے مزید ۲ کروڑ روپیہ شامل ھیں۔ سال رواں کے منصوبہ کیلئے مرکزی امداد صرف ۶ء۵۰ کروڑ روپیہ ہے جسمیں ” خصوصی تلنگانہ اسکیمات ،، کیلئے ۹ کروڑ روپیہ شامل نہیں ھیں۔ گزشتہ موازنہ کی پیشکشی کے موقع پر ھم نے جو توقع کی تھی کہ مرکز سے زاید امداد حاصل ہوگی ، پوری نہ ھوسکی جسکے نتیجہ میں وسائل میں بہت زیادہ کمی واقع ہوئی -

سالانہ منصوبہ بابت ۷۲-۱۹۷۱

سالانہ منصوبہ پر بحث کے دوران منصوبہ بندی کمیشن نے اس بات کا اظہار کیاتھا کہ ۷۲-۱۹۷۱ کے منصوبہ کیلئے جملہ ریاستی وسائل صرف ۸۷ کروڑ روپیہ کے ہونگے - ریاستی حکومت کی جانب سے یہ وضاحت پیش کی گئی کہ ترقی کی رفتار کو برقرار رکھنے کے لئے مصارف منصوبہ کی مقدار بہت زیادہ ہونی چاہئے - اسلئے ناگزیر ضروریات اور پابندیوں کو پیش نظر رکھتے ہوئے موازنہ بابت ۷۲-۱۹۷۱ میں ۹ء۱۰۵ کروڑ روپیہ کے مصارف منصوبہ کی گنجائش رکھی گئی ہے۔ اسمیں ۹ کروڑ روپیہ کی وہ خصوصی گنجائش شامل نہیں ہے جو ” خصوصی تلنگانہ ترقیاتی اسکیمات ،، کے لئے مہیا کی جاتی ہے - جسکے لئے علاقائی کمیٹی کی سفارش علحدہ حاصل کیجائیگی اور بعد میں ایوان میں ضروری مطالبات زر پیش کئے جائینگے۔ ۹ء۱۰۵ کروڑ روپیہ کے مصارف منصوبہ میں ناگرجنا ساگر پراجکٹ کیلئے ۶۲ . ۱ کروڑ روپیہ پوچم پاڈ کیلئے ۶ کروڑ روپیہ اور سری سیلم پروجکٹ کیلئے ۴ء۲ کروڑ روپیہ کی گنجائش شامل ہے۔ منصوبہ میں رائلسیما ترقیاتی اسکیمات کے تعلق سے ۴ کروڑ روپیہ کے مصارف شامل کئے گئے ھیں جیسا کہ رائل سیما ترقیاتی بورڈ نے سفارش کی ہے۔ منصوبہ میں قبائلی ترقیاتی منصوبہ پر جملہ ۱۴۶ لاکھ روپیہ کے مصارف کی گنجائش رکھیگئی ہے جس پر ۷۱-۱۹۷۰ سے عمل آوری ہورھی ہے۔

مختتم موازنہ کی پیشکشی کے وقت میں ترقیاتی پروگراموں کی تفصیلات سے بحث کرونگا اور اب تقریرختم کرنے سےپہلے حالیہ چند اھم اقدامات کا مختصرا تذکرہ کرونگا۔

جیسا کہ ایوان واقف ہے ، سال ۱۹۷۱ آندھرا پردیش کی تاریخ میں ایک یادگار سال ہے چونکہ ھماری وزیراعظم نے حال ھی میں وساکھاپٹنم میں اسٹیل پلانٹ کے کام کا افتتاح کیا ہے۔ اس سے پہلے راما گنڈم میں کوئلہ سے چلائے جانے والے کیمیائی کھاد کے کارخانہ میں کام کا آغاز ہوچکا ہے۔ حال ھی میں وساکھاپٹنم میں جست پگھلانے کے کارخانے کے قیام کی منظوری دی جا چکی ہے۔ اور ھمیں توقع ہے کہ اس پروجکٹ پر بھی بہت جلد کام شروع ھوجائیگا -

دیہی ترقیاتی میدان میں تین اہم اسکیمات پر اس سال کے دوران عمل کیا جارہا ہے جس سے بہت دور رس نتائج حاصل ہونگے - ''چھوٹے کسانوں کی ترقیاتی ایجنسی ،، ایک ایسی اسکیم ہے جس کا مقصد چھوٹے اور خود مکتفی کسانوں کی معاشی ترقی کو تیز کرنا ہے اور جسے اضلاع سریکا کلم ، کڑپہ اور نلگنڈہ میں روبعمل لایا جارہا ہے- جزوی کسانوں اور زرعی مزدوروں کی اسکیم اضلاع وسا کھاپٹنم اور نلگنڈہ میں حال ھی میں شروع کی گئی ہے- دیہی تعمیراتی پروگرام ، جو قحط سے متاثر ہونے والے علاقوں میں روزگار کی اسکیمات سے متعلق ہے ، تین کروڑ روپیہ کے معتدبہ سرکاری مصارف سے رائل سیما کے چار اضلاع اور ضلع محبوب نگر میں شروع کیا گیا ہے-

قبائلی بہبودی کے میدان میں اس سال کے دوران مصارف منصوبہ میں قابل لحاظ اضافہ ہوا ہے اور فلاح و بہبود کے متعدد اقدامات کئے گئے ہیں جنمیں ریزروبنک کی مدد سے گریجن کواپریٹیو کارپوریشن کے توسط سے مختصر مدتی قرضہ کی فراھمی اور درج فہرست علاقوں میں اور ان علاقوں کے باھر بچوں کی بڑی تعداد کے تعلق سے تغذیہ کے پروگرام شامل ہیں - یہ بھی تجویز ہے کہ لائف انشورنس کارپوریشن سے رقم حاصل کر کے درج فہرست اقوام اور درج فہرست قبائل کے مکانات کی تعمیر کے سلسلہ میں قرضہ جات کی فراھمی کیلئے ایک الگ ھاوزنگ کارپوریشن قائم کیا جائے -

آخر میں میں پھر اس حقیقت کا اظہار کرنا چاھتا ہوں کہ ہم ریاست کی ہمہ جہتی معاشی ترقی کی رفتار کو تیز تر کرنے کیلئے زبردست ترقیاتی پروگرام شروع کررہے ہیں ساتھ ھی ساتھ یہ بھی ضروری ہے کہ ہم اپنے وسائل کو بہتر بنانے اور ھمارے منصوبوں کو موثر طور پر روبعمل لانے کیلئے اقدامات کریں - اسلئے میں ریاست کی آمدنی میں اضافہ کیلئے مناسب تجاویز کے ساتھ مقننہ کے آئندہ اجلاس کے موقع پر ایوان میں حاضر ہونگا -

میں جناب عالی اور معزز اراکین کا ممنون ہوں کہ انہوں نے میری تقریر کو صبر و سکون سے سنا اور جناب کی اجازت سے اب میں چھ مہینے کی مدت کی بابت علی الحساب منظوری کے لئے عارضی موازنہ پیش کرتا ہوں -

جے ہند

THE
ANDHRA PRADESH LIGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

Twenty-first day of the Fifth Session of the

Andhra, Pradesh Legislative Assembly

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, the 15th March, 1971

The House met at Three of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

BUSINESS OF THE HOUSE

Mr. Speaker:—I have received the following letters from the hon. Chief Minister and other Ministers.

The first one from Sri K. Brahmananda Reddy dated 11th March, 1971, reads as follows:

"Dear Sri Subba Reddy Garu,

As I am leaving for Delhi on the 14th to attend some important meetings, I request you to kindly permit during this session some of my colleagues to answer the questions relating to subjects under my control till I return from Delhi. I hope you will agree. I have issued necessary instructions to the Departments concerned. The following Ministers will answer the questions and call attention notices and other matters on the subjects noted against their names:

1. Sri K. Vijaya Bhaskara Reddy, Minister for Finance	:	Excise & Major Industries
2. Sri J. Vengal Rao, Minister for Home	:	General Administration, Law and Order and Services
3. Sri Thota Ramaswamy, Minister for Panchayat Raj	:	Co-operation
4. Sri S. Sidda Reddy, Minister for Irrigation	:	Tribal Welfare
5. Sri P. V. Narasimha Rao, Minister for Education	:	Law, Courts, Prisons and Legislature.

This is another letter dated 14th March from the Chief Minister:

" Dear Sri Subba Reddy Garu,

Consequent on the resignation of Sri S. R. A. S. Appala Naidu, Minister for Fisheries and Ports and in view of my inevitable absence at Delhi, I request you to kindly permit Sri J. V. Narasinga Rao, Deputy Chief Minister, to answer the questions and call attention notices and other matters pertaining to Fisheries and Ports during this Assembly Session.

With regards,

Here is a letter from Sri P. Thimma Reddy:

" As I have to go to New Delhi along with the Chief Minister emergently, I am not in a position to attend the Assembly and also to answer the questions. I beg the leave of the House and your goodself to permit my absence from the House till I return to the Headquarters. My colleagues will answer my questions on my behalf."

I do not know who are the colleagues!

Sri K. Vijaya Bhaskara Reddy : I will answer.

Mr. Speaker: A letter from Sri R. Narapa Reddy:

"I request you to permit Sri S. Sidda Reddy, Minister for Irrigation, to answer on my behalf LAQ No. 1984 (given notice of by Sri G. Vishnumoorthy, M.L.A.) on the floor of the House on 16-3-1971 as I would be out of station on that day"

Mr. Speaker: This is the letter from Smt. Roda Mistry.

"My dear Sri Subba Reddy,

In continuation of my previous letter informing you of my proposed visit to Middle East, U.K. and U.S.A., to attend the marriage of my daughter, this is to inform you that in respect of any questions that may come up in the Assembly during my absence, Sri A. Vasudeva Rao, Minister for Information, Andhra Pradesh, has very kindly agreed to handle them. However, it would be nice if you could defer the questions to the next Session. Hope this meets your approval.

With best wishes,"

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ) :—వారు ఏ పనిమీద ఢిల్లీ వెళ్లారో చెబుతారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ : నేను వారు వ్రాసిన ఉత్తరం చదివాను. మీరు అడిగిన విషయం గురించి మీకు ఎంత తెలుసునో నాకూ అంతే తెలుసును.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి (దోర్నకల్):—శ్రీమతి రోడా మిస్త్రీగారు ఎందుకు వెళ్లారో వారి ఉత్తరంలో చెప్పారు. అదేవిధముగా తక్కినవారు చెప్పలేదు.

Mr. Speaker: - That I do not know. You must find out from the Chief Minister. But you know as well as others know the purpose.

Sri N. Ramachandra Reddy:- The purpose for which he has seft for Delhi may be evident, but the other Ministers have not ltated for what purpose they have left.

అసెంబ్లీ జరుగుతూ ఉండగా వెళ్లితే అది బ్యాడ్ ప్రిసిడెంటు అవుతుంది.

Mr. Speaker:- I do not know for what purpose they have left. Anyhow, they wanted permission and I have given it.

Sri N. Ramachandra Reddy: But this is a bad precedent, Sir.

Mr. Speaker: You can imagine for what purpose they have gone to Delhi.

Sri N. Ramachanbra Reddy: This will set a bad precedent.

Mr. Speaker: They asked for permission and I have given it.

Sri N. Ramachandra Reddy:—This will set a bad precedent, Sir.

అసెంబ్లీ జరుగుతున్నప్పుడు ఈ విధముగా వెళ్ళడం అసెంబ్లీని చిన్నచూపు చూసినట్లవుతుంది. ప్రత్యేకంగా యిన్‌డిస్పెన్సిబుల్ పని ఏదయినా ఉంటే అర్థం చేసుకోవచ్చు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య (చీరాల): —అఫిషియల్ విజిటా లేక పర్సనల్ పనిమీద పోయినారా?

Mr. Speaker :—You think, perhaps, they might have gone.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—లెటర్సునుబట్టి అర్థం అవుతుంది కదా—

మిస్టర్ స్పీకర్:— లెటరు చదివి వినిపించాను కదా. That you can ascertain after they return from Delhi. It will be both personal as well as official.

(Sri C. V. K. Rao rose)

Mr. Speaker: Every word of their letters I have read out. You can draw whatever inference you want.

Sri C. V. K. Rao :— Can so many Ministers receive invitations?

Sri N. Ramachandra Reddy :— They have sent letters and you have given permission. That is a different story.

అసెంబ్లీ జరుగుతున్నప్పుడు ఈ విధముగా వెళ్ళడం ఈజ్ యిట్ ఎ గుడ్ ప్రిసిడెంట్? అసెంబ్లీని చిన్నచూపు చూచినట్లవుతుంది. వేరే పనిమీద వెళ్ళడంకాదు.

Is it a good precedent for a galaxy of Ministers leaving on tour or going to Delhi?

Mr. Speaker:—Only the Chief Minister and two other Ministers have left. This is not the first time I am giving permission. It is not as though we are forming a new precedent.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి (రాజంపేట) :—11 వ తేదీనాడు 15 నిముషాలు కూర్చుండి వెళ్లి మళ్ళీ ఈ రోజు మీట్ అవుతున్నాము. ఇంతమంది మినిస్టర్సు యాబ్‌సెంట్ అయితే దానికి ఏదయినా పర్పస్ ఉండాలి కదా. డిప్యూటీ చీఫ్ మినిస్టరుగారు ఆంధ్రదేశాన్ని ఉద్ధరించడానికి పోయినామని చెప్పవచ్చును కదా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:—ఇంతమంది మంత్రులు యిక్కడే ఉన్నారు. సామాన్యంగా అత్యవసరమైన పనులు ఉంటేనే వెళతారు.

శ్రీ యస్. వేమయ్య (సర్వేపల్లి) :—తమరు మన శాసనసభ సాంప్రదాయాలను చూస్తున్నారు. ఎప్పుడయినా ఒకరిద్దరు మంత్రులు హాజరుగా లేకపోతే తమరు మందలించేవారు. ఇప్పుడు యింతమంది యాబ్‌సెంట్ కావడం అసెంబ్లీని చిన్న చూపుచూచినట్లు అవుతుంది. నా అనుభవంలో, చరిత్రలో యింతమంది అబ్‌సెంట్ కావడంతమరు యింతసేపు చదవడం నేను యిదివరకు వినలేదు. ఇంతమంది పోవడం ఒక ప్రిసిడెంట్ యిదివరకు లేదు.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు (నెల్లూరు) :—ఏ పనిమీద వెళుతున్నారో అసెంబ్లీకి, స్పీకరుగారికి చెప్పిపోతే బాగుండేది.

Mr. Speaker :—The objection seems to be that many of them-nearly four of them - are absent. Hitherto only one or two were absent. Now this time 4 Ministers are absent, including the Chief Minister.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:—అసెంబ్లీ, కౌన్సిల్ రెండూ ఒకేసారి ఉన్నప్పుడు స్పెసిఫిక్‌గా రీజను చెప్పి వెళ్ళేవారు. ఆ విధముగా స్పెసిఫిక్‌గా చెప్పారా? దేని కొరకు వెళ్లారు?

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—అసెంబ్లీని డిసాల్వ్ చేయాలని పోతే చెప్పిపోవచ్చుకదా?

Mr. Speaker : That is one of the important things. They have gone to Delhi. It concerns you and them.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి) :—ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పేటప్పుడు సంబంధంలేని మంత్రులు జవాబు చెపితే-చాలా యింపార్టెంట్ యిష్యూస్‌కు జవాబు యివ్వవలసి వస్తుంది. అట్లాంటివి ఉంటే మళ్లా వాటిని తరువాత రెయిజ్ చేసే అవకాశం యిస్తే క్లారిఫై చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఆ విధముగా అవకాశం యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker:—Let us wait and see before we get another poportunity like that.

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Pig Iron Plant At Kothagudam

388—

*1172 Q.—Sarvasri Buragadda Niranjan Rao (Malleswaram) and Agarala Eswara Reddy (Tirupathi):- Will Hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Andhra Pradesh Industrial Development Corporation is going to set up a Pig Iron Project at Kothagudem with the assistance of a Japanese firm:

(b) if so, what is the cost of the project; and

(c) what is the quantity that will be manufactured per day?

(The Minister for Finance deputised the Chief Minister and answered the question) Sri K. Vijayabhaskar Reddy:—

(a) No Sir.

The Corporation has however sent up proposals to the Government of India to set up a Demonstration Project for the production of Foundry Pig Iron with the assistance of United Nations Development Programme.

No consideration has so far been given to the sources from which plant and equipment will be imported.

(b) Around about Rs. 2 crores.

(c) 50 tons per day.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :—అధ్యక్షా, ఏ షరతులకు లోబడి ప్రపోజల్సును పంపించారు? ఇది దేనికి ఉపయోగపడుతుందో చెబుతారా?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy:—As I said, it is one of the first of its kind to be tried and we wanted it also to be a demonstration project.

మనకు వున్న కోల్‌లో కోకింగ్ కోల్ లేదు. అది లేకుండా మాన్యుఫ్యాక్చర్ చేయడము కష్టము. అందువల్ల కొత్త ప్రాసెస్‌ని ఎవాల్వ్‌చేసి దాని ఫలితాలను వాచ్ చేయాలనే దానితో చిన్నదిగా పెట్టాలని యునైటెడ్ నేషన్స్ సహాయముతో పెట్టారు. అది సక్సెస్ అయితే పెద్ద ప్లాంటు పెట్టవచ్చును.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి (నక్రెకల్):—అధ్యక్షా, పారిశ్రామిక సంస్థవాటా ఎంత? జపాన్ సంస్థ వాటా ఎంత?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—ఇంకా ఏమీలేదు. వ్రాశాము. ఇంకా శాంక్షన్ కాలేదు.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—అసలు దీనికి ఒక స్కీము డ్రా చేశారా? ఆ స్కీము కండిషన్స్ ఏమిటి?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—ఈ స్కీముకు టెక్నికల్ డిటెయిల్స్ కొంత వరకు వర్కౌట్ చేశారు. మన దేశములో మొట్టమొదటిగా ప్రయత్నము చేయడము జరుగుతున్నది. కోల్‌లో డిఫెక్టువుంది. కాబట్టి పైలట్ ప్రాజెక్టుగా ఇక్కడ పెట్టి ప్రయత్నము చేయాలని చెప్పాము.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—డిమాన్‌స్ట్రేషన్ ప్రాజక్టు అన్నారు. దీనికి 2 కోట్లు అవుతుంది అంటున్నారు. దాని ఫలితము కూడా ఎక్స్‌పెరిమెంటు అనా? ప్రాపర్ ప్రాజక్టుకు ఏమైనా స్కీము వేశారా? ఇది ఎంత కాలములో ప్రారంభమవుతుంది?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—మొట్టమొదటగా ప్రయత్నము చేస్తున్నామని చెప్పాను. మన కోల్‌లో వున్న ఇన్‌హెరెంటు డిఫెక్టుని గెట్ ఓవర్ కావడానికి ఈ ప్రాసెస్ సక్‌సెస్‌ఫుల్ అవుతుందని, మన కోల్ ఉపయోగపడుతుందని ఉద్దేశ్యము. న్యూజిలెండువారో ఎవరో ప్రయత్నము చేశారు. ఎక్స్‌పెరిమెంటుచేసి దానిలో సక్‌సెస్‌ఫుల్ అయితే మొత్తము అంతా ఉపయోగించవచ్చును.

శ్రీ కె. మునుస్వామి (సత్యవేడు) :—భారీ పరిశ్రమలన్నీ ఉత్తరాదినే పెడుతున్నారు. నాయుడుపేటలో ఈ దుక్క యినుము పరిశ్రమను పెట్టడానికి అవకాశమువుంది. రాయలసీమలోకూడా ఈ ఎక్స్‌పెరిమెంటు చేయడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి:—నోటీస్ సర్.

శ్రీ టి. యస్. మూర్తి (వరంగల్) :—కొత్తగూడెములో ఈ పిగ్‌ఐరన్ ప్రాజెక్టు వస్తుందని ముఖ్యమంత్రిగారు ఎప్పుడో చెప్పారు. టెక్నికల్ రిపోర్టు రాలేదు. మొదల్లోనేవుంది. ఎంత పార్టిసిపేషన్ అనేది చెప్పలేదు అంటున్నారు. అప్పుడే ముఖ్యమంత్రిగారు ఎట్లా చెప్పగలిగారు? నైవేలీలో లిగ్‌నైట్‌తో చేయడానికి ఎక్స్‌పెరిమెంటుచేసి సక్‌సీడ్ అయినారు. లిగ్నైట్‌తో తయారైన ప్రాజెక్టు వుండగా ఈ కోల్‌తో ప్రాజెక్టు పెట్టడానికి కష్టము ఏమిటి?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—That is a different process; this is a different process and we have not yet got a definite answer from the Government of India.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి) :—కోకింగ్‌కోల్ చేయడానికి ఆలోచిస్తున్నామన్నారు. ఎక్స్‌పెరిమెంటుగా చేస్తున్నామంటున్నారు. ఇక్కడ పిగ్ ఐరన్ ప్రాజెక్టు అంటున్నారు. దానికి దీనికి ఏమి సంబంధము? కోల్‌ని కోకింగ్ కోల్‌గా చేసే ఆలోచనవుందా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—అవి డిఫరెంటు స్కీములు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—కోకింగ్ కోల్‌గా చేయడము సంగతి ఏమి చేశారు? దానిని డ్రాప్ చేసుకొని దీనిని కొత్తగా తీసుకొని వచ్చారా?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy: It has nothing to do with this question, Sir. If he gives notice, I shall get the answer.

Sri G. Siviah (Puttur): Does the Government feel justified in spending Rs. 2 crores on this experimental project in the State Sir?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy: We are sure, this experiment will be successful and will lead to the ushering in of bigger industries and utilisation of our entire coal.

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి:—దీనికి ఐరన్ ఓర్. కోక్ అవసరము వుంటుంది. దీని లొకేషన్‌కి సైట్ సెలక్ట్ చేశారా? 6, 7 సంవత్సరాల క్రితము గుండరాతిమడుగు విలేజిలో ఈ పిగ్ ఐరన్ ప్లాంటు పెడదామని సర్వే చేశారు. దానివి వరాలు శల విస్తారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—2,3 స్థలాలు ఆలోచనలో వున్నవి. అది తరువాత చూస్తాము.

Sri S. Vemayya (Servepalli):—May I know to what extent and in what shape the assistance from Japan is forthcoming. May I know whether the Corporation has submitted a report to the Government of India, whether this Government pursued the matter and the last date of pursuing or reminding from this Government side?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—జపాను కొలాబరేషన్ సంగతి నేను చెప్పలేదు.

NYLON YARN FILAMENT FACTORY

389—

* 11168 Q.—Sarvasri Buragadda Niranjan Rao and Agarala Eswara Reddy:—Will Hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Nylon Yarn Filament Plant is going to be started in our State with the Japanese collaboration;

(b) if so, where and when the same is going to be started; and

(c) what is the total investment in the said plant?

Sri K. Vijayabhaskar Reddy:—(a) In response to a Press Note issued by Government of India in the month of July 1970, a number of entreprenuers incl uding Andhra Pradesh Industrial Development Corporation have applied for an Industrial Licence to set up a Nylon Filament Yarn in Andhra Pradesh.

(b) The exact location of the plant will be known after the Industrial Licence is granted by the Government of India.

(c) About Rs. 9 crores.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :—ఇంకా ఎవరైనా అప్లయి చేశారా? ప్రాంతీయ విభేదాలు లేకుండా వుండేదానికి దీనిని సర్కారు జిల్లాలలో ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి :— ప్రాంతీయ విభేదాలు వుండకూడదనే ఉద్దేశ్యము. ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంటు కార్పొరేషనుకు రికమెండు చేశాము.

అఫిషియల్‌గా రిప్లయి రాలేదు. క్లియర్ అయి వుంటుందని అనుకొంటున్నాను. అది వచ్చిన తరువాత ఇది ఎక్కడ పెట్టేది ఆలోచించవచ్చును.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (ఎర్రగొండిపాలెం) :— లైసెన్సుకు దరఖాస్తు పెట్టిన వారిలో మద్ది సుదర్శనముగారు ఒకరు వున్నారా? My point is this: It is very clear. Who are the persons that have applied for the licences?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy: There are six or seven people who have applied for the licence. The Government of Andhra Pradesh has recommended that the licence should be granted to the Andhra Pradesh Industrial Development Corporation.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :—లైసెన్స్ వస్తేగాని సలము విషయము తెలియదు అన్నారు. స్థలము చూపిస్తూ లైసెన్స్‌కి అప్లయి చేస్తారుకదా? వారు పంపించిన స్థలాలు చెప్పగలరా?

శ్రీ కె. విజయ భాస్కరరెడ్డి :—ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అంటారు. మనకు ఒకరు, యిద్దరు అప్లయి చేశారు. కొందరు డైరెక్టుగా గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకు అప్లయి చేశారు. మొత్తము 7,8 మంది వుంటారు.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :—స్థలము చూపించకుండా ఎట్లా చెబుతారు?

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి :—ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేటు అంటారు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— దరఖాస్తులు కొంతమంది డైరెక్టుగా సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు అప్లయి చేశారు అంటున్నారు. స్టేటు గవర్నమెంటుకు తెలియకుండా డైరెక్ట్‌గా సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు పంపించడము ఏమిటి? ఇక్కడ మన డైరెక్టరు ఆఫ్ ఇండస్ట్రీస్‌లో చేయవలసిన ప్రాసెస్ కొంత వుంటుంది కదా. ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంటు కార్పొరేషన్‌వారు ఏ ప్రాంతములో పెట్టాలని అనుకొంటున్నారు?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy: I made it very clear that on seeing an advertisement in the papers, people applied directly to the Goverment of India although one or two people applied here.

స్క్రీనింగ్ కమిటీ వుంది. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నమెంటు ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంటు కార్పొరేషనును రికమెండ్ చేసినది.

And it is reliably learnt that the Government of India is going to give clearance to the State Industrial Development Corporation.

Mr. Speaker: The answer of the Minister is that the Central Government has almost decided to give the licence to the Andhra Pradesh Industrial Development Corporation.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంటు కార్పొరేషను అప్లికేషను పెట్టి ఎంతకాలము అయినది? ఈ లైసెన్స్ ఇంతవరకు రాకపోవడానికి కారణము ఏమిటి? మన స్టేట్ గవర్నమెంటు ఎప్పుడు రికమెండు చేసినది? ఇంత కాలముగా ఎందుకు పెండింగ్‌గా వుంది?

Sri N. Ramachandra Reddy: It is said that the Industrial Development Corporation has sponsored all these industries. But is the Corporation acting independently or is it only an extended wing of the Government?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy: It is an independent Corporation. The Government has some shares in it, but there is the Board of Directors and it can take its own decision.

PLAYING OF NATIONAL ANTHEM IN CINEMA HOUSES

390—

* 1470 Q.-Smt. J. Eshwari Bai (Yellareddi):— Will Hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether any steps are contemplated to see that National Anthem is given its due respect and regard when it is played in the Cinema Houses; and

(b) whether any one was prosecuted during the last two years for showing disrespect to the National Anthem inside the Cinema Houses?

(The Minister for Home deputised the Chief Minister and answered the question)

Sri Vengal Rao:— a) Yes Madam,

The following steps have been taken to see that the National Anthem is given due respect and regard when it is played in Cinema Houses.

1) The proprietors of the Cinema Houses have been advised to keep the exit doors of the theatres closed at the time of playing the National Anthem so that the audience will stand in the auditorium. The proprietors of Cinema Houses have also been instructed to give publicity in the matter through exhibition of slides.

2) Surprise checks are made at the Cinema theatres and the Police Constables on bandobust duties at the Cinema Houses instructed to advise the audience to give due respect when the National Anthem is played.

b) None have been prosecuted.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :—బలవంతముగా తలుపులు మూసివుంచే పరిస్థితి రావడము చాల అగౌరవము. స్వచ్ఛందముగా గౌరవించే ఏర్పాటు వుంటే బాగుంటుంది. ఇట్లా బలవంతముగా ఆపుచేసే పద్ధతి మంచిది కాదేమో ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఈ డెసిషన్ ఆఫ్ ఇండియా లెవల్‌లో తీసుకొనడము జరిగింది. ముందు బలవంతముగా ఆపుచేస్తే అది తరువాత అలవాటు అవుతుంది.

Sri G. Siviah: The hon. Minister said the Government have directed the cinema theatres to close the doors at the time of playing

the National Anthem. Will it not be wrong if the audience is locked up inside the doors and could not the Government be charged?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—శివయ్యగారు లాయరు. వారు గవర్నమెంటుపైన కేసు పెట్టవచ్చును.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :—సినిమా హాల్స్ ప్రొప్రయిటర్స్ కొందరు సినిమా హాల్స్ డోర్స్ మూసివేయడం లేదన్న విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—సర్‌ప్రయిజ్ విజిట్స్ జరపాలని, యాక్షన్ తీసుకోవాలని పోలీసులకు ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది.

RENT FOR THE BUILDING OF PUBLIC SERVICE COMMISSION

391—

* 171 (2958) Q.-Sri T. Purushotham Rao (Wardhannapet) Will Hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the office of the A. P. Public Service Commission is shifted to new building by offering an exorbitant rent of Rs. 2,800 per month as against only Rs. 799 which it was paying for its previous premises ;

(b) if so, whether the Government would consider their request to accommodate the office in the multistoreyed building constructed by the Housing Board near Gandhi Bhavan on rental basis to avoid heavy expenditure ; and

(c) if so, when?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :— (a) Yes Sir. The building in which the Commission's office is at present located was allotted by the Controller of Accommodation who fixed the fair rent at Rs. 2,800/- p. m. under the proviso (iii) to Section 8 (6) of the Andhra Pradesh (Lease, Rent and Eviction Control) Act, 1960.

(b) & (c) The Housing Board which was requested to allot accommodation for the Commission's. Office in the multistoreyed building 'Gruhakalpa' opposite to Gandhibhavan has stated that the accommodation in that buildinghas been allotted to other Departments and has promised to consider the request of the Commission when other buildings are constructed.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :— 799 రూపాయల కిరాయి వుండే భవనాన్ని ఖాళీ చేయటానికి కారణం ఏమిటి ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి:—ఆ బిల్డింగ్ సరిపోవడంలేదు. ఎక్స్‌టెండ్ చేయవలసిందని ఎన్నిసార్లు అడిగినా ఆ బిల్డింగ్ ఓనర్ ఎక్స్‌టెండ్ చేయలేదు. అందు వల్ల వేరే భవనం కావాలని రెంట్ కంట్రోలర్‌ను అడిగారు. వారు ఈ రెంట్ ఫిక్స్ చేసి ఈ బిల్డింగ్‌ను ఇప్పించారు?

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—ఆ పాత బిల్డింగ్ ఓనర్ ఎవరు; ఈ బిల్డింగ్ ఓనర్ ఎవరు?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—పాత బిల్డింగ్ రాజా రామదేవగారిది. ఇప్పుడు వున్నది గద్వాల రాజా గారిది.

EXEMPTION OF S. Cs AND S. Ts FROM PAYMENT OF SURVEY CHARGES

392—

* 461 (2885) Q.—Sri R. Mahananda (Darsi) :—Will the Hon. Minister for Revenue be plesed to state :

(a) Whether there is any proposal before the Government to exempt the scheduled castes and scheduled tribes people, from paying survey charges and sub-division charges, when lands are granted to them; and

(b) whether it is a fact that some Collectors have recommended for the waiver of these charges ?

(The Minister for Finance deputised the Minister for Revenue and answered the Question.)

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—(a) Yes Sir.

(b) Yes Sir.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—ఇంతవరకు ఎవరైన మాఫీ చేశారా? చేస్తే ఎన్ని మాఫీ చేశారు?

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి :—ఆలోచనలో వున్నాయి.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—ఏ ఏ కలెక్టర్లు రికమెండ్ చేశారు?

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి :—నెల్లూరు, అనంతపురం కలెక్టర్లు రికమెండ్ చేశారు. ఇందువల్ల ల్యాండ్ ఎసైన్‌మెంట్ ఆపడంలేదు. ఇంతకుముందే ఆర్డర్స్ ఇచ్చాము. ఫైనాన్షియల్ ఇంప్లికేషన్స్ ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నాము.

Sri G. Sivaiah :- Seheduled Tribes and Seheduled blasses have been exempted. Is it only in respect of assignment of waste land? Why not extend the exemption equally to other people who are poor?

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి :—కన్సిడరేషన్‌లో వున్నది.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :—షెడ్యూల్డ్‌కాస్ట్, షెడ్యూల్డ్ ట్రైబ్స్‌లో మాల మాదిగలు వున్నారు. వారికి హరిజనులుగా వుంటే దొరుకుతున్నది కాని ఈ కన్సెషన్ క్రిస్టియన్‌గా వున్నవారికి రావడంలేదు. వారి విషయంకూడా ఆలోచిస్తారా?

(No Answer)

Mr. Speaker : I do not think there is any such distinction made now.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల) :—గవర్నమెంటు ఎసైన్ చేస్తున్న భూములకేగాక పట్టాలు ఇచ్చిన భూములకు కూడా ఈ సౌకర్యం కలుగచేస్తారా?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—I shall consider it, Sir.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—షెడ్యూల్డ్ కాస్ట్, షెడ్యూల్డ్ ట్రైబ్స్ అని కాకుండా ఇతర బ్యాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్‌కు కూడా ఈ కన్సెషన్ ఇవ్వడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె. మునుస్వామి :—నెల్లూరు, అనంతపురం కలెక్టర్లు రికమెండ్ చేశారని మంత్రిగారు చెప్పారు. కాని సర్వేఫీజ్ కట్టాలని తహసిల్దార్లు తాఖీదులు పంపిస్తున్నారు.

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి :—అది ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నాము. ఇంకా డెసిషన్ తీసుకోలేదు. డెసిషన్ తీసుకొనేంతవరకూ వసూలు చేయారు కదా.

శ్రీ వి. రత్నసభాపతి (రాజంపేట) :—ఎసైన్‌మెంట్ చేయడానికి ఇదివరలో తాలూకా లెవెల్‌లో సమితి ప్రెసిడెంటు, ఎం. ఎల్. ఎ. తో ఒక కమిటీని వేశారు. అవి పని చేస్తున్నాయా లేక సీజ్ అయ్యాయా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి :—నోటీసు కావాలి.

CULTIVATION OF LAND BY LAN LESS POOR IN PALAMANER TALUK

393—

* 524 Q.—Sarvasri T. C. Rajan (Palamaner) and Agarala Eswara Reddi:— Will the Hon. Minister for Revenue be pleased to state:

(a) the number of landless poor who are cultivating the land in S. No. 441 in Chappidipalli village of Pa'a'naner Taluk, Chitoor, district :

(b) since how long they are cultivating the above said land and

(c) the steps taken by the Government to assign the land to these persons?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy:— (a) The Collector of Chittoor has reported that thirty (30) sivaijamadars are cultivating the land in S. No. 441 of Chappidlpalli village of Palamaner taluk, of whom 28 persons are landless poor sivaijamadars eligible for assignment.

(b) From Fasli 1378 onwards.

(c) The Collector has reported that an extrnt of Acs. 51.24 has been assigned to 18 landless poor sivaijamadars during the special crash programme and that action is being taken to assign land to other eligible sivaijamadars also.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :—28 మంది సాగు చేస్తున్నారని, అందులో 18 మందికి పట్టాలు ఇచ్చారని మంత్రిగారు చెప్పారు. గవర్నమెంటు ఉత్తర్వు ప్రకారం సివాయి

జమీందార్లుగా వుండే వారందరకూ ల్యాండ్ లెస్‌పూర్‌గా వుంటే పట్టాలు ఇవ్వాలని వుంది. కాని అలా కొంత మందికి ఇచ్చి కొంతమందికి ఇవ్వకుండా వుండటానికి కారణం ఏమిటి? చెక్ మెజర్‌మెంట్ కానందువల్ల పట్టాలు కావడంలేదు కనుక చెక్ మెజర్‌మెంట్ తొందరగా చేయించి పట్టాలు ఇప్పిస్తారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి :—ల్యాండ్ ఎసైన్‌మెంట్ రూల్స్ వర్తింప చేస్తున్నారు. ల్యాండ్‌లెస్‌పూర్ వరకు చేశారు. మిగిలిన వాటికి సంబంధించి నోటీసు కావాలి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—పద్ధెనిమిది మందికి ఇచ్చారు. మిగిలినవారికి....

మిస్టర్ స్పీకర్ :—వారందరకూ ఇస్తామని చెబుతున్నారు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయ్ :—441 సర్వే నెంబరులో ఎన్ని ఎకరాల భూమి వుంది?

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి :—594 . 7 ఎకరాలు.

CULTIVATION OF TANK BED LANDS IN NELLORE DISTRICT

394—

* 1147 Q.—Sri R. Satyanarayana Raju (Narasapur) :— Will the Hon. Minister for Revenue be pleased to state:

(a) the number of cultivators cultivating tank bed lands situated at levels lower than the F. T. L. of the respective tanks in Nellore and Kovur taluks, Nellore district to whom pattas have been issued upto 31—8—70 during the banjar distribution programme; and

(b) in case pattas have been issued to them, the reason therefor?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :— (a) The Collector of Nellore has reported that lands situated at levels lower than F. T. L. of the tanks have not been assigned in Nellore and Kovur taluks during the crash programme.

(b) Does not arise.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణ రాజు :—దీనికి సంబంధించిన పల్లపు భూమి ఎన్ని ఎకరాలు వుంది? కొన్ని సంవత్సరాలనుండిసాగు చేసుకుంటున్నవారికి ఇంతవరకు పట్టాలు ఇవ్వలేదు. అసలు నేనడిగిన ప్రశ్న మారింది అధ్యక్షా, వారికి పట్టాలు ఇవ్వక పోవడానికి కారణం ఏమిటి అని నేను ప్రశ్న పంపితే పట్టాలు ఇవ్వటానికి కారణం ఏమిటి అని అచ్చు అయివచ్చింది?

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి :—నెల్లూరు తాలూకాలో 1850 . 5 ఎకరాలు. కోవూరు తాలూకాలో 914 . 52 ఎకరాలు. సివాయి జమీందార్స్ నెల్లూరులో 2150, కోవూరులో 1200 ఎకరాలు. వారడిగిన ప్రశ్న బట్టి సమాధానం ఇలా వచ్చింది. The error I shall take to the notice of the Revenue Minister.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—టాంక్ బెడ్ పోరంబోకులను సాగు చేసుకోటానికి ప్రతి సంవత్సరం జి. వో. ఇస్తున్నారు. కాని ఈ సంవత్సరం జి. వో. ఇష్యూ చేయలేదు. ఇప్పటికైనా ఇష్యూ చేయిస్తారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి :—నోటీసు కావాలి.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—సివాయి జమాదార్ భూములు వున్నాయని మంత్రి గారు చెప్పారు. ఇన్ని వేల ఎకరాలు వున్నప్పుడు ఎందుకు ఎసైన్ చేయకుండా వున్నారు? దానికి ప్రత్యేక కారణాలు ఏమైనా వున్నాయా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి :—ఇది మామూలు శివాయిజమాదారు పొలం కాదు. టాంక్ బెడ్ ల్యాండ్స్— ఎఫ్. టి. ఎల్. కంటే లోయర్ లెవల్ లో వున్నవి— ఫ్యూచర్ ను దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయవలసివుంది. ప్రశ్న వేరే విధంగా వచ్చినందున డిటెయిల్స్ అన్నీ లేవు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—తెలంగాణాలో కూడా టాంక్ బెడ్ ల్యాండ్స్ చాలా ఉన్నాయి. వాటిని పట్టాలు ఇయ్యకపోవడానికి కారణం ఏమిటి? ఎందుకు పట్టాలు చేయడం లేదు? పట్టాలు యివ్వకూడదని ప్రభుత్వం ఏమైన డెసిషన్ తీసుకున్నదా?

Mr. Speaker :— This is with regard to Nellore district. You are asking about Telangana districts. Please put a separate question.

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :— Notice.

శ్రీ యస్. వేమయ్య :—ఈ గవర్నమెంటు యింతకుముందే ఒక డెసిషన్ తీసుకున్నది. నెల్లూరు జిల్లాలో సర్వే కొన్నిటికి మాత్రమే చేశారు. ఇంకా ఎక్కువ భాగం సర్వే కాకుండా ఎసైన్ మెంటు కాకుండా నిలిచిపోయింది. మేజర్ ఎక్స్ టెంట్ అట్లాగే ఉంది. దానిని ఎక్స్పిడైట్ చేయడానికి ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధ తీసుకుంటారా?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy:— I do not have the information because the question is different and what he is asking is different.

Promotions as Dy. Tahsildars in Srikakulam District

395—

* 1669 (U) Q:— Sri S. Prataparudra Raju (Nagur) :— Will the Hon. Minister for Revenue be pleased to state:

(a) the number of revenue employees of Parvathipuram taluk, Srikakulam district, whose names have not been included in the list of Deputy Tahsildars ;

(b) the reason for not including their names in the said list ; and

(c) when their names will be included in the list ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :— (a) The District is the Unit for appointment to the posts of Deputy Tahsildars and lists of Deputy

Tahsildars are prepared for each District. District is the Unit even for Lower Division Clerks and Upper Division Clerks. The question of non-inclusion of employees of a particular taluk does not therefore arise.

(b) & (c) Do not arise.

శ్రీ యస్. వేమయ్య :—అధ్యక్షా, యీ తహసిల్‌దార్ల, డిప్యూటీ తహసిల్ దార్లకు సంబంధించిన లిస్టు బోర్డు ఆఫ్ రెవిన్యూనుండి రాక సంవత్సరాలనుండి నిలిచి వుండడం ప్రభుత్వానికి తెలుసు. ఇంతకు ముందు అడిగాము. అప్‌టుడేట్ చేయ డానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— ఈ ప్రశ్నకూడా 64 కు సంబంధించినది.

The Board of Revenue is taking steps to make the list upto date.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—డిప్యూటీ తహసిల్‌దార్ల లిస్టు బోర్డ్‌ఆఫ్ రెవిన్యూ నుండి ఫైనలైజ్ కావాలి. 1960 వ సంవత్సరంనుండి ఫైనలైజ్ చేయలేదు. లిస్టు తయారుచేస్తే సీనియారిటీ అదీ చూచుకోడానికి బాగుంటుంది.

Qualified people are pressing the Board to see that the list is published. Is there any proposal before the Government to finalise this soon? What are the reasons for the delay?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— ఒక జిల్లాకు ఒక యూనిట్ వుంటుంది. ప్రతి జిల్లానుండి రావాలి. అవి అన్ని వస్తున్నాయి. దానివల్ల ఆలస్యం అవుతుంది. అప్‌టుడేట్ చేయడానికి ప్రయత్నం జరుగుతున్నది.

Sri D. Venkatesam: Collectors have already submitted the proposals to the Board. It is pending with the Board for the last 10 years. Will the Government consider this point?

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—ప్రతి సంవత్సరం లిస్టు పంపించాలి. ఆ లిస్టు పంపి స్తారు. తరువాత మూడు, ఆరు సంవత్సరాలు అయినా ఫైనలైజ్ చేయడంలేదు. ఇంకొక లిస్టు వచ్చేసరికి— ఆల్ పర్సన్స్ ఆర్ బీయింగ్ ఓవర్ లుక్‌డు. ప్రతి సంవ త్సరం ఫైన్‌లైజ్ చేయాలి. ఇందులో ఏమి యిబ్బంది వుంది? నెల్లూరు, చిత్తూ రులో అలాగే వుంది.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— అప్ టు డేట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ ఎస్. ప్రతాపరుద్రరాజు:—శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఎంత మందికి యిచ్చారు; ఆ పేర్లు చెబుతారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—పార్వతీపురం తాలూకా విషయములోవుంది. బోర్డు చేసిన లిస్టులోని 92 మందిలో పార్వతీపురం తాలూకాకు సంబంధించి ఒకరిద్దరు ఉన్నారు. 19 మంది అప్పీలు చేశారు. నలుగురి విషయములో ప్రభుత్వం ఫైన్‌లైజ్ చేసి వారి పేర్లను అందులోచేర్చటం జరిగింది.

Conference of Health Ministers at Delhi

396—

* 635 (1639 A)-Q.— Sri R. Mahananda :— Will the Hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) whether the Government participated in the State Health Minister's, Conference at Delhi in 1969 ;

(b) what are the findings of the Conference ; and

(c) whether the Government will implement these suggestions in a phased programme ?

The Minister for Health and Medical (Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari) :—

(a) No Sir.

(b) Does not arise.

(c) Does not arise.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—అసలు కాన్ఫరెన్స్ జరుగలేదా? తమరు వెళ్ళలేదా?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari:— No Conference of Heatlh Ministers.

Survey of Nallamalai Forests for Medicinal Plants

397—

* 1326 Q— Sri A. Madhava Rao :— Will the Hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether the Government are aware of the fact that the Nallamallai Forests, especially Srisailam range, are famous for medicinal plants and herbs which are valuable both for perfumery and pharmaceutical purposes ; and

(b) if so, whether the Government propose to undertake a systematic survey of these forests and set up a Herbarium there and encourage cultivation of those medicinal plants there in a planned and systematic manner?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :— (a) Yes Sir.

(b) This could not be taken up due to financial stringency.

Sri A. Madhava Rao : What is the amount involved in this ? So for as herbs are concerned, they are intended for the cure of cancer, diabetes and T. B. which are incurable by the present system of drugs. What is the amount required for the establishment of that Herbarium?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari : — Government is considering the appointment of a survey squad. For that we need some funds. We will try to settle that next year.

Dr. T. S. Murthy :— Mr. Madhava Rao was telling that the present drugs are not properly acting. Who told him that these drugs are more effective than the present drugs ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :— Any way, we will take the information, Sir.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ఫైనాన్షియల్ ఇంప్లికేషన్స్ ఎంత వుంది చెప్పలేదు.

Mr. Speaker :— He has answered saying that a proposal to appoint a survey squad is there. Then only it will be known.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—నరసింహారావుగారు హెల్త్ మినిస్టరుగా ఉన్నప్పుడు హోమియోపతి హాస్పిటల్ తెరుస్తామని చెప్పారు. దాని కొరకు వర్కవుట్ చేస్తామని చెప్పారు. దానిని ఆధారముగానే యీ ప్రశ్న అడిగాము. మంత్రిగారు ప్రశ్నకు సమాధానం యివ్వలేదు. ఫైనాన్షియల్ ఇంప్లికేషన్ ఎంత వుంది? ప్రజల హెల్త్‌తో చెలగాటమా?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :— The proposals are already with us. The financial implications are about Rs. 57,000.

Sri P. Subbiah :— 360 కోట్ల బడ్జెటులో 57,000/- లా? After all it is Rs. 57,000. It is a paltry sum. Will the Hon. Minister rethink and consider this proposal immediately and effectively?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :— Certainly we will rethink and take it up next year.

MALARIA DISEASE

398—

* 982 (2838-H.) Q.— Sri Santosh Chakravarthy (Mulugu), Smt. N. Vimala Devi (Chennur), Sarvasri B. Ratnasabhapathy and Buragadda Niranjana Rao:- Will the Hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Malaria is a notifiable disease;

(b) whether it is a fact that all fever cases attending a Government Hospital or Dispensary which are estimated to be 10% of all new cases should be screened for Malaria by blood examination.

(c) whether it is a fact that this target is not achieved in any medical institution ; and if so, the action taken in the matter;

(d) whether it is a fact that National Malaria Eradication Programme received a severe set back after the integration of Medical and Health Services ; and

(e) whether it is safe to enter Maintenance Phase after the advent of Malaria focal out-breaks in areas entering Maintenance Phase?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :— (a) Yes, Sir.

(b) Yes Sir.

(c) The blood slide collection under the passive surveillance in majority of the institutions in the state ranges from 60% to 80% of all the new O. P. cases except in exceptional cases, where the coverage is near 100%. The District Medical and Health Officers

are periodically reviewing the progress of the passive surveillance in the respective districts and suitable measures are being undertaken to tone up the passive surveillance. Similarly, action is taken by the superintendents of the teaching Hospitals. The Director of Medical and Health Services and other officers in their tours, invariably review the performance of the passive surveillance and issue suitable instructions to tone up the same.

(d) No, Sir. The maintenance phase of the programme in the districts is in the process of getting stabilised. Every district in the maintenance phase is provided with a Special Gazetted Assistant Malaria Officer to assist the District Medical and Health Officer in maintaining the results of achieved eradication.

(e) No, Sir. The question of entry into maintenance phase depends upon certain technical criteria for porjection. The Independent Appraisal Team, appointed by the Government of India will go into great detail both by the techniques of direct and indirect evaluation and submit their recommendations to the Government of India, recommending the fitness or otherwise of entry into maintenance phase. So, it is not given to the local echelons at the State level to advice about the phasing of National Malaria Eradication Programme.

Sri B. Niranjana Rao :— What is the percentage of incidence of Malaria after the programme is introduced in the State.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :— It has gone down considerably.

Criminal Procedure Code

399—

* 1044 Q.-Sri Badri Vishal Pitti (Maharaj gunj):— Will the Hon. Minister for Home be pleased to state :

(a) whether the Government propose to remove sections 107 and 109 from the Criminal Procedure Code so far as it relates to the side of Andhra Pradesh ; and

(b) if so, the steps taken by the Government in this regard?

The Minister for Home (Sri J. Vengal Rao) :— (a) No, Sir.

(b) Does not arise.

श्री बदरी विशाल पित्ती : क्या भारत सरकार से सेक्शन १०७ और १०६ को रिसट्रिक्शन करने के लिये आया है।

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—1966 సంవత్సరంలో పార్లమెంటులో దీన్ని గురించి ఒక నాన్ అఫియల్ బిల్ పెట్టారు. అప్పుడు గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఇది డిలీట్ యాలని అంటే దానికి ఏ రాష్ట్రము కూడ ఒప్పుకోలేదు. మన రాష్ట్రము కూడా దానికి ఒప్పుకోలేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—ఇప్పుడు అవి ఎగ్జిక్యూటివ్ మెజిస్ట్రేట్స్‌కు ఇచ్చారు.

దానివలన అవి యేళ్ల తరబడి జరుగుతున్నాయి. కనుక కనీసం అవి జుడిషియల్ మెజిస్ట్రేట్స్‌కు అయినా ఇస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— అట్లాంటి అభిప్రాయము లేదండి.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— ఈ 107, 108, 109 సెక్షన్సులోని ప్రొవిజన్సు ఏమిటో చదువుతారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—చదవ క్కరలేదండి. అవి తెలిసినవే.

Sri G. Sivaiah :— Right from the British days, these Sections 107, 1(8 and 109 have been there and they continue. Under the modern age and in terms of Sccialism, let the Government consider and at least recommend to Central Government to remove those Sections. When the people change, you will also have to change.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—బ్రిటీష్ కాలమైనా, మాడర్న్ యేజ్ అయినా వాటి అవసరం ఉంటుంది.

Sri G. Sivaiah :— He is setting a bad motive; he wants some power to put everybody inside. That is not democracy.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—పరిస్థితి ఆయనకు కూడ తెలియనిది కాదు.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ఇప్పుడు ప్రివెన్షన్ ఆఫ్ క్రైమ్స్ కొరకు అవి ఉండవలసిన మాట వాస్తవమే. అయితే ఈ సెక్షన్సు క్రింద పవర్సు ఎగ్జిక్యూటివ్ మాజిస్ట్రేట్స్‌కు ఉండడంవలన న్యాయం జరగడంలేదు. అవి ప్రివెంట్ చేయడానికి బదులు ఎన్‌కరేజ్ చేయడానికి దారితీస్తున్నది. ఇంకా ఇతర సెక్షన్సు క్రింద కూడ క్రైమ్స్ జరుగుతున్నాయి. కాబట్టి, ఆ పర్పస్ సర్వ్ కావడంలేదు. అందుకొరకు ఈ పవర్సు జుడిషియల్ మెజిస్ట్రేట్స్‌కు ఇచ్చినట్లయితే తప్పకుండా న్యాయంగా చర్యతీసుకోడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కనుక ఆ విధంగా చేస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఆ విధంగా చెయడానికి వీలులేదండి.

श्री बदरी विशाल पित्ती : इसके तहत इस साल कितने लोग गिरफ्तार किए गए।

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆ సమాచారము నా దగ్గర లేదండి.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—ఈ 107 వ సెక్షన్‌ను చాలా మిస్‌యూజ్ చేస్తున్నారు. సాధారణంగా తగాదా అంటే ఇరు వర్గాలనుంచి కూడా ఉండాలి, కాని గవర్నమెంటులో ఇన్‌ఫ్లుయన్స్ ఉండడం బట్టి, పవర్‌లో ఉన్నవారు ఇంటర్‌ఫియర్ అవుతున్నందువలన, ఒక వర్గమువారి మీదే ఈ 107 పెడుతున్నారు. అలాంటి కేసెస్ చాలా ఉన్నాయి. ఈ మధ్య హైకోర్టుకు పోయినప్పుడు ఇవి కొట్టివేశారు. కనుక అలాంటి సందర్భంలో ఈ 107 అనేది ఇరు వర్గాలకు వర్తించాలి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఎవరు కారణభూతులైతే వారి మీద ఉంటుందండి.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—క్లాష్ అనేది ఎప్పుడు ఇరువురు కదిలితేనే జరుగుతుంది. రెండు చేతులు కొడితేగాని శబ్దము రాదు కదా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అక్కడి పరిస్థితులను బట్టి వెడుతూ ఉంటారు.

DEATH OF A PERSON IN VEMSUR POLICE STATION

400—

*1670 (K)-Q.—Sri A. Madhava Rao :— Will the Hon. Minister for Home be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that one Bezawada Chakrapani of Lankapalli village within the local limits of Vemsur Police Station of Khammam District died while in police custody in the police station of Vemsur at 4-30 in the evening on 15th September, 1970;

(b) whether any investigation has been done as to the cause of his death ; and

(c) what is the action taken against those persons who are responsible ?

Sri J. Vengal Rao :— (a) Yes, Sir.

(b) The Sub-Divisional Magistrate, Khammam has conducted an enquiry into the incident and after examining the evidence before him, he has held that the death of the deceased was not due to any police beating, but was due to poisoning. Government accepted the finding.

(c) No, Sir.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—పోలీసు కస్టడీలో ఉండగా పాయిజనింగ్ ఎట్లా జరుగుతుంది; పాయిజన్ ఎక్కడనుంచి వస్తుంది? దీన్ని దర్యాప్తు చేయించారా? What is the course of action to be followed against the Police Officer?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— దీన్ని గురించి క్రైమ్ బ్రాంచిలో ఒక సీనియర్ ఆఫీసర్‌ను ఇన్‌వెస్టిగేట్ చేయమని చెప్పారు.

Sri G. Sivaiah (Puttur) : When the people have changed their mind our Home Minister is changing. He must go according to the current, but he is very rigid; rigidity is not good. He will also try to change.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అసలు ప్రశ్న వారు అర్థంచేసుకోలేదు. నేనేమి చేయను ?

DEAD BODY OF JAGANNADHACHARY FOUND ON THE RAILWAY TRACK NECKONDA.

401—

*1671 (B)-Q.— Sarvasri B. Narasimha Reddy, N. Raghava Reddy and Mohammed Rajab Ali (Khammam):—Will the Hon. Minister for Home be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the dead body of Jagannadhachary was found on the railway track near Neckonda in Warangal District on 5-9-1969.

(b) whether it is a fact that a magisterial enquiry was conducted into the alleged murder in which Mr. V. Hanumantha Rao, S. I. of Police, Neckonda is said to be associated with; and

(c) if so, the result of the enquiry?

Sri J. Vengal Rao :— (a) Yes Sir,

(b) Yes Sir,

(c) The Sub-Divisional Magistrate, Mahbubabad has held :—

(1) that the deceased Jagannadhachary was wanted person by the Police of Neckonda police station in connection with a theft case registered in Cr. No. 59/69 u/s 382 IPC

(2) that the deceased must have been summoned by the S. I. of Police, Neckonda for interrogation on 5-9-1969.

(3) that despite the elaborate enquiry, he could not unravel the circumstances relating to the death of the deceased.

The Government have, therefore, entrusted the case to the Cr. Br., C.I.D. for making a thorough investigation.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—ఇట్లా పోలీసు స్టేషన్‌లో మనుష్యులను తీసుకొని పోయి చంపుతూఉంటే, ఫరో ఇన్వెస్టిగేషన్ చేయిస్తున్నామని సంవత్సరాలు జరుపుతూ ఉంటే ఎట్లాగండి. గత సంవత్సరము కూడ ఇది అసెంబ్లీ ముందు తీసుకురాబడింది. ఒక సంవత్సరం నుంచి ఇంకా ఎన్‌క్వయిరీ జరుగుతూంది అంటున్నారు. మరి ఇంత వరకు ఆ ఎస్. ఐ. మీద చర్య తీసుకోకుండాపోవడానికి కారణం ఏమిటి ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఈ విషయముగురించి ఎన్‌క్వయిరీ చేశారు. సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేట్ ఎన్‌క్వయిరీ చేసి ఇది స్యూసైడ్‌కాదు, కొట్టి టువంటిదే అని చెప్పారు. కాని ఎవరు కొట్టారు అనేది ఎస్టాబ్లిష్ చేయలేదు. గత డిసెంబరులో మళ్లీక్రైమ్ బ్రాంచిని ఇన్వెస్టిగేట్ చేయమని చేప్పారు. ఇన్వెస్టిగేషన్ జరుగుతూంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— గత డిశంబరునుంచీ యిప్పటివరకూ యింకా యిన్వెస్టిగేషన్ జరగలేదంటే మరి ఏమనుకోవాలో తెలియదు.

శ్రీ జె.వెంగళరావు :—ఇన్వెస్టిగేషన్ జరుగుతున్నది. కొద్ది రోజులలో రిపోర్టు వస్తుంది.

శ్రీ టి. సత్యనారాయణరాజు :—ఆ సబ్ ఇన్‌స్పెక్టరు ట్రాన్స్‌ఫర్ అయ్యాతా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అతను ఇమిడియట్‌గా ట్రాన్స్‌ఫర్ అయ్యాడు. అక్కడలేడు.

SUFERSESSION OF KARIMNAGAR WEAVERS CO-OP; SOCIETY

402—

*267 (1562) Q.—Shri R. Mahananda :— Will the Hon. Minister for Handlooms and Co-operative Factories be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Director of Handlooms and Textiles has served supersession notice in his Rc. No. 21670/69.F.Dt. 26-12-1969 on the Karimnagar Weavers Co-operative Society Ltd.;

(b) whether it is a fact that a new Managing Committee was elected for this Society by the General Body on 2-5-69;

(c) whether the new Managing Committee of the Society gave their reply to the supersession notice on 20-1-1970;

(d) what is the action taken on this;

(e) whether it is a fact that the Regional Joint Registrar, Secunderabad along with one Assisstant Engineer has enquired into the whole affairs of the Society; and

(f) if so, the details of the enquiry report and the action taken?

The Minister for Handlooms and Co-operative Factories:

(Sri A. Bhagavantha Rao):— (a) Yes Sir.

(b) No Sir. No General Body meeting was held on 2-6-69.

(c) Two sets of replies have been received from two groups of Directors to the notice of supersession.

(d) The Board of Directors was superseded and a committee of persons was appointed to manage the affairs of the society for a period of one year. The committe of persons took charge of the affairs of the society on 21-7-1970.

(e) It is not correct to say that the Joint Registrar of Co-operative Societies had conducted the enquiry along with the Assistant Engineer. It is also not correct to say that the enquiry was conducted into the affairs of the society on 10-7-65 only. The Joint Registrar of Co-operative Societies took up the enquiry on 7-7-65.

(f) The enquiry officer has pointed out that though the society has shown in its accounts that a sum of Rs. 4,01,625.89 paise was spent in the construction of the houses, he suspected that it was not fully spent. Besides the above defect noticed in the housing colony accounts, he has also pointed out the following administrative irregularities noticed in the working of the society.

(i) A sum of Rs. 46,452.67 paise was pending recovery as per the suspense account maintained by the society from various persons.

(ii) An amount of Rs. 56,622.78 paise was pending recovery from members given as advances.

As housing colony accounts is a technical matter, the Assistant Engineer of the Registrar of Co-operative Societies was deputed to inspect the buildings and intimate the amounts that might have been actually spent in the construction of the houses. The Assistant Engineer reported that it might be taken that a sum of Rs. 3,33,635 was spent in the construction of houses. Thus there was a difference of Rs. 67,990.89 paise.

This was kept under objection. To fix up responsibility against the persons concerned the matter was entrusted to the Anti Corruption Bureau for enquiry and report.

As regards the administrative defects, the Deputy Registrar, Karimnagar was asked to pursue action with the society to see that the defects are rectified.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— ఇంత లెన్‌గ్తీ ఆన్సర్ ఉన్నప్పుడు టేబుల్ మీద పెట్టిస్తామని చెప్పారు. అది ఫాలో అవాలి. లేనిచో సప్లిమెంటరీస్ ఎలా వేయగలం?

(No answer)

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— ఈ నోటీసు, ఏఏ తప్పులు చేస్తే యిచ్చారో ఆ వివరాలు కావాలి. ఆ మేనేజింగ్ కమిటీ రు. 67 వేల చిల్లర బడ్జెటుగాని, తీర్మానం గాని లేకుండ ఖర్చుపెట్టడం, యిదిగాక అసిస్టెంటు ఇంజనీరు రిపోర్టుచేస్తే లక్షల చిల్లర గుటకాయస్వాహా అయినట్లు కనబడుతోంది. దీనికి బాధ్యులు ఎవరు ? ఎవరిమీద ఏమి చర్యతీసుకొన్నారు ?

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు :—అక్కడ 100 ఇళ్లకు రు. 3,53,500 లు శాంక్షను అయినది. అకౌంట్సు చూస్తే తికమకగా ఉన్నవి—To fix up the responsibility against the persons concerned the matter was entrusted to the Anti-Corruption Bureau for enquiry and report.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— చీఫ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ ఉన్నారు. ఎవరి మీద రెస్పాన్సిబిలిటి ఫిక్స్ చేశారు ? There is an Executive Officer and there will be a Secretary who is paid and who will be in charge. He si the Chief Executive Officer. You should fix the responsibility on him. ఎలెక్షన్సు మళ్లీ వస్తున్నవి. మే నెలలోపల అయినా బయటపెట్టండి.

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు :— దానివల్లనే అది యాంటి కరప్షన్ బ్యూరోకు వప్పజెప్పినాము.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— వీవర్సు కో ఆపరేటివ్ సొసైటీ వారి హౌసెస్ నిర్మాణంలో ఆ లెక్కలలో 60,70 వేలు లోటు బయటపడిందని చెబుతున్నారు. కాని కొన్ని లక్షలదాకా దుర్వినియోగం జరిగినట్లు కనబడుతోంది. ఇది 10 సం. ల క్రింద ఎంక్వైరీలోనే బయటపడింది, కాని యిప్పటికి దానికి సంబంధించి ఎవరిపైనా బాధ్యత ఫిక్స్ చేయబడకుండా ఉంటే ప్రజలకూ, దేశానికీ న్యాయం జరుగుతుందా ? ప్రభుత్వం—యిది పది సంవత్సరాలనాడు జరిగినా యింకా ఎందుకు తాత్సారం చేస్తోంది ? 10 సం. లైనా వారిని ఎందుకు షీల్డు చేస్తున్నారు ?

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు :—షీల్డు చెయడం అనేదిలేదు. ఆ బాడీని సూపర్‌సీడ్ చేసి ఆ కేసు యాంటి కరప్షన్ బ్యూరోకి యిచ్చారు. ఎంక్వైరీ జరుగుటలో డిలే జరిగింది. దేర్ ఈజ్ సంతింగ్ రాంగ్ విత్ ఇట్.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—మంత్రిగారు చెబుతూ "దేర్ ఈజ్ సంథింగ్ రాంగ్" అంటున్నారు. ఆ రాంగ్ ఏమిటి ? ఆ రాంగ్ ఎక్కడ జరిగింది ? దానిని 10 సంవత్సరాలైనా ఎందుకు సెట్ రైట్ చెయలేదు ? దానికి సంబంధించినవారిమీద రెస్పాన్సిబిలిటీ ఎందుకు ఫిక్స్ చేయలేదు ?

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు :—శాంక్షన్ అయిన రు. 3,53,500 సరిగా ఖర్చు చేసినట్లుగా లేదని అసిస్టెంటు ఇంజనీరు రిపోర్టుగాని, జాయింటు రిజిస్ట్రారు రిపోర్టుగాని చూస్తే-మిస్-మేనేజిమెంటు జరిగినట్లు రిపోర్టు ఉన్నది. దానికి ఎవరు రెస్పాన్సిబిలిటి అనేది ఫిక్స్ చెయడానికి-the matter was entrusted to the Anti-Corruption Bureau for enquiry and report.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు:—అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఆఫీసర్సు రిపోర్టులో దీనికి ఎవర్ని బాధ్యులు చేశారు. యాంటి కరప్షన్ బ్యూరోకు యిచ్చేముందు అడ్మినిస్ట్రేషన్ రిపోర్టులో దీనికి ఎవరు కారకులని తేలింది ?

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు :—ఈ శాంక్షన్ చేసిన స్కీములో వారి శాలరీస్ కూడ కలిపి మొత్తం నాలుగు లక్షల ఒక వెయ్యిరూపాయల చిల్లర ఖర్చుపెట్టినట్లు అక్కౌంటు చూపించారు. అది కరెక్టుగా లేదని జాయింటు రిజిస్ట్రారు చెప్పారు. ఇది టెక్నికల్ మేటర్ గనుక అసిస్టెంటు ఇంజనీర్‌ను అస్సెస్ చేయమని పంపితే వారు విచారించి రు. 3,33,635 లు ఖర్చుపెట్టియుంటారని అసెస్‌మెంటు చేశారు. రు. 3,53,500 లు శాలరీస్ కలిపి నాలుగు లక్షల ఒక వెయ్యికిపైగా ఖర్చుపెట్టినట్లు సొసైటీవారు మొదట అక్కౌంటు చూపించారు. ఈ అక్కౌంట్సు టాలీ కాలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఇప్పటికి పది సంవత్సరాలైనది. ఇంకా ఎన్ని సంవత్సరాలు పట్టుతుంది ?

శ్రీ. ఎ. భగవంతరావు :—ఆ బోర్డు సూపర్‌సీడ్ చేయబడింది. అది యాన్‌టి కరప్షన్ బ్యూరో ఎన్‌క్వయిరీలో ఉంది. వారి రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత చర్యతీసుకొంటారు.

Mr. Speaker: — When is it going to be disposed of ?

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు :—వారి రిపోర్టు రావాలి.

Mr. Speaker:— And you do not know when it is going to be disposed of. Please see that it is expedited and disposed of. It has already taken ten years.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—ఆ బిల్డింగ్స్ నిర్మాణంలో 60, 70 వేలు గల్లంతు అయినట్లు అసిస్టెంటు ఇంజనీరు చెప్పారు. ఒకటి ఒకటిన్నర లక్షలు దుర్వినియోగం అయినట్లు సంఘ అధికార్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చారు. యాన్‌టి కరప్షన్‌కు పంపక ముందు ప్రభుత్వం వీటిని దృష్టిలోకి తీసుకొని ఎవరు కారకులని తేల్చారు ?

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు :—ఆ సొసైటీ వర్కింగ్‌లో అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఇరెగ్యులారిటీస్ చదివాను.

As regards the administrative defects, the Deputy Registrar Karimnagar was asked to pursue action with the Society to see that the defects are rectified, so for as the administrative defects are concerned.

ఒక గౌ॥ సభ్యుడు :— ఆ సొమ్ము 61-62 లో దుర్వినియోగం అయితే 69 సం॥లో సూపర్ శెషన్‌కు నోటీసు యిచ్చారు. అప్పుడు ఉన్న బోర్డ్ ఆఫ్ డైరెక్టర్స్ ఎవరు ? ఇప్పుడున్న బోర్డ్ ఆఫ్ డైరెక్టర్స్ ఎవరు ? ఎవరు యీ డబ్బు దుర్వినియోగం చేశారు? సూపర్ శెషన్ నోటీసు యివ్వబడటానికి ఎవరు కారకులు ?

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు :—1961-62 లో ఆడిటరు ఆ సొసైటీ అక్కౌంట్సు ఆడిట్ చేసి ఆ తేడాలు ఉన్నట్లు కనబడుతున్నవని, ఎంక్వైరీ చేయాలని అబ్జర్వ్ చేశారు. దానిమీద ఎంక్వైరీ జరిగింది? అప్పుడున్న బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్స్ లిస్టు యిప్పుడు నావద్ద లేదు.

Exemption from Bonus Act

403—

*497 Q.—Sri Badri Vishal Pitti :- Will the Hon. Minister for Labour be pleased to state:

(a) whether the Andhra Pradesh Industrial Development Corporation Limited, has submitted any representation to the Government requesting for the exemption from the provisions of Payment of Bonus Act.

(b) if so, the date on which the same has been made; and

(c) whether the Government accorded the said exemption and if so, from which date and for what period ?

The Minister for Labour (Sri G. Sanjeeva Reddy) :- (a) No Sir.

(b) and (c) Do not arise.

श्री बदरी विशाल पित्ती : कारपोरेशन की रिपोर्ट में यह छपा है कि सरकार से एग्जम्शन के लिए इजाज़त मांगे हैं।

श्री जी. संजीव रेड्डी : कारपोरेशन वाले १९६६ में डाइरेक्ट भारत सरकार को लिखे थे। भारत सरकार ने उनका लेटर फारवर्ड किया। उनको यह जवाब दिया गया कि एग्जम्शन नहीं देंगे। इसके बाद बोनस का पेमेंट भी कर दिया गया।

House-sites to the Harijans in Palmaner Taluk

404—

*598 (1323) Q.—Sri T. C. Rajan :— Will the Hon. Minister for Social Welfare be pleased to state ;

(a) whether any representation from Sri T. C. Rajan, M.L.A. has been received by the District Social Welfare Officer, Chittoor on

28-4-1969 about the house sites for harijans in Chandugathu, Padigala Kuppam village, Palmaner taluk, Palmaner Panchayat samithi, Chittoor district; and

(b) if so, the action taken thereon?

The Minister for Social welfare (Sri D. Perumallu):-(a) Yes,sir.

(b) The Collector, Chittoor in his letter, dated 29-4-69 informed the Hon'ble Member, that a similar petition received from the Harijans of Chandugathu h/o Padigala Kuppam village has been referred to the B. D. O. Palmaner for enquiry and for submission of proposals, as he is the prilimanary enquiry officer. The Collector, Chittoor is taking necessary steps to send proposals to Government.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చెప్పింది వాస్తవమేగాని, 69వ సం॥ నుండి ఇంతవరకు యాక్షన్‌లేదు; ఎంక్వయిరీ లేదు. ప్రతి పిటీషన్-అసెంబ్లీలో క్వశ్చన్‌వేస్తేగాని కదలటంలేదు. దానినిగురించి చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ డి. పెరుమాళ్లు :— మొదట్లో ప్రపోజల్స్ పంపించటం అయింది. ఆ ప్రపోజల్స్‌లో కొన్ని డిఫెక్ట్స్ ఉన్నవి. ఆ డిఫెక్ట్స్‌ను రెక్టిఫై చేయవలసిందని, తిరిగి వెంటనే ప్రపోజల్స్ పంపించమని వ్రాయటం జరిగింది.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి :— ఈ కేసులు ఏండ్లతరబడి బి. డి. ఒ ల దగ్గరపెట్టుకొంటే మేము ఏమి చేస్తామని ఆఫీసర్స్ అంటున్నారు. కనీసం ఇన్ని నెలలకంటే ఎక్కువ పెట్టుకోటానికి వీలులేదని ప్రభుత్వం ఏమైనా ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇస్తుందా? రెండు సంవత్సరాలనుండి ఒక బి. డి. ఒ దగ్గర విచారణ లేకుండా పెట్టుకొని కూర్చున్నారు. డైరక్టర్‌ఆఫ్ ఆ సోషల్‌వెల్‌ఫేర్ ఆఫీసర్ వెళ్లి విచారణ చేయమనిఆజ్ఞ ఇవ్వండి.

శ్రీ డి. పెరుమాళ్లు :— సమితులు మూడు మాసాల్లో ఏవిధమైనటువంటి ప్రపోజల్స్ పంపించకపోతే జడ్. పి. యే యాక్షన్ తీసుకోవలసినదని ఇటీవల ఒక తాఖీదు పంపించటం జరిగింది.

శ్రీ పి. గున్నయ్య (పాతపట్టణం):—లాండ్‌ఎక్విజిషన్ కేసుల విషయంలో ఐదారు సంవత్సరాలు పడుతున్నది. హరిజనుల నివాసస్థలాలకొరకు ఎకరం 5 వేలు 4 వేలకు ఇవ్వటానికి రైతులు సిద్ధంగా ఉన్నారు. ఇట్లాంటి గ్రామాలు నేను ఎన్నో చూపించినా ఇంతవరకు ప్రభుత్వం కొనలేదు. 5 వేల రు. లకు లోపే రైతులు భూమి ఇచ్చినట్లయితే వెంటనే వెల్‌ఫేర్ ఆఫీసర్ కొనవలెనని ఉత్తరువు జారీచేస్తారా?

శ్రీ డి. పెరుమాళ్లు :— ఆలోచన చేస్తాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— జిల్లా పరిషత్‌లు, సమితులు మూడు నెలలలో ఎగ్రీ కాకపోతే గవర్నమెంట్ అండర్‌టేక్ చేస్తామని చెప్పారు. డిపార్ట్‌మెంట్స్‌వారిని అడిగి ఇట్లాంటివి ఇంతవరకు ఎన్ని ఉన్నవో కనుక్కొంటారా? ఐదారు సంవత్సరాలైనా ఎటువంటి యాక్షన్ తీసుకోవటంలేదు. మూడు నెలలలోగా వారు రికమెండ్ చేయకపోతే డైరక్టుగా వెల్‌ఫేర్ డిపార్ట్‌మెంట్ తీసుకొంటున్నదని అంటున్నారుకాని, సంవత్సరాలబట్టి అట్లాగే ఉన్నవి.

శ్రీ డి. పెరుమాళ్లు :— ఇకముందు శీఘ్రంగా యాక్షన్ తీసుకోవాలని ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తున్నది. ఆ యాక్టుకూడ అమెండ్ చేయాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :— లాండ్ ఎక్విజిషన్ రిపోర్ట్స్ పంపిస్తున్నారు. కాని సబ్ డివిజన్ చేయటానికి సర్వేయర్స్‌ను పంపమంటే పంపించటంలేదు, సర్వేయర్స్ జిల్లా సర్వే డిపార్ట్‌మెంట్‌నుండి రావాలి. ప్రతి సమితికి లాండ్ ఎక్విజిషన్ కేసులు పూర్తయ్యేంతవరకు ఇద్దరేసి సర్వేయర్స్‌ను పంపించే ఆలోచన చేసే ఒక నెల లోపల కంప్లీట్ అవుతుంది. అది మంత్రిగారు ఆలోచించి రికమెండ్ చేస్తారా ?

శ్రీ డి. పెరుమాళ్లు :— అది ఆలోచన చేస్తాము.

BALA SADANS

405—

* 738 (2420) Q— Sri A. Madhava Rao :— will the Hon· Minister for Women Welfare be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government passed a rule that no male member of the family of a Superintendent and Matron-cum-Store-Keeper above the age of 12 years shall stay with her in the Bala-Sadan ;

(b) if so, does not this rule amount to prohibition of husband and children of the Superintendent, or Matron to reside with her family ;

(c) whether the Government propose to avert this anomoly and post only spinsters to the above said posts; and

(d) what is the course of action the Government intend to ollow, to avert this family disruption ?

The Minister for Information and Public Relations deputised the Minister for Women Welfare and answered the question (Sri A. Vasudeva Rao):—

(a) No such orders were issued by Government. But the Director of Women Welfare has issued rules governing the administration of the Children Homes wherein instructions have been given to the Superintendents, Children Home, not to allow any member of their family above the age of 12 years to stay with them.

(b) Yes Sir,

(c) The Director of Women Welfare while posting will examine the individual cases and post only spinsters or ladies without encumbrances as far as possible.

(d) The matter is under active consideration of the Government with a view to modify the existing situation.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—ఈ భార్యాభర్తలను వేరు చేసే పాపం మనకెందుకు? భార్య అక్కడ ఉంటే, భర్తను అక్కడ ఉండనివ్వకుండా చేస్తున్నారు. దానిని మారుస్తారా ?

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు :— ప్రభుత్వ ఆలోచనలో ఉంది. వారికి ఇబ్బంది కలుగకుండా చేస్తాము.

ABSORPTION OF EXTENSION OFFICERS IN INDUSTRIES DEPT.

406—

*489 (2967) Q.—Sri T. Anjaiah (Mushirabad):— Will the Hon. Minister for Small Scale Industries be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Government have allotted 25 posts of Co-operative Sub-Registrars and 85 posts of Senior Inspectors of Co-operative Societies in the Iudustries Department in G.O. Ms. No. 817, Panchayat Raj (Establishment-II) Department dt. 24-8-64 and in Government Memo No. 4811/PR/Estt. II/64—2, dated 31-8-64 for absorption of Extension Officers (Ind.) rendered surplus as a result of reorganisation of Community Development Blocks in 1964;

(b) whether the Director of Industries had absorbed the senior and Junior Extension Officers (Industries) accordingly;

(c) whether it is a fact that the Director of Industries had promoted Upper Division Clerks to the posts of Senior Inspectors which are allotted for the absorption of Extension Officers (Industries); if so, what action the Government had taken against those responsible for this wanton mischief, and

(d) whether the Government would issue strict instructions to the Director of Industries to absorb only Extension Officers (Industries) in accordance with the Government orders?

The Minister for Indistries (Sri G.C. Venkanna) :— (a) &

(b) The Answer is in the affirmative.

(c) and (d) Some Upper Division Clerks have been appointed as Senior Inspectors (Industrial Cooperatives) by the Director of Industries. The matter is however subjudice since some of the affected Junior Extension Officers have gone on a writ appeal which is pending disposal in the High Court.

HOUSING PROGRAMME IN THE STATE

407—

*1058 Q.—Sri R. Mahananda :— Will the Hon. Minister for Housing and Accommodation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Department of Works and Urban Development of Central Government, has allotted money for financing Housing programmes in our State in 1970-71;

(b) if so, how much is allotted; and

(c) the number of schemes taken up with this grant in our State?

The Minister for Housing and Accommodation (Sri C. Rajanarasimha) :— (a) Yes Sir.

(b) Rs. 120 lakhs.

(c) The allotment is from L. I. C. funds as loan and not as Grant. Housing Schemes under Middle Income Group Housing, Low Income Group Housing, Village Housing Project, Rental Housing Schemes and Land Acquisition and Development are taken up with the allotment by the various executive agencies implementing the Housing Schemes. The details of allocations to various executive agencies for the year 1970-71 are as follows:—

S. No.	Name of the Agency.	Amount allocated (Rupees in lakhs)		Total
1.	A. P. Housing Board	30.00 (in City) (26.5 LIGH + 3.5 MIGH)	35.00 (in Districts) (L.I. G.H)	65.00
2.	Town Planning Trust, Visakhapatnam.	15.00 (LA&D)	5.00 (LIGH)	20.00
3.	Registrar of Co-op. Societies, Hyderabad.	8.00 (LIGH) (committed)	4.00 (MIGH) (committed)	12.00
4.	Director of Town Planning	5.00 (V.H.P.)		5.00
5.	Chief Engineer, (R&B)	10.50 (R.H.S.)		10.50
6.	Chief Engineer, (P.H.)	7.50 (M.I.G.H)		7.50
				120.00

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— ఎక్కడెక్కడ ఇవి సేకప్‌చేశారో ఆ వివరాలు చెబుతారా ?

శ్రీ సి. రాజనరసింహ:— 7 జిల్లాలలో హౌసింగ్‌బోర్డు స్కీమ్సుకు 35 లక్షలు ఏదైతే ఇచ్చామో, దానికి సంబంధించి, లాండ్ ఎక్విజిషన్ కేసులన్నీ పెండింగ్‌లో ఉన్నవి. కడప, కర్నూలు, ఒంగోలు- ఇట్లాంటి జిల్లాలలో ఆ కేసులు పెండింగ్‌లో ఉన్నవి.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :— ఈ హౌసింగ్‌బోర్డు స్కీములు జిల్లా లెవెల్‌లో సక్రమంగా పని జరగటంలేదు. దీని విషయంలో ఒక కమిటీ వేసి వెంటనే అక్కడ హౌసింగ్ స్కీమ్సు ఇంప్లిమెంట్ చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ? రిటైరింగ్ స్టేజిలో అయినా, ఎన్. జి. ఒ. లకు, టీచర్స్‌కు బెనిఫిట్ అయ్యేటట్లు ఆలోచన చేస్తారా ?

శ్రీ సి. రాజనరసింహ :— ఎన్. జి. ఒ లు గురించి రెంటల్ స్కీమ ఒంగోలులో తీసుకొన్నాము. హౌసింగ్‌బోర్డు స్కీమ్సు 7 జిల్లాలకు తీసుకొన్నాము లాండ్ ఎక్విజిషన్ కేసులు పెండింగ్‌లో ఉన్నవి. అవి అతిత్వరలో తీసుకొంటాము

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

(UNSTARRED QUESTIONS)

A. P. CEILING ON AGRICULTURAL HOLDINGS ACT

180—

1148 Q.—Sri R. Satyanarayana Raju :—Will Hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the taluk-wise number of landlords in East and West Godavari Districts who have been found to own excess lands under the Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural Holdings Act ;

(b) the particulars of the land, if any, taken over by the Government upto 31-8-70 from such persons and to whom the same has been distributed together with the extent of land distributed to each ;

(c) if not, reasons therefor ?

180—

1148 A—

Cl. (a) to (c)—a statement is placed on the Table of the House : (vide statement appended)

ABOLITION OF TODDY TAPPERS CO-OPERATIVE SOCIETIES

181—

1190 Q.—Sri N. Raghava Reddy :— Will Hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the number of Toddy Tappers Co-operative Societies abolished in 1970-1971 in Nalgonda District;

(b) the reasons for abolishing the same in spite of the assurance given by the Government that new Societies would be constituted and that toddy 'mamlas' would be given gradually to toddy tappers only ; and

(c) whether any new co-operative societies have been constituted so far in Nalgonda District since the passing of Abkari Act in 1968 and whether any mamlas had been entrusted to them ?

181—

1190 A—

Cl. (a) to (c): A statement is placed on the Table of the House. (vide statement appended)

BRANDY AND LIQUOR SHOPS

182—

1113 Q.—Sri R. Satyanarayana Raju :— Will Hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the districtwise number of brandy and other foreign liquor shops existing in the State during 1969-70 ; and

(b) the income derived by the Government therefrom for the same period ?

182—

1113 A—

Clauses (a) and (b) : A statement is placed on the Table of the House. (Vide Statement appended)

MAINTENANCE OF BUILDINGS

183—

501 Q.—Sri Badri Vishal Pitti :— Will Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state :

(a) the district-wise amount of expenditure incurred towards the maintenance of buildings, under Non-plan expenditure, during each year from 1965-66 to 1969-70 ;

(b) the amount intended to be spent during 1970-71 ;

(c) tl e yearwise amount of expenditure incurred towards the maintenance of the buildings under occupation of the Ministers during the said period, together with the amount intended to be spent during 1970-71; and

(d) the year-wise amount of expenditure incurred during the said period towards the maintenance of the buildings under the occupation of the Collectors, together with the amount intended to be spent during 1970-71 ?

183—

501 A—

Cls. (a), (b), (c) & (d) : Statements are placed on the Table of the House. (Vide Statement appended)

EXPENDITURE FOR OIGINAL WORKS OF BUILDINGS

184—

503 Q.—Sri Badri Vishal Pitti :— Will Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state :

(a) the district-wise amount of expenditure incurred under Plan expenditure towards the original works of buildings during each year from 1965-66 to 1969-70 together with the amount intended to be spent during 1970-71; and

(b) the amount of expenditure incurred towards the buildings under occupation of Ministers and Collectors, respectively, during the said period, together with the amount intended to be spent during 1970-71 ?

184—

503 A—

Clauses (a) and (b): Statements are placed on the Table of the House. (Vide Statement appended)

LEASING OF LANKA LANDS IN NARSAPURAM TALUK

185—

1126 Q.—Sri R. Satyanarayana Raju :— Will the Hon. Minister for Revenue be pleased to state :—

(a) the village-wise extent of lanka lands belonging to the Government in Narsapuram Taluk, West Godavari District ;

(b) the village-wise extent of land therein which has been leased out to Field Labour Co-operative Societies consisting of Harijans and other castes; and

(c) the number of villages in which the auction system has been abolished and the lands are leased out to societies in pursuance of the Government order abolishing the auction system of 1/3 rd of lanka lands ?

185—

1126 A—

Clauses (a) & (b) :—

S. No.	Name of the Village	The village-wise extent of lanka lands belonging to Government in Narsapur Taluk	The village-wise extent therein which has been leased out to FLC. Societies consisting of Harijans and other castes.
1.	Bhimalapuram ...	Acs. 634-53 cents	Acs. 433-05 cents
2.	Doddipatla	818-69 ,,	594-35 ,,
3.	Yenuguvarilanka	955-80 ,,	671-74 ,,
4.	Karugorumelli	310-18 ,,	231-64 ,,
5.	Koderu	93-35 ,,	93-35 ,,
6.	Pedamallam	580-21 ,,	416-67 ,,
7.	Ilapakurru	14-68 ,,	14-68 ,,
8.	Elamanchili	17-16 ,,	17-16 ,,
9.	Nadupudi	4-25 ,,	...
10.	Chinchinada	6-25 ,,	...

Clause (c):—

Most of the lankas were disposed of in public auction by the Collector of West Godavari before receipt of Government orders dispensing with public auction system. Hence Government have instructed the Collector of West Godavari to implement the order of doing away with the auction system of lanka lands with efect from F. 1381 in respect of those lankas disposed of already.

Fire Accident at Rapaka Village

186—

1420 Q.— Sri S. Vemayya :— Will the Hon. Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that 120 houses were burnt on 10-8-1970 at Rapaka Village; Cheepurupalli taluk, Srikakulam District; and

(b) if so, the nature of the loss incurred and the relief measures that have been undertaken in the matter ?

186—

1420 A.—

Clause (a): 101 thatched houses, 2 Cattle sheds were burnt on 10-8-1970 at Rapaka village of Chipurupalli Taluk. One calf was burnt.

Clause (b): the loss sustained (including value of food-grains and clothes) is Rs. 18,750.

A sum of Rs. 5,550 was disbursed to the victims towards relief on 12-8-1970.

Issue of Pattas in Jeelapaturu Village

187—

1136 Q.— Sri R. Satyanarayana Raju — Will the Hon. Minister for Revenue be pleased to state;

(a) the number of persons to whom pattas have been issued for the 320 acres of land in S. No. 2 of Jeelapaturu village, Srikakulam taluk, Chittoor District, and

(b) whether any irregularities in the issue of pattas have been brought to the notice of the Government; and

(c) if so, the action taken thereon ?

187—

1136 A—

(a) pattas for this land were granted in favour of nineteen persons under section 11 (a) of the Estates Abolition Act.

(b) and (c): Against the orders of the Settlement Officer, Nellore granting pattas for 19 persons, the Collector filed a revision before the Director of Settlements. But the Director of Settlements rejected the revision petition as timebarred. Against the orders of the Director of Settlements a revision was preferred before the Board of Revenue. The Board remanded the case to Director of Settlements for disposal of the case on merits after giving reasonable opportunity to all the parties concerned. Aggrieved by the orders of the Board of Revenue, the grantees filed two Writ Petitions in the High Court of Andhra Pradesh, the Writ Petitions were allowed. The proposal for filing a writ appeal in this case is under examination of the Board of Revenue.

LOSS SUSTAINED DUE TO GODAVARI FLOODS

188—

1132 Q.—Sri R. Satyanarayana Raju :—Will the Hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) the particulars of loss of crops, life and other property sustained due to the recent Godavari floods in the state; and

(b) the nature of relief provided by the Government to the flood affected ryots ?

188—

1132 A—

Clauses (a) & (b): A statement is placed on the Table of the House. (Vide Statement appended)

PROTECTED WATER SUPPLY SCHEMES TO PANCHAYAT SAMITHIS IN CHITTOOR DISTRICT

189—

19 (1587) Q.—Sri R. Mahananda :— Will the Hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) the number and names of Panchayat Samithis in Chittoor District which have been sanctioned protected water supply schemes 1964-65 and 1965-66;

(b) the estimated cost of each of those schemes;

(c) when were these works commenced and completed; and

(d) whether there is any material like pipes, etc., unutilised till today ?

189—

19 (1587) A—

(a), (b) and (c): A statement is placed on the Table of House.

(d) no pipe materials have been purchased for the first 8 schemes mentioned in the statement placed on the Table of the House. (Vide Statement appended)

TANNING TRAINING CENTRE AT POLEPALLI

190—

144 (2766) Q.—Sri R. Mahananda:—Will the Hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) whether it is a fact that a Tanning Training Centre was opened at Polepalli in Tarlupadu Panchayat Samithi, Ongole District in 1964-65;

(b) whether the construction of building was sanctioned for this Centre;

(c) what is the estimated cost of the building;

(d) at what stage the construction of the building stands; and

(e) Whether there is any proposal before the Samithi to complete the same?

190—

144 (2766) A—

(a) A Tanning-cum-Training Centre was opened at Polepalli in Tarlupadu Panchayat Samithi in the year 1965-66.

(b) Yes.

(c) The estimated cost of the building is Rs. 4,300.

(d) The walls were constructed with brick and mortar upto a height of 8' from the ground level and 24 pillars with dimensions of 18"×18"×7' 6" were erected in the walls for construction of sheds. Further work was stopped.

(e) There is no proposal before the Panchayat Samithi to complete the building as the scheme is not in force.

GRANTS TO UNIVERSITIES

191—

734 (2392) Q.—Dr. T.V.S. Chalapathi Rao and Sri G. Sivaiah:- Will the Hon. Minister for Education be pleased to state:

(a) what are the annual grants provided in the budget for 1969-70 to;

(i) Osmania University;

(ii) Andhra University;

(iii) Sri Venkateswara University.

(b) whether they are released in time to the respective Universities; and

(c) what are the arrears due to each of those Universities?

191—

734 (2302) A—

(a) the following annual grants have been provided in the Budget for 1969-70 to the three Universities ; (Non-Plan).

		Rs.
Osmania University	...	99,68,100
Andhra University	...	35,26,600
S. V. University	...	28,37,000

(b) & (c) the above amounts provided in the budget for 1969-70 have been released in time to the three Universities. There are no arrears due to the three Universities for the year 1969-70.

UPPER PRIMARY SCHOOL FOR SULLURPET TOWN

192—

761 (2652) Q.—Sri K. Munuswamy:— Will the Hon. Minister for Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there is no Upper Primary School in Sullurpet Town area, Sullurpet Taluk, Nellore District ;

(b) whether it is also a fact that one Vivekananda Memorial Committee (Regd.) which is running an Elementary School at Sullurpet town applied for permission to upgrade the Elementary School into an Upper Primary School ;

(c) whether the Government will accord permission to the said Committee to open 6th Class with aid; and

(d) if so, when, and, if not, the reasons therefor?

192—

761 (2652) A—

(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) & (d) Permission to open Class VI during the year 1970-71 in the V. M. C. A. E. S. Nagarajapuram of Sullurpet was accorded by the D.E.O. Nellore in his office Rc. 87-G/69, Dt. 3-8-70 without any financial liability to Government since there is no provision for aid and since the management undertook to open class VI without aid. But the correspondent Sri K. Munuswamy M.L.A. has sought permission to open class VI during 1971-72 as he could not secure sufficient number of students for admission to class VI during the current year. He was advised to renew the request sufficiently early in 1971-72.

CO-OPERATIVE MILK SUPPLY CENTRES

193—

724 (2340) Q.—Sri R. Sathyanarayana Raju:— Will the Hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) the district-wise number of Co-operative Milk Supply Centres registered upto 28-2-70 and functioning in the State;

(b) the quantity of milk available in those Centres during 1969-70;

(c) the particulars of profits earned or losses sustained during 1969-70 by the said Societies and the amount disbursed to the share holders who supply the milk, if there are profits; and

(d) the amount of loans disbursed to the members during 1969-70 for purchasing the buffaloes and cows?

193—

724 (2340) A—

(a) & (b) A statement showing the district-wise number of Co-operative Milk Supply Centres registered upto 28-2-70 and functioning in the State and the particulars of milk handled by them during 1969-70 is appended.*

(c) the Co-operative year 1969-70 has ended by 30-6-70. The final audit of these Societies is in progress. The actual net profit and the amount available out of it for distribution as dividend to shareholders, will be available after completion of the final audit and issue of audit certificates by the Co-operative Department.

(d) no Government loans were disbursed to the members of the Co-operative Milk Supply Societies for purchasing she-buffaloes and cows during 1969-70. However, Commercial Banks have issued loans to Members of Co-operative Milk Supply Societies as indicated below:

District	Amount of loan	Name of the financing institution
	Rs.	
1. Anantapur ...	41,450	Anantapur District Co-operative Central Bank Limited, Anantapur.
2. Hyderabad ...	1,07,500	Canara Bank.
3. Nalgonda ...	8,06,600	Bank of Baroda.
4. Medak ...	65,500	State Bank of Hyderabad.
5. Chitttoor ...	15,740	Chittoor Co-operative Milk Supply Union and Ekambarakuppam Co-operative Milk Supply Society.
6. Visakhapatnam	1,00,000	Vizayanagaram Co-operative Central Bank Limited.
Total ...	11,42,790	
or	11,43,lakhs	

*See Page No. 60.

OPENING OF TEMPORARY BUS ROUTES IN CHITTOOR DISTRICT

194—

1511 Q.—Sri T. C. Rajan :—Will the Hon. Minister for Transport be pleased to state :

(a) the number of temporary bus routes opened in Palamaner, Punganur and Madanapalli Taluqs during the year 1966-70 ;

(b) how many requests does the Regional Transport Authority has received requesting to open such routes in the above Taluqs and how many of them were complied with ;

(c) was there any representation from the M. L. A. of Palamaner to open a temporary route to Mandapeta Kotoor of Palamaner Taluq and Keelapatla and Muthukur of Punganur Taluq ; and

(d) if so, what action the Government has taken in this matter ?

194—

1511 A—

(a) The following temporary bus routes have been opened and temporary permits have been issued for 4 months at a time on each occasion :—

Muthukur to Kalakada, (via) Punganur.

Madanapalle to Errakotapalli, (via) Kona.

Vempalle to Rangasamudram, (via) Madanapalle.

Madanapalle to Balepalle, (via) Nimmanapalle.

Kurabhalakota to Tarigonda, (via) Madanapalle.

Madanapalle to Kandukur, (via) Mudivedu.

Kanugamakulapalle to Madanapalle, (via) Kothakota, and Rangasamudram.

Vempalle to Tirupathi, (via) Madanapalle.

(b) & (c) : the opening of the following routes have been suggested by Sri T. C. Rajan, M. L. A., Palamaneru :—

1. Palamaner to Kadiri, (via) Madanapalle.
2. Palamaner to Rayachoty, (via) Chowdepalli and Somala.
3. Palamaner to Peddamandyam, (via) Chowdepalli.
4. Palamaner to Renigunta (via) Chowdepalli.

Transport facilities to the villages (1) Mandipeta Kotoor; (2) Keelapatla village ; and (3) Muthukur were also requested.

(d) Transport facilities to the villages of Mandipeta Kotoor and Muthukur were given by way of issuing temporary permits. As regards transport facilities to the village of Keelapatla, the suggestion

made by the Assistant Motor Vehicles Inspector could not be accepted as the proposed route was an inter-State route. The other four proposals for opening routes suggested by Sri T. C. Rajan were dropped by the Regional Transport Authority, Chittoor on 19-11-1970 after due consideration.

TEMPLES IN BANDAR TALUK

195—

9 (1089) Q.— Sri Buragadda Niranjana Rao :— Will the Hon. Minister for Endowments be pleased to state :

(a) the number of temples in Bandar taluk ;

(b) the income of these temples for the last three years, i. e,, 1966-67, 1967-68 and 1968-69 ;

(c) whether there are any defalcation or misappropriation cases in these temples ; and

(d) the action taken by the Government in this regard ?

195—

9 (1089) A—

(a) 91 (Ninety one) Sir.

(b) A statement is placed on the Table of the House giving all the details. (vide statement appended).

(c) No defalcation or misappropriation has been reported.

(d) Does not arise.

VASECTOMY CAMP AT CHOWDEPALLE

196—

810 (2956) Q.—Sri T.C. Rajan :— Will the Hon. Minister for Health and Medical be pleased to sate :

(a) whether it is a fact that a Vasectomy camp was conducted at Chowdepalle in March, 1970 ;

(b) if so, how many were vasectomised in Royalapet village, what is the age of each person and the number of children he had ; and

(c) the total expenses incurred on the camp ?

196—

810 (2956) A—

(a) Yes, Sir. Vasectomy camp was conducted at Royalpet village, Chowdepalle Block, Chitoor District in March, 1970.

(b) Three Vasectomies were done. The ages of persons were 30 and 45. One had three children and others had two children each.

(c) Rs. 63/-

ARREARS OF ELECTRICITY CHARGES

197—

800 (1799) Q.—Sarvasri T.C. Rajan, D. Venkatesam and M. Ch. Nagaiah :— Will the Hon. Minister for Power be pleased to state:

(a) whether it is a fact that huge amount of arrears in all categories of consumers towards electricity charges are pending for collections in the State;

(b) if so, what is the total amount to be collected till now?

197—

300 (1799) A—

(a) & (b): The total amount of electricity charges pending collection as on 30-9-1970 is Rs. 471.40 lakhs.

EMPLOYEES IN A. P. ELECTRICTY BOARD

198—

1150 Q.—Sri Badrivishal Pitti :— Will the Hon. Minister for Power be pleased to state:

(a) the number of employees in Andhra and Telangana regions respectively working in the Andhra Pradesh State Electricity Board as on 31-3-1967, 31-3-1968, 31-3-1969 and 31-3-1970; and

(b) the number of N. M. R. employees working in each of the said regions on the said dates?

198—

1150 A—

Clauses (a) & (b) A statement is placed on the Table of the House. (vide statement appended)

STRENGTHENING OF 33 K. V. LINE FROM PALMANER TO KUPPAM

199—

556 Q.—Sri T. C. Rajan :— Will the Hon. Minister for Power be pleased to state:

(a) whether there is any proposal with the Electricity Board to strengthen the 33 K. V. line from Palmaner to Kuppam;

(b) if so, when the work will be taken up;

(c) whether there is any proposal to strengthen the sub-station at Palmaner; and

(d) if so, when?

199—

556 A—

(a) Yes. It is proposed to replace the existing 7/102 ACSR Conductor of 33 K. V. Palmaner-Kuppam line with 7/144 ACSR Conductor for improving tail end voltage.

(b) the work has already been taken up and is under execution.

(c) & (d) : The transformer capacity has been enhanced from 1 No. 500 KVA and 1 No. 250 KVA (existing) to 2 Nos. 500 K.V.A. The M. D. reached upto September 1970 is 798 K. V. A. Hence the transformer capacity is adequate.

APPENDIX I

Vide Answer to L. A. Q. No. 724 (2340) S. No. 193

Statement showing the existing and functioning Co-operative Milk Supply Societies in Andhra Pradesh State as an 28-2-1970 with particulars of Milk handled by them during 1969-70.

Name of the District	Existing on 28-2-1970		Functioning		Milk handled (in lakhs of litres)		
	Socie-ties	Uni-ons	Socie-ties	Uni-ons	Socie-ties	Uni-ons	Total
1. Srikakulam ...	14	...	...	...	...	...	...
2. Visakhapatnam ...	46	1	6	1	5.36	1.72	7.08
3. East Godavari ...	69	2	8	1	1.24	2.01	3.25
4. West Godavari ...	31	2	...	1	...	27.77	27.77
5. Krishna ...	10I	1	4	1	2.35	0.50	2.85
6. Guntur ...	66	3	4	1	1.50	2.93	4.43
7. Nellore ...	38	2	4	1	1.01	1.04	2.05
8. Chittoor ...	35	1	27	1	8.13	2.86	10.99
9. Cuddapah ...	11	1	2	...	0.62	...	0.62
10. Anantapur ...	20	2	5	1	3.35	2.74	6.09
11. Kurnool ...	47	1	1	1	4.49	4.59	9.08
12. Adilabad ...	5	...	1	...	0.06	...	0.06
13. Nizamabad ...	11	...	3	...	0.07	...	0.07
14. Karimnagar ...	8	...	...	...	...	...	...
15. Medak ...	22	...	9	...	4.40	...	4.40
16. Hyderabad ...	84	...	25	...	10.94	...	10.94
17. Mahaboobnagar ..	16	...	15	...	10.22	...	10.22
18. Nalgonda ...	35	...	26	...	18.77	...	18.77
19. Warangal ...	38	2	3	1	0.21	0.53	0.74
20. Khammam ...	4	...	...	...	...	...	...
Total ...	701	18	143	10	72.72	46.69	119.41

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE.

(Vide L. A. Q. No. 1143 (unstarred) S. No. 180 by
Sri R. Satyanarayana Raju, M.L.A.)

Cl. (a) West Godavari District.

Eluru Taluk	—	1	
Chintalapudi	—	1	

East Godavari District

Amalapuram Tq.	—	1	
Kakinada Tq.	—	11	(Eleven)
Yellavaram Tq.	—	1	

Cl (b) East Godavari District.

Nil.

West Godavari District.

Chintalapudi Taluk

Ac. 33.84.

Eluru Taluk

Ac. 89.01.

Cl (c) East Godavari District.

The statutory formalities are under progress in all the 14 cases.

West Godavari District.

In one case, proposals for assignment are under consideration and in the other, steps are being taken to take over the land, on payment of compensation.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

(Vide L. A. Q. No. 1190 (unstarred) S. No. 181.
by Sri N. Raghava Reddy)

Cl. (a) 42 Shops.

Cl. (b) These shops have not fulfilled the conditions laid down in Government Memo. No. 1696/T1/70-1 Revenue dated 4.7.1970 and Memo No. 2406/T1/70-1 Revenue dated 18.8.1970 (Copies enclosed).*

Cl (c) The answer is in the negative.

COPY OF:—

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH, REVENUE DEPARTMENT

Memo. No. 1696/T1/70-1 Dated: 4-7-1970.

Sub:— Excise Sendhi shops - Tappers Coop. Society - leasing out shops for 1970-71-policy communicated.

Ref— From the Board of Revenue(Excise) CR. No. 17689/Ex/70/E1 dated 19-6-1970.

The Government have considered the recommendations of the Board of Revenue (Excise) contained in its reference cited and have decided that no fresh shops should be leased to Toddy Tapper's Co-opertive Societies for the Excise year 1970-71.

2. As regards shops under lease to Cooperatives during the Excise year 1969-70 the Government have decided that such of the Societies as have committed malpractices or have otherwise come to adverse notice or have defaulted in payment of rentals and not cleared the default in time, should be weeded out and the shops so released, should be put to open auction in the normal course. Renewals may be allowed for the excise year 1970-71 in the case of the remaining Societies subject to an increase of 6¼% in rentals.

The Board of Revenue is requested to take further action in accordance with the above decisions.

C. R. Krishna Swamy Rao Sahib,

Special Secretary to Government.

COPY OF :—

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH, REVENUE DEPARTMENT

Memo. No. 2406/T1/70-1 Dated: 18th August, 1970.

Sub:— Excise - Sendhi Shops - Tappers Co-operative Societies - Leasing out shops for 1970-71 Extension of time upto 31-8-1970 - Granted.

It has been brought to the notice of the Government that the time allowed for renewal of licences of the Tappers Co-operative Societies was upto 14-8-1970 and that due to certain difficulties the formalities could not be completed by the Tappers Co-operatives in time. The Board of Revenue is requested to extend the time upto 31-8-1970. It should be made clear that no further extension will be granted. If any of the shops meant for the Tappers Co-operatives has since been auctioned after 14-8-1970, the above extension will not be operative in respect thereof.

M. A. Haleem,

Joint Secretary, to Government.

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

(Vide L. A. Q. No. 1113) unstarred) S. No. 182 by Sri R. Satyanarayanaraju, M.L.A. Statement showing the Districtwise number of licences for brandy and other foreign liquor shops in the State and the income derived during the excise year 1969-70 (i. e. 1-10-1969 to 30-9-1970)

Name of the District.	No. of brandy and other foreign liquor shops existing during 1969-1970. (1-10-69 to 30-9-70)	Income derived for the year 1969-1970. (1-10-1969 to 30-9-1970) Rs.	
1. Anantapur	21	1,10,700	
2. Chittoor	38	1,73,550	
3. Cuddapah	11	55,650	
4. East Godavari	58	2,85,080	
5. Guntur	41	1,93,530	
6. Krishna	71	3,40,350	
7. Kurnool	25	1,05,000	
8. Nellore	18	83,100	
9. Ongole	6	30,000	
10. Srikakulam	10	55,500	
11. Visakhapatnam	52	2,25,675	
12. West Godavari	38	1,89,700	
13. Twin cities of Hyderabad and Secunderabad	199	6,87,825	
14. Hyderabad (South)	4	5,475	Auctioned shops *
15. Hyderabad (North)	4	20,650	
16. Mahboobnagar	15	1,25,600	
17. Nizamabad	14	3,99,600	
18. Medak	14	1 04,576	
19. Nalgonda	16	2,77,430	
20. Warangal	13	4,07,500	
21. Adilabad	12	1,69,600	
22. Khammam	7	1,51,850	
23. Karimnagar	17	2,26,250	
Total :—	704	44,24,281	

*Note :—From 1-10-70 the auction system in Telengana districts was replaced by licensing system.

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

For L. A. Q. No. 501 (Unstarred) (S. No. 183) by Sri Badrivishal Pitti, M. L. A.

Statement Showing Expenditure Incurred Towards Maintenance of Buildings-Cls (a), (b) & (c)

Sl. No.	Name of the district	1965—66	1966—67	1967—68	1968—69	1969—70	Amount intended to be spent during 1970-71
		Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
1.	Hyderabad.	27,11,927	27,69,289	28,25,592	38,02,933	42,64,401	45,79,000
2.	Warangal	2,51,824	4,26,233	1,95,445	1,94,577	2,13,678	2,50,000
3.	Karimnagar	78,320	1,01,433	76,179	70,085	73,448	1,00,000
4.	Khammam	1,28,480	1,56,668	1,24,563	1,14,955	97,035	1,50,000
5.	Nalgonda	87,534	83,028	72,693	80,101	73,838	1,00,000
6.	Mahabubnagar	1,68,153	1,33,819	1,58,140	2,20,843	1,24,691	1,55,000
7.	Adilabad	1,14,978	1,75,623	1,38,387	1,61,083	1,50,362	1,20,000
8.	Medak	74,066	78,492	95,944	55,255	70,684	1,00,000
9.	Nizamabad	79,029	98,614	1,25,985	1,20,930	1,03,456	1,00,000
10.	Srikakulam	60,900	84,081	98,778	1,33,566	88,351	1,04,000
11.	Visakhapatnam	4,50,531	7,23,362	4,64,232	3,99,405	3,89,621	6,23,000
12.	East Godavari, Kakinada	6,17,389	5,16,699	4,43,087	2,93,792	2,01,144	5,13,000

Sl. No.	Name of the district	1965—66	1966—67	1967—68	1968—69	1969—70	Amount intended to be spent during 1970-71
13.	West Godavari, Eluru	2,29,452	4,30,298	3,95,660	2,25,311	86,967	2,25,000
14.	Krishna	3,63,702	4,00,067	3,21,213	2,09,871	1,82,939	2,98,000
15.	Guntur	7,79,041	4,83,798	4,38,181	3,20,031	3,57,891	4,00,000
16.	Ongole	1,04,373	1,97,983	1,32,451	95,468	93,601	1,30,000
17.	Nellore	59,882	1,01,677	93,767	95,326	1,23,044	1,80,000
18.	Chittoor	1,49,990	2,93,544	3,03,144	2,76,306	4,27,320	4,00,000
19.	Cuddapah	96,874	1,57,063	1,22,230	1,01,163	1,14,071	1,50,000
20.	Ananthapur	1,78,598	1,87,313	1,79,872	1,80,000	1,52,554	2,73,000
21.	Kurnool	4,75,381	8,63,032	5,51,296	5,79,658	6,95,586	11,00,000
	TOTAL:	72,59,794	84,62,116	73,56,839	79,30,659	80,84,682	1,00,50,000

Cl. (d) The year-wise expenditure (including C. C. Charges) incurred towards the maintenance of the buildings occupied by the Ministers during the years from 1965-66 to 1969-70 together with the amount intended to be spent during 1970-71.

Sl. No.	Year	Expenditure	Amount intended to be spent during 1970-1971
1.	1965-66	Rs. 74,014	
2.	1966-67	Rs. 1,02,668	Rs. 2,16,000/-
3.	1967-68	Rs. 74,406	
4.	1968-69	Rs. 1,09,666	
5.	1969-70	Rs. 93,630	

P. T. O.

STATEMENT SHOWING THE EXPENDITURE INCURRED ON THE MAINTENANCE OF BUILDINGS OCCUPIED BY THE COLLECTORS

Sl. No.	Name of the District.	65—66	66—67	67—68	68—69	69—70	Amount intended to be spent during 1970-71.
1.	Hyderabad	—	—	—	—	—	—
2.	Warangal	1,275	—	2,720	2,039	71	7,400
3.	Karimnagar	590	6,398	734	1,100	9,889	15,356
4.	Khammam	4,461	6,927	1,737	2,489	3,651	2,000
5.	Nalgonda	5,810	8,266	356	11,492	5,877	4,000
6.	Mahabubnagar.	6,095	8,910	774	8,791	3,430	8,100
7.	Adilabad	2,323	708	1,000	600	1,350	6,460
8.	Medak.	1,036	10,834	500	7,547	1,077	1,250
9.	Nizamabad	6,108	1,983	5,001	6,364	2,939	14,190
10.	Srikakulam	1,421	2,254	3,623	23,652	24,221	7,000
11.	Visakhapatnam	2,726	1,637	1,205	4,020	3,697	3,650
12.	East Godavari	3,567	2,371	4,039	1,637	2,293	2,000
13.	West Godavari	15,027	21,272	9,945	12,292	1,309	11,000
14.	Krishna	2,565	13,006	1,992	20,596	2,418	53,00

Sl. No.	Name of the district	1965—66	1966—67	1967—68	1968—69	1969—70	Amount proposed to be spent during 1970-71
15.	Guntur	6,866	12,859	13,586	12,862	33,340	24,000
16.	Ongole	—	—	—	—	—	—
17.	Nellore	3,198	7,558	217	5,301	743	2,500
18.	Chittoor	102	838	11,967	13,249	6,268	1,000
19.	Cuddapah	4,133	43,245	4,535	16,083	4,831	2,100
20.	Anantapur	4,295	1,252	902	1,680	2,917	4,050
21.	Kurnool	782	145	2,310	1,677	2,399	2,000
	Total:	79,380	1,50,463	67,143	1,35,471	1,12,720	1,21,556

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

With Reference to clauses (a) & (b) For L. A. Q. No. 503 (unstarred) S. No. 184 by Sri Badrivishal Pitti, M. L. A.
Statement Showing the expenditure Incurred under 103 capital outlay on Public Works (Plan) Original works Buildings-

Sl. No.	Name of the District.	1965—66	1966—67	1967—68	1968—69	1969—70	Amount proposed to be spent during 1970-71.
1.	Visakhapatnam	1,64,965	52,253	1,95,378	82,939	83,863	8,00,200
2.	Srikakulam	6,75,276	10,52,250	9,33,658	4,85,827	3,80,420	4,00,000
3.	West Godavari	1,38,825	2,16,134	3,34,352	—	86,168	1,93,800
4.	East Godavari	5,09,200	31,32,194	19,81,525	10,63,188	6,22,469	7,63,000
5.	Krishna	5,51,136	10,73,159	6,06,119	1,442	72,003	4,22,000
6.	Guntur	13,03,869	8,56,549	2,66,367	5,23,779	2,72,453	7,45,000
7.	Nellore	16,55,169	16,07,132	11,40,018	7,95,649	5,31,934	2,51,000
8.	Cuddapah	12,762	1,21,735	75,062	81,740	26,274	2,67,600
9.	Ananthapur	11,43,356	2,85,440	1,71,831	77,378	80,257	4,00,000
10.	Chittoor	15,93,201	21,60,204	16,63,689	8,03,715	4,70,425	5,24,400
11.	Kurnool	7,22,350	8,83,444	4,20,754	1,70,314	20,370	4,82,000
21.	Ongole	...	...	...	...	...	3,24,000

Sl. No.	Name of the district	1965—66	1966—67	1967—68	1968—69	1969—70	Amount proposed to be spent during 1970-71
		Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
13.	Hyderabad	20,20,247	10,23,294	12,76,946	4,43,235	9,91,006	18,20,100
14.	Medak	1,77,497	7,36,848	4,84,028	7,27,302	4,84,903	2,86,200
15.	Adilabad	1,29,360	6,76,730	5,31,550	3,32,738	1,29,753	2,77,900
16.	Nalgonda	7,26,062	7,22,238	4,57,095	2,12,972	4,51,429	4,35,000
17.	Karimnagar	2,38,716	6,58,483	1,45,535	6,06,282	4,94,275	1,77,500
18.	Warangal	3,99,065	2,56,968	3,45,993	18,460	1,37,890	1,92,500
19.	Khammam	87,581	7,55,982	71,741	1,59,492	3,13,942	4,01,900
20.	Mahabubnagar	2,36,693	1,87,333	2,22,163	29,276	2,95,602	2,13,100
21.	Nizamabad	1,19,540	5,74,804	4,65,305	2,00,599	2,11,780	2,79,700
	TOTAL:	1,25,24,870	1,62,33,174	1,17,89,110	68,16,327	61,57,216	96,56,900

Statement showing the amounts of expenditure incurred towards the buildings under occupation of Ministers

Sl. No.	Year	Expenditure
1.	1965-66	Rs. 74,014
2.	1966-67	Rs. 1,02,668
3.	1967-68	Rs. 74,406
4.	1968-69	Rs. 1,09,666
5.	1969-70	Rs. 93,630

Amount intended to be spent during 1970-71 Rs. 2,16,000/-.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

(Vide L. A. Q. No. 1132 (unstared) S. No. 188 by Sri R. Satyanarayana Raju, M. L. A.)

Clause (a) :		Estimated value in lakhs of Rs.
Crops	5.16 lakhs of acres.	1600.00
Loss of life.	27	—
Loss of animals.	320	—
Damage to dwelling Houses.	22,880	114.15
Damage of lands due to errosion and sand cast.	0.13 lakhs of acres.	60.00
Damage to irrigation sources.	1,195	86.50
Damage to roads.	—	174.75
Damage to Public Buldings.	—	25.25
Educational institutions.	—	9.00
Other losses.	—	42.00

Clause (b) : An amount of Rs. 15.00 lakhs towards gratuitous relief, Rs. 1.50 lakhs towards public health measures, Rs. 1.50 lakhs towards cattle health, Rs. 3,75 lakhs towards plant protection measures were sanctioned.

An amount of Rs. 4.00 lakhs towards loans to farmers for reclamation of sand cast lands and Rs. 15.00 lakhs towards taccavi loans to farmers whose crops were affected by floods and rains in the districts of Nizamabad and Adilabad were sanctioned.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

With reference to Clauses (a), (b) & (c) of L. A. Q. No. 1537 (unstarred) S. No. 189 put by Sri R. Mahananda, M.L.A.
The following protected water supply schemes have been approved during 1965-66.

S. No.	Name of the Scheme.	Name of the Panchayat Samithi.	Year in which the Scheme was approved by Government.	Estimated cost of the Scheme.	Remarks.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.	Tiruchanur	Chandragiri	1965—66	—	Detailed investigation of the Schemes was taken up by the Special Investigation staff and the detailed estimates are under preparation.
2.	Nallavenganapalli	Karvetinagar	-do-	—	
3.	Kanipakapatnam	Bangarupalem	-do-	—	
4.	Setteri	-do-	-do-	—	
5.	Polakala	-do-	-do-	—	
6.	Kurabalakota	Madanapalli	-do-	—	
7.	Thavanampalle	Bangarupalem	-do-	49,000	These schemes are not likely to be taken up during the IVth Plan due to paucity of funds.
8.	Bangarupalem	-do	-do-	48,000	
9.	Mahasamudram	-do	-do-	22,000	The scheme was taken up in 1968 and completed in September, 1969.

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

INCOME OF THE TEMPLES IN BANDAR TALUK FOR THE YEARS 1966-67, 67-68 & 68-69

Vide Answer to clause (b) of the L. A. Q. No. 1089 (unstarred) S. No. 195 by Sri B. Niranjana Rao, M. L. A.

S. No. (1)	Name of the Village (2)	Name of the temple. (3)	F. 1376 (1966—67) (4)	1967—68 (5)	1968—69 (6)
1.	Arthamur	Visweswaraswamy Temple	2,950	2,950	2,370
2.	Arthamur	Ramachandraswamy Temple	5,500	5,500	7,369
3.	Akulamannadu	Kodandaramaswamy Temple	7,426	13,717	7,459
4.	Amudalapalli	Ramalingeswaraswamy Temple	5,100	1,618	8,366
5.	Bantumilli	Sitaramaswamy Temple	2,590	1,225	1,376
6.	Bantumilli	Chandramouleswaraswamy Temple	1,050	1,033	1,010
7.	Balliparru.	Chandramouleswaraswamy Temple	1,142	2,518	1,450
8.	Nijampeta, Bandar	Bobbili Venugopalaswamy Temple	3,750	3,496	2,370
9.	Frenchpeta, Bandar	Anjaneyaswamy Temple	849	1,440	1,680
10.	Robertsonpeta, Bandar	Ranganayakaswamy Temple	9,071	8,353	9,150
11.	-do-	Ramaligeswaraswamy Temple	6,500	9,325	5,417
12.	Bandar	Kanyakaparameswari Temple	11,500	15,124	12,879
13.	Kojjalipeta, Bandar	Nageswaraswamy Temple	32,966	32,966	56,215

S. No. 1)	Name of the Village (2)	Name of the temple. (3)	F. 1376 (1966—67) (4)	1967—68 (5)	1968—69. (6)
14.	Jagannadhapuram, Bandar	Jagannadhaswamy Temple	5,859	5,862	4,791
15.	Banadar	Chittipillayyaswamy Temple	1,811	3,422	4,660
16.	Godugupeta, Bandar	Venkateswaraswamy Temple	11,152	9,537	6,876
17.	Godugupeta, Bandar	Venugopalaswamy Temple	20,073	24,206	33,038
18.	Circhpeta, Bandar	Kanchi Kamakshi Temple	1,609	1,605	1,275
19.	Circhpeta, Bandar	Venugopalaswamy Temple	4,014	4,260	3,995
20.	-do-	Malleswaraswamy Temple	1,425	1,550	1,600
21.	Chintaguntapalem, Bandar,	Pattabhiramaswamy Temple	1,032	1,616	1,358
22.	-do-	Narasimhaswamy Temple	714	714	570
23.	Buttaiahpet, Bandar	Sitaramaswamy Temple	2,096	1,805	1,915
24.	Bachupeta, Bandar	Venkateswaraswamy Temple	81,680	95,527	71,610
25.	-do	Malleswaraswamy Temple	1,387	1,695	2,480
26.	Aravagudem, Bandar	Ramalingeswaraswamy Temple	1,050	1,050	1,520
27.	Godugupeta, Bandar	Sankara Mutt	565	500	840
28.	-do-	Satyanarayanaswamy Temple	700	1,440	1,350
29.	Bandar	Bhadradriramulavari Temple	5,300	2,395	7,652

S. No. (1)	Name of the Village (2)	Name of the temple. (3)	F. 1376 (1966—67) (4)	1967—68 (5)	1968—69 (6)
30.	Edepalli, Bandar	Venkatachala & Visweswaraswamy Temples	575	300	530
31.	Channgiripeta, Bandar	Kasivisweswaraswamy Temple	1,000	500	
32.	Chilakalapudi, Bandar	Venkatachalaswamy Temple	2,380	2,380	2,380
33.	Bandar	Majetivari choultry	2,240	3,150	3,110
34.	Bandar	Kollapudy Nagabhushanam choultry	3,250	2,160	3,500
35.	Bandar fort, Bandar	Ekambeswaraswamy Temple	2,610	2,610	2,748
36.	Chennapuram	Venkatachalaswamy Temple	2,673	2,048	6,451
37.	Chevendra	Madanagopalaswamy Temple	4,005	4,000	4,325
38.	Chennuru	Narasimhaswamy Temple	3,500	3,500	2,315
39.	-do-	Lakshminarasimhaswamy Temple	3,100	3,100	1,700
40.	Chinagollapalem	Sitaramaswamy Temple	700	700	770
41.	Chinapardeaka	Markandeyaswamy Temple	1,800	1,430	1,470
42.	Chodavaram	Kasivisweswaraswamy Temple	3,300	3,225	3,225
43.	Gudur	Madhavaswamy Temple	9,607	11,278	15,995
44.	-do-	Ramalingeswaraswamy Temple	22,604	19,702	27,176

S. No. 1)	Name of the Village (2)	Name of the temple. (3)	F. 1376 (1966—67) (4)	1967—68 (5)	1968—69. (6)
45.	Gudur	Venkanni perantalu	2,033	2,734	2,949
46.	-do-	Lakshminarasimhaswamy Temple	1,742	1,989	2,144
47-	-do-	Venkatachalaswamy Temple	12,842	22,728	3,854
48.	Karagraharam	Someswaraswamy Temple	1,850	1,850	1,750
49.	-do-	Kodandaramaswamy Temple	1,400	1,955	2,080
50.	Kanchakoduru	Bhogamalleswara and Bhogeswara-swamy Temples	2,100	6,530	2,100
51.	-do-	Chennakesavaswamy Temple	3,250	3 360	3,360
52.	Kappaladoddi	Malleswaraswamy Temple	1,800	1,875	1,900
53.	Kankabava	Umamaheswaraswamy Temple etc.	13,625	17,197	17,430
54.	Konkepudi	Chennakesavaswamy Temple	1,690	3,550	3,550
55.	-do-	Rajeswaraswamy Temple	2,211	2,211	2,500
56.	Konderu	Ramalingeswaraswamy Temple	1,781	1,905	2,390
57.	Kopparala	Venugopalaswamy Temple	3,955	3,600	4,778
58.	Kruthivennu	Nageswaraswamy Temple	20,766	15,765	21,869
59.	Lakkalakalvagunta	Annapurnasametha etc. Temples	1,350	2,255	2,255

S. No. (1)	Name of the Village (2)	Name of the temple. (3)	F. 1376 (1966—67) (4)	1967—68 (5)	1968—69. (6)
60.	Mallavolu	Chennakesavaswamy Temple	2,638	3,696	1,118
61.	-do-	Narasimha and Chennakeswara-swamy Temples	5,249	4,006	4,182
62.	Mukkollu	Visweswaraswamy Temple	526	2,596	2,034
63.	-do-	Janardhanaswamy Temple	1,647	1,172	1,381
64.	Mulaparru	Nageswaraswamy Temple	3,450	2,960	3,360
65.	Nadupur	Annapurna etc. Temples	3,750	4,590	3,790
66.	Pedagollapalem	Venkateswaraswamy Temple	2,700	2,795	2,700
67.	Pedana	Paidamma	640	635	2,000
68.	-do-	Agastheswaraswamy Temple	1,631	1,610	297
69.	-do-	Ramalingeswaraswamy Temple	2,771	2,500	1,319
70.	Patchapuram	Suvaschalanjaneyaswamy Temple	650	712	712
71.	Potelguntapeta	Madanagopalaswamy Temple	1,350	2,560	2,560
72.	Pothureddipalli	Ramamandiram	3,750	4,180	4,180
73.	Rayavaram	Venugopala etc. Temples	3,750	2,325	3,750
74.	Saradaipeta	Madanagopalaswamy Temple	2,250	2,250	1,811
75	-do-	Ramalingeswaraswamy Temple	2,350	2,040	2,350
76.	Satulur	Malleswaraswamy Temple	1,850	1,760	1,760

S. No. (1)	Name of the Village (2)	Name of the temple. (3)	F. 1376 (1966—67) (4)	1967—68 (5)	1968—69. (6)
77.	Tarakaturu	Chennakesavaswamy Temple	8,900	8,627	9,970
78.	-do-	Visweswaraswamy Temple	4,822	4,421	4,175
79.	Tavisipudy	Nageswaraswaraswamy Temple	3,300	1,671	4,045
80.	Tallapalem	Vijaya Venugopalaswamy Temply	1,100	1,100	1,100
81.	Urivi	Parvatisametha Someswaraswamy Temple	3,580	4,080	4,080
82.	Bandar	Rajamoleswaraswamy Temple	355	355	355
83.	Uppalakalvagunta	Nageswaraswaraswamy Temple	3,000	2,614	2,980
84.	Vadlamannadu	Dronachalaswamy Temple	4,750	9,975	5,820
85.	-do-	Venugopalaswamy Temple	5,009	5,341	5,271
86.	Vemavaram	Nageswaraswamy Temple	2,345	2,562	2,178
87.	Jalalpeta, Bandar	Lakshminarasimhaswamy Temple	850	850	900
88.	Sampathkumarapuram	Ramamandiram	900	900	900
89.	Godugupeta, Bandar	Santamalleswaraswaraswamy Temple	750	750	750
90.	Bandar Town	Lakshminarasimhaswamy Temple	3,000	3,000	2,800
91.	Gilakaladindi	-do-	2,500	2,500	2,500
			4,46,769	4,94,079	4,77,762

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

(Vide L. A. Q. No. 1150 (unstared) S. No. 198 by Sri Badrivishal Pitti M. L. A.)

Showing the Total number of employees and N. M. R. in Andhra and Telangana Regions.

	31—3—1967			31—3—1968			31—3—1969			31—3—1970		
Name of the region.	Total employees (Pro.O S.S. and work-charged)	N.M.R.	Total	Total employees (Pro.O.S.S. and work-charged)	N.M.R.	Total	Total employees (Pro.O.S.S. and work-charged)	N.M.R.	Total	Total employees (Pro.O.S.S. and work-charged.	N.M.R.	Total
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Andhra	13,390	6,772	20,162	11,883	6,111	17,994	14,206	9,435	23,641	15,852	11,697	27,549
Telangana	12,291	4,292	16,583	11,016	2,583	13,599	12,514	6,316	18,830	15,422	5,283	20,705
Grand Total			36,745			31,593			42,471			48,254

ANNOUNCEMENT

Re :— Decisions of The Business Advisory Committee

Mr. Speaker :—Questions and answers are over.

Now, I am to announce the following decisions of the Business Advisory Committee held on 11-3-1971.

1.	General discussion on the Budget	15th March to 19th March, 1971.
2.	Reply to General discussion and Vote on Account on the Budget.	20-3-1971
3.	Presentation of the Supplementary Estimates of Expenditure for 1970-71 and Demands for Excess Grants for 1965-66.	17-3-1971
4.	Discussion and Voting on Supplementary Estimates of Expenditure and Demands for Excess Grants.	22-3-1971
5.	Discussion and Voting on Appropriation Bills.	23-3-1971

I am also to announce that the following Bills will be taken up for consideration during the present sitting :—

1. A Bill to withdraw the exemptions under the Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural Holdings Act.
2. A Bill to amend the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Removal of Disqualifications Act.
3. A Bill to amend the Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands Act, 1950.— To be referred to the Regional Committee in one evening meeting.
4. A Bill to amend the Andhra Pradesh General Sales Tax Act, 1957.
5. The Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation (Amendment) Bill, 1971.
6. The Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation (Second Amendment) Bill, 1971.

The Assembly will sit till 25th March, 1971 to consider the above bills.

Now, the Government Motion about constitution of the Committee on Public Accounts.

GOVERNMENT MOTIONS

Re :— Constitution of The Committee On Public Accounts

Mr. Speaker :—Now, Sri Brahmananda Reddy, Leader of the House, will move a motion for constitution of the Committee on Public Accounts.

The Deputy Chief Minister (Sri J. V. Narasinga Rao) :—Sir, on behalf of Sri K. Brahmananda Reddy, Leader of the House, I beg to

move the following motion: "That the members of this House do proceed to elect in the manner required by sub-rule (2) of Rule 165 of the Rules of procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, eighteen members from among their number to be members of the Committee on Public Accounts for the financial year 1971-72."

and

"That this House recommends to the Andhra Pradesh Legislative Council that they do agree to nominate six members from Legislative Council to be on the Committee on Public Accounts of this House for the financial year 1971-72."

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao:—According to the news published in today's morning papers, the Government has decided to dissolve the Assembly and hold elections on 22nd and 23rd May, 1971. If that is so, where is the need for constitution of these committees? Please clarify it.

Sri Poola Subbaiah:—It is a waste of time, Sir.

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao :— We seek a clarification Sir This morning papers have published that the Government have practically decided to advise the Governor to dissolove the House and seek fresh mandate. On what, we do not know. Dates have also been notified. The Deputy Chief Minister should clarify whether it is a fact and if so, where is the need for the Government to constitute the Public Accounts and Estimates Committees, etc.?

Mr. Speaker:—Till actually the House is dissolved by an order of the Governor, this House will be in existence. Now, presuming that this House will be in existence, according to Rules and Act, we have got to form the Committees.

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao:—Why should the Government have a double policy? On the one hand they decided dissolution and on the other hand they are misleading the House and the public as well and are coming with a proposal for the election of a Committee. Which policy they would like to stick up?

Mr. Speaker:— We cannot.

Dr. T. V. S. Chalapati Rao:— The policy of the dissolution or the policy of election?

Mr. Speaker:—We cannot take, No, No.

Sri. C.V.K. Rao:—You are good enough to statethat it is the Governor that has to dissolve this House by an order and already Mr. Brahmananda Reddy has given notice, Sir. How is it?

Mr. Speaker:—He is the Chief Minister, they continue to be Ministers and you are still members. Let us go ahead with the formation of the Committees.

Mr. Speaker:— Motion moved.

(Pause) The question is:

"That the members of this House do proceed to elect in the manner required by Sub-rule (2) of Rule 165 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, eighteen members from among their number to be members of the Committee on Public Accounts for the financial year 1971-72."

and

"That this House recommends to the Andhra Pradesh Legislative Council that they do agree to nominate six members from Legislative Council to be on the Committee on Public Accounts of this House for the financial year 1971–72."

The motion was adopted.

CONSTITUTION OF THE COMMITTEE ON PRIVILEGES

Sri J.V. Narasinga Rao:—On behalf of the Chief Minister, I beg to move:

"That the members of this House do proceed to elect in the manner required by sub-rule (1) of Rule 172 of the Rules of procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, fifteen members from among their number to be members of the Committee of Privileges for the financial year 1971–72."

Mr. Speaker:—Motion moved.

(Pause) The question is:

"That the members of this House do proceed to elect in the manner required by sub-rule (1) of Rule 172 of the Rules of procedure and Conduct of Businees in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, fifteen members from among their number to be members of the Committee of Privileges for the financial year 1971–72."

The motion was adopted.

CONSTITUTION OF THE COMMITTEE ON ESTIMATES

Sri J.V. Narasinga Rao:—On behalf of the Cheif Minister, I beg to move:

"That the members of this House do proceed to elect in the manner required by sub-rule (1) of Rule 185 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, eighteen members from among their number to be the members of the Committee on Estimates for the financial year 1971–72."

and

"That this House recommends to the Andhra Pradesh Legislative Council that they do agree to nominate six members from the Legislative Council to be on the Committee on Estimates of this House for the financial year 1971–72"

Mr. Speaker:—Motion moved.

(Pause) The question is:

"That the members of this House do proceed to elect in the manner required by sub-rule (1) of Rule 185 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, eighteen members from among their number to be the members of the Committee on Estimates for the financial year 1971-72."

and

"That this House recommends to the Andhra Pradesh Legislative Council that they do agree to nominate six members from the Legislative Counil to be on the Committee on Estimates of this House for the financial year 1971-72."

The motion was adopted.

Mr. Speaker:— In accordance with the regulations made by me for the conduct of election according to the principle of proportional representation by means of single transferable vote, I fix 12 noon on 18-3-1971 as the time and date before which nominations for elections to the Committee on Estimates, Committee on Public Accounts and Committee on Privileges should reach the Secretary, Legislature.

The last date for withdrawal is 12 noon on 20-3-1971.

If the number of candidates who have filed nominations exceeds the number of vacancies to be filled, namely eighteen in case of Committee on Estimates and Committee on Public Accounts and fifteen in case of Committee on Privileges, an election will be held on 23-3-1971."

ANNOUNCEMENT

re:— (1) Resignation of Sri S.R.A.S. Appala Naidu.

(2) Resignation of Sri Puli Venkata Reddy.

Mr. Speaker:—I have received a letter of resignation from Sri S.R.A.S. Appalanaidu.

Dear Sri Subba Reddy Garu,

As I am elected to the Lok Sabha, I tender my resignation to the membership of the Andhra Pradesh Legislative Assembly.

With best regards,

Mr. Speaker: I have received another letter of resignation from Sri Puli Venkata Reddy.

Sir,

As I have been elected as Member of Parliament from the Kavali Lok Sabha Constituency during the Mid Term Elections held in March, 1971, I herewith tender my resignation to the Membership of the Andhra Pradesh Legislative Assembly. I request that my resignation may kindly be accepted.

BUSINEES OF THE HOUSE

Mr. Speaker:—Sri C.V.K. Rao has given notice of an adjournment motion. Are you not pressing? Let me hear Mr. Rajab Ali.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబలి :—పార్లమెంటు ఎన్నికలు అయిన తరువాత 11 వ తేదీన ఖమ్మం తాలూకా బాణాపురంలో, నిన్న మొన్నటిదాకా కాంగ్రెస్‌గా ఉండి ఈ ఎన్నికలలో టి. పి. ఎస్. మతం పుచ్చుకొన్న కోన్నూరి రామనాథంగారు మా కార్య కర్తను లైసెన్స్ లేని గన్‌తో పట్టపగలు చంపడం జరిగింది. ఒక మనిషి చెయ్యి విరిగిపోయింది. అలాంటి రివాల్వర్స్ ఆ మతం పుచ్చుకొన్నవారి దగ్గర విస్తృతంగా చింతకాని ఫిర్కాలో ఉన్నాయని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈ విషయంలో లా అండ్ ఆర్డర్‌ను మెయిన్‌టెయిన్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చర్యతీసుకుంటోంది? దీని విషయంలో అడ్జర్న్‌మెంట్ మోషన్ నేను ఖమ్మంనుంచి తమ పేరిట పోస్ట్ చేశాను. బహుశః అది వచ్చి ఉంటుంది. దీని విషయంలో ఏమి చర్య తీసుకున్నారో రెస్పాన్సిబిల్‌గా ఆన్సర్ చేయాలి. ప్రజలలో భీతావహం యున్నది. ఇది ఏ సంస్థ కైనా చెయ్యరానటువంటి అపచారం. దీని విషయంలో గవర్న్‌మెంటు కట్టుదిట్టాలు చేసి పీస్‌ను నిలబెట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు నోటీసు పంపించాను అని చెపుతున్నారు కాబట్టి— I will call it day after.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—స్పెసిఫిక్‌గా యిన్‌సిడెంట్ చెపితే ఫరవాలేదు గాని టి. పి. ఎస్. మతం పుచ్చుకొన్న వారి దగ్గర విస్తృతంగా లైసెన్స్‌లేని గన్స్ కనిపిస్తున్నాయని అనడం ఏమంత బాగాలేదు. వారు విత్‌డ్రా చేసుకుంటే మంచిదని నేను సూచిస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబలి :—ఎవరైతే తప్పు చేస్తారో వారికి ఆపాదిస్తుంది.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—దొనకొండ ప్రాంతంలో మంచినీళ్లు లేక రెండు మూడు మైళ్లుపోతే కూడ మంచినీళ్లు దొరకడం లేదు. చాల దారుణంగా ఉన్నది. అది ఒక మోషన్ యిచ్చాను.

Mr. Speaker: That has been admitted.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :— గత సమావేశంలో జనకాంగ్రెస్‌ను రద్దు చేసినట్లు తీర్మానం చేసి తమకు పంపించాము. అయినప్పటికి కూడ జనకాంగ్రెస్ ఉంటుంది అన్నారు. ఇటీవల ముఖ్యమంత్రిగారు ఎలక్షన్ ప్రచారంలో జన కాంగ్రెస్ నాయకులు కాంగ్రెస్‌లో చేరిపోయినట్లుగా ప్రకటించారు. ఇప్పుడు జనకాంగ్రెస్ నాయకులు ఉన్నారా? కాంగ్రెస్‌లో చేరిపోయినారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఆ విషయాలన్నీ మీకే బాగా తెలియాలి. నాకు ఏమి తెలియదు.

శ్రీ ఎమ్. మానిక్‌రావు (తాండూరు):—బహుశః మీరు ఈ రోజు పేపర్‌లో చూశారు. హైదరాబాద్‌లో నిన్న బ్రహ్మాండమైన ప్రొసెషన్ జరిగింది. ప్రజల దరు ఉత్సాహంగా బైటపడి అభిమానం చూపించుకుంటో వస్తే ఈ ప్రభుత్వం ఎన్నడూ చేయనిది నిన్న ఏడుగంటలనుంచి గౌలిగూడ నుంచి అబిద్‌షాప్ చౌరస్తా మొత్తం స్ట్రీట్ లైట్స్ ఆపివేశారు. హైదరాబాద్, సికింద్రాబాద్‌లలో సూడున్నర

నాలుగు గంటలకు నీళ్లకోసం నల్లా ఓపెన్ చేస్తారు. నిన్న ఓపెన్ చేయలేదు. మొత్తం సిటీలో అన్ని స్ట్రీట్ లైట్స్ ఉన్నాయి. ప్రొసెషన్ ఏ దారినుంచి వస్తున్నదో అక్కడ పర్పస్‌ఫుల్‌గా స్ట్రీట్‌లైట్స్ ఆపివేశారు. దీనినుంచి ఈ మినిష్టర్ల బుద్ధి బూజు పట్టిపోయిందేమో అర్థం అవడం లేదు.

Purposefully in this locality on yesterday evening from 4–30 P.M. to 5–30 P.M. they stopped water and light throughout. I charge the P.W.D. Minister and the Minister for Power. Because this is our procession, they did so. Street lights are not there. Is this the way or the treatment to be given. Even without notice I am charging.

Mr. Speaker:— Without notice I can't do anything.

Sri Manik Rao:— Do you think that they are working in a democratic way? Is this not an insult? Therefore I charge against this Government. So many wrongs they committed. We don't recognise this Government or the Ministers. I give in three or four minutes notice.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు నేను చట్టరీత్యా చీరాల మునిసిపల్ కౌన్సిల్‌లో సభ్యుడుగా ఉన్నాను. వారు నోటీసు ఇవ్వలేదని గవర్నమెంటుకు వ్రాస్తే గవర్నమెంటు రెండు సంవత్సరములు తీసుకొన్నది. అప్పటికీ వారు వినకపోతే ప్రివిలేజ్ మోషన్ తీసుకువచ్చాను. సంవత్సరం గడిచింది. ఇప్పుడు అసెంబ్లీ డిసాల్వ్ అయిపోతుంది అన్నారు. అంటే నేను శాసనసభ్యుడిగా ఉండగా చీరాల మునిసిపల్ కౌన్సిల్‌లో ప్రవేశించడానికి వీలులేకుండా చేయడమేనా? ప్రివిలేజెస్ కమిటీ ఏమి చేసినది?

Mr. Speaker:— The matter has been referred to the Privileges Committee. I cannot compel them to send their report within a particular period.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—అయితే ఉపయోగం ఏమి? స్పెసిఫిక్ పర్పస్ కోసం ఒక ప్రివిలేజ్ మోషన్ ఒక కమిటీకి రిఫర్ చేసినప్పుడు సంవత్సరాల తరబడి వారు తీసుకుంటే అర్థం ఏమిటి? What is the purpose of sending it to the Privileges Committee?

Mr. Speaker:— They must come forward with the judgement. I can therefore ask them to expedite.

Sri Pragada Kotaiah:— I must know at what stage it is?

Mr. Speaker:— It is in the stage of consideration of the Privileges Committee.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—అది నార్మల్‌గా చెప్పే రీస్లయి, ఏమిటి ఆ స్టేజ్? ఎందుకు యింతకాలం పడుతున్నది?

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao:— I am afraid they can take any length of time. Is it the privilege of the Privileges Committee to take any length of time?

Mr. Speaker:— There is no law or rule under which we can compel the Committee to send the report within a particular time. In

the natural course, I expected them to send the report within a reasonable time.

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao :— What is the reasonable time?

Mr. Speaker :— If the Government takes 10 or 12 years, I expect the Committee to send the report within one year.

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao :— It is past one year.

Sri Pragada Kotaiah :— What is meant by reasonable time?

Mr. Speaker :— Say, it is one year.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—అధ్యక్షా, యీ విషయంలో మీరు సమాధానం చెప్పకపోతే ఎవరు చెబుతారు?

Mr. Speaker: - No time is prescribed under the rules, before which the report should be sent by the Privileges Committee. I do not exactly remember the date on which it was referred to the Privileges Committee, and I also do not know the circumstances under which they are forced to take time. It is only the Chairman of the Privileges Committee, the Deputy Speaker, who can answer this question.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—అధ్యక్షా, లాస్టియియర్ బడ్జెట్ సెషన్‌లో యీ ప్రివిలెజెస్ కమిటీని ఏర్పాటుచేశారు. ఆ తరువాత, వారికి యీ యిష్యూ రిఫర్ చేశారు. ఇప్పుడు గనుక ఫుల్‌బడ్జెట్ సెషన్ గనుక వుంటే ఆ కమిటీయొక్క లైఫ్ ఎక్స్‌పైర్ అయిపోయి వుండేది.

A new privileges committee would have been avoided. What is the sanctity of the issue, and what is the purpose of this Committee? The Hon. Member Sri Pragada Kotaiah has asked you the stage at which the matter stands and there is no other body to address.

Mr. Speaker :— There is no law or rule prescribing that the Committee should send the report before a certain period.

Sri B. Ratnasabhapathi :— Sir, this Committee exists and continues to exist at your pleasure and they have to work under your instructions.

Mr. Speaker :— You are mistaken. The Committee has not come into existence at my instance. It is elected by this House.

Sri B. Ratnasabhapathi :— You are the Presiding Officer of this Assembly.

Mr. Speaker :— This matter was referred to the Privileges Committee. We did not prescribe any time before which it should send the report. It is for them to make enquiries and send the report. I am sorry I am helpless.

Sri C.V.K. Rao: —You can ask the Chairman of the Committee to tell the House as to what happend.

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao :— Does it mean, Sir, it confers a privilege that they can take any length of time?

Mr. Speaker :— I can only write to the Chairman of the Privileges Committee.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—అధ్యక్షా, మీరు కూడా చెప్పలేకపోతే యింక మాకు ప్రొటెక్షన్ ఏమిటి? టు యియర్స్ గవర్నమెంట్ పర్పస్‌ఫుల్‌గా తీసుకున్నది. ఆ తరువాత, శాసనసభలో ప్రవేశపెడితే వన్ యియర్ తీసుకున్నది. మీరుకూడా ప్రొటెక్షన్ యివ్వలేకపోతే యింక ఏమిటి? ప్రివిలెజెస్ కమిటీ ఎందుకు? వారి దయా దాక్షిణ్యాలపైనే ఆధారపడాలా యీ విషయంలో?

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ఆ కమిటీకి బాధ్యతవుంది. ఆ బాధ్యతను నిర్వహించ డంలో ఫెయిల్ అయితే శాసనసభలో అడిగే హక్కు ఆ సభ్యునికి లేదా?

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—ఇంక, ఇంకొక ప్రివిలెజ్ యిష్యూ రెయిజ్ చేయాలా యీ ప్రివిలెజెస్ కమిటీమీద? మీరూ సమాధానం చెప్పక, వారూ చెప్పకపోతే, యిక్కడకు తీసుకువచ్చిన తరువాత మీరు రక్షణ ఇవ్వకపోతే యింకి నేము ప్రివిలెజెస్ కమిటీ మీద ప్రివిలెజ్ మోషన్ తీసుకురావాలా? యిటువంటి పరిస్థితిలో మేం ఏమి చెయ్యాలి?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—చెయ్యండి.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—మీరు రక్షణ యివ్వలేకపోతే చెయ్యగలిగింది అదే.

Mr. Speaker :— You are at liberty to do it. The point is, it is for the presiding officers to follow certain rules.

Sri Pragada Kotaiah :— It is very unfortunate.

Mr. Speaker :— The only thing I can do is to write to the Chairman of the Committee to expedite the matter.

Sri Pragada Kotaiah :— I would like to know whether it will be done before the close of this session.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—లీగల్ ప్రొవిజన్ లేకపోతే లేకపోవచ్చుగాని, మోరల్ శాంక్టిటీవుంది. రీజనబుల్ టైములో పంపించమని మీరు........

Mr. Speaker :— What is the reasonable time?

Sri N. Ramachandra Reddi :— You have said 'about a year or so.' Now, about 10 to 12 cases are pending before the Privileges Committee.

Mr. Speaker :— I do not know when exactly this was referred to the Committee on Privileges and whether it is one year or less than one year.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—ఇప్పుడు లీగల్ ప్రొవిజన్ లేదని కాదుగాని, యిప్పుడు యీ విషయం తమ ముందుకు వచ్చింది. The House can express its displeasure, so that atleast this can be avoided in future.

Mr. Speaker :— What I am saying is, the House can express its displeasure, but in what form? In the form a motion; so, please

give it in the form of a motion and I will put it to the House.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—అది ఒక విధం, రెండవది—తాము అధ్యక్షులుగా వున్నారు కాబట్టి—From the Chair you have been giving so many rulings, 'I am very unhappy about it' అని తమరు చెప్పవచ్చుగదా.

Mr. Speaker :— Under the rules, I cannot compel them. I can only ask them to expedite the matter and dispose it of.

Sri N. Ramachandra Reddi :— You can also express your displeasure for the lapse.

Mr. Speaker :— If they also express their displeasure, if I go againt the rules ...

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao :— How can a subordinate committee express displeasure against Hon'ble Speaker who is enjoying the confidence of the House? Can they dare to do it?

Mr. Speaker :— You are not justified in saying that it is a subordinate Committee. It is a statutory committee.

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao :— It is not discharging its duty.

Mr. Speaker :— It is not subordinate to anybody.

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao :— You are in a position to call for an explanation from them for the inordinate delay they are making. Is it enjoying such immunity that it cannot be questioned even by the Speaker? What is the right of the Members then?

Mr. Speaker :— If you are prepared to vest the Speaker with such powers, it is a different matter.

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao :— All residuary powers are vested with the Speaker.

Mr. Speaker :—Let the Government say.

Sri J. V. Narasing Rao :— How is the Government responsible? It is only for the Committee.

Sri N. Ramachandra Reddy :— The Privileges Committee has issued a notice that it is meeting on the 23rd of this month. Can we expect that all the matters pending before the Committee will be disposed of on that day?

Mr. Speaker :— I do not know.

Sri N. Ramachandra Reddi :— Notices have been issued that the Committee is meeting on the 23rd of this month.

Mr. Speaker :— These matters havebeen referred to the Privileges Committee for thorough examination and enquiry. If they complete the enquiry and send the reports, it is well and good. Otherwise they automatically lapse. If again elections are held, what is going to happen we do not know.

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao :— In the case of this particular case,the enquiry was completed as early as February. The only thing is, the report has to be placed before the House.

Mr. Speaker :— How is the House responsible ?

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao :— How are the members to know the stage at which the matter is pending?

Mr. Speaker :— We do not know when this House is going to be dissolved. You are only making your statement based on Press Reports. Whatever it may be, we never expected such a cotingency. During my experience, no such complaint has been made against the Privileges Committee. After all, they will try to expedite it and it is possible that they will send it to the House.

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao:— May I know wether at the Conference of Presiding Officers similar issue has cropped up?

Mr. Speaker :— The Chairman of the Committee is still in the hospital, having undergone operation for cateract.

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao :— But the Secretary may be in a position to give information.

Mr. Speaker :— I will take note of the views of Members and write to the Chairman of the Privileges Committee to expedite the matter.

ANNOUNCEMENT

Re :— Resignation of Sri M. M. Hasim

Mr. Speaker :—Mr. Hashim has submitted his resignation. Here is his resignation letter.

"To the Hon'ble Speaker,

Andhra Pradesh Legislative Assembly,

Hyderabad.

Sir,

Consequent on my election to the Lok Sabha from Secunderabad Constituency, I hereby tender my resignation to the Mebership of the Andhra Pradesh Legislative Assembly with effect from 16-3-71."

ADJOURNMENT MOTION

Re:— Misuse of Power by Two Ministers During Mi -term Poll of Kakinada Constituency.

Mr. C. V. K. Rao : Sir, my adjournment motion reads like this : "Whereas in a democratic system, the purity of elections is the highest criterion for a just social order to function; in the recent mid-term elections, in a contest for Kakinada Parliamentary seat, the two ministers of this State, viz., Minister for Panchayti Raj Sri Thota Ramaswamy and the Minister for Endowments Sri Ramalinga Raju have acted in a most undemocratic and high-handed way abusing their position as Ministers, using caste and money as bait in order to push up their candidate before the voters and also collected lakhs of money from contractors by forcible means and using their

position - which is a violation of the democratic system of elections and this kind of abuse of power by the ministers concerned and the matter has to be discussed by this House for necessary directives hence this House may be adjourned for that purpose."

MR. SPEAKER: Mr. C. V. K. Rao thinks that if only these two ministers had not come; perhaps he would have been elected.

Sri C. V. K. Rao :—No, Sir. I take very serious objection One may be elected or not. That is a different matter. Everybody cannot be elected. Everybody cannot please everybody else. I am referring to the high-handedness of the Ministers. It is the experience of everybody. You know it and I know it. Everybody knows how these people are behaving. Once they are put in position, they can do anything.

Mr. Speaker :—The question is whether this can be subject matter for an adjournment motion.

Sri C. V. K. Rao :—That is left to you, sir. I have a right to bring to the notice of the Hon'ble Speaker, who is the arbiter in this House, forcertain matters. That is all.

Dr. T. S. Murthy :—On a point of clarification. What is the high-handedness he was referring to ?

Sri C. V. K. Rao :—I have to give information to the Hon. Member. This is what is happening in most of the elections. There is no doubt about it. Having seen with my own eyes and having experience of this kind of thing - now we are going to further elections - my question is, should these men in power behave in such a reckless manner.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆయన డిపాజిట్ పోయింది. దానికోసం ....

Sri C. V. K. Rao :—What does it matter. I am not ashamed of that in a system like this. You should equally be ashamed. If my deposit goes, does it mean that they could collect lakhs of rupees and spend it while the prescribed minimum is only Rs. 35,000 for each candidate. They have collected lakhs of rupees and they talk about caste. Are they not ashamed of that. Nothing succeeds like success; anybody can behave in any way he likes if he succeeds.

Mr. Speaker :—I am not allowing you to speak on the merits. The question is that the motion is not in accordance with the Rule. I a mdisallowing.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—మీరు డిసెషను యిచ్చేముందే నేనొక మాట చెప్ప దలచుకున్నాను. ఇప్పుడు రావుగారు రెండు ముఖ్యమైన యిస్యూస్ రెయిజ్ చేశారు. మినిస్టర్సు యిద్దరూ వారి పవర్ ఎబ్యూజ్ చేశారు, అదంత పెద్ద సీరియస్‌కాదు. కానీ కాస్టును ప్రవోక్‌చేసి—ఇవి మాల్ ప్రాక్టిసెస్ క్రింద వస్తాయి కనుక........

Mr. Speaker :—I have already disallowed.

PRIVILEGE MOTION

RE :—NEWS ITEM APPEARED IN THE "INDIAN EXPRESS" ABOUT MID-TERM POLL IN THE STATE.

Mr. Speaker:—There is another matter in which Mr. Rao has given notice; that is regarding breach of privilege by the Chief Minister.

Mr. C. V. K. Rao :—The motion is like this, Sir - "Whereas this House is summoned for discussing the vote on account to be presented to day, i. e., 11-3-71, the Chief Minister Sri K. Brahmananda Reddy in an unwarranted and undemocratic way over and above this House, announced in the press in the 'Indian Express' dated 11th instant that "he has decided for a mid-term poll already and that this is the last session" - which amounts that a single individual arrogates to himself the sole authority to deal with the functioning of this House which has to function according to the provisions of the Constitution und which amounts to Contempt of the House duly elected; as such the Chief Minister Sri K. Brahmananda Reddy committed breach of privilege which has to be dealt with by this House for prompt action.

Mr. Speaker :—Where from did you get this information.

Sri C. V. K. Rao :—The press has given the information that the Chief Minister has decided.

Mr. Speaker :—Let us go on facts. What the press has said is this. - "The Express News Service dated 10-3-71 ..... understands " from which source God only knows.

Sri C. V. K. Rao :—Is Mr. Brahmanada Reddy wrong or the press is wrong ?

Mr. Speaker :—I am only going by the press extract.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—That was the position on 10th March. To-day is 15th. In to-day's papers even the dates have been published. Why not the Deputy Chief Minister come forward with a categorical statement whether the Cabinet has met and decided or not. Let him say "Yes" or "No". Why should they feel shy about it. Why they throw the iron curtain over it ?

Mr. Speaker :—I wlll take notice only if you are able to produce any document containing an authoritative statement either from the Chief Minister or anybody.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—That apart, we are seeking a clarification whether the Cabinet has decided or not. Why not the Deputy Chief Minister say "yes" or "No". Please call upon them.

Mr. Speaker :—This is a question of breach of privilege. Why should I ask the Deputy Chief Minister to make a statement ?

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు:—ఈ సభలోని సభ్యుల హక్కులను కాపాడడానికి తమరు సభాపతి, రక్షకులు. తమరు గవర్నమెంటుకూ మాకూ కూడా నిష్పక్షపాతంగావుండాలి. కాబినెట్ మీటయి నిర్ణయం చేశారా. లేదా అనేది సింపిల్ క్వశ్చన్. Let them say "yes" or ',no"; why should they feel shy; where is the difficulty ? Apart from newspaper reports, here is a specific question which a member of this House is raising on the floor of the House and submitting to the Speaker to get a clarification from the

Minister. Is it not open to the Hon. Speaker to direct them to say "yes" or "no"?

Mr. Speaker :—In the Business Advisory Committee, yourself and all the members of the Committee wanted a clarification from the hon. Cheif Minister whether there was going to be any mid tem pol for the Assembly. He clearly said: 'I have not yet made up my mind. I do not know'.

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao :— That was on the 11th. Atleast we have to raise a privilege against the news paper which published it, if the government is not prepared to contradict it.

Mr. Speaker :— The present notice is against the hon. Chief Minister. If you want to raise another matter of breach of privilege, it is up to you.

డా. టి. వి. యస్. చలపతిరావు :—ప్రివిలేజ్ విషయంకాదు. మా మనవి వినండి. తమరు సభాపతిగా ఉండగా సభ్యులు క్లారిఫికేషను అడుగుతున్నారు. The Governer is ruling on the advice of the Council of Ministers. Why should the Council feel shy. Whether they have decided or whether it is under their consideration, let them say.

Mr. Speaker :—With regard to the constitution of committees, I said that this House will be in existence till it is actually dissolved by the Governor. Till then it is going to function.

డా. టి. వి. ఎస్. చలచతిరావు :—దానిని గురించి మేము చెప్పడం లేదు. కాబినెట్ సమావేశమై నిర్ణయం చేశారా, లేదా అని అడుగుతున్నాము. చెప్పాలని తమరు ఎందుకు ఆజ్ఞాపించకూడదు. You uphold the respect of this House.

Sri J. V. Narasinga Rao :— No such decision has been taken. The Council met on 10th. The Chief Minister has already spoken to you on the 11th.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—C M. has not spoken to us. Today's press published that it is a Cabinet decision. Will the hon. Deputy Chief Minister be pleased to say whether that report is correct or not. Let him say 'yes' or 'no'. He need not waste his time on more words.

Sri A. Madhava Rao :—The privilege motion is given on the footing that the news paper has reported the news; where it is said that the hon. Chief Minister has already decided in regard to the fact of dissolving the Assembly. It is for the hon. Chief Minister to say when a privilege motion is given, whether such a decision has been taken or not. The news paper has published and it is not rebutted, by the Chief Minister. Even the Radio sait. In day before yesterday's 'Hindu' also it was published. If the Chief Minister has not contradicted it, it must be presumed that it is a fact. When he made a statement outside the Assembly when the Assembly is meeting, it amounts to breach of privilege.

Sri Pragada Kotiah :—The all India Radio announced that the Cabinet decided to dissolve the Assembly and hold mid-term poll They will have to contradict it, if it is not so.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—ప్రివిలేజ్ సందర్భంలో నేను ఏమీ అభిప్రాయం చెప్పడంలేదు. జరిగేది ఏదో జరుగుతుంది. కాగలకార్యం గంధర్వులే జరిపిస్తారు. బిజినెస్ ఎడ్వైజరీ కమిటీలో ముఖ్యమంత్రిగారు 'ఐ డూ నాట్ నో' అన్నారు. వారు చెప్పిన పద్ధతి చూస్తే అది ఒక 'deplomatic no' and that 'no' was pregnant with the spirit of 'yes.'

Sri G. Siviah :— May I bring to your notice one thing, Sir? The hon. Cheif Minister made a statement before the N.G.O.'s meeting at Eluru that he would like to announce something about their pay scales. Will the Government announce about it ?

Mr. Speaker :—If you are raising it, off-hand, I cannot say.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—శాసనసభ సమావేశానికి ఒక రోజు ముందుగా కాబినెట్ సమావేశమైనది. అందులో నిర్ణయం తీసుకున్నారు. డిప్యూటీ ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమి నిర్ణయం తీసుకోలేదంటున్నారు. డెలిబరేట్‌గా వచ్చి అబద్ధం మాట్లాడుతుంటే ఏమి చెప్పాలి?

Mr. Speaker :— Are you pressing your privilege motion, Mr. Rao ?

Sri C.V.K. Rao :— Yes.

Mr. Speaker :— It is said here : "Express News Service understands" ..there is no reference to any statement of the Chief Minister. Since the source from which you ...

Sri C. V. K. Rao :— What does the word : 'understands' mean, Sir. Does it mean that it is not said ? It means that it has come to its knowledge, knowledge of that particular press that the Chief Minister has already decided. Therefore, Sir, he should not do things like this. Very well. The party is accustomed. They have got the numbers and they have got every thing. The party may decide. The Centre also may decide because it is much more powerful. Can they decide like this, in such a reckless manner?

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao :— The Council of Ministers are responsible, to this House. Are the proceedings of the Cabinet confidential to this House. Can they plead that they are confidential?

Mr. Speaker :— I am giving my rulling ..

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao : — Not on this. I am raising another issue. Can they say it is confidential -.the proceedings of the Cabinet?

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—ధైర్యంగా ఉన్న విషయాలు చెప్పడానికి ఇబ్బంది ఏమిటి? ఈ విధంగా నిర్ణయం చేస్తామని చెప్పవచ్చును కదా.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—స్పష్టంగానే చెప్పాను.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—The Council of Ministers are responsible to this House. Are the proceedings of their Cabinet confidential to this House ? In certain matters they may say it is

confidential. But on matters of this nature which concerns.

Mr. Speaker :—After the Hon. Chief Minister returns from Delhi, he attends the House. I will ask him to make a statement. Let us see what he has to say.

About the privilege issue, since there is no prima facie case made out and it is not clear whether any statement was made by the Chief Minister to the effect that a mid term poll to the Assembly is going to be held, it is disallowed.

ANNOUNCEMENT

RE :—RESIGNATION OF SRI M. S. SANJEEVA RAO,

I have to inform the House that hon. Sri M. S. Sanjeeva Rao has resigned from the Membership of the House. He has sent the following letter :—

"To the Hon. Speaker,

Legislative Assembly, Hyderabad.

Sir,

I hereby tender my resignation to the membership of the assembly with effect from 15th March 1971.

Yours faithfully,

Sd/-M. S. Sanjeeva Rao.

PRIVILEGE MOTION

RE :—REPORTED STATEMENT OF THE CHIEF MINISTER ABOUT ANDHRA PRADESH INDUSTRIAL RELATIONS COMMISSION BILL 1971.

Mr. Speaker :—Now, Mr. Vavilala Gopalakrishnayya has given notice of a privilege motion. What has he to say ?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ముఖ్యమంత్రిగారు హైదరాబాదులో మార్చి 8 న చెప్పింది చదువుతాను. "The Chief Minister, paying tributes to the qualities of late Archibishop R. Gopu referred to the representations made by him and other Christian leaders to exclude educational institutions and hospitals managed by Christians, from the purview of the Industrial Relations Bill. The Chief Minister said that he would consider the various aspects before a final decision was taken on the Bill."

He also said that no hasty decision will be taken on the Bill which is with the Joint Select Committee. ఒక బిల్లు సెలక్టు కమిటీలో ఉండగా ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక అభిప్రాయాన్ని చెప్పటం అన్యాయం.

Mr. Speaker :— The question is whether the Chief Minister has expressed any opinion. What he said was, according to the press extract, "no hasty decision will be taken"

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—Not only that, Sir. He said referring to the representations made by the Christian leaders that

he would consider various aspects before a final decision was taken on the Bill. He cannot say any thing. Why must he say ?

Mr. Speaker:—The Bill is now before the Joint Select Committee. It is said here: "The Chief Minister, paying tributes to the qualities of late Archibishop R. Gopu referred to the representations made by him and other Christian leaders to exclude the educational institutions and hospitals managed by Christians from the purview of the Bill. The Chief Minister said that he would consider various aspects before a final decision was taken on the Bill."

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—బిల్లులో ఉండే విషయాలపై మాట్లాడ కూడదు. కావాలంటే ప్రిసిడెంట్స్ ఇస్తాను. He cannot speak before the Select Committee finishes its deliberations.

Mr. Speaker:—He said that he would consider the various aspects before a final decision was taken on the Bill. The question is whether he himself has expressed any opinion.

Sri B. Ratnasabhapathi:—This Bill is now before the Select Committee. It is for the Select Committee to consider, not for the Chief Minister. Chief Minister's consideration arises after the Select Committee submits its report.

Mr. Speaker:—On the merits of the Bill has the Chief Minister expressed any opinion.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—హేస్టీ అనే పదం ఉంది కదా ?

Mr. Speaker:—He said no hasty decision will be taken. That means all the aspects will be considered and a decision taken.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—గోపాలకృష్ణయ్యగారు రెయిజ్ చేసినదానిలో ప్రొప్రయిటీ ఉంది. హేస్టీ డెసిషన్ తీసికొనరు అని చెప్పడం కూడా యిట్ ఈజ్ యాన్ అబసర్వేషన్. సెలక్టుకమిటీమీద అబ్సర్వేషన్ అని మా అభిప్రాయం. It is an observation made on the Select Committee and on the functioning of the Select Committee. Even the reference to the Select Committee's taking into consideration seriously the provisions of the Bills or its not making a hasty consideration, is some sort of observation made on the Select Committee itself.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—కమిటీముందు బిల్ ఉంది, ఏమి చేస్తారనే దానిగురించి బయటవారు యిన్‌ఫ్లుయెన్సు చేయకూడదు.

Mr. Speaker:— On the other hand, if you accept my interpretation it is a compliment to the Committee itself because he was saying that the Committee would never be hasty in taking decisions.

Sri Ratnasabhapathi:— No, Sir; it means that he has completely ignored the existence of the Committee.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—చాలా సంతోషం. కమిటీకి కాంప్లిమెంటు పే చేసినందుకు సంతోషం.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—చీఫ్ మినిష్టరుగారికి రిప్రజెంటేషను యిచ్చారు.

The Chief Minister ignored the existence of the Committee. He has taken it upon himself to say that "I will see that all things will be considered and no hasty action will be taken."

Mr. Speaker:—If the Chief Minister had expressed any opinion on the merits of the Bill or cast any aspersions on the members of the Select Committee or on the working of the Committee then you can say it amounts to breach of privilege. He has not expressed any opinion nor has he cast any aspersions on the working of the Joint Select Committee. (To Sri Vavilala Gopalakrishnayya) We will take up after the Chief Minister comes on the 22nd. The House will now take up general discussion on the Budget presented to the House.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1971—72

(Vote on Account)

GENERAL DISCUSSION.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—వోట్ ఆన్ అకౌంట్ అనే పేపరుయిచ్చారు. దానిలో ఈ సంవత్సరం పద్దుకి రు. 359,17,69,100 కావాలి. వోట్ ఆన్ అకౌంట్ గురించి, చార్జ్‌డ్ అకౌంట్ క్రింద 1,37,00,000 రూపాయలు కావాలన్నారు. దానిలో సగం వోట్ ఆన్ అకౌంటు అన్నారు. ఇట్లా ఉండగా ఒక వాల్యూం స్టేట్‌మెంట్ డిమాండ్ ఫర్ గ్రాంట్స్ పార్ట్ బి లో మూడు ఐటెమ్సు యిచ్చారు. బి లో స్టేటు మెంట్ ఆఫ్ ఎక్స్‌పెండిచర్ అండ్ డిస్బర్స్‌మెంట్ 1969—70 అకౌంట్స్ ప్రకారం రు. 888,155,927 ఖర్చు చేసినట్లు ఆ తరువాత 70—71 లో 417 కోట్ల చిల్లర ఖర్చు చేసినట్లు ఈ సంవత్సరం రివైజ్డ్ ఎస్టిమేట్స్ 70-71 సంవత్సరానికి రు 659,36,08,091లు ఖర్చు అయినదని యింకా 450 కోట్ల రూపాయలు కావాలని అన్నారు. 800 కోట్ల రూపాయలు శాంక్షను చేసినట్లులేదు. ఎట్లా వచ్చింది? 450 కోట్లు ఎట్లావచ్చింది? దానిని గురించి వివరించాలని ఆర్థిక మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—వారు డిస్కషనులో చెబితే తరువాత డిటెయిల్స్ యిస్తాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—వారు చెప్పకపోతే దేనిమీద ఆధారపడి మేము చెప్పాలి? You have given Volume I - Statement of Demands for grants for 1971-72 - I am referring to page 26. దానిలో మూడు అకౌంట్సు యిచ్చారు. ఎప్పుడూ యిస్తూంటారు. అకౌంట్సుకు సంబంధించి ఒక యియరు, లాస్ట్ యియరు బడ్జెటు ఎస్టిమేటు, రివైజ్డ్ ఎస్టిమేటు, ఈ సంవత్సరం యిచ్చినటువంటి బడ్జెటు ఎస్టిమేటు యిస్తారు. ఇక్కడకూడా అట్లాంటిది ఉంది. సమ్మరీ అఫ్ ఫైనలైజ్డ్ బడ్జెట్ పేజ్ 26 చూడండి. ఆదాయములో 888 కోట్ల రూపాయలు చూపించారు. బడ్జెటులో చూస్తే, 411 కోట్లు, 650 కోట్లు, 450 కోట్లు చూపిస్తున్నారు. ఇంత డబ్బు ఎప్పుడు వసూలు అయింది? అప్రాప్రియేషను కూడా 888 వరకు ఎప్పుడూ చేయలేదే.

Sri K. Vijayabhaskar Reddy :— I will have to look in to all those things. Let him make a point. In my reply, I will deal with it.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు మాట్లాడినప్పుడు చెబితే వారు చెబుతారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—తమరు మా డిఫికల్టీస్‌ను అర్థం చేసుకోవాలి. నేను దేనిమీద మాట్లాడాలి? ఫిగర్సులో డిస్క్రిపాన్సీ వచ్చింది. అది తీర్చకపోతే నేను కూడా కన్‌ఫ్యూజన్ లోనే మాట్లాడవలసి వస్తుంది.

Mr. Speaker :— When you speak on the Budget you can raise your points and doubts and he will reply. Now, here is an announcement. I am to announce to the House that the latest hour for the receipt of cut motions on the Budget for 1971-72 is 3 p. m. on the 17th March, 1971. Such motions as are received afterwards will not be admitted,

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—ఈ నెల 11 వ తేదీనాడు ఆర్థికమంత్రిగారు వోట్ఆన్ అకౌంట్ సమర్పించడానికి ప్రయత్నం ఎప్పుడైతే చేసినారో అప్పుడు నేను ఒక స్టేటుమెంటు చేసినాను. అది ఏమిటంటే పార్లమెంటు మిడ్‌టర్మ్ ఎలక్షను ఫలితాలు ఎప్పుడైతే వచ్చినవో దానిలో ప్రత్యేకంగా తెలంగాణా ప్రాంతానికి చెందిన ప్రజలు........

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—అధ్యక్షా. ఈ రోజు అసెంబ్లీ ఎన్నిగంటలవరకు ఉంటుంది?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఎనిమిది గంటల వరకు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:—11 వ తేదీన వోట్ ఆన్ అకౌంట్ ఆర్థికమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టడానికి ప్రయత్నం చేసినప్పుడే దానికంటే ముందు ఒక స్టేట్‌మెంటు చేయడం జరిగింది. దానిలో ముఖ్యంగా ఈ మధ్య జరిగిన మిడ్‌టరం పోలు అనుసరించి వచ్చిన ఫలితాలనుబట్టి, ప్రత్యేకంగా తెలంగాణా ఫలితాలనుబట్టి తెలంగాణాయొక్క ప్రజలు ఏ విధముగా ఆలోచన చేస్తున్నారో స్పష్టం అయిపోయింది. దానిని అనుసరించి ఈ నాడు ప్రభుత్వం ఏదయితే అధికారంలో ఉందో అది అధికారంలో ఉండే హక్కుమాత్రం కోల్పోయింది. ప్రత్యేకంగా తెలంగాణా ప్రజల యొక్క అభీష్టం, కాన్‌ఫిడెన్సు కోల్పోయింది. దానిని అనుసరించి ఈ ప్రభుత్వం రాజీనామా పెట్టాలి. అందులో ప్రత్యేకంగా తెలంగాణా మినిస్టర్సు రాజీనామా పెట్టాలనే విషయం స్పష్టంచేసి స్టేటుమెంటు చేశాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మేము ఎందుకు రాజీనామా పెట్టాలి? వారి పార్లమెంటరీ కాన్‌స్టిట్యూయన్సీలో మేము గెలిచాము. మేము ఎందుకు రాజీనామా పెట్టాలి?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి :—ఆ విధంగా రాజీనామా పెట్టాలని స్పష్టము చేయడము జరిగింది. దానిని అనుసరించి మా అసమ్మతిని తెలుపుతూ మా పార్టీ ఆ రోజున వాక్‌ఔట్ చేయడము జరిగింది. ఓట్ఆన్ అకౌంట్ వచ్చిన సందర్భ

ములో 2 విషయాలు స్పష్టము చేయవలసివుంది. మధ్యంతర ఎన్నికలు 2 మనముందు వుంచిన ఓట్ ఆన్ అకౌంటులోని అవకతవకలు సంవత్సరము, 2 సం॥ల నుంచి ప్రభుత్వములో జరుగుతున్న లోపాలు, ఈ 3 విషయాలనుగురించి ఆలోచించవలసిన అవసరము వుంటుంది. తలవని తలంపుగా వచ్చిన మధ్యంతర ఎన్నికలలో ఎన్ని అవకతవకలు చేశారో ముందుగా స్పష్టము చేయదలచుకొన్నాను. ఒక్కొక్క పార్లమెంటరీ కాన్స్టిట్యూయన్సీలో 35,000 రూపాయలకు మించి ఖర్చుపెట్టకూడదనీ నిబంధన చట్టములో వున్నప్పటికి లక్షల రూపాయలు ఖర్చు చేయటము జరిగింది. ఈ డబ్బు ఎక్కడనుంచి వచ్చినది, వస్తున్నది? అనే ఆలోచన చేయాలి. అని ఇంతకుముందు అనేకసార్లు యిక్కడ స్పష్టము చేయడము జరుగుతున్నది. కాల్ అటెన్షన్ మోషన్స్ ద్వారా, షార్ట్ నోటీసు క్వశ్చన్స్ రూపముగా యిక్కడ యివ్వడము జరుగుతున్నది. వాటికి సరియైన సమాధానమును ప్రభుత్వము ఇవ్వలేదు. సివిల్ సప్లయిల శాఖామంత్రి ఆ:ం సంజీవరెడ్డిగారు రైస్‌మిల్లర్లదగ్గరనుంచి పార్టీఫండ్ కొరకు క్వింటాలుకు 4½ రూపాయల చొప్పున మొత్తము 56 లక్షలు వసూలు చేసినమాట వాస్తవమా కాదా? ఇది చాల సీరియస్ ఛార్జి అని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది సీరియస్ ఛార్జి కాదని ప్రభుత్వము చెప్పదలచుకొంటే దీనికి ఒక జుడిషియల్ కమీషను వేసి ఋజువు చేయవలసిన అవసరము వుంటుంది. అట్లా వేసి సత్యాసత్యాలను తీర్పు చెబితే బాగుంటుంది. ఒరిస్సా గవర్నమెంటులో, బీహారుగవర్నమెంటులో సీరియస్‌ఛార్జెస్ మంత్రులపైన వచ్చినపుడు ఎంక్వయిరీ కమీషనువేసి విచారణ చేయించిన ఆచారమువున్నది. ఛార్జెస్ వచ్చినపుడు లేవని ఇక్కడనుంచి చెబితే వాటిని ప్రజలు నమ్మి మోసపోరు. వాటినుంచి బయట పడటానికి ఒక కమీషనువేసి నిరూపించుకొంటే ఒక సత్‌సాంప్రదాయాన్ని సృష్టించినట్లు అవుతుంది, ప్రజాస్వామ్యము, ప్రజాస్వామ్యము, ప్రజలు అని ఉపన్యాసాలు చెబుతూ ప్రజాస్వామ్యానికి గౌరవము యివ్వకుండా చేయడము మంచిదికాదు. 56 లక్షలు రూపాయలు మంత్రిగారు వేరుగా వసూలు చేశారని ఛార్జి వున్నప్పుడు ఎంక్వయిరీ కమీషను వేసి తీర్పు చెబితే ప్రజలు నమ్ముతారు కాని లేకపోతే ప్రజలు నమ్మరు. అందువల్ల జుడిషియల్ కమీషను వేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ట్రాన్స్‌పోర్టుకి సంబంధించిన వారినుంచి ఎంత డబ్బు వసూలుచేశారనే విషయము, ఏ ట్రాన్సుపోర్టు ఆపరేటరు ఎంత డబ్బు యిచ్చారు అనే విషయము వచ్చినపుడు తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో 6 లక్షలు వసూలు చేసినట్లు చెబుతున్నారు. అది అవునా కాదా సమాధానము చెప్పవలసిన అవసరము వుంటుంది. ఆల్కహాలు పెర్మిట్స్ విషయము మందుల కోసము అని ఆల్కహాలు కొంతమంది ముఖ్యులుగా వున్నవారే 40 వేల లీటర్ల వరకు తీసుకొని బ్లాక్‌లో లీటరుకు 5 రూపాయలు చొప్పున నెలకు 2 లక్షలు సంపాదించే పెద్ద మనుష్యుల పేర్లు కూడ చెప్పడానికి నేను సిద్ధముగా వున్నాను. కొంతమంది పెద్దలు అధికార పదవులలో వున్నారు. లక్షల లీటర్లకు పెర్మిట్స్ పార్లమెంటు మెంబర్లకు యిచ్చారనే వదంతి బజారులో వచ్చినది. అది వారి పేరన వున్నదా? లేక ఇంకొకరి పేరన వుందా అనేది వేరు. ఈ ఆల్కహాలును తీసుకొని మందులు తయారుచేయడము లేదు: ఒక బోర్డు మెంబరు ఇటువంటి పెర్మిట్స్ యివ్వ

డానికి వినరు అనే ఉద్దేశ్యముతో వారిని మార్పించిన విషయము వాస్తవము అవునా కాదా. ఎక్సైజ్ కంట్రాక్టర్ల ఘోష చెప్పనే అక్కరలేదు. బిర్లాకు చెందిన భండారి 15 లక్షలు యిచ్చినట్లు చాటున చెప్పుకొంటున్నారు. ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన వారు మద్రాసులో వుండే వారినుంచి డబ్బువసూలు చేసినట్లు బజారులో చెప్పుకొంటున్నారు. ఇట్లా మొత్తము 3 కోట్లుఎన్నికలకోసము వసూలు చేశారనేది స్పష్టముగావుంది. మేము ఏదో ఉపన్యాసాలు చెబుతున్నామని అంటే అనవచ్చును. ఇటువంటి సీరియస్ ఛార్జెస్ వచ్చినపుడు జుడీషియల్ కమీషను వేసి విచారణ చేస్తే న్యాయము ఎంత, తప్పు ఎంత వుంది అనేది తెలుస్తుంది. ఆ ఛార్జెస్ కనుక ప్రూవ్ కాకపోతే మేము తలవంచడానికి సిద్ధముగా వున్నాము. కోకా సుబ్బారావుగారు ప్రెసిడెంటు పదవికి పోటీ చేశారు. వారు సుప్రీమ్‌కోర్టు ప్రధానన్యాయమూర్తిగా వుండగా రాజకీయ పార్టీలతో మాట్లాడుకొన్నారని పత్రికలలో వచ్చింది. యమ్. టి. రాజుగారు నా మిత్రుడు కావచ్చును. వారు చీఫ్ సెక్రటరీగా వుండి, రాజీనామా పెడతాను. టికెట్ యిస్తారా లేదా అని ముఖ్యమంత్రిగారితోను, తదితరులతోను సంప్రతించడము అది చీఫ్ సెక్రటరీగా వున్న యమ్. టి. రాజుగారికి గౌరవము కాదు. ముఖ్యమంత్రిగారికి గౌరవము కాదు, గవర్నమెంటుకూ గౌరవము కాదనేది ఆలోచన చేయవలసివుంటుంది. పదవులు వుండవచ్చును, లేకపోవచ్చును. సత్సాంప్రదాయాలు సృష్టించవలసిన అవసరము ఎంతైనా వుంటుంది. లేకపోతే రాబోవు తరాలవారు చీఫ్ జస్టిస్‌గా వున్న సుబ్బారావుగారు ఆ విధంగా చేయలేదా, చీఫ్ సెక్రటరీగా వున్న యమ్. టి. రాజుగారు ఆ విధంగా చేయలేదు అనే విషయము వస్తుంది. అటువంటిది మంచిదికాదు.

తెలంగాణా ప్రాంతానికి చెందిన విషయాలు సర్‌ప్లస్ విషయము, సర్వీసెస్‌లో జరుగుతున్న అన్యాయాలు, ప్రొమోషన్స్‌లో జరుగుతున్న జాప్యము ఇవన్నీ మన ముందు వున్నవి. ఒక కేసు గురించి చెప్పదలచుకొన్నాను. హైకోర్టులో తీర్పు అయినది. సుప్రీమ్‌కోర్టులో తీర్పు అయినది. మునిసిపల్ ఇంజనీర్సు విషయము 3 సం. ల నుంచి జరుగుతున్నది. కోర్టు డెసిషన్స్‌ని అమలు చేయకుండా దానికి సంబంధించిన మంత్రి చెంచు రామానాయుడుగారు 3 మాసాల వరకు ఆ ఫైలును వుంచుకొన్నారు. ఆ 3 మాసాలలో ఒక ఆఫీసరు రిటైర్ కూడ అయినారు. హైకోర్టులో కంటెమ్ట్ ఆఫ్ ది కోర్టు పిటిషను పెట్టుకొనవలసిన అవసరము వచ్చినది. ఆ డెసిషన్స్‌ని అమలుచేయిస్తామని గవర్నమెంటు ప్లీడరు వాటిని విత్‌డ్రా చేసుకొంటున్నారు. ఒక ఆఫీసరు రిటైర్ అయిన విషయము కలిగినదా లేదా? అమలు చేస్తున్నాము, న్యాయము చేస్తున్నాము అంటున్నారు కాని కోర్టు డెసిషన్‌కే అతీ గతీ లేకుండా పోయినది.

అయితే ఈ మధ్య కొన్ని అబ్‌స్ట్రిక్షన్స్ వచ్చాయి. కొంత మందిని రివర్ట్ చేయాలని తీర్పులు వచ్చాయి. హైకోర్టు తీర్పుప్రకారం, సుప్రీంకోర్టు తీర్పుప్రకారం రివర్ట్ చేయవలసిన అవసరం వున్నప్పటికీ రివర్ట్ చేయటానికి మనసొప్పక సూపర్ న్యూమరి పోస్టులు క్రియేట్ చేయాలని ఫయిల్స్ స్టార్ట్ చేయడం జరిగింది. అందువల్ల ప్రభుత్వమునకు ఎంత నష్టమో ఆలోచించవలసిన అవసరం వుంది. ఒక్క పోస్టుకు ఇదరు ఇంజనీర్స్ వుంటారు. ఇద్దరికీ జీతాలు ఇవ్వవలసిరావడం వల్ల

ప్రభుత్వ డబ్బు, ప్రజల డబ్బు ఎంత వృధా అవుతున్నదో ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఈ విషయంలో మంత్రి వెంకురామనాయుడుగారు ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని సూపర్‌న్యూమరి పోస్టులు క్రియేట్ చేయడానికి ఫయిల్స్ తమ దగ్గరే వుంచుకున్నారు. సుప్రీంకోర్టు, హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు ప్రకారం రివర్ట్ చేయవలసినవారిని రివర్ట్ చేసి వారి తీర్పును అమలుపరచడం ప్రభుత్వ బాధ్యత అని మనవి చేస్తున్నాను. మేము అందరకూ న్యాయంకలుగచేస్తామని ఉపన్యాసాలు ఇవ్వడం కాకుండా వాస్తవంగా ఎంతవరకూ న్యాయంచేస్తున్నారో గుండెలమీద చేయివేసుకొని ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

రీజినలైజేషన్ ఆఫ్ సర్వీసెస్ గురించి గత సమావేశంలొ చెప్పాను. ప్రత్యేక రాష్ట్రం కావాలని ప్రజలు కోరుతున్న ఈ సమయంలో ఇది ఎంతవరకు సాల్వ్ అవుతుందనేది ఆలోచించాలి. ప్రత్యేకంగా రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించి ఆలోచించండి. ఢిల్లీ నుండి ఏమి సర్క్యులర్ వచ్చింది. ఏమి డైరెక్టివ్ వచ్చింది, డెప్యూటి కలెక్టర్ల విషయంలో ఏమి డైరెక్టివ్ వచ్చింది? వాటిని ఇంప్లిమెంట్ చేస్తే ఇదివరకు వున్న సీనియారిటికి అవకతవకలు ఏర్పడతాయి కనుక వాటిజోలికిపోకుండా సెంటర్ ఇచ్చిన డైరెక్షన్ ప్రకారం పోతే ఎవరికి ప్రమోషన్స్ వస్తాయో వారికి ఆ ప్రమోషన్స్ రాకుండా చేయడానికి ఈ రిజినలైజేషన్ ఆఫ్ సర్వీసెస్ అనేది ఆలోచించడం జరుగుతున్నది. దీనికి సంబంధించి సుప్రీం కోర్టుకు వెళ్లితే ఇది నిలవదు. అక్కడ ఇది స్ట్రైక్ డౌన్ అయితే ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తుందని అడుగుతున్నాను. దీనికి మంత్రిగారు ప్రత్యేకంగా సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకు సంబందించి ఏ ప్రాంతములో ఏ ప్రాంతపు ఇంజనీర్లు వున్నారనేది-చూస్తే నూటికి నూరుపాళ్లు సూపరింటెండెంటు ఇంజనీర్లు ఒకే ప్రాంతానికి చెందిన వారున్నారని తెలుస్తుంది. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు మొదట కాంటెంప్లేట్ చేసినప్పుడు తెలంగాణా ప్రాంతానికి ఎన్ని ఎకరాలు రావాలని చెప్పబడిందో ఇప్పుడు ఎన్ని ఎకరాలు వచ్చిందో ఆ లెక్కలు చూడండి. 8 లక్షల 20 వేల ఎకరాలనుండి అయిదున్నర లక్షల ఎకరాలకు దిగజారింది. ఇంపౌండ్ అవుతున్న వాటర్‌కు సంబంధించి ఇటు హై లెవల్ కెనాల్ కట్టటానికి అవకాశం వున్నదో లేదో పరిశీలన జరిపారా అని అడుగుతున్నాను. అలాగే నిజాం సాగర్‌కు సంబంధించి ఎన్నో సంవత్సరాల నుండి సిల్ట్ నిండుతూ వుంటే దానిని తొలగిస్తామని చెప్పటమే గాని దానికి డబ్బు ఏమీ కేటాయించబడలేదు. పోచంపాడుకు కొంత డబ్బు కేటాయించమని బడ్జెటు స్పీచ్‌లో చెప్పారు. అది ఎన్ని సంవత్సరాలకు పూర్తి అవుతుందో తెలియకుండా వుంది. దానికి హెచ్చు డబ్బు ఇచ్చి మిషనరి ఎక్కువ చేసి తొందరగా పని చేయించి ఆ ప్రాజెక్టు పూర్తి చేయించాల్సిన అవసరం వుంది. అలా గాక ప్రతి సంవత్సరం ఏ మూడు నాలుగు కోట్లో కేటాయిస్తే అందులో 50 పర్సెంట్ ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్ చార్జెస్ క్రింద ఖర్చు అయితే ఇంక ప్రాజెక్టు ఎప్పటికి పూర్తి అవుతుంది? ఎంత రెమ్యూనరేటివ్ అనేది కూడా ఆలోచించాలి.

ఇక, రాఫిల్ గురించి. టాకూర్ హరిప్రసాద్ గురించి ఇదివరకే చెప్పడం జరిగింది. వారు ఎన్నికలకు కూడా డబ్బు ఇస్తే ఇక ఏమి చెప్పాలి? మాకు వచ్చిన

వార్తల బట్టి చూస్తే రాఫిల్‌కు సంబంధించిన డబ్బు ఎన్నికలకు ఇవ్వడం ఎంత సీరియస్ చార్జో ఆలోచించండి. ఇతర రాష్ట్రాలలో ప్రభుత్వం నడుపుతుంటే మన రాష్ట్రంలో ఒక వ్యక్తి చేతుల్లో ఈ రాఫిల్ వుండటం, అందులో జరుగుతున్న ఘోరాలు ఇదివరకే మేము చెప్పాము. దానిపై ఒక కమిటి వేశారు. కాని దాని టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్సు ఏమిటో, ఎవరు విచారణ జరపాలో, ఏమి విచారణ జరపాలో, వారికివున్న మిషినరి ఏమిటో ఈ రిపోర్టు ఎప్పుడు బయటకు రావాలో ఏమీ తెలియదు. ఈనాడు ఒక స్కూలుకు డబ్బు కావాలంటే మంత్రి టాకూర్ హరిప్రసాద్ దగ్గరకు ధరకాస్తు పట్టుకు వెళ్ళి అడిగే గతి వచ్చిందంటే ఇంకేమి చెప్పాలి? అలా ప్రైవేటు ఇండివిడ్యువల్ చేతుల్లో పెట్టటం మంచిదికాదు, న్యాయంకాదు అని మనవి చేస్తున్నాను.

విలేజ్ ఆఫీసర్స్‌కు సంబంధించి ఒక హైకోర్టు జడ్జిమెంటు వచ్చింది. దాని గురించి గత సమావేశంలోనే చెప్పాము. ఆ జడ్జిమెంటు వచ్చి నాలుగు మాసాలు అయింది. ఇంతవరకు ఎలాటి ఇన్వెస్టిగేషన్ జరపలేదు. తెలంగాణాలోని విలేజ్ ఆఫీసర్స్‌కు సంబంధించి అది హెరిడిటరీ రైట్, అది ప్రాపర్టి అని తీర్పుఇచ్చారు. కనుక కాంపెన్సేషన్ ఇచ్చి తీసుకునే అవకాశం కూడాలేదు. కనుక హెరిడిటరిరైట్సు వారికి వుండేట్లుగా ఆర్డర్స్ ఇవ్వాలి. లేదా సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్ళి స్టే అయినా తీసుకు రావాలి. ఏదీ చేయకుండా హైకోర్టు తీర్పును అమలు జరపకుండా వారిని అట్లాగే నాలుగు మాసాల నుండి వుంచుతున్నారంటే ఈ ప్రభుత్వాన్ని ఏమనాలి? పే స్కేల్స్ విషయం చూస్తే ఎంతో వ్యత్యాసం కన్పిస్తుంది. రీజినల్ ఇంబ్యాలెన్స్ తగ్గించాలని ఉపన్యాసాలు చెబుతాము. విలేజ్ ఆఫీసర్సు పే స్కేల్స్ చూడండి. నీరడిగాండ్ర పే స్కేల్స్ చూడండి. అట్లాగే కావలిగాండ్ర పే స్కేల్స్ చూడండి. వారిది స్కేల్స్‌లో ఎంతో వ్యత్యాసం వుంది. అందువల్ల తెలంగాణా ప్రాంతంలో తీవ్ర అసంతృప్తి కలుగుతుందో లేదో మనం ఆలోచించవలసి వుంది.

అన్నింటికంటే ముఖ్యమైనదేమంటే హైదరాబాదు పట్టణములో మున్సిపల్ ఎలక్షన్సును సూపర్‌సీడ్ చేశారు. ఎన్నికలలో గెలువడానికి అవకాశం లేదని సూపర్‌సీడ్ చేశారు. అన్ని ఎలక్షన్సు వస్తున్నాయి, పోతున్నాయి. మున్సిపల్ ఎలక్షన్సు పెట్టించడానికి ప్రభుత్వానికి ధైర్యం ఎందుకు చాలడం లేదని అడుగుతున్నాను. దాని గురించి యిచ్చిన రిపోర్టు చదివాను. సీరియస్ లాప్సెస్ అందులో లేవు. కరప్షన్ చార్జెస్ ఒకరి మీద ప్రత్యేకంగా లేవు. అటువంటప్పుడు వెంటనే మున్సిపల్ కార్పోరేషన్ ఎలక్షన్సు పెట్టించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను. అన్నింటికంటే సీరియస్ చార్జి చెబుతున్నాను. ఆంధ్ర ప్రాంతములో ఫ్లడ్స్ వచ్చాయి, తెలంగాణ ప్రాంతములో ఫ్లడ్స్ వచ్చాయి. పోయినసారి రీజినల్ కమిటీలో గూడా మనవి చేశాను. ఆ ప్రాంతములో చనిపోయినవారికి రు. 1,000/-లు యిచ్చారు. ఈ ప్రాంతములో- నేను యివ్వాళ కె. ఎస్. నారాయణగారితో కూడా మాట్లాడినాను-వారు కలక్టరుగారితో స్పెసిఫిక్‌గా అడిగారు - రు. 500/-లు యిచ్చారు. ఇక్కడ ఫ్లడ్స్‌లో చనిపోయిన వారికి రు. 500/--లు యివ్వడం జరిగింది. ప్రత్యేకంగా రెండవ జి. వో. తీశామంటున్నారు. కాని ఆ జి. వో. ఎక్కడ వుందో మాకు తెలియదు. మేము అమలు చేయడానికి వీలు లేదు అని కలక్టరుగారు సమాధానం చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—చిన్న క్లారిఫికేషన్. ఒక ఫ్లడ్ ఆంధ్ర తెలంగాణ ప్రాంతములకు కలిపి వచ్చింది. కృష్ణా, ఖమ్మం జిల్లాలకు కలిపి వచ్చింది. కృష్ణా జిల్లాలో ఎట్లా యిచ్చారో ఖమ్మం జిల్లాలో అట్లాగే యిచ్చారు.

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి :— ఫ్లడ్స్ వచ్చినప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం కొంత డబ్బు యిస్తుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం యిచ్చినదానిలో కొంత భాగం రెస్టోరేషన్ అండ్ రిపేర్ ఆఫ్ వర్క్సు వుంటుంది. ముఖ్యంగా ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ గారు ఆలోచన చేయాలి. రెస్టోరేషన్ అండ్ రిపేరు ఆఫ్ వర్క్సు కొంత వుంటుంది. మిగతా గ్రాచ్యుటస్ రిలీఫ్ వుంటుంది. ఇన్ని సైక్లోన్స్ వచ్చినప్పుడు ఎంత పర్సెంటేజి గ్రాచ్యుటస్ రిలీఫ్, ఎంత పర్సెంటేజి రిపేర్ ఆఫ్ వర్క్సు, యిచ్చింది ఆలోచన చేయాలి. 69 మే లో ఏదైతే సైక్లోన్ వచ్చిందో - 1500 లక్షలు మంజూరు అవుతే గ్రాచ్యుటస్ రిలీఫ్ 400 లక్షలు యిచ్చారు ఆంధ్ర ప్రాంతములో - నవంబరు 69 లో సైక్లోన్ వచ్చినప్పుడు, 1800 లక్షలు అక్కడ ఖర్చు అయినప్పుడు, 500 లక్షలు గ్రాచ్యుటస్ రిలీఫ్ యిచ్చారు. సెప్టెంబరులో సిటీలో వచ్చినప్పుడు మాత్రం పర్సెంటేజి లెక్క తీసినట్లయితే శ్రీకాకుళములో 28 పర్సెంటేజి గ్రాచ్యుటస్ రిలీఫ్ యిచ్చారు—సిటీలో 11 పర్సెంటేజి-గ్రాచ్యుటిస్ రిలీఫ్ వస్తుందంటే—రోడ్లు బాగు చేయించడానికి దానికి దీనికి పెడితే పెట్టవచ్చు—కాని గ్రాచ్యుటిస్ రిలీఫ్ పర్సెంటేజి ఎంత వచ్చింది? వచ్చిన డబ్బులోనుండి ఎంత పర్సెంటేజి గ్రాచ్యుటిస్ రిలీఫ్ యిచ్చారనేది మూడు సంవత్సరాల నుండి లెక్క తీయించండి. నిజామాబాదులో 5 పర్సెంటేజి యిచ్చారు. హైదరాబాదు సిటీలో 11 పర్సెంటేజి యిచ్చారు. శ్రీకాకుళములో 28 పర్సెంటేజి, గుంటూరులో 28 పర్సెంటేజి యిచ్చారు. ఒక్క గుంటూరు జిల్లాలోనే బొంగులు ఖరీదు చేయడానికి పది లక్షల రూపాయలు యిచ్చారు. ఇక్కడ హైదరాబాదు సిటీలో ఫ్లడ్స్ వచ్చినప్పుడు బొంగులు ఖరీదు చేయడానికి ఒక్క రూపాయి కూడా యివ్వలేదు. ఈ విధంగా డిస్క్రిమినేషన్ చేస్తే దీనివల్ల ఏమి అవుతుందో మీరు స్పష్టంగా ఆలోచించండి. నేను ఫిగర్సు యిస్తున్నాను, ఏదో ఆఫ్ హాండ్ గా చెప్పడము లేదు. చనిపోయినవారి విషయములో డిస్క్రిమినేషన్—స్పెసిఫిక్ కేసెస్, పేర్లు కావాలంటే నారాయణగారు యిస్తారు—వీరికి రు. 1,000/లు ఎందుకు యివ్వలేదని సవాలు చేస్తున్నాను. నారాయణగారు కలక్టరుగారిని అడిగారు. రు. 500/—లు మాత్రమే యిచ్చారు వారి నియోజకవర్గములో చనిపోయినవారికి. మిగతా రు. 500/—లు ఎందుకు యివ్వలేదని అడిగితే, స్పష్టమైన ఆర్డర్సు లేవని చెప్పారు. గ్రాచ్యుటి ఆఫ్ రిలీఫ్ లో యీ విధంగా విచక్షణ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తే అది ఎక్కడికి దారితీస్తుంది? ప్రత్యేక రాష్ట్రము కావాలనే వాంఛ ప్రజలలో వస్తుంది. దీనిని అనుసరించే వచ్చింది. దీనిని ఆపడానికి ఎవరికి అవకాశం లేదు. ఎవరూ కూడా ఆపలేరని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇవ్వాళ యింతకుముందే, క్వశ్చన్ అవర్ లో, కొంతమంది ఎర్లిపోల్ పెట్టాలా వద్దా అని అంటున్నారు. తప్పకుండా వచ్చే మే నెలలోనే ఎర్లిపోల్ పెట్టినట్లయితే బాగుంటుంది. ఈ సమస్య తేలిపోతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే, పార్లమెంటులో 14 సీట్లకు 10 సీట్లు గెలుచుకున్న తెలంగాణ ప్రాంతములో ప్రజలు ఏ విధంగా ఆలోచన చేస్తున్నారనే విషయం ఆలోచన చేయండి. అయితే ఏదో చెబితే

చెప్పవచ్చు. పర్సెంటేజి లెక్కలు చెబితే చెప్పవచ్చు. ఈ రిజల్టు రాకముందే నేను మనవి చేశాను; అక్కడక్కడ మాట్లాడినప్పుడు. ఇటువంటి పర్సెంటేజి లెక్కలు తీసి కుంటిసాకులు చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేయడమే జరుగుతుంది అంతకంటే ఏమి హెచ్చు జరుగదని చెప్పాను. ఈ ఎలక్షన్సు రిజల్టు రాకముందే, యీ విధంగా ఉపన్యాసాలు చేస్తారని అక్కడక్కడ చెప్పడం జరిగింది. ఇంతకుముందే, మాణిక్ రావుగారు చెప్పినట్లు, నిన్న బ్రహ్మాండమైన ప్రొవిషన్ తీస్తే లైట్సు ఆపు చేయాలని—యింత చిన్న చిన్న విషయాలలో ఆ విధంగా జోక్యం కలుగజేసుకొని — ప్రొవిషన్ తీస్తే స్ట్రీటు లైట్సు ఆపు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తే........

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— స్ట్రీటు లైట్సు, మన యింటిలో లైట్సు రోజూ పోతున్నాయి, దానికి ఎవరు బాధ్యులో చెప్పండి.

శ్రీ యన్. రామ చంద్రారెడ్డి :— ఇదివరకు మార్టిర్స్ విషయంకూడా మనవి చేశాము. మార్టిర్స్ మెమోరియల్ యిక్కడ రేజ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేసి దానికి శంఖు స్థాపనకూడా జరిపాము. దానికి స్పీకర్‌గారు చేర్‌మండి, దానివి ఆలోచన చేస్తున్నారులెండి అనికూడా చెప్పడం జరిగింది. ఇప్పటికి దాదాపు సంవత్సరం అయిపోయింది. మార్టిర్స్ మెమోరియల్ ఎరక్ట్ చేయడానికి ఆ విధంగా ప్రయత్నం చేయలేదు. ఎలక్ట్రిసిటీ మినిమమ్ ఛార్జెస్ ఏవైతే వున్నాయో, కాంట్రాక్టు లోడ్‌పైన లేకుండా కనెక్టెడ్ లోడ్‌పైన తీసుకుంటే బాగుంటుందని అంటే యీ రెండింటిని కలిపి ఏ విధంగా హెచ్చు చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తే, బావులలో నీరు లేక రైతులు కట్టలేక బాధపడుతున్నారు; అనే విషయం ఎన్నోసార్లు రిప్రెజెంట్ చేసినప్పటికి దానిని అమలు చేయలేదు.

ఇక ఎన్.జి.వో.ల విషయం. ఎన్.జి.వో.లలో తీవ్ర అసంతృప్తి ఉంది. వారి సమస్యలు పరిష్కారం అయినవా అని ఆలోచన చేస్తే, ఏ సమస్యలు ఎక్కడైతే వున్నవో; ఆ సమస్యలు అదే విధంగా ఉన్నాయి. ఇటువంటి తీవ్రమైన అసంతృప్తి ఉన్నప్పుడు కేవలం ఏదో రీజినలైజేషన్ ఆవ్ సర్వీసెస్ చేసి, ఏదో వారి కంట్లు తుడవడానికి ప్రయత్నం చేస్తే, దానివల్ల సమస్య పరిష్కారం కాదనే విషయం అర్థం చేసుకోవాలి. ఎన్.జి.వో.లలో తీవ్రమైన అసంతృప్తి వుంది. ఉపాధ్యాయులలో తీవ్రమైన అసంతృప్తి వుంది. విలేజ్ ఆఫీసర్లలో తీవ్రమైన అసంతృప్తి వుంది అది ఒకసారి జ్ఞాపకం చేసుకోవలసిన అవసరం వుంది.

ముల్కీ రూల్సు రివైవ్ అయినవి. తాత్కాలికం కావచ్చు. ముల్కీ రూల్సు ఉన్నాయని ఇన్‌స్ట్రక్షన్సు యిచ్చి అన్ని డిపార్టుమెంట్సులో ప్రయత్నం చేస్తున్నారా? ముల్కీ రూల్సు ఉన్నన్ని రోజులు ఉండనీ, సుప్రీం కోర్టుకు పోతే వుండవు — హైకోర్టు జడ్జిమెంటు, తాత్కాలికంగా రివైవ్ అయిందని ఏదైతే యిచ్చిందో, దానిని అనుసరించి, అమలు చేయడానికి ఏమైన ఇన్‌స్ట్రక్షన్సు యిచ్చారా అని అడుగుతున్నాను, నాకు తెలిసినంతవరకు, ఇన్‌స్ట్రక్షన్సు యివ్వలేదనే విషయం తెలుస్తుంది.

ముల్కీ రూల్సు ఉన్నన్ని రోజులు ఉంచడానికి ఎంతవరకు ప్రయత్నం జరుగు తున్నదన్ని అడుగుతున్నాను.

ఈ మధ్యన చాదర్‌ఘాట్ బ్రిడ్జి కూలిపోయింది. అక్కడ కూడా చనిపోయి నారు. వారికి కాంపెనిసేషన్ ఎంత యిచ్చారో అదికూడా చెబితే బాగుంటుంది. ఎందు కంటే కొంతమంది నా దగ్గెఱకు వచ్చారు. వారికి పూర్తిగా కాంపెన్‌సేషన్ యివ్వ లేదనే విధంగా చెప్పడం జరిగింది.

ఇక యీ ఎలక్షన్సు విషయం. మధ్యంతర ఎన్నికలలో ప్రభుత్వ మిషనరీ డబ్బు ఏ విధంగా కలక్టు చేశారో మనవి చేశాను. ఏ సంస్థ అయినా కలక్టు చేస్తుంది. దానికి అబ్జెక్షన్ చెప్పడం లేదు. కాని అఫిషయల్ మిషనరీ వసూలు చేయడానికివీలులేదు. అడుగవచ్చు - ఏ పార్టి వసూలుచేసినప్పటికి ఆ పార్టియొక్క పార్టిఫండు రిజిష్టరులో వుండాలి. కాంగ్రెసుపార్టి వసూలుచేస్తే, వసూలు చేశామని, ఆ కాంగ్రెసు పార్టియొక్క అకౌంటు బుక్‌లోవుంటే బాగుంటుంది. కాని నాకు తెలిసినంతవరకు, ఎలక్షన్ - పార్టి ఆఫీసు అకౌంటు బుక్ లేనే లేదని అనుకుంటున్నాను. ఒకవేళ వున్నదని సమాధానం చెబితే చెప్పవచ్చు, కాని ఆ పార్టిలేదు, అకౌంటులేదు, ఆ ఫండులేదు. మూడు కోట్లువసూలు చేశారని సీరియస్‌చార్జి పెడుతున్నాను. వాటిని ఏ విధంగా మిస్‌యూజ్ చేయడానికి - ఎలక్టోరేటును కరప్టుచేసి, ఆ విధంగా ప్రయత్నంచేయడం, అఫిషియల్ మిషనరీని యూజ్ చేయడం, ఏ విధంగా చేశారో ప్రత్యేకంగా మనవి చేస్తాను. క్వశ్చన్ కావాలంటే స్పెసిఫిక్ క్వశ్చన్ పంపిస్తాను. ఈ రెండునెలల్లో ఎంతమంది సబ్ - ఇన్‌స్పెక్టర్సును, ఎంత మంది సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టర్సును, ఎంతమంది డి. ఎస్. పి. లను, ఎంతమంది ఎస్. పి. లను ట్రాన్స్‌ఫర్ చేశారనే విషయం నేను ప్రత్యేకంగా క్వశ్చన్ వేస్తున్నాను. ఈ సబ్-ఇన్‌స్పెక్టర్ - యిక్కడ ప్రత్యేక జాగీర్ - ప్రభుత్వ ఉద్యో గులు కారా? ఎవరి విమ్స్ అండ్ ఫ్యాన్సీస్ ప్రకారం, నాలుగు ఓట్లు వస్తాయంటే వీడిని యిక్కడినుండి తీయడం, నాలుగు ఓట్లు వస్తాయంటే వాడిని అక్కడినుండి మార్పించడం అనే విషయం - యీ రెండు నెలల్లో ఎన్ని ట్రాన్సుఫర్లు అయినాయో నేను ప్రత్యేకంగా క్వశ్చన్ వేస్తున్నాను. స్పష్టంగా తెలిసిపోతుంది. వేగ్‌చార్జెస్ పెడుతున్నారని అంటే అనవచ్చు. కానీ స్పెసిఫిక్ చార్జ్. ఈ రెండు నెలల్లో-ఎలక్షను నోటిఫికేషన్ అయిన తర్వాత ట్రాన్సుఫర్ జరుగగూడదు అని ఏదైతే చట్టములో, నిబంధన, అండర్‌స్టాండింగ్ వుందో - అయినా - ఎంత మంది సబ్-ఇన్‌స్పెక్టర్లు, సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టర్లు ట్రాన్స్‌ఫర్ అయినారు. ఎంతమందిని అరెస్టుచేశారు? ఎంత మందిపైన 107 కేసులు పెట్టారు? ఎంతమందిపైన 151 పెట్టారు? ఎంతమంది కాళ్లు విరిగాయి? ఎంతమందిమీద పోలీసు రిప్రెషన్ చేయించారు?

ప్రత్యేకంగా హోం మినిష్టరుగారికి చెప్పదలచుకున్నాను. అదిలాబాదులో లాఠీచార్జీ చేయించారు, ఏమిటి వారుచేసిన నేరం? ఎవరైన లా ను తమ చేతుల్లోకి తీసుకుంటే తప్పకుండా లాఠీచార్జి చేయవలసిందే. కాని నల్ల బాడ్జీలు పెట్టుకుని జండాలు చూపించినంతమాత్రాన లాఠీచార్జి చేయమని ఎక్కడా చెప్పలేదు. ఎవరో

ఒకరిని కొడితే వాడిని ఆపుచేయడానికి మొదలు ప్రయత్నం చేయాలి. దానికి వార్నింగు యివ్వాలి. ఆ విధంగా కాకుండా, యిష్టంవచ్చినట్లు లాఠీచార్జి చేయడం, జైలులో పెట్టించడం, యిదిమంచి సాంప్రదాయంకాదు. ఇవ్వాళ ఒకరు అధికారములో వుండవచ్చు, రేపు యింకొకరు వుండవచ్చు. ఎంతోమంది పోతున్నారు, వస్తున్నారు. మనము చూస్తున్నాము. ప్రత్యేకంగా నియంతృత్వదేశంలో ఏ విధంగా జరుగుతున్నది. పాకిస్తానులో ఏమి జరుగుతున్నది అధికారములో వున్నవారు అర్థము చేసుకోవలసిన అవసరంవుంది. ప్రజలలో ఎటువంటి అప్సర్జ వచ్చిందో అర్థము చేసుకోవాలి. ఎందుకు వచ్చింది? ప్రత్యేకంగా ఒక ప్రాంతాన్ని చిన్న చూపుచూశారు అని అప్సర్జ్ వచ్చింది. ఇక్కడ తెలంగాణ ప్రాంతములో కూడా తప్పకుండా అటువంటి అప్సర్జ్ వస్తుంది. ఇవాళ కాకుంటే రేపు రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈస్టు పాకిస్తానులో ముజిబుర్ రహ్మాన్ మిలిటరీ ప్రభుత్వాన్ని ధిక్కరించి అతనే పరిపాలన చేస్తున్నాడంటే - వ్యవహారం ఎట్లా జరుగుతుందనే విషయం మన ముందు స్పష్టంగా కనబడుతూనేవుంది. కనుక, ఏదో, పోలీసులచేత దబాయిస్తాము, లేకుంటే ఏదోచేస్తాము, సొసైటిని కరప్ట్‌చేస్తాము, ఎలక్షన్లలో గెలుస్తాము అని, ఆ విధంగా చెప్పినట్లయితే, యీ సాంప్రదాయం మంచిదికాదు. ఇంతవరకు బెంగాలులో జరిగిన చరిత్ర మనకు వుంది. ఎటువంటి సొసైటిలో ఎటువంటి సంఘటనలు, ప్రభుత్వ దమననీతి, సొసైటిని ఏ దారికి తెస్తుందో, చూచి, అధికారములో వున్నవారు ఒకసారి ఆలోచన చేసుకోవలసిన అవసరం వుంది. కాని అటువంటిది తాత్కాలికంగా ఉపయోగపడవచ్చు. అది లాంగ్ రేంజ్‌లో మంచి వ్యవహారం కాదు. నిష్పక్షపాతంగా ఎలక్షన్లు జరిపిస్తామని ప్రతి ఒక్కరు ఉపన్యాసము చేయడమేగాని దాన్ని అనుసరించకపోతే, దాని పరిణామాలు సొసైటిపై ఎట్లా పడుతాయి? ఎలక్షన్లు రానివ్వండి, పోనివ్వండి, ఎలక్షన్లు వస్తున్నాయి, పోతున్నాయి, ప్రపంచములో వస్తున్నాయి, అన్నిప్రాంతాలలో వస్తున్నాయి. కాని వాటియొక్క సాంప్రదాయం ఏ విధంగా వుంటుంది, ఎంగర్ జనరేషన్‌మీద వాటియొక్క ప్రభావం ఎట్లా పడుతుంది అనేది ఆలోచన చేసినప్పుడు, అధికారాన్ని దుర్వినియోగం చేయకుండా మన పదవికి మనం న్యాయం చేస్తున్నామా అని ఆలోచన చేయాలి. అట్లా కాకుండా పదవిని మనము ఉపయోగము చేసుకోవాలని ప్రయత్నంచేస్తే ప్రజాస్వామ్యము మంట కలిసిపోతుంది. కేవలము చెడ్డదారి చూపించినవారము అవుతాము. తాత్కాలికంగా అధికారములోవుంటే వుండవచ్చు. పోతే పోవచ్చు. దానిని ఉపయోగము చేసుకోడానికి ప్రయత్నంచేస్తే ప్రజా ప్రవాహములో మనమందరము కొట్టుకపోవలసివస్తుంది. కేవలం మీరు కొట్టుక పోతారనికాదు. ఎవరు తప్పు చేస్తున్నారో వారు కొట్టుకపోవలసినరోజు తప్పకుండా వస్తుంది అనే విషయము అర్థము చేసుకోవలసిన అవసరం వుంటుంది. అధికారాన్ని దుర్వినియోగము చేయకూడదు. మనము డబ్బు వసూలు చేస్తే, నా పార్టీకి పది పైసలు యివ్వమని అడుగవచ్చు. ఎలక్షన్లలో — దానికి దీనికి లంకెపెట్టి, క్వింటాలుకు యింత అని వసూలుచేసే వ్యవహారం ఎక్కడకూడా చూడ

లేదు. సివిల్ సప్లయ్ మినిస్టరుగారు అక్కడ ముచ్చట పెడుతున్నారు. తన చేతితో వారు 56 లక్షలు వసూలు చేశారని చార్జి పెడుతున్నాను. రైస్ మిల్లర్సును పిలిపించి మీరు రు. 10-00 లు, రు. 20-00 లు, యివ్వండి అని అడిగితే బాగుంటుంది గానీ క్వింటాలు ఒక్కంటికి నాలుగున్నర అని లెక్క పెట్టి వంగదీసి వసూలుచేస్తే, దానివల్ల ఎటువంటి పరిణామాలు వస్తాయో చూడవలసిన అవసరం వుంటుంది. అన్నిటికంటే ముఖ్యంగా రేపు ఎలక్షన్లు యీ మే నెలలో తొందరగావస్తే బాగుంటుంది. తెలంగాణ ప్రజలు ఏమి తీర్పు యిస్తారనేది తేలిపోతుంది. కనుక ఆ ఎలక్షన్లు తొందరగా రావాలని వెల్‌కం చేస్తున్నాను, మా పార్టీ తరపున. మే లో ఎలక్షన్లు వచ్చినట్లయితే యీ సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది. ఇంతవరకు అన్నారు, ఖైరతాబాదు అన్నారు. సిద్దిపేట అన్నారు, పార్లమెంటు ఎన్నికలు అన్నారు. ఎప్పటికప్పుడు ప్రజల అభిప్రాయం ఏమిటో, ప్రజల అభిప్రాయ సేకరణ ఏ విధంగా జరుగుతున్నదో మొదటి నుండి చెబుతూ ఉన్నాము. అందుకని యిప్పటికైనా ప్రజలయొక్క మనస్తత్వం అర్థము చేసుకోవానికి ఆ విధంగా ప్రయత్నం చేయాలి.

రాత్రి పబ్లిక్ మీటింగ్ జరిగింది. దానికి దాదాపు రెండు లక్షల జనం వచ్చారు, అనే విషయం ఒకసారి విజయభాస్కరరెడ్డిగారు వచ్చి చూస్తే బాగుండేది - ప్రజలలో ఎంత ఉత్సాహము వుంది- పట్టుకవచ్చి కూర్చోబెట్టినవారు కాదు. ఇదివరకు కొన్ని పబ్లిక్ మీటింగులలో జనం దొరకనప్పుడు, అక్కడక్కడ ఊళ్లనుండి లారీలలో తీసుకవచ్చి- ఒకచోట చూశాను, మిర్యాలగూడలో, అక్కడ జనం దొరకక గర్ల్సు హాస్టల్ స్టూడెంట్సును నాగార్జునసాగరు లారీలలో, చిన్న చిన్నవారిని తీసుకవచ్చారనే విషయము చూస్తే, అదంతా జరుగుతున్న, జరిగిన వ్యవహారము. ప్రభుత్వ మిషనరీని ఏ విధంగా ఉపయోగము చేశారు, సమితి జీపులను అన్నిటిని విత్‌డ్రా చేస్తే బాగుండేది. కాని అట్లా చేశారా? ఎవరైతే వ్యతిరేకంగా ఉన్నారో—సమితి ప్రెసిడెంటు అంటే— అతని దగ్గరి జీపును రిక్విజేషన్ చేశారు. మిగతా జీపులను అడగలేదు. పార్టీకి ఉపయోగపడుతుంది అనుకున్న చోట్ల జీపులను రిక్విజిషన్ చేయలేదు. ఇక్కడ డిస్క్రిమినేషన్ చూపుతూ వచ్చారు, అవన్ని జరిగాయి. తాత్కాలికంగా పోలీసు రెప్రెషన్ ఏదైతే వుందో— లేదని చెప్పి సమాధానం చెప్పవచ్చు—ఏమైన చెప్పవచ్చు. కాని ఎలక్షను నోటిఫికేషన్ అయిన తర్వాత ఎంతమంది సబ్—ఇన్‌స్పెక్టర్లను ట్రాన్సుఫర్ చేశారనే నివర్శనం కాగితము మీద వుంటుంది. దానిని ఎవరు కాదన డానికి వీలులేదు. నోటిఫికేషన్ అయిన తర్వాత నా లెక్క ప్రకారం, దగ్గర దగ్గర మొత్తము రాష్ట్రములో 150 మందిని అయినా చేశారని అనుకుంటాను. కొంత ఎక్కువ కావచ్చు, కొంత తక్కువ కావచ్చు. 150 మంది, సబ్ — ఇన్‌స్పెక్టర్లు, తహసిల్‌దార్లు, అందరు కలిపి ఆ విధంగా అయినారని. వాటి అన్నిటి విషయము ఆలోచన చేసి ట్లయితే మనము ఎటు పోతున్నామనే విషయము ఆలోచన చేయాలి.

లంబాడీల నుండి ఆవిధంగా అక్రమంగా వోట్లు రాబట్టడానికి ప్రయత్నం చేయడం అనేది, ఆ సంప్రదాయము మంచిదికాదు అనేది అర్థం చేసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఎన్ని జరిగినప్పటికినీ, పవర్సు మిస్‌యూజ్ చేసినప్పటికినీ, కరప్షన్ జరిగినప్పటికినీ, తెలంగాణా ప్రజలు ఏవిధంగా తీర్పు చెప్పాలో ఆవిధంగానే

చెప్పారు. ఈ విషయం గురించి బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టినప్పుడే నేను మనవిచేశాను. తెలంగాణా ప్రజల కాన్ఫిడెన్సును మీరు కోల్పోయినందుకు మీరు ఇక్కడ అధికారములో ఉండడం సరిఅయినది కాదు. మీరు రాజీనామా చేయవలసిన అవసరం ఉంటుంది అని నేను మొన్ననే స్పష్టంగా చెప్పాను. మరల ఇప్పుడు బై-ఎలెక్షన్సు అంటున్నారు. అప్పుడు కూడ ఈ ప్రజలు సరియైన తీర్పు చెప్పకతప్పదు. మరలకూడ ఇదే తీర్పు చెప్పుతారు. ఇంతకంటే నేను ఎక్కువగా మనవిచేయనక్కరలేదు. నేను చెప్పిన ఈ విషయాలన్నింటికి కూడ స్పష్టంగా సమాధానం చెప్పవలసిన అవసరం ఉన్నది. ప్రజలు ప్రత్యేక తెలంగాణా రాష్ట్రము కావాలంటున్నప్పుడు, దానికి ఎదురు ఈదడానికి ప్రయత్నం చేస్తామంటే దానికి అవకాశం ఉండదని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ పి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా, వోట్ ఆన్ అకౌంట్ పైన చర్చిస్తున్నాము. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఈ బడ్జెట్ ద్వారా రాష్ట్రాభివృద్ధికి ఏమైనా క్రొత్త ప్రణాళికలు తయారు చేసిందేమో, అడుగున పడి ఉన్నటువంటివాటిని, నాల్గవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో, కనీసం ఈ 3, 4 సంవత్సరాలలో పునర్నిర్మాణము చేసి సరి క్రొత్త అంచనాలు వేసుకొని దానికేమైన కార్యక్రమము రూపొందించుకొన్నదేమో అని చూసినట్లయితే ఈ బడ్జెటులో అలాంటిదేమాత్రము కూడ కన్పించడంలేదు. ఆర్థిక పరిస్థితులను చూచినట్లయితే ఏ మాత్రం కూడ ఈ రాష్ట్రంలో ప్రణాళికబద్ధంగా కొన్ని ముఖ్యమైనటువంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను చేపట్టడానికి ఏమైనా చర్యలు తీసుకొన్నదా అంటే అటువంటిదేమీ ఈ బడ్జెటులో కన్పించడం లేదు. ఆ ప్రయత్నం సంపూర్ణంగా లోపించింది అనడంలో పొరబాటులేదు. కాబట్టి గత నాలుగు బడ్జెటు ప్రతిపాదనలు ఏవిధంగా జరిగాయో అదేవిధంగానే, వాటికి సమానమైనటువంటి పద్ధతిలోనే మళ్లీ ఈ వోట్ ఆన్ అకౌంటు కూడ ఉన్నదనేది స్పష్టమైంది గాని ఒక అభివృద్ధికరమైన పద్ధతిలో ఈ ప్రభుత్వము ఈ బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టడంలేదు అనేది స్పష్టంగానే కన్పడుతున్నది.

కాని అధ్యక్షా, యిది ఒక విచిత్రం— ఏ ప్రభుత్వం అయితే, ఏ పార్టీకి చెందిన ప్రభుత్వం అయితే యింత మందకొడిగా బాధ్యతారహితంగా, ప్రజలపట్ల— బీద ప్రజలపట్ల శ్రమజీవుల సమస్యలపట్ల బాధ్యతారహితమై ఖరి తీసుకొంటూ వస్తున్నదో, అటువంటి పార్టీకి యావత్భారతదేశంలో అమోఘవిజయం భారతజాతి కట్టిపెట్టడంలో ఉన్న యదార్థమేమిటో, అంతర్థార్థమేమిటో అవగాహన చేసుకొనడం పరీక్ష చేసుకొనడం అవసరం. ఈ సంఘంలో సంఘసమస్యల పరిష్కారంలో వస్తున్న అనేక అనుభవాలలో యిది చాల ముఖ్యమైన అనుభవమని మనవిచేస్తున్నాను. చాలమంది మంత్రులు— అటుప్రక్క కూర్చొన్నవారు ఆలోచనలో ఎంతమూరం పోయారంటే— మాకు సంపూర్ణంగా భారతదేశాన్ని, యీ రాష్ట్రాన్ని పరిపాలన చేయటానికి ఏ పద్ధతిలో గత 20 సంవత్సరాలనుంచి చేస్తున్నామో, ఏ పద్ధతిలో యిక్కడ నాలుగు సంవత్సరాలుగా చేస్తున్నామో అదే పద్ధతిలో, అదే ధైర్యంతో అచిరకాలం పరిపాలన చేయడానికి యీ రాష్ట్ర ప్రజలు, యావద్భారత ప్రజలు లైసెన్సు యిచ్చినారు అనే ధైర్యంతో, ఉత్సాహంతో, కార్యక్రమాలు వేసి ముందడుగు వేయడానికి నిర్ణయాలు

తీసుకొన్నట్లు కనబడుతోంది. మొనగాళ్లలా రంగంలో ముందుకు చొచ్చుకుపోయి వారు. కార్యక్రమాలు వేస్తే అభ్యంతరంలేదు. కాని పార్లమెంటు ఎలెక్షన్సులో ప్రజలు యిచ్చిన తీర్పును సరిగా అర్థంచేసుకొని, సరైన గుణపాఠాలు తీసుకొని కార్యక్రమాలు వేస్తే ప్రయోజనం ఉంటుందిగాని అపార్థాలు తీసుకొని తొందరపాటు నిర్ణయాలుచేస్తే దుష్టపరిణామాలకు దారితీసి ప్రజలే గుణపాఠాలు నేర్పవలసి వస్తుంది. కాంగ్రెసు పార్టీ అమోఘమైన విజయం సాధించినదంటే—గత 20 సంవత్సరాలలో కాంగ్రెసు పార్టీ చేసిన దుష్టపరిపాలనను, దుష్టపరిణామాలను ప్రజలు అర్థముచేసుకొనకకాదు, ప్రజలు అర్థంచేసుకొన్నారు. యావద్భారతదేశంలో, ఆంధ్రదేశంలోకూడ పెట్టుబడిదార్లు, భూస్వాములు, పెద్ద పెద్ద ధనవంతులు, కోటీశ్వరులు, ప్రభుత్వంలో అధికారాన్ని చేతుల్లో పెట్టుకొని ప్రజావ్యతిరేక విధానాలను అనుసరించారని, ప్రజాఉద్యమాలను అణచివేయడానికి ప్రయత్నించారని తెలుసుకొన్నారు. కాని భారతజాతి యీ దేశం సంస్కృతిని చరిత్రను, రాజకీయ అనుభవాలను అవలోకనచేసుకొని యీ రెండు సంవత్సరాలలో జరిగిన సరికొత్త పరిణామాలపట్ల బాధ్యతగా ఆలోచించారు. కాంగ్రెసుపార్టీలో చీలికలువచ్చి, గ్రూప్సు ఏర్పడి, ఇందిరమ్మ నాయకత్వంలో బయటపడి, కొత్త వాగ్దానాలతో- కొత్త నినాదాలతో, కొత్త కార్యక్రమాలతో రిపబ్లిక్ అధ్యక్షుని ఎన్నికలలో బయటపడి ముందుకు వచ్చినప్పుడు — రాజభరణాల సమస్య, బ్యాంకుల జాతీయకరణ సమస్య రావడం, యీ పద్ధతిలో రైతుల సమస్యలు, కూలీల సమస్యలు పరిష్కారం చేస్తామని చెప్పి వాగ్దానాలు చేయడంవల్ల, ఒకసారి యీ పార్టీకి శ్రీమతి ఇందిరమ్మకు అవకాశం యిచ్చి పరీక్ష చేద్దాం, యీ సమస్యలను ఎంతవరకు చిత్తశుద్ధితో, విధేయవిధేయలతో బాధ్యతాయుతంగా, నిజాయితీగా చేసారో చూద్దాం, అనే నిర్ణయానికి ప్రజలు వచ్చి తీర్పు యిచ్చారు. ఆ తీర్పును గౌరవించి సరిగా అర్థం చేసుకొని అధికారంలోకి వచ్చిన పార్టీ తమ వాగ్దానాలు నెరవేరిస్తే భారత ప్రజ సంతోషిసారు. అయితే యీ అధికారం సంపాదించిన పార్టీకి, నాయకులకు ఒక హెచ్చరిక చేయక తప్పదు. అది నా గురుతరబాధ్యత, గతంలో అనుభవాలనుబట్టి హెచ్చరిక చేయుట మా పార్టీ విద్యుక్తధర్మం. భారతదేశంలో గత 20 సంవత్సరాలుగా చేసిన దుష్టపరిపాలనలో ప్రజల సమస్యల పట్ల ఎన్నో అపచారాలు చేశారు. ఇప్పటికీ వీరే పార్టీలో నాయకులుగా ఉన్నారు; మంత్రులు, ముఖ్య మంత్రులుగా ఉన్నారు, గతంలో వీరు ఏ పద్ధతుల ద్వారా దుష్టపరిపాలన చేశారో ప్రజలు చూశారు. వారి పార్టీ నిర్మాణానికి పార్టీ అభివృద్ధికి ప్రజలతో ప్రమేయం లేకుండా చేసుకొన్నారు. ఇందిరమ్మగారు ప్రజల పార్టిసిపేషన్ కావాలని ప్రెస్ కాన్ఫరెన్స్‌లో చెప్పారు. అటువంటిది యీ భారతదేశంలో, ఆంధ్రదేశంలో ఎన్నడూ చూశలేదు. ప్రజల సమస్యల పరిష్కారానికి, ప్రజల విశ్వాసం చూరగొని వారి సహాయంతో సమస్యలను పరిష్కరించే కార్యక్రమం ఎన్నడూ చేపట్టలేదు. పాత పద్ధతులనే అనుసరిస్తున్నంతవరకు యీ దేశానికి జరిగే అన్యాయాలు, అక్రమాలు, యింకా కొనసాగిస్తున్నవారే అవుతారు. ఈ వచ్చిన విజయాన్ని ఏమాత్రమైన అపార్థాలు తీసుకొని తమ అధికారాన్ని పదిలపరచుకొనడానికి ప్రయత్నం చేస్తే తప్పని సరిగా అనతికాలంలోనే, సంవత్సరం తిరగకముందే, రెండు సంవత్సరాలు తిరగక ముందే యీ ప్రభుత్వాన్ని, పరిపాలకులను, పార్టీ అధినేతలను చిత్తుచిత్తుగా కూలదోసు

డానికి భారత ప్రజలు సంసిద్ధులవుతారని, ఆచరణలో ఋజువు చేస్తారని మనవిచేస్తున్నాను. పార్లమెంటు ఎన్నికలలో ప్రజల తీర్పు వచ్చిన తరువాత యీ ప్రభుత్వం ప్రజా సమస్యల పరిష్కారానికి ఏమి ఆలోచిస్తోంది? భూముల ఎగ్జంప్షన్స్ తొలగింపు విషయమై తెస్తామన్నారు : తోటల క్రింద, మంచి వ్యవసాయం క్రింద ఉన్న భూములు, అనేక రకాలుగా దాచినవి వందలకొలది యెకరాల భూస్వాములు యిప్పటికీ మనగలగ వచ్చును. సురక్షితంగా ఉంచవచ్చును. కుటుంబం అంటే బ్రహ్మాండమైన కుటుంబం- అయిదుకాదు, పదికాదు. పిల్లలు, పెద్దలు, మైనర్లు, మేజర్లు ప్రతివాడు కుటుంబం అయి ఎగ్జంప్షన్స్ పెట్టుకొని వందలు, వేల ఎకరాలకు యజమాన్లుగా ఉంటూ, భూములు అదనంగా పంచడానికి లేవంటున్నారు. ఇప్పటికైనా యిది బాధ్యతగా ఆలోచిస్తారా? ఇంత స్వల్పమైన ప్రజాస్వామ్య తీర్పులోకూడ, కొన్ని ఎగ్జంప్షన్స్ తీసివేస్తామేగాని భూసంస్కరణలు అవసరం లేదని బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు, ఎన్నికల్లో చెప్పారు. భూస్వాములకు హామీ యిస్తున్నారు— భయంలేదని, పెద్ద భూసంస్కరణలు రావని. ఇప్పటికైన సరిగా 'కుటుంబం' అనేది నిర్వచనంచేసి— అయిదుగురు సభ్యులుగల కుటుంబం నిర్వచనం చేసి తీవ్రంగా భూసంస్కరణలు తీసుకురావాలి. ప్రైమ్‌మినిస్టరు గారు పదేపదే చెప్పినట్లు, చీఫ్ మినిస్టర్సు మహాసభలో అనేక పర్యాయాలు తీర్మానం చేసినట్లు భారతదేశంలో ఆర్థికాభివృద్ధికొరకు సమాజవ్యవస్థ పునర్నిర్మాణం కొరకు యీ సంస్కరణలు అవసరమని ఆర్థిక శాస్త్రవేత్తలు చెప్పినప్పటికీ లెక్కచేయకుండ నిర్లక్ష్యంచేసి ప్రతివాడు ఒక్క కుటుంబంగా చెలాయిస్తామని చెబుతున్నారు. హిందూ లా ప్రకారం అటువంటి మార్పుకు వీలులేదని చెబుతున్నారు. ఇప్పటికీ వందలూ వేలఎకరాలు ఒక్కొక్క భూస్వామి చేతుల్లో పెట్టుకొనుటకు ఆస్కారం, అవకాశం కనిపిస్తోంది. పార్లమెంట్ ఎన్నికల ప్రజాతీర్పు తరువాత కూడ యీ విధమైన అవకాశం ఉండటం హిమాచల పర్వతంలాంటి ఘోర తప్పిదం అవుతుంది. ప్రజాస్వామ్యాన్ని గౌరవిస్తూ తక్షణమే భూసంస్కరణల చట్టం సమూలమైన మార్పులతో 15 ఎకరాలంటారో, 25 ఎకరాలంటారో, 35 ఎకరాలంటారో ఆయా ప్రాంతాలలోని వ్యవసాయ పద్ధతుల బట్టి, భూసారాన్నిబట్టి, నీటి వనరులనుబట్టి. అనేక సమస్యలను దృష్టిలో పెట్టుకొని, ఒక కమీషన్‌ను ఏర్పాటుచేసి ఆ వివరాలన్నీ సేకరించి పరిశీలించి పేద ప్రజలకు ప్రయోజనం కలిగించే భూసంస్కరణలు తీవ్రమైన మార్పులతో తీసుకురావాలి. అలా తీసుకురాకపోతే, అటువంటి సాహసం చేయకపోతే యీ ఎన్నికల్లో పొందిన గెలుపుతో కొన్ని నిమిషాలు, కొన్నిరోజులు. కొన్ని ఘడియలు బ్రతుకుతారేమోగాని మీ అంతిమ ఘడియలు తొందరగానే చూస్తారని మనవిచేయక తప్పదు. గ్రామాలలో వ్యవసాయ కార్మికులకు నూటికి 30, 40 మంది ఉన్నటువంటివారికి, పేద రైతులకు అనేక పర్యాయాలు చేసిన వాగ్దానాలు కుప్పలు కుప్పలుగా ఉన్నవి. వారు అమాయక జనం, విశ్వాసం పెట్టుకొని ఓర్పుతో ఉన్నారు. ఎవరైనా అవతార పురుషులు పుట్టి, ఇందిరమ్మ స్వరూపంలో అవతారదేవత వచ్చి సమస్యలు పరిష్కారం చేస్తారని నమ్మకం పెట్టుకొని ఉన్నారు. చిరకాలంనుంచి మనధర్మాలతో, విగ్రహారాధన సిద్ధాంతంతో, ఆ మనస్తత్వంతో పుట్టి పెరిగినటువంటివారు ఇప్పుడు ఇందిరమ్మగారికి బ్రహ్మాండమైనటువంటి అనుమతి, అజ్ఞ, స్థానాన్ని యిచ్చి, పరిష్కారం చేస్తారని చూస్తున్నారు.

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు (సమాచార శాఖమంత్రి):—మీరూ యివ్వమన్నారు గదా ?

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—ఆ విషయాలు చెప్పడం అవసరం. హరిజనులకు ఇళ్ల స్థలాలు, ఇళ్లకు రూపాయలు యిస్తామని చెబుతున్నారు. డబ్బు ఉన్నది. గ్రామసీమల్లో నూటికి 40 మంది ఇండ్లు లేక చెట్లక్రింద, ఒక్కొక్క గుడిసెలో రెండు మూడు కుటుంబాలు కూడా ఉంటూ అసౌకర్యంతో, అనారోగ్యంతో నాశనం అయిపోతున్నారు.

ఐదు సంవత్సరాలలో కాదు, పది సంవత్సరాల ప్రణాళిక వేయండి. ఈ పది సంవత్సరాలలో ప్రతి సంవత్సరం ఇన్ని కోట్ల రు. లు ఎల్. ఐ. సి. నుండిగాని, ప్రపంచబ్యాంకునుంచి లోన్స్ సంపాదించి యీ పథకాలను వేస్తున్నామని, గ్రామాలలో నూటికి 40 పాళ్లుగా ఉన్నటువంటి వ్యవసాయ కార్మికులకు, పేదప్రజానీకానికి ఇంళ్ల సౌకర్యాలు కలుగజేస్తున్నామని ఏదైనా ప్రణాళిక ఉన్నదా అంటే లేదు. ఏదో చిట్కాలు వేస్తున్నారు. పెద్దపెద్ద వాగ్దానాలు చేస్తున్నారు. వాగ్దానాలతో కార్యక్రమాలు సాగిద్దామని అలవాటుగా చేస్తున్నారుగాని, ఇపుడు యీ వాగ్దానాలతో కార్యక్రమాలు సాగించే రోజులు గతించాయని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రజలు చైతన్యవంతంగా ఉన్నారు, ప్రతి సమస్యను క్షుణ్ణంగా, అనుభవంతో పరిశీలించి అర్థం చేసుకోబోతున్నారు; అన్న విషయాన్ని ప్రభుత్వానికి జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. వ్యవసాయ కార్మికుల సమస్యను, వారి ఇంళ్ల సమస్యను, వారి ఉద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు ఉన్న ముఖ్యమైన సమస్య నిరుద్యోగ సమస్య. ఈ నిరుద్యోగ రాక్షసి యీ దేశాన్ని కబళించి ఎంతగా మన యువకులయొక్క మనస్తత్వాన్ని మనోభావాలను వక్రమార్గంలో పడవేస్తున్నదో—బెంగాల్‌లో ఒకవిధంగా, తెలంగాణాలో మరొక విధంగా ఇంకోచోట ఇంకొక విధంగా యీ యువతరం అంతా ఏ మార్గాన నడుస్తున్నదో మనం చూస్తున్నాము. ఇక ఏమాత్రం వేచియున్నా, కాలయాపన చేసినా, ఏమాత్రం నిర్లక్ష్యం చేసినా, యీ యువతరం, రానున్న యువతరం ఏమాత్రం క్షమించదు. ఈ నిరుద్యోగ సమస్య నిర్మూలనగురించి ఏమైనా ప్రణాళిక వేశారా అంటే లేదు. దానిని గురించి నాలుగవ ప్రణాళికలో ఏమైనా ఉన్నదా అంటే లేదు. ఎందుకుంటుంది ? డబ్బులేనిది ఏమి చేస్తారు ? అంకెలు ఎక్కడనుండి దిద్దుతారు ? దొంగ అంకెలు వ్రాయటానికి వీలులేదు. డెవలప్‌మెంట్ అంటే—రాళ్ల రూపంలో, బిల్డింగ్స్ రూపంలో, యంత్రాల రూపంలో, వసరుల రూపంలో ప్రాజెక్టుల రూపంలో కనుపించాలి. అంతేగాని, అంకెలతో గారడీ చేసి యీ దేశాన్ని మోసం చేసే సమయం దాటిపోయింది. ప్రణాళికలో ఆ మార్పు తీసుకురావాలంటే డబ్బు కావాలి. డబ్బు సంపాదించటానికి వనరులు ఉన్నవి. కోటీశ్వరులుగా ఉన్నవారినుండి డబ్బు సంపాదించటమే కాదు; యీ దేశంనుండి విదేశాలకు తరలిపోతున్న వందల కోట్ల రు.లు సంపాదించటానికి, వాటిపైన అంక్షలు పెట్టాలి. అనేక రూపాలలో మన స్వదేశ డబ్బును మన

దేశంలో ఖర్చుపెట్టటానికి అనేక తరుణోపాయాలు ఉన్నవి. వాటిని గురించి మన ప్రధానమంత్రిగారు రేపు పార్లమెంటులో ఏమి చేయబోతారోగాని మన రాష్ట్రంలో ఇట్లాంటి బ్రహ్మాండమైన నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించటానికి మేము యీ విధమైన కార్యక్రమాలు చేయబోతున్నామని ఏ మంత్రి చెప్పటంలేదు. ఎవరూ దానిని గురించి ప్రణాళిక చూపించటంలేదు. వీరి గత 20 సం.ల పరిపాలన అనుభవం చూస్తే వీరు పరిష్కరిస్తారనే ఆశ నాకు లేదు. నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కరించటానికి దేశంలో పరిశ్రమలు తక్షణమే ఏర్పాటుచేయాలి. అగ్రో ఇండస్ట్రీస్ ఏర్పాటుచేయటానికి, ఒక కొత్త పద్ధతిలో నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కరించటానికి అందుకు కార్యక్రమాలు వేయటానికి యీ ప్రభుత్వం తయారుగా లేదు. ఈ జటిలమైన ప్రజా సమస్యలు. మెటీరియల్ సమస్యలు అభివృద్ధి సమస్యలు మనలను ఎదుర్కొన్నప్పుడు (మన నాయకులలో ఒక చమత్కారం ఉంది.) చిట్కాలద్వారా, యుక్తులద్వారా, ఉపాయాలద్వారా, తాత్కాలికమైన ఎత్తుగడలద్వారా ప్రజలయొక్క మనస్తత్వాన్ని ప్రక్కదారిన పట్టించి ఎవరినో వోడించి, ఎవరినో గెలిపించి ఏదో మాయచేసి యీ పద్ధతులలో కాలం గడుపుకొందామనే యుక్తివాదన ఆంధ్రరాష్ట్రంలో అపరిమితంగా సాగుతున్నది. ఈ యుక్తివాదనకు మూలకారకులైన మూలవిరాట్టులను మరొకసారి హెచ్చరిక చేస్తున్నాను. ఎన్నాళ్లయితే మీరు సమస్యలను సమస్యలుగా తీసుకొని, వాటిని ఎదిరించటానికి, పోరాడటానికి అవసరమైన మానవప్రయత్నాలు చేయరో, అంతవరకు కేవలం యుక్తివాదనలద్వారా, ఎత్తుగడలద్వారా మీరు సమస్యలను పరిష్కరించలేరు. ఈ బాక్‌గ్రౌండులో తెలంగాణా సమస్యగురించి మనవి చేస్తాను. తెలంగాణా సమస్యగురించి మా పార్టీ ఇదివరకు ఏ వైఖరి తీసుకొన్నదో ఇపుడు అదే వైఖరిలో ఉన్నది. తెలంగాణా సమస్య అంటూ బ్రహ్మాండమైన సమస్యగా తయారైంది. తయారుచేశాము. తెలంగాణాప్రాంతంలో జరిగిన అనేక పొరపాట్లవల్ల యీ సమస్య తయారైనది. ఈ సమస్యను పరిష్కరించటానికి యుక్తులు, కుయుక్తులు సాగవు. ఈ సమస్య పరిష్కరించటానికి గంభీరమైన ప్రయత్నం జరగాలి. ఆల్ ఇండియా పార్టీల వారందరము మనయొక్క సమస్యలను మన స్టేటులో యీ సమస్యకు పెట్టి పోట్లాడటం న్యాయం కాదు; ధర్మంకాదు. అది యావత్ భారతజాతి ఐక్యతకు ప్రమాదమని రేపు రాసున్న తరానికి మనం పొరపాటు మార్గం చూపించినవారం అవుతామని మనవి చేస్తున్నాను. పెద్దమనుష్యులమందరము కలిసి కూర్చుని సమాలోచనచేసి నిర్ణయంచేస్తే పరిష్కారం కాని సమస్య అంటూ లేదు. తెలంగాణా వాడినిగా, మొదటి నుండి వచ్చిన తెలంగాణా సమస్యయొక్క మంచిచెడులను చూసినవాడిగా, యీ శాసనసభలో మిత్రులు చేసిన చర్చలను అర్థంచేసుకొని చూసినవాడిగా నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సమస్యను యుక్తిద్వారా, తంతులద్వారా పరిష్కరించటానికి ప్రయత్నించకండి. ఆ విధంగా చేసే ప్రయత్నాలు వదలుకోండి. రంగంలో సలుగురు కూర్చుని సమస్యను పరిష్కరించటానికి అవకాశాలు ఉన్నవి. ఇక్కడ మీకు సాధ్యం కాకపోతే ప్రధానమంత్రి సహాయాన్ని, ఇంకొకరి సహాయాన్ని సంపాదించుకొని యీ సమస్య పరిష్కరించాలి. ఉభయతారకంగా రాష్ట్రసమైక్యతను సంరక్షించుకొనే

పద్ధతిలో పరిష్కరించండి. మిడ్ టరమ్ పోల్ సమస్య వచ్చింది. అది పెద్ద చర్చనీయాంశం కాదు. ఈనాడు రాష్ట్రంలో, దేశంలో వచ్చిన విజయపరంపరలను ఆధారంగా తీసుకొని మన రాష్ట్రంలో ఉన్న కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు యీ అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకొని ఇంకా ఏవైనా విజయాలు సాధిద్దామనే ఆలోచనతో ఉన్నారు. ఇంతవరకు వారిపరిపాలన సాగటంలో ఏమి ఆటంకాలు వచ్చినవో, ఏ రాజకీయ విప్లవకర సిద్ధాంతాలను అమలు జరపటంలో వారికి ఏ అడ్డంకులు వచ్చినందువల్ల, ఏ ప్రతిపక్షములు అడ్డుతగిలి బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారి ఏ ప్రయత్నాలను బ్రద్దలుచేయటానికి ప్రయత్నాలు జరిగినందువల్ల యీ దేశంలో ప్రజలను మాకు తీర్పు ఇచ్చే అధికారం ఇవ్వండని అడుగుతున్నారో అది నాకు అర్థం కావటంలేదు. ఇందులో యుక్తి ఎక్కువగా కనబడింది. కాని శక్తి ఏమీ కనబడటం లేదు. అయితే అందుకు నాకు అభ్యంతరంలేదు. కానున్న కార్యం గంధర్వులే తీరుస్తారు. మేము, మా పార్టీకూడ రంగంలో నిలబడి ప్రజాసమస్యలను, ప్రజలకు మేము చేసిన సేవను తెల్పి నిలబడటానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. ఈనాడు చైతన్యవంతమైన ప్రజలు తీర్పు ఇచ్చినపుడు– ప్రజలు దేశానికి చక్కని మార్గం చూపించినపుడు ప్రతిపక్షములను వెనక్కునెట్టి మీకు ఏమీ అడ్డు భయం జంకు లేకుండా ముందుకుపోవటానికి అవకాశం చూపించినపుడు మీరు యీనాటి సమస్యలన్నీ పరిష్కరించవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. అయితే మీరు బాధ్యతగా సవ్యమైన సక్రమమైన ప్రజాస్వామ్యముతో పునీతమైన కార్యక్రమాలను గురించి ధైర్యంగా చెప్పరేమిటి? మీరు తీసుకొనే చర్యలనుగురించి చెప్పరేమిటి? ఈ వచ్చిన అవకాశం జారవిడిచి ఏదో కాలంగడిపి ఇంకో పదేళ్ల పరిపాలన చేద్దామనే ధోరణేతప్ప, నిజమైన ప్రజాసమస్యలను పరిష్కరించటానికి సంపూర్ణమైన మనస్పూర్వకమైన ప్రయత్నాలు అంటూ ఉన్నట్లు ఏమి కనబడటంలేదు. ప్రభుత్వం ఆ ప్రయత్నంతో ఆలోచించినట్లయితే ప్రజాస్వామ్యశక్తులు మీతో సహకరించటానికి తయారుగా ఉంటాయి. లేకపోతే, యీ చైతన్యవంతమైన ప్రజలు తప్పనిసరిగా కొద్దిరోజులలో యీ కష్టనష్టాలను గమనించి తప్పనిసరిగా మరొకసారి తమ తీర్పు ఇస్తారని మనవిచేస్తూ శెలవుతీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకటనారాయణ (ఏలూరు) :—అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరం ఆర్థిక శాఖామాత్యులు ప్రవేశపెట్టిన వోట్ ఆన్ ఎకౌంట్‌ను బలపరుస్తున్నాను. మునిసిపాలిటీలు గురించి ఒక ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ వేయటమే కాకుండా దానికి ప్రత్యేకించి ఒక కోటి రూపాయలు, కేటాయించటం చాలా సంతోషదాయకంగా ఉంది. మన ఆంధ్ర దేశంలో ఉన్నటువంటి మునిసిపాలిటీలు యావత్తు చాలా ఆర్థికదుస్థితిలో ఉండి. ప్రజలకు ఏమీ సహాయం చేయలేనటువంటి స్థితిలో ఉన్నవని చెప్పటం యదార్థమైన విషయము. దానిని గురించి ఆ కమిటీవారు చేసే సిఫార్సులను అమలుచేయటానికి ఒక కోటి రూపాయలు కేటాయించడం హర్షదాయకము. పోయిన సంవత్సరం వచ్చిన తుఫాన్, వరదలవల్ల మునిసిపాలిటీలకు లక్షల రూపాయల నష్టం, కష్టం వచ్చింది. అందుకు వాటికి ఏదో నామ మాత్రంగా సహాయం చేశారే తప్ప.

ప్రభుత్వం చేయవలసినంత, జరిగిన నష్టానికి తగినంత సహాయం చేయలేదని చెప్ప టంలో ఏ మాత్రం సందేహం లేదు.

ఇటీవలనే ప్రభుత్వంవారు ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీని ఏర్పాటు చేసి వారి సిఫార్సులు కూడ మేము అమలు జరుపుతామని ఒక కోటి రూపాయలు కేటాయించడం చాల సంతోషించదగిన విషయం. ఎల్. ఐ. సి. నుంచో, ఎక్కడ నుంచో నిధులను సమ కూర్చుకొని గిరిజనులు, హరిజనులకు వసతి కల్పించాలని కొన్ని కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం అనేది చాల సంతోషించవలసిన విషయం. నిన్నటివరకు మధ్యంతర ఎన్నికలలో మనం ఉన్నాము. దానిలో మనకు ప్రజలు చాల స్పష్టమైన తీర్పు యిచ్చారు. పాలకపక్షం వైపు సంపూర్ణమైన విశ్వాసాన్ని ఉంచారు. నూటికి నూరుపాళ్లు విశ్వాసం ఉంచారు. ఇప్పుడు మాట్లాడిన గౌరవ సభ్యులు రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పి నట్లు స్పష్టమైన మెజారిటీ యివ్వడమే కాకుండా ఈ ప్రభుత్వానికి, కేంద్రప్రభుత్వానికి పాలించే పార్టీ కాంగ్రెస్‌పార్టీకి మీ వెనక మేము ఉన్నామని చాల హృదయపూర్వకమైన, విస్పష్టమైన మెజారిటీ యిచ్చినప్పుడు ఏవైతే వాగ్దానాలు చేశారో ఆ వాగ్దానాలనన్నిటిని నెరవేర్చాలని ప్రజలు ఆశిస్తున్నారు. అందులో సందేహం లేదు. నిన్నమొన్నటివరకు మధ్యంతర ఎన్నికలలో ఎట్లాంటి హామీలు యిచ్చారో వాటినన్నిటిని తు. చ. తప్ప కుండా అమలు జరపాలి. హిమాలయపర్వతంలాగా భూస్వాములు ఆస్తులు పెంచు కుంటూ పోతూ ఉంటే పేద ప్రజలలో తీవ్రమైన అసంతృప్తి బైలుదేరుతుంది. నూటికి పది మంది మాత్రమే ఉన్న భూస్వాములు, జమిందారులు మొదలైనవారు ఎవరైనప్పటికి వందలకొలది ఎకరముల భూమి కలిగినటువంటి ఆసాములకు పరిమితం చేయాలి. అదే విధంగా పట్టణ ఆస్థులుకూడ. లక్షలకొలది బాగా పెరిగిపోయినటు వంటి ఫ్యాక్టరీబడిదారులు, వడ్డీవ్యాపారస్థులు ఉన్నారు. వీరి యొక్క హస్తాలలో పేద ప్రజానీకం నలిగిపోవడం జరుగుతున్నది. బ్యాంకులను జాతీయం చేయడంవల్ల తుఫాను వచ్చినప్పుడు కొన్ని కోట్ల రూపాయలు సహాయం చేయడం జరిగింది. ఆంధ్రదేశంలో కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ఎకరా రెండు ఎకరాలు ఉన్న రైతులకు, చిన్న చిన్న వ్యాపారస్థులకు, రిక్షావాలాలకు, టాక్సీవాలాలకు, యివ్వగలిగాము. ఇప్పుడే వారు మాట్లాడుతూ రాబోయే ఎన్నికల తుఫానులో మీమీద ఆలోచనలు పెట్టుకొని ఉన్నారు. వారి ఆశలు నిరాశలు చేసినట్లయితే మీ అంతిమ గడియలు దగ్గర పడతా యని చాల సముచితంగా చెప్పారు. ఇదివరకు వారికి ఆ పని జరిగింది. ఆ పనే మాకు కూడ చేస్తారని మాకు తెలుసు. కాంగ్రెసువాదులకు గత చరిత్ర సింహావ లోకనం చేసుకోవడం, ఆత్మవిమర్శనం చేసుకోవడం అలవాటు ఉన్నది. మనపాలక పక్ష నాయకత్వం, కాంగ్రెస్ నాయకత్వం కేంద్రంలోను రాష్ట్రంలోను అందరు వారికి యిచ్చిన హామీలను సంతృప్తికరంగా తీర్చకపోయినట్లయితే రాబోయే ఎన్ని కలలో ప్రజలకు విశ్వాసం ఉండదు. కనుక వారిని సదభిప్రాయంతో ఉంచాలనేదానితో నేను వారితో ఏకీభవిస్తున్నాను. వోట్ ఆన్ ఎకౌంట్‌లో చెప్పినట్లుగా ముఖ్యమంత్రి గారు కోటిరూపాయలు సంపాదించి ప్రత్యేకించి హరిజనులు, గిరిజనులకు యిళ్ల స్థలాలు, మంచినీటి బావులు వగైరా సమకూర్చకపోయినట్లయితే వారు మనమీద

పెట్టుకొన్న ఆశలు నిరాశలు అయిపోతాయి. అది నెరవేర్చాలి. ప్రధానమంత్రిలగా యితు ముఖ్యమంత్రి, సామాన్య కార్యకర్త కూడ ఆ విషయం గ్రహించ గలుగు తున్నాడని చెపుతున్నాను. ప్రస్తుతం ఉన్న వోటర్ లిస్టులో చాల అవకతవకలు ఉన్నాయి. రాబోయే ఎన్నికలలో, మధ్యంతర ఎన్నికలు జరిగినా, యిప్పుడున్న వోటర్స్‌లిస్టును ఆధారం చేసుకొని వోట్ చేయడం కష్టమైన విషయం. చిత్తూరు జిల్లా నుంచి శ్రీకాకుళం జిల్లావరకు ఉన్న వోటర్స్‌లిస్ట్స్ సరిగా లేవు. ఒక యింటిలో ఉన్న ఆసామి పేరు యింకొక పేటలో ఉండడం తటస్థిస్తున్నది. 15 వ వార్డ్‌లో ఉన్న వోటర్ 20 వ వార్డ్‌లో ఉండడం జరిగింది. కనుక వోటర్స్ లిస్టును సవరణ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. పోలింగ్ స్టేషన్స్ కూడ అలాగే ఉన్నాయి. చాల దగ్గరలో ఉన్నటువంటివారిని చాల దూరంలో ఉన్నటువంటి వాటికి కేటాయించడం జరిగింది. కిలో మీటర్ పైగా దూరం ఉన్నటువంటి పోలింగ్ స్టేషన్స్ ఉన్నాయి. వోటర్ లిస్టును, పోలింగ్ స్టేషన్స్ సవరణ చేయకపోతే చాల కష్టనష్టాలను ఎదుర్కోవలసి వస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. పరిశ్రమల గురించి నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పాలి. మనకు నిరుద్యోగం పోవాలి అంటే — ఏవిధంగా భూసంస్కరణలు, వ్యవసాయ సంస్కరణలు పెద్ద పరిశ్రమలు అవసరమో అదే విధంగా చిన్న పరిశ్రమలు కూడ అవసరం. ఏలూరులో జ్యూట్ మిల్లు కావాలని దరఖాస్తు పెట్టుకోవడం, మా ఎం. పి. లు, మేము కలసి ప్రభుత్వాన్ని అభ్యర్థించడం జరిగింది. ప్రైవేటు వ్యాపారస్థులను, ప్రైవేటు వాణిజ్యాన్నికూడ పబ్లిక్ వాణిజ్యంతో పాటు, ఎవరైనా ముందుకు వచ్చేటట్లయితే, దానిని స్థాపించినట్లయితే బాగా ఉంటుంది. పారిశ్రామికాభివృద్ధికి తోడ్పడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి జ్యూట్ మిల్లులో 1400 మంది కూలీలు ఉన్నారు. ఏలూరులో రెండవ జ్యూట్ మిల్లు పెట్టాలని మార్వాడీలు వచ్చి ప్రభుత్వాన్ని అభ్యర్థించడం జరుగుతున్నది. సాధ్యమైనంత త్వరలో లైసెన్స్ యిచ్చి తోడ్పడవలసిందని కోరుతున్నాను. ప్రైవేటు మెడికల్ కాలేజీ పెట్టడానికి సిద్ధం అయి ఏలూరు తాలూకాలో దరఖాస్తులు పెట్టారు. ఆంధ్రదేశంలో మూడవది అయిన ఏలూరు హాస్పిటల్‌కు ఎక్విప్‌మెంట్ యున్నది, బిల్డింగ్ యున్నది. అక్కడ ప్రైవేట్ మెడికల్ కాలేజి పెట్టాలని అభ్యర్థన చేశాము. దానిని గురించి కూడ సానుభూతితో పరిశీలించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ వోట్ ఆన్ అక్కౌంట్‌లో చెప్పినట్లుగా ప్రత్యేకించి హరిజనులకు, గిరిజనులకు కావలసిన గృహవసతి వెంటనే చేయాలని, పట్టణ ఆస్తులకు, భూమికి సంబంధించిన ఆస్తులకు పరిమితులు త్వరగా తీసుకురాకపోతే మనం ప్రజల ఆగ్రహానికి గురి అవుతామని, సాధ్యమైనంత త్వరలో తీసుకువచ్చి ప్రజలయొక్క ఆశలను, త్వరలో తీర్చాలని, మనవి చేస్తూ హృదయపూర్వకంగా ఈ బడ్జెట్‌ను బలపరుస్తూ శెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబలి :—అధ్యక్షా, వోట్ ఆన్ అక్కౌంట్ ప్రవేశపెట్టినారు. వాస్తవంగా సిద్ధాంత ప్రాతిపదికమీద మనం చూడవలసిన సమస్యలు అనేకం ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా కాంగ్రెసు పాలకులుగా ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వం, ఈ ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన కాంగ్రెస్‌వారు ప్రొద్దస్తమానం పోషిస్తున్న వ్యవస్థ నిర్మాణం

కోసం పాటుపడుతున్నామని కొంతకాలంగా నుంచి జపిస్తున్నారు. కాని ఈ జపం అట్టడుగున ఉన్నటువంటి పేదప్రజానీకంయొక్క జీవిత స్థితిగతులను ఏమాత్రం కొద్దో గొప్పో కూడ మెరుగు పరచలేదు అనడానికి అనేక తార్కాణాలు కానవస్తున్నాయి. ఉదాహరణకు, దేశంలో వున్నటువంటి ఆర్థిక అసమానతలను తొలగించడానికి వీరు తీసుకున్న చర్యలేమిటి? ఈ చర్యలు తీసుకునే ప్రయత్నాలలో వీరు వైఫల్యం చెందింది ఎక్కడ? దేశంలో యీ నాటి యీ ఆర్థిక అసమానతలవలన పెచ్చరిల్లుతున్న ప్రాంతీయ దురభిమానాలు, ప్రాంతీయ తత్వాలు వీరు గమనించారా, లేదా? ఈ ప్రాంతీయ దురభిమానాలతో యీ దేశం ఎటు పోతున్నది? 'సోషలిజం' అనే పదజాలం క్రింద ప్రజలను ఎందుకని ఆకర్షించలేకపోతున్నారు? ఇలాంటి ప్రాంతీయ దురభిమానాలు నానాటికి దేశంలో పెరిగిపోయే పరిస్థితులున్నాయి. అని చెబితే, అందుకు ఉదాహరణకు యీనాడు మన ఎదుట అనేక సమస్యలు మన ఎదుట అద్దంలో కనబడినట్లు కనబడుతున్నాయి. ఉదాహరణకు - యీనాడు దేశంలో 60-70 శాతం వున్న వ్యవసాయ కార్మికుల పరిస్థితిచూద్దాం. వారు గ్రామసీమలలో ఎంత నికృష్టమైన జీవితం అనుభవిస్తున్నారు? వారి జీవనస్థితి మెరుగుపరచడానికి తీసుకున్న చర్యఏమైనా వుందా; అందుకు చేసిన ప్రయత్నం ఒక్కటయినా వుందా? కొన్ని చట్టాలు చేశారు; అవి నామమాత్రంగా వుండిపోయాయి. వ్యవసాయకార్మికుడు, రెక్కాడితే డొక్కాడని విధంగా, నడుంవంచి రెక్కలు ముక్కలయేట్లుగా ప్రొద్దస్తమానం పనిచేసి, కడుపునిండక, అక్కడ నికృష్టమైన బ్రతుకు బ్రతుకుతున్నాడు. వ్యవసాయ కార్మికులు యీనాడు అల్లాడిపోతున్నారు. ఈ చట్టాలు వారికి ఎందుకూ పనికిరాని విధంగా వున్నాయి ఆచరణలో. వారి పరిస్థితిని మాత్రం యీ ప్రభుత్వం కళ్లతో చూడడంలేదు. ఇది కొద్ది మంది పరిస్థితికాదు; దేశంలోవున్న కోటానుకోట్ల జనాభాలో యీ విధంగా వున్నది 60-70 శాతం వరకు. వీరు యిచ్చిన అంకెలు చూస్తేనే యీ విషయం స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. ఇంతపెద్ద పోర్షన్, మేజర్‌పోర్షన్ నెగ్లెక్ట్ చేయబడుతూవున్నదంటే, యింక వీరి వీరి పాలసీస్ ఎటువైపు పోతున్నట్లు? ఈ పాలసీస్‌వలన ఎప్పటికైనా మోక్షంవుందా? అనే విషయాన్నిమాత్రం వీరు గ్రహించడం లేదు. చట్టాలద్వారా వీరి నెలసరి రాబడి 40-50 రూపాయలుగా నిర్ణయించడం జరిగింది. దీని ద్వారా, ఆంధ్రప్రాంతంలోను, తెలంగాణా ప్రాంతంలోను వ్యవసాయ కార్మికుడి పరిస్థితిమెరుగైనదని చెప్పుకోడానికి అవకాశంవుందా? ఈ మినిమమ్ వేజెస్ ఆక్టు వ్యవసాయ కార్మికుడికి ఏ మాత్రంకూడా అమలుజరిగే విధంగా ఆచరణలో జరగడంలేదు. ప్రజల అభిమానాన్ని పొందలేని యీ చట్టాన్ని ఎందుకని బుట్టలో పెట్టుకుని పూజిస్తున్నారు? మేము మినిమమ్ వేజెస్ ఆక్టు చేశామని చెప్పుకోవడమెందుకు? ఈ ఆక్టు ఎవరి అభినందనలు పొందుతున్నది?ఎవరైనా దీనికిగాను కృతజ్ఞతతెలుపుకునే పరిస్థితివున్నదా? అంటే, అదేమీలేదు. అసలు యీ ప్రభుత్వ వర్గస్వభావంలోవున్న లక్షణమే క్లియర్‌గా కనిపిస్తున్నది. వ్యవసాయ కార్మికుడు ప్రొద్దస్తమానం నడుంవంచి పనిచెయ్యవలసిందే. నికృష్టమైన బ్రతుకుగడపవలసిందే; అతడి పేగులు నల్లబడిపోవలసిందే; వాడు ఎప్పటికీ హీనాతి హీనంగా, బానిసగా పడివుండవలసిందే. యీ క్లాస్-మైండ్ లోపలపెట్టుకుని వారు యీ విధంగా చేస్తున్నారు. వారి ఆలోచనలు యీ విధంగా

వున్నాయి. వారి కడుపులు మండి, యీ భగభగలన్నీ మంటగాలేచి, మిన్ను ముట్టి, యీ ప్రభుత్వాన్ని సమూలంగా సమాధిచేయడానికి సిద్ధంగా వున్నవని చెప్పడానికి, భారతదేశంలో యివాళ కనబడుతున్న, వినబడుతున్న యీ ఆర్త నాదాలు, యీ ఆవేశాలు యీప్రభుత్వం గ్రహించవలసి వుందని చెబుతున్నాను. మనది వ్యవసాయకదేశం. కౌలుదార్లకు రక్షణ అంటూలేదు. ఒకవేపు రక్షణ శాసనాలు చేసినా అవి ఆచరణలో భక్షణశాసనాలుగానే వున్నాయి. మొట్టమొదట 'దున్నే వాడికే భూమి' అనే నినాదాన్ని తీసుకుని, యీ ఫ్యూడల్ సెటప్‌కు వ్యతిరేకంగా పోరాడినది మా కమ్యూనిస్టుపార్టీ. అందులోని ఒక సైనికుడిగా చెబుతున్నాను— భారతదేశంలో ప్రప్రథమంగా సాధారణ ఎన్నికలు జరిగే సందర్భంలో యీ నినాదం పైనే రైతాంగాన్ని ఏ ప్రాంతంలో ఆకర్షించారు? ఇదే హైదరాబాదు స్టేట్‌లో వున్న యీ జిల్లాలలో, కాంగ్రెసు నామ రూపాలు లేకుండాపోయి. దానిని తిరిగి నిలబెట్టుకోవాలని, యీ నినాదం ద్వారానే ఆనాడు దున్నేవాడికి భూమి యిస్తామని, రక్షణ కల్పిస్తామని, అందుకుగాను ప్రోగ్రెసివ్ చట్టాలను తీసుకు వస్తామని, కమ్యూనిస్టులతో ఆ నాడు పోటీ పడ్డారు. ఆ మాత్రమైనా పోటీకి వచ్చినందుకు సంతోషమే. కాని ఆ చట్టం మఖలో పుట్టి పుబ్బలో మాడిపోయింది. అదే నినాదంపైన 1946 నుంచి 50 వరకూ పోరాటం జరిగింది. 1950లో యీ చట్టాన్ని తీసుకువచ్చి మేము ప్రోగ్రెసివ్‌గా చేస్తున్నామని చెప్పుకున్నారు. 1952 లో గద్దెలోకి వచ్చారు. వచ్చిన తరువాత, పోలీసు యంత్రాంగాన్ని, యితర అంగబలాన్నంతా వారి చేతులోకి సమీకరించుకుని, నిర్దాక్షిణ్యంగా కౌలుదార్లను బేదఖలు చేయడంతో బాటుగా, ఆ భూములు వారికి దక్కనివ్వకుండా, చిక్కకుండా నాశనం చేసిన కార్యక్రమాన్ని కూడా యీ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమే జరిపినందుకు ఆ ఘటనలను కూడా మరచిపోలేము. అదేరకంగా, 1960లో సీలింగు ఆక్టు తీసుకొచ్చారు. ఆచరణలో దానికి కూడా దుర్గతి పట్టింది. కుటుంబం అంటే నిర్వచనం చేయలేదు. క్షేత్రాలపేరుతో, పెద్ద పెద్ద తోటల పేరుతో అనేక వందల, వేల ఎకరాలభూములు అట్టేపెట్టుకునే వీలు కల్పించారు. హలంపట్టి దున్నే రైతుకు ఏమాత్రం దక్కనివ్వకుండా, భూస్వాముల వైపు మళ్లి, కాలచక్రం గిర్రున తిరుగుతూవుంటే. యీ సీలింగు పరిమితులు కూడా పెంచేసి, బినామీ ట్రాన్స్‌ఫర్స్ చేసి, పుట్టేవాడిపేర, గిట్టేవాడిపేర వ్రాసేసుకుని యీ భూములన్నీ తమ చేతుల్లో యిరికించుకొనే వీలు కల్పించారు. అందువలన, భూమిపైనవుండి, రెక్కలుముక్కలయేట్లు కష్టపడేవారికిమాత్రం ఏమి దక్కలేదు. దీనిపైన అనేక రాష్ట్రాలలో ఆగ్రహం వచ్చింది భారతదేశమంతటా — కేరళలో వచ్చింది; బెంగాల్‌లో వొచ్చింది; భారతదేశానికి మూలమైనది యీ భూమి సమస్య. ఎప్పుడయినా సరే యీ ప్రభుత్వాన్ని మట్టిగరిపించేది యీ వ్యవసాయ విప్లవమేననేది ఆలోచించగలవారెవరూ, పరిస్థితులను చూస్తున్నవారెవరూ మరచిపోలేరని చెబుతున్నాను. ఈ జోస్యం నిజమవుతుంది. మొత్తం దేశమంతా యీ సమస్యచుట్టూ పరిభ్రమిస్తున్నది. ఈ సమస్యను దృష్టిలో పెట్టుకునే యీనాటి పాలకులు, ఆర్థికస్థితిని తమ గుప్పిట్లో పెట్టుకున్నటువంటివారు, కాంగ్రెస్ లో ఇండికేట్ గాని, సిండికేట్ గాని లేదా వామపక్షాలలోవున్నవారుగాని, ఈనాడు భూసంస్కరణలు, భూసంస్కరణలు అని

పొత్రికేకలు వేస్తున్నారు; గావుకేకలు వేస్తున్నారు. ఈ సమస్య ఆధారంగా, భారత దేశం దీనిచుట్టూ వున్నది. కాని, వాడికి ఏమీ దక్కకుండా చేస్తున్నది ఈ ప్రభుత్వమే. ఈ ప్రభుత్వం యిచ్చిన నినాదాలు, ఈ ప్రభుత్వం ఆచరణలో వ్యవహరించిన తీరూ అంతా మేము కళ్లారా చూశాము. భూసంస్కరణల పేరుతో మొట్టమొదటిసారిగా, ఖమ్మం జిల్లాలో, వరంగల్లు జిల్లాలో, ములుగు తాలుకాలో ప్రవేశపెట్టిన ఆ సంస్కరణలు ఆ ములుగు కాల్వలోనే కొట్టుకుపోయినవి. పాకాలచెరువులో కలిసిపోయి వి. గంగలో కలిసిపోయినవి. అదేవిధంగా, ఈనాడు అనేక సవరణలతో, అనేక మార్పులతో, చేర్పులతో కౌలుదారి శాసనాన్ని తీసుకొచ్చారు. మన శాసనసభలో లాస్టియర్ ఒక కౌలుదారి బిల్లు వచ్చింది. అది ఆంధ్ర ప్రాంతానికే పరిమితం చేశారు. తెలంగాణాకు సంబంధం లేకపోయినప్పటికి, ఆ రచయితలు అందులో ఏమి వ్రాశారో వారి వర్గస్వభావం అందులో కళ్లకుకట్టినట్లు కనబడినది. దున్నేవాడికి భూమి ఏమాత్రం కూడా మిగలకుండా వుండేవిధంగా తయారుజేశారు. చల్లపల్లి జమీందారులాంటివాళ్లు తరతరాలు తమ భూములను తామే వుంచుకునేవిధంగా వ్రాసుకున్నారు; బొబ్బిలి మహారాజాగారు తమ భూములను చెక్కుచెదరకుండా తామే సర్వం అనుభవించే విధంగా ప్రొవిజన్స్ తయారుచేశారు. ఎక్కడ చూసినా, పెద్ద భూస్వాములు, చిన్న భూస్వాములు సర్టిఫికేట్సుతో వారి భూములు వారు చక్కగా వుంచుకునే వీలు కల్పింపబడింది. ఈ విధంగా భూమినంతా తమ గుప్పిట్లో పెట్టుకుని, శ్రమించేవాడికి, ఏమీ దక్కనివ్వకుండా, దేశాన్నిమాత్రం ఎండగట్టి, విదేశాలనుంచి ఆహారధాన్యాలను తెప్పించుకునే విధానాలు ఈ ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్నదనే విషయం మరచిపోవడానికి వీలులేదని నేను మనవిజేస్తున్నాను.

ఈ నాడు భూమి కొందరి చేతులలోనే వుండకుండా వికేంద్రీకరణ జరిగి వున్నట్లయితే ఉత్పత్తికి ఎంతో తోడ్పడేది. సిసలైన భూసంస్కరణలు చేసినట్లయితే దేశం యీ దుర్గతికి లోనుకాదు. విదేశాలనుంచి కోట్ల కొలదీ టన్నుల ఆహారధాన్యాలు దిగుమతి చేసుకోవలసిన దుర్గతి మనకు వుండేదికాదు. కాని ఈ వేళ వారు యిదంతా సమీక్ష చేసుకోరు. ఇందులోని లోపాలను సరిదిద్దుకోడానికి ప్రయత్నం చేయరు. కాని అదే నినాదాన్ని ఒకసారికంటే మరొకసారి మెరుగుదిద్ది చర్వితచర్వణం చేస్తున్నారు. మొన్న మిడ్‌టరం ఎలక్షనులలోకూడా అదే నినాదాన్ని దేశవ్యాప్తంగా ప్రజలముందు పెట్టారు. దీనిని ప్రధాన బాధ్యతగా తీసుకున్నామన్నారు. కాని యిదంతా ఆరంభశూరత్వమే. ఇది స్థిరంగా నిలబడేదికాదు. సోషలిజమును ఈ నినాదాలతో జపిస్తున్న ఈ మహానాయకులను యివి ఎన్నడూ కాపాడలేవు. ఏనాటికైనా యివి కుండబ్రద్దలైనట్లు బ్రద్దలు కావలసినదే. ఈ ఫ్యూడల్ వ్యవస్థ అంతా తారుమారు కావలసినదే. ఈ కబంధ హస్తాలు వీడిపోవలసినదే. అట్లా జరిగినప్పుడే ఈ దేశంలో పెద్దమార్పు కలిగి, అప్పుడే కొద్దోగొప్పో యితరులకు సహాయం చేయగల స్థితిలో ఈ దేశం ఉంటుంది? హరిజనోద్ధరణ అని స్మరించేవారు 20 సంవత్సరాలుగా పాలిస్తున్నా ఈ దేశంలోని హరిజనులకు ఈనాటికీ యిండ్లస్థలాలులేవు. హరిజనులకివ్వడానికే 25 ఏండ్లు పడితే దేశంలో యింకా అనేకమైన పేదవర్గాలున్నాయి. వారందరికీ ఎన్నాళ్లకు యిస్తారు యిళ్లు? మనకు చరిత్ర చెబుతున్నది.

వారు యీ గారడీ వేషంతో ఎన్నాళ్లు ఈ అధికారాన్ని పట్టుకొని కూర్చుంటారు? ఎల్లకాలం వారే అధికారాన్ని చెలాయించలేరు. వారున్న స్వల్ప వ్యవధిలోనే ఈ సంస్కరణలు చేయదలచుకున్నవి చేయాలి. తాత్కాలికమైన ప్రభుత్వాలు ఏర్పడితే వారు తలపెట్టిన ప్రయోగాలు ఏమిటి, వారు ఏ వర్గాలకొసం అహర్నిశలూ కృషి చేస్తున్నారు అనే గుణపాఠాలు ఏమిటి? కేంద్రంలో వారి అధ్వర్యంలోవున్న చిన్న చిన్న స్టేట్సులో — బెంగాల్ గాని, కేరళగాని చేసిన ప్రయోగాలు ఏమిటి? అందువల్ల లాభాలు పొందిన, ఉపయోగం పొందిన వర్గాలు ఎవరు అనేదిచూస్తే అర్థమవుతుంది. ఇండ్ల స్థలాల సమస్య యింకా ఎన్నాళ్లు పడుతుందో ఎవ్వరికీ అర్థంకాదు. ఈ 25 సంవత్సరాలలో పొలాలకు నీరివ్వటంమాట అటుంచి, త్రాగడానికి మంచినీరుకూడా లేని దుర్గతి వున్నది. సామాన్యమైన వ్యవసాయకార్మికుల కుటుంబాలవారికి, హరిజన పేటలకు మంచినీటికోసం చేసిన ప్రయత్నాలు లోపభూయిష్టంగానే వున్నాయి. ఈ నాటికి దేశంలో చిప్పలతో దూరంనుంచి నీరుతెచ్చుకొని త్రాగే ప్రజలున్నారు. దీనికంతటికీ ఈ దివాళాకోరు పాలసీలు కావా అని ప్రశ్నించుకోవలసిన అవసరమున్నది. విదేశాలనుంచి ఋణాలు తెస్తున్నారు. పదివేలకోట్ల రూపాయల ఋణభారం ఈ దేశంమీద వున్నది. నవభారత నిర్మాణానికి నాందీ వాచకాలు పలికినప్పటినుంచే ఈ దేశం ఋణభారంతో మూలుగుతోంది. ఈ నాడు ఈ దేశంలో ముందు పుట్టబోయే పిల్లవానికికూడా ఋణభారం వున్నది. దేశం అభివృద్ధికోసం, ఈ ప్రజల అభివృద్ధికోసమే ఈ ఋణం తెచ్చామని వారు చెప్పవచ్చు. కానీ ఈ డబ్బంతా ఎవరి అభివృద్ధికోసం ఖర్చుపెట్టారు? వేషం వేసుకొని పరిపాలకుల ఏజంట్లుగా తిరిగేవారికోసమే వారు పాటుపడటం జరిగింది. గుమ్మంక్రింద పందికొక్కులవలె తిని పని చేసేవారిని మేపడానికే ఖర్చుచేశారు ఈ డబ్బంతా. 16 ఏండ్ల క్రితం నందికొండ ప్రాజెక్టు ప్రయోగం ప్రారంభిస్తే—యింతకాలానికి దేవరకొండ, మిరియాలగూడెం దగ్గరనే వున్నది. వారు పెట్టుకున్న టార్గెట్ ప్రకారం చూస్తేకూడా 71 వరకూ ఆగాలి ఖమ్మంచేరడానికి. ఈ డబ్బంతా ఎక్కడకు పోతున్నది? వారివేషం వేసుకున్న వేషధారుల జేబులునింపి వారిని కోటీశ్వరులనుచేసే పాలసీలోనే నడుస్తున్నది యిదంతా. తెగబలిసిన పందికొక్కులవలే వారిని బలిపిస్తున్నారు. దీనిని యిప్పుడైనా విమర్శనా దృక్పథంతో ఆలోచిస్తున్నారా? ఆ దృష్టి అసలు వారికి వున్నదా? అది లేదు. స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలలో, అసెంబ్లీ ఎన్నికలలో, పార్లమెంటు ఎన్నికలలో కూడా వారు చేసే దిగజారుడు కార్యక్రమాలు చెప్పడానికే వీలులేదు. అది ఒక మహాభూతం వంటిది. మంత్రి వర్యులు తమ పదవులకు రాజీనామాలుచేసి అధికార దుర్వినియోగం లేకుండా రాజకీయాలలోవుంటే ఎంతో బాగుండేది. వారికి అధికారం, అధికార వాహనాలూ వుండాలి. అధికార దుర్వినియోగంచేసి పబ్బం గడిపించుకోడానికి, యిదిగో మాకు ఢిల్లీనుంచి యిక్కడివరకూ కూడా అధికారం వున్నది అని ప్రజలలో భ్రమలుగొల్పడంతప్ప వారు చెప్పే మాటలమీద నిర్మాణాత్మకంగా ఆచరణలో చేసే కార్యక్రమాలేమైనా వున్నాయా? ఒక కాలవ, ఒక లైటు వేసి, చెరువుకు గండిపడితే పూడ్చి, లేక రోడ్డుమీద కాస్త మట్టిపోసి అదే అభివృద్ధి అనుకోమంటే భారతదేశం అభివృద్ధి అదేననేవిధంగా నేను చూడలేకపోతున్నాను. అది అభివృద్ధి కానేకాదు.

ప్రభుత్వంచేసే నిర్బంధ విధానం వున్నది. ఏ కార్మికులైనా, ఏ ప్రజలైనా పొట్ట కోసం అడిగితే వారిమీద నిర్దాక్షిణ్యంగా దండనావిధానం ప్రవేశపెట్టుతున్నారు. ఈనాడు ఆంధ్రదేశంలో కళ్లకు కట్టినట్లుగా నల్లగొండ జిల్లాలోనూ, వరంగల్, ఖమ్మం జిల్లాలలో ఈ నిర్బంధవిధానం ఎక్కువగా జరుగుతున్నది. ఎన్నికలైన తరువాత కూడా బాణాపురంలో-యిటువంటి ఘటనలు జరిగాయి. రివాల్వరులు, లైసన్సులు లేని గన్స్ ఈనాడు పుష్కలంగా దేశంమీద వున్నాయి. ప్రతివారూ పిస్టల్సుతో, రివాల్వర్సుతో హత్యలుచేస్తూ స్వైరవిహారం చేయడం జరుగుతున్నది. మన ప్రభుత్వం కళ్లు మూసుకుందో లేకవారికి స్వేచ్ఛ యిచ్చిందో తెలియదు. కానీ, ఆ హంతకులను పట్టుకొని దండించిన ఉదాహరణలు ఎక్కడా కానరావడంలేదు. పోలీసులు భూస్వాములకు అండగావుండి ఎంతో మందిని హరాస్ చేయడం — కష్టడీలో వున్నవారిని చంపిన అనేక ఘటనలు ఉన్నాయి. అనేక సందర్భాలలో తమ ముందుకుతెచ్చిన ఘటనలుకూడా వున్నాయి. ఈ సోషలిజం నానాటికి తీసికట్టు నంకంభొట్లు అన్నట్లుగా అయిపోయి, దీనివల్ల ఏమీ అభివృద్ధిలోకి రాకుండా ప్రజలను భ్రమలకులోనుచేసి కొంతకాలం వారి పబ్బం గడుపుకోడానికి ప్రవేశపెట్టినట్లుగా వున్నదే తప్ప యిందులో గుణాత్మకమైన మార్పురావడానికి — ఏ విషయం తీసుకున్నా — కానరావడం లేదని, నేను దీనిని వ్యతిరేకిస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ పి. పిచ్చయ్య (పాల్వంచ) :—అధ్యక్షా, ఈ తాత్కాలిక బడ్జటును నేను బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు తమముందు మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా కొత్తగూడెం, ఇల్లెందు, బూర్గంపాడు తాలూకాలలో అనేక కోయపల్లెలున్నాయి. బంజారా, లంబాడీ, సుగాలీ అనే మూడుపేర్లతో పిలవబడే ప్రజలున్నారు. వారు పూర్వం నిజాం కాలంలో కూడా అనేక బాధలు పడ్డారు, ఆ ప్రజలు ఒక ఊరినుంచి మరొక ఊరికి పోతే చీట్లు యిస్తుండేది నైజాము ప్రభుత్వం. అటువంటి కష్టాలుపడ్డ ఆ జాతికి యీనాటికీ భూవసతి లేకుండా వున్నది. అనేక వందల, వేల కుటుంబాలవారు అట్లా ట్రైబల్సుగానే జీవిస్తున్నారు. వారి సిద్ధాంతాలు చాలా మంచివి. సనాతన హిందూ సాంప్రదాయంతో వారు జీవిస్తూంటారు. కోయలైతే పశువులను హింసించి వాటిని చంపి వాటి మాంసము తింటారు. లంబాడీలు మాత్రం సనాతన హిందూ పద్ధతిలో గోవును దేవతా సమానంగా చూస్తారు. లంబాడీలను ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ట్రైబల్సుగా గుర్తించి ట్రైబల్సుకు కలగజేసే సౌకర్యాలను లంబాడీలకు బంజారాలకు కల్పిస్తున్నారు. కాని తెలంగాణా ప్రాంతంలో నైజాం ఇలాకా ప్రాంతంలో మాత్రం వారిని దొంగలుగా చిత్రించి జాగీర్దారుల ఇండ్లలో కూలి నాలి చేసి బ్రతికే పరిస్థితి ఉంది. వారికి విద్యా వసతి కాని, గృహ వసతి కాని, భూవసతి కాని లేకుండా వారిని ప్రత్యేకమైన జాతిగా చిత్రించి వారికి అన్యాయం చేస్తున్నారు. ప్రజాస్వామ్యం వచ్చి 20 సంవత్సరాలైనప్పటికి వారికి సరియైన సౌకర్యాలు కలగడం లేదు. ఈ విషయాలన్నీ ప్రభుత్వం ఆలోచించి 20 సంవత్సరాలుగా అధోగతిలో ఉన్న ఈ జాతి వారికి న్యాయం కలుగచేయాలి. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో మాదిరిగానే వారిని ట్రైబల్సుగా గుర్తించి ట్రైబల్సుకు

కలుగచేసే ప్రత్యేక సౌకర్యాలన్నీ వారికి కూడా కలుగచేయాలని కోరుతున్నాను. పల్లెలలో ఉపయోగపడే చిన్న చిన్న మైనరు ఇరిగేషను ప్రాజెక్టులు ఎన్నో శాంక్షన్ ఐనవి. డబ్బులేక పని ఆగిపోయింది. ఒక్క దానికి కూడా మరమ్మతులు చేసినట్లు లేదు. లింగసముద్రం ప్రాజెక్టు, నల్లమాడి ప్రాజెక్టు, తెల్లవాగు ప్రాజెక్టు ఇవన్నీ నా నియోజకవర్గంలో ఉన్నవే. రోడ్లు ఉన్నచోట్ల పనులు జరుగుతున్నాయి కాని పేద వారైనా ఎరుకులు, లంబాడీలు, కోయలు ఉన్న చోట్ల పనులు జరగడం లేదు. అటు వంటి ప్రాంతాలలో కూడా పనులు బాగా చేయిస్తే వారు ప్రజాస్వామ్యం వచ్చినందుకు మనుష్యులుగా బ్రతుకుతారు. మధ్యంతర ఎన్నికలు జరిగాయి. అనేకమంది పంతుళ్లు రాజకీయాలలో పని చేస్తున్నారు. పంతుళ్లు పిల్లలను రెచ్చకొట్టి ప్రత్యేక తెలంగాణా వస్తే మీకందరికి మంచి ఉద్యోగాలు వస్తాయని చెబుతున్నారు. ప్రత్యేక తెలంగాణా వస్తే అందరికి బంగారపు గోడలు కట్టిస్తారనే దురాశ కల్పించి కొట్లాటలకు తగాదాలకు ప్రేరేపణ చేయించే కార్యక్రమాలలో పంతుళ్లు ఉంటున్నారు. 50 కోట్ల రూపాయిలు మన ప్రభుత్వం విద్య కోసం ఖర్చు చేస్తున్నది. విద్య అంటే జ్ఞానం సంపాదించడానికి కాని ఇటువంటి చెడ్డ బుద్ధులు నేర్పడానికి కాదు. వీటి కోసం ఈ ప్రభుత్వం 50 కోట్లు ఖర్చు చేయడం అన్యాయం అనిపిస్తుంది. ఈ డబ్బును కృష్ణా, గోదావరులలో పార వేసినట్లే ఉంది. మన విద్యా విధానం సంపూర్ణంగా మారాలి. జ్ఞానం కోసం విద్య నేర్చుకోవాలి కాని తల్లిదండ్రుల మీద ప్రభుత్వం మీద తిరుగబడి చెడ్డ బుద్ధులు నేర్పుతున్న పంతుళ్లు ఏమి పంతుళ్లు? కొంతమంది పంతుళ్లు ట్రంకు కూడా ఎత్తుకుని పోయిన వారున్నారు. చెడ్డ బుద్ధులు నేర్పే ఇటువంటి వారు ఏదో బ్రతుకుతెరువు కోసం పంతుళ్లుగా ఉన్నారు తప్ప మరేమీ కాదు. ధనవంతులు త్రాగుతున్నారంటే వారికేమీ ఫరవా లేదు. పేదవారు విపరీతంగా దొంగ బట్టీలు పెట్టుకుని త్రాగడం అలవాటుగా ఐపోయింది. ఇదొక సాంప్రదాయకమైన సిద్ధాంతంగా వచ్చింది. తిని అరక్కపోతే బాగా డబ్బు ఉంది కనుక త్రాగుతున్నారు. కూలినాలి చేసుకుని బ్రతికే వారు ఇంటివద్ద భార్యాబిడ్డలను ఉపవాసం పెట్టుకుని త్రాగే పద్ధతిని ప్రభుత్వం మాన్పించాలి. అప్పుడే ఆ జీవితాలు బాగుపడతాయని మనవిచేసున్నాను. పశువులుగా ఉండే మానవులను నిజమైన మానవులుగా తయారు చేయడమే ప్రభుత్వ విధానంగా ఉండాలి. అధ్యక్షుల వారు సెలవిస్తున్నారు కనుక నేను ఇంతటితో విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెటు చాలా నిస్సారంగా ఉంది. వ్యాపారస్థులు ఇన్‌కం టాక్సు, సేల్సు టాక్సు లెక్కలు తయారు చేసినప్పుడు సున్నకు సున్నా, హళ్లికి హళ్లి అని చూపించినట్లు ఈ బడ్జెటు కూడా ఉంది. ఇందులో అభివృద్ధి ఏమీ సూచించడం లేదు. ప్రతిసారి ప్రభుత్వంలో మేము ఉంటేనే కాని పనులేవీ జరుగవని చెబుతున్నారు. మొన్న ఎన్నికలలో మాదర్శి తాలూకాలోనే కోటి రూపాయిలకు సంబంధించిన వాగ్దానాలు చేసారు. వాటిలో కొంతైనా మరుసటి రోజునే ఈ బడ్జెటు వచ్చింది కనుక ఇందులో ఉంటే కొంత బాగుండేది. రేపు రాబోయే దానికి కూడా బాగుండేది. ఒక అబద్ధం చెబితేనే యమధర్మరాజు వద్ద చిత్రగుప్తుడు ఏదో వ్రాస్తాడట. ఈ విధంగా వాగ్దానాలు చేస్తూ చెల్లించకుండా పోతే చిత్రగుప్తుడు ఏమి వ్రాస్తాడో తెలియదు. నాగార్జునసాగరు కుడి కాలువ క్రింద 1972లో నీళ్లు ఇస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. ఆయకట్టు డెవలప్‌మెంటు మంత్రిగారు కూడా

అన్నారు. ఇరిగేషను మంత్రిగారు 1974 అన్నారు. మొన్నటి శాసన సభలో 1975 లో డబ్బుంటే ఇస్తామని అన్నారు. డబ్బుంటే ఇవ్వడమేమిటి? అయ్యగారుంటే అమ్మగారు బోడిగుండు ఎందుకు చేసుకుంటారు? డబ్బు ఉంటే ఏర్పాటు చేసుకోవాలంటారు. కాని ఎన్నాళ్లు ఈ అంకెల గారడీతో ప్రజలను మోసము చేస్తారు? మా తాలూకాలో హైలెవెలు చానలునుంచి 20-22 గ్రామాలను మినహాయించారు. నీరులేని కరువు ప్రాంతాలను మినహాయించారు. ఫస్టుఫేజు వరకు జరగనే లేదు. మొట్టమొదట అనుకున్న అంచనా ప్రకారం 20-22 గ్రామాలు ఉండవలసినవి తీసివేసినారు. ఒంగోలు తాలూకాలో పరుచూరు ఏరియాను చేరుస్తాం అంటారు. చేయవచ్చు. అదనంగా చేయవచ్చు కాని ఉన్నటువంటి వారి నోరు కొట్టి మేజరు కాని మీడియం కాని ఏ ప్రాజెక్టూ రాకుండా ఉన్న 20-22 గ్రామాలున్నాయి. వాటిని మినహాయించారు. సెకెండ్ ఫేజ్ అనేటటువంటిది లేనే లేదు. ఈ విధమైన మోసము చేయడానికి కారణం ఏమిటి? ఎవరో వారు అనుకున్నవారు ఎన్నికలలో రాలేదనే కారణంచేత 20-22 గ్రామాలను మినహాయించడం జరిగిందని దీనిని అన్యాయం అంటున్నాను. ఇది పక్షపాతం కాదా అని సూటిగా ప్రశ్నిస్తున్నాను. మంచినీటి విషయం 6 లక్షలనుంచి 12 లక్షలు చేశామని ఆర్థికమంత్రిగారు అన్నారు. హరిజనులున్న గ్రామాలు లెక్కవేసి చూసుకుంటే వారు యిచ్చిన 12 లక్షల రూపాయలు ఒక్కొక్క బావికి 48 రూపాయలు పడుతుంది. 48 రూపాయలకు బావిని త్రవ్వించే పరిస్థితి ఉందా? మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళికలో రెండవ పంచవర్షప్రణాళికలో, ప్రతి ఊరికి ఒక బావి అన్నారు. కొన్ని ప్రాంతాలను చూస్తే దొనకొండ ప్రాంతం చూడండి 15 సంవత్సరాలనుంచి దాని పరిస్థితి అదేవిధంగా ఉంది. మైలు, రెండు మైళ్లు పోయి నీళ్లు తెచ్చుకోవలసి వస్తున్నది. ఆ విషయం కలెక్టరుగారు కూడా గమనించారు. ఫ్లోరిన్ ఎఫెక్టెడ్ గ్రామాలు 22 ఉన్నాయి. 1937 వ సంవత్సరం నుంచి అదేవిధముగా దిక్కులేకుండా ఉన్నాయి. ప్రొటెక్టెడ్ వాటరు సప్లయి యిస్తారనే పరిస్థితి లేకుండా ఉంది. ఒంగోలు జిల్లా క్రొత్త జిల్లా ఏర్పాటుచేశారు. వెనుకబడిన ప్రాంతాలన్నిటినీచేర్చి వృద్ధిలోకి తీసుకువస్తామని చెప్పారు. సంతోషించాము. మా నెత్తిన బాగా క్యాప్స పెడతారని సంతోషించాము. కాని యిప్పుడు చూస్తే ఏమీ కనిపించదు. 6,500 చదరపు మైళ్లలోనూ 5350 చదరపు మైళ్లు కరువు వాతపడిన ప్రాంతమని ప్రభుత్వమే ప్రకటించారు. కాని కొండ పైకి ఎక్కడానికి కొండపైన టి. బి. కట్టడానికి ఆఫీసర్ను పెద్ద పెద్ద క్వార్టర్సు కట్టడానికి 30-40 వేలు కేటాయించారు గాని మంచినీటికి దిక్కులేదు. ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు ఒంగోలు పట్టణానికి 20 వేలమందికి సరిపోయేవసతి కల్పిస్తే 60 వేల జనాభాగల ప్రస్తుత ఒంగోలు పట్టణానికి మంచినీటి వసతి కల్పించడానికి ప్రయత్నించకుండా కొండ మీదకు కార్లు వెళ్లడానికి 4 లక్షలు ఖర్చు పెడదామనుకోడం అన్యాయం అనుకోడానికి అవకాశం ఉంది. న్యాయమైన పరిపాలన, నిర్మలమైన పరిపాలన అనడమే గాని అది ఎంతవరకు యదార్థమో చూడండి. డిస్ట్రిక్టు మాజిస్ట్రేట్సును, కలెక్టరును సొంత జిల్లాకు వేయడం ఎక్కడయినా ఉందా? ఎలక్షన్సు జరుగుతున్నప్పుడు కలెక్టరును మూడు నిముషాలలో మార్చిపారేశారు. వారి యిష్టంవచ్చినవారిని వేశారు. ఫైల్సుచూస్తే తమకు వ్యతిరేకంగా ఉన్న కలెక్టర్సను మార్చేశారు. ఇది ప్యూరిటీ ఆఫ్ ఎడ్మినిస్ట్రేషనా? పార్లమెంటు

ఎన్నికలు జరుగుతున్నప్పుడు నిముషాలమీద ట్రాన్స్‌ఫర్ చేసి ఆ జిల్లా స్వగ్రామస్తులైన కలెక్టరును వేయవలసిన అవసరం ఏమివచ్చింది? ప్రత్యేకమైన పరిస్థితులు ఏమిటి? ఆ జిల్లాకు సంబంధించిన వారి బంధువులను ముగ్గురు నలుగురు జిల్లా అధికారులను వేశారు. ఇది న్యాయమైన పరిపాలన ఎట్లా అవుతుంది? న్యాయాన్ని స్థాపిస్తాము. ధర్మాన్ని మూడుపాదాలుకాదు, నాలుగు పాదాలా ధర్మరాజ్యం నడిపిస్తామనేవారు చేయవలసిన న్యాయం యిదేనా? ఎన్నికల ముందు ఎన్. జి. ఓలు, గ్రామాధికారులు తమ యిబ్బందులను చెప్పుకుంటే రేపు శాసనసభ బడ్జెటు సమావేశం రాబోతున్నది కన్సిడరుచేసి ఆలోచన చేస్తామని అన్నారుగాని బడ్జెటులో చూస్తే ఏమి కనిపించడంలేదు. ఆడపిల్ల పుట్టింటికి వెళితే ఒక చీర, రవికలగుడ్డ వస్తుందని ఆశిస్తుంది. అదే విధముగా మిడ్‌టరం ఎలక్షన్సు రాకముందు వారికి ఒక చీర రవికల గుడ్డకు సరిపోయేటంతయినా సరఫరా చేయవలసినది. అది న్యాయం అనిపించుకుంటుంది. ఇక ఆంధ్రప్రదేశ్ గురించి జనరలుగా వివరాలలోకి పోయినప్పుడు పర్ క్యాపిటా యిన్కం ఆంధ్రప్రదేశ్ చూస్తే దేశంమొత్తంలో 8 వ స్థానం ఉంది. అగ్రికల్చరల్ ఔట్‌పుట్‌లో 13 వ స్థానం, ఎలక్ట్రిసిటీలో 11 వ స్థానంలో ఉన్నాం. రాను రాను వందలకోట్లు పంచవర్షప్రణాళికలలో ఖర్చుపెట్టినప్పటికీ ఎంతసేపటికీ దిగజారుడు వ్యవహారంలోనే ఉందిగాని పైకి ఎక్కే పరిస్థితిలేదు. అదే విధముగా ఫస్ట్ ప్లాన్‌లో యాన్యువల్ గ్రోత్ ఆఫ్ నేషనల్ యిన్కం స్టేటుకు చూసే 3. 5%, సెకండు ప్లానులో 3, 8%, మూడవ ప్లానులో 2 పాయింట్సుకి దిగింది. ఎంతసేపటికి కోట్ల రూపాయలు పంచవర్ష ప్రణాళికలో అభివృద్ధికి ఖర్చుపెడుతున్నప్పటికీ అదంతా రజాబ్ అలీ గారు చెప్పినట్లు పెద్ద పెద్దవారి జేబులలోకే పోతున్నదితప్ప చిన్నవారికి రావడం లేదు. దానికి తార్కాణం. అక్కడకు మట్టితట్ట పట్టుకుని మొదటిలో చేరి కంట్రాక్టులు చేసి లక్షలు లక్షలు సంపాదించారు, ఎన్నికల సందర్భంలో జీపులు రెండు, లారీలు యిచ్చే వారికే ఉపయోగపడినవి ప్రణాళికలు. అంతేగాని సామాన్యప్రజల బాగుకోసం ఎంతవరకు ఖర్చుపెట్టారని ఆలోచనచేస్తే ఏ మాత్రం కనిపించడంలేదు. పంచాయతి సమితులలో వెటర్నరీ డిస్పెన్సరీలలో గ్రాంట్సుయిచ్చేవారు. మందులుకొనడానికి ఈ సంవత్సరం ఏమీ ఇవ్వలేదు. ప్లాంట్ ప్రొటెక్షన్ ఎక్విప్మెంటుకు మందులు జల్లుటకు స్ప్రేయర్సు, డస్టర్సు సగంరేటు సబ్సిడీ బేసిస్ మీదయిసారు. దానిని చూసేలోగడ 25వేలు యిచ్చారు. ఈసంవత్సరం సున్న. ఏమీలేదు. అంటే ఏమిటి? మీ దుంప మీరే తెంపుకుని కొనుక్కోండి అన్నారు. సబ్సిడీ యివ్వము అని సున్న చూపించారు. రూరలు వాటరు సప్లయి స్కీములకు పోయిన సంవత్సరం 65న్నర లక్షలు యిస్తే ఈ సంవత్సరం 45 లక్షలు. 21 జిల్లాలకు 45 లక్షలూ ఏమీ చాలవు. మంచినీరు, వైద్యం, అగ్రికల్చరు, ఈ మూడింటికీ ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టాలి. రిక్లమేషన్ ఆఫ్ వేస్ట్ లాండ్ గివేన్ టు లాండ్ లెస్ పూర్ కి 23 లక్షలు యిచ్చి క్రాష్ ప్రోగ్రాం అన్నారు. ఆ డబ్బు ఏ మూలలకు సరిపోతుంది? పేదవారికి భూమిని పంచి వారిని ఆకాశానికి తీసుకుపోతామని అన్నారు. కార్యరూపం వచ్చేసరకి ఈ విధముగా ఉంది. రెస్టోరేషన్ ఆఫ్ మైనర్ యిరిగేషన్ టాంక్స్‌కి 25 లక్షలు యిచ్చామన్నారు. వందలు వేలు చెరువులున్నాయి. గట్లు తెగిపోయినవి ఉన్నాయి. ఎబాన్‌డెన్డ్ టాంక్స్ ఉన్నాయి. వాటిని బాగు చేసే పరిస్థితి యింతవరకు లేదు. ఖాదీ బోర్డు బ్రహ్మాండంగా పని చేస్తున్నదని అయిదారు

సంవత్సరాలనుంచీ బాగా పని చేస్తున్నదని యిదివరకు 25 వేల రూపాయలు ఉన్న దానిని 65 వేల రూపాయలు ఒకేసారి హనుమంతుడి తోక పెరిగినట్లు పెరిగింది. సామాన్య ప్రజలను ఆదుకొనేదానికి బదులు....

Mr. Speaker :—The present budget is only for six months when compared to last year's.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—ఆరు నెలలగురించే మాట్లాడుతున్నాను. 12 నెలలకు 25 వేలు యిచ్చిన ఖాదీ బోర్డుకు యిప్పుడు ఆరు నెలలకు 65 వేలు యిచ్చారు. సామాన్య ప్రజలకు ఖర్చుపెట్టకుండా, మంచినీటి చెరువులకు గాని వ్యవసాయానికి గాని ఏమీ యివ్వకుండా ఖాదీ బోర్డుకు మాత్రం 65 వేలు యిచ్చినామంటే ప్రయోజనం ఏమీలేదు.

మన రాష్ట్రము ఎక్కువగా వ్యవసాయముపైన ఆధారపడిన ప్రాంతము. బ్యాంకుల ద్వారా ఎక్కువ అప్పులు యిస్తున్నాము అన్నారు. బ్యాంకులు కూడ వడ్డీ రేటును పెంచారు. అప్పుకోసము అప్లికేషను పెట్టుకొంటే 3, 4 నెలలకు గాని పరిష్కారముకాని పరిస్థితులు వుంటున్నవి. దానిపైన ప్రాపర్ చెక్ లేదు. సోషల్ వెల్‌ఫేర్ మంత్రిగారు చెప్పినట్లు ఇళ్ల స్థలాలకొరకు అప్లికేషన్సు పెట్టుకొంటే సంవత్సరాల తరబడి పడివుంటున్నవి. జమీందారుల హయాములో విధేయులు, అవిధేయులు అని లిస్టులు వుండేవట. అట్లాగే యిప్పుడు కూడ విధేయుల లిస్టులో వున్నవారికి బి. డి. ఓ. లు పరిష్కారము చేస్తున్నారు, అట్లా కాకుండా అప్లికేషను యొక్క మెరిట్స్, డీమెరిట్స్ పైన 2, 3 నెలలో పరిష్కారము చేయాలి తప్ప లేకపోతే ప్రయోజనము వుండదు. చట్టము మారుస్తాము అంటూ వుంటారు కాని ఎప్పుడు మారుస్తారు అనేది తెలియకుండా వుంది. ఈ బడ్జెటులో మంచినీటి వసతికి గాని, రోడ్స్‌కి గాని, వ్యవసాయానికి కావలసిన ఎక్విప్‌మెంటును సప్లయి చేసే పరిస్థితులు కల్పించడానికి ఎక్కువ ప్రయోజనమును కల్గించకపోతే ఏమాత్రము లాభము కలుగదు. అట్లా కల్గిస్తే చాల సంతోషపడతామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. నరసింహం (ఉదయగిరి) :—ఈ రణమంత్రము ప్రభుత్వములో మధ్యంతర బడ్జెటు రావడమనేది ఆశ్చర్యకరము కాదు. ఈ నాటివరకు ఈ దేశములో, ఈ రాష్ట్రములోని ప్రజలకు న్యాయము జరగకపోయినా, అన్యాయాలు జరిగినా, ప్రణాళికలు విఫలము అయినా, నిరుద్యోగము పెరిగినా, వెనుకపడిన వర్గాలకు, బడుగు ప్రజలకు అక్రమాలు జరిగినా ప్రతిపక్షాల స్థానములో వున్నవారి వైపు చేతులు ఎత్తి చూపడము ఈ ప్రభుత్వాలకు అలవాటు అయిపోయినది. ఇది చాల అన్యాయము. 23 సం. లుగా పరిపాలన చేస్తూ, వారి చుట్టుప్రక్కల వున్న వంది మాగధులకు కావలసిన భాజాభజంత్రీలను సమకూర్చుకొని పెట్టుకొని, అష్టైశ్వర్యములు అనుభవిస్తూ దేశములో వున్న పీడిత ప్రజలకు ప్రతిపక్షస్థానములో వున్నవారు కార్యకర్తలు అపచారము చేస్తున్నారని చెప్పడము చాల అన్యాయము. ప్రచారసాధనాలు రేడియో, సినిమాతారలు, నాట్యకత్తెలు, సమితులు, జీపులు ఉపయోగించుకొని ప్రచారము చేస్తూ ప్రజలలో వ్యతిరేకతను తీసుకొమిరావడానికి కారణభూతులవుతున్నారు. ఈ రాష్ట్రములో ఇన్ని సం. లుగా ఎవరు పరిపాలన చేస్తున్నారు? మరొక పార్టీకి అవకాశము యివ్వలేదు

కదా. ఈ దేశములో వెనుకబడినతనానికి, ప్రణాళికలు విఫలము కావడానికి, ఉత్పత్తి పడిపోవడానికి, ఆర్థిక అసమానత్వము ఏర్పడడానికి, నిరుద్యోగము పెరగడానికి కారణము ఈ ప్రభుత్వము కాదా అని అడుగుతున్నాను. ఇతర పార్టీలగురించి పెట్టుబడి దారీ తొత్తులు, ఇతర దేశాల ఏజెంట్లు, బడా భూస్వాములు అని సిగ్గు లేకుండా చెప్ప డానికి ప్రయత్నము చేస్తూవుంటారు. వెంకటగిరిరాజా, చల్లపల్లిరాజా, విజయనగరంరాజా, గద్వాలరాజా, వనపర్తిరాజా, కూర్పాంరాజా, కపిలేశ్వరపురమురాజా వీరంతా ఏ సోష లిస్టులో ఒక సారి ఆత్మపరిశీలన చేసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. వారంతా ఈ ప్రభుత్వ మునకు సహకారము యిస్తూ, ధనమునుయిస్తూ వుండడమువల్ల వారంతా పెద్ద సోష లిస్టులుగా రూపొందించబడుతున్నారు. పూటకు గతిలేనివారు రాజకీయవేత్తగా వుంటూ ప్రచారసాధనాలు వారిచేతులలో లేకపోయినప్పటికి వీరంతా పెట్టుబడిదారుల తొత్తులట, విదేశాల ఏజెంట్లట, అమెరికాదేశపు బానిసలు అని కమ్యూనిస్టులు, వారు కలసి ప్రచారము చేస్తున్నారు. ఇది చాల అన్యాయము, ఒకసారి పరిశీలన చేసుకొన గలిగితే ఎవరు యితర దేశాల ఏజంట్లు, ఎవరు తొత్తులు, పెట్టుబడిదారీ తొత్తులు ఎవరు సోషలిస్టులు అనేది తెలుస్తుంది. ప్రభుత్వ యంత్రాంగములో జరుగుతున్న దుర్విని యోగానికి కారణము ప్రతిపక్షాలవైపు చేతులు ఎత్తి చూపడము పరిపాటి అయిపోయినది. ప్రతిపక్షాలుచేసిన లోపాలనుగురించి ఆలోచించండి. 23 సంవత్సరములుగా పాలన చేస్తున్న పార్టీకి మరొక పర్యాయము ప్రజలు పరిపాలనా అధికారమును అప్ప గించారు. సోషలిజమును స్థాపించి, అసమానత్వములను తొలగించి, నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరిస్తే మేముకూడ ఎంతో సంతోషిస్తాము. ఇతర దేశాలనుంచి తెచ్చిన డబ్బు 10 వేల కోట్లు, దానికి అవుతున్న వడ్డీని ఒక్క చిల్లిగవ్వకూడ చెల్లించే పరిస్థితి లేకపోయినదని ప్రజలకు చెబుతున్నారా అని అడుగుతున్నాను. అర ఎక రమువున్న సామాన్యరైతు శిస్తు చెల్లించకపోతే అతనికి వున్న చెంబో, గోడో వేలము వేసి వసూలుచేసుకొంటున్నారు. అఖిలభారత కాంగ్రెస్‌పార్టీ అధ్యక్షులుగా వున్నవారుపది సంవత్సరములుగా మతిమరుపువల్ల ఇన్‌కంటాక్స్ కట్టలేదని చెబితే ప్రజలు నమ్మే పరిస్థితి ఈ దేశములో కనుక సరిపోయినది కాని మరొక దేశములో అయితే అక్కడ నేరానికి గురికావలసి వచ్చేది. ఈ దేశములో ప్రజలు విద్యావంతులు కారు కనుక వీరు చెప్పే మాటలు నమ్మి, వారి చిలక పలుకులకు మోసపోయి ఓట్లు యిచ్చారని చెప్పదలచుకొన్నాను. కాని వారిపైన అభిమా నము వుండి మాత్రము కాదని చెప్పక తప్పదు. ప్రతిపక్షములో వున్నవారివల్ల ఒక్క పని నెరవేరలేదు, ప్రజలకు ఏ పని కావాలన్నా అధికార పక్షానికి ఓటు యివ్వాలి లేక పోతే అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు లేవు అని చెబుతున్నారు. ఏ ప్రజాస్వామ్య దేశములో అయినా యిట్లా జరుగుతున్నదేమో ఆలోచించండి. మంత్రులు యింటింటికి వెళ్లి ఇట్లా చెప్పడానికి సాహసిస్తున్నప్పుడు ఈ దేశములో ధర్మము, న్యాయము ఎట్లా నిలుస్తుంది? జరిగిన ఎన్నికలను గురించి ఎంతో గొప్పగా చెప్పుకొంటున్నారు. వారికి వున్న సాధన సంపత్తులను వినియోగించి మధ్యంతర ఎన్నికలలో గెలిచారు. ఆ సంతోష ముతో ముఖ్యమంత్రిగారు దేశప్రజల అవసరాలు గుర్తించకుండా, తెలంగాణా, ఆంధ్ర అభిప్రాయ భేదాలను సవరించకుండా మరల ఈ ఊపులోనే ఎన్నికలు తెచ్చి మరల

5 సం. లు ఆంధ్రప్రదేశ్‌ని ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యముగా ఏలడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. వారికి కావలసినది ప్రజల సమస్యలు కాదు. పెత్తనము మరొక 5 సం. లు స్థిరముగా వుండాలనే ప్రయత్నమే కన్పిస్తున్నది. ఇదే వారి సోషలిజముగా కన్పిస్తున్నది. ఇదే వారి నిజాయితీగా కన్పిస్తున్నది. మన రాష్ట్రముతో 4 సం. ల క్రితము నిలిపివేసిన పనులను తిరిగి ప్రారంభించడానికి డబ్బు లేదు. ఇటీవల ముఖ్యమంత్రిగారు మరొక మంత్రితో మా ప్రాంతానికి వచ్చి అక్కడ ఒక చెరువు పని ఎందుకు నిలిచిపోయినదో వారికి తెలియదని, హైదరాబాదు వెళ్లి చీఫ్ ఇంజనీరుతో మాట్లాడి విషయము వ్రాస్తానని చెప్పడము జరిగింది. అక్కడున్న ఇంజనీరును అడిగితే సమాధానము చెప్పి వుండేవారు. ప్రజలకు అర్థమయివుండేది. ప్రజలకు అర్థము కాని పరిస్థితులలో చీఫ్ ఇంజనీరును అడిగి తెలుసుకొని తెలియచేస్తాను అన్నారు. ఈ పనులన్నీ నిలిపివేయాలని నోటీసులు యిచ్చి నిలిపివేయించారు. ప్రతిపక్షాలను చూపించి వారు ఈ అక్రమాలు చేస్తున్నారని చెప్పడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. కారే రాజులు రాజ్యముల్ గెల్వరే, గర్వోన్నతిన్ చెందరే, వారేరి సిరిమూట గట్టుకొని పోవజాలరే అని గతములో రాజాధిరాజులు హతము అయినారు. వారు కూడ స్థిరముగా రాజ్యమును ఏలుకొంటూ పోతామని అనుకోవలసిన పనిలేదని, అలాంటి గతి వారికికూడ ప్రాప్తిస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు (గోపాలపురం) :—అధ్యక్షా, సభలో ప్రవేశపెట్టబడిన వోట్ అన్ ఎక్కౌంట్‌కు సంబంధించి జరుగుతున్న ఈ సాధారణ చర్చలో నేనూ ఒకటి రెండు విషయాలు మాట్లాడాలని అనుకుంటున్నాను. ఇందుకు అవకాశం ఇచ్చిన తమకు నా కృతజ్ఞతలు తెలుపుకొంటున్నాను.

ఇటీవల దేశ వ్యాపితంగా జరిగిన ఎన్నికలలో పాల్గొన్న కారణంగా అహోరాత్రులు అదే పనిలో వుండటం వల్ల మనస్సు దాని నుండి బయటపడడం కొంత వరకూ కష్టం కావచ్చు. అది జితేంద్రులకే వీలు అవుతుంది. ఇప్పుడు ఈ వోట్ ఆన్ ఎకౌంట్‌కు సంబంధించి దేశం యొక్క ఆర్థిక పరిస్థితి, అందులో ముఖ్యంగా మన రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి ఎలా వున్నది, ఈ ఆరు మాసాలు ఏవిధంగా ముందుకు పోదాము అనేది మనం ఇప్పుడు ఆలోచించడం ముఖ్యమైన విషయం. ఇప్పుడు నాకంటె ముందు మాట్లాడిన గౌరవ సభ్యులు, స్నేహితులు ఎన్నికల గురించి మాట్లాడుతూ ప్రజాస్వామ్యంలో, పరిపాలనలో, రెండు మూడు సంవత్సరాలు అధికారంలో వున్నవారు ఇంద్రజాలం చేసి, మాయాజాలం చేసి, వోట్లు సంపాదించినట్లుగా, ఈ ప్రభుత్వ అండదండలు దానికి సమీకరించినట్లుగా చెబుతున్నారు. ఈ సందర్భంలో ఆత్మస్తుతికి, పరనిందకు గురి కావడం అంత మంచిది కాదని చెబుతున్నాను. ఒక ప్రక్కదేశంలో అజ్ఞానం వుంది, అక్షరాస్యులు తక్కువగా వున్నారు, అమాయకులు హెచ్చుగా వున్నారు, వారిని మోసగించారు అని చెబుతున్నారు. అయితే కేవలం కాంగ్రెసువారే మోసగించగలిగారా? అందరిపై ఆ బాధ్యత లేదా? ఈ సందర్భంలో ఈ ప్రభుత్వం ద్వారా కేంద్రప్రభుత్వాన్ని మొట్టమొదట ఒక్క విషయానికి ప్రత్యేకంగా అభినందించాలి. ఎవరు ఏవిధమైన వత్తిడికి, ప్రలోభానికి లోను కాకుండా ఓటు చేసేపద్ధతిని,

సీక్రెసి ఆఫ్ ఓట్‌ను కనిపెట్టిన పద్ధతి చాలా చక్కని పద్ధతి. ఏ గ్రామంలో ఎవరు ఎవరికి ఓటు వేశారో కనిపెట్టకుండా తెలియకుండా ఓట్లుఅన్నీ లెక్క పెట్టటం అనే పద్ధతి చాలా మెచ్చుకోవలసిన పద్ధతి. ఇళ్లలో వుండే మహిళామణులందరూ కూడా ప్రప్రథమంగా మన భారతదేశానికి ఇందిరాగాంధి నాయకత్వం వహిస్తుంది, మేమందరం తప్పకుండా ఆమె నాయకత్వాన్ని సపోర్టు చేస్తామని కాంక్షను కేవలం చెప్పుకోవడమే గాక ఎంత నిర్భయంగా వచ్చి వోటు చేశారో ఈ ఎన్నికల ద్వారా తెలుస్తున్నది. అట్టడుగున వున్న ప్రజానీకం, అశేషమైన ప్రజానీకం ఎవరితోనూ నిమిత్తం లేకుండా ఎవరికి వారే వచ్చి వరుసలో నిలబడి వ్యయప్రయాసల కోర్చి మా ఓట్లు మా ప్రియతమ నాయకురాలైన ఇందిరాగాంధి నాయకత్వాన్ని బలపరచటానికే వేస్తున్నామనే చెప్పారు. 1952 లో ఆ దృశ్యం చూశాను. తిరిగి మళ్లా ఈనాడు చూశాను. చంకలో పిల్లవాడు, భుజాన పిల్లవాడు వున్నంతలోనే ఉదయమే తయారై, ముస్తాబయి, వెల్లివిరిసిన ఉత్సాహంతో వరుసలో నిలబడి వోట్లు వేసిన దృశ్యం కనబడింది. వారిని బ్రతిమిలాడి, గడ్డం పట్టుకుని రండి, వచ్చి ఓటు చేయండి అని చెప్పడం కాని, నా ఇంట్లో పనులు ఇంకా కాలేదు, వంట ఇంకా కాలేదు అని వారు చెప్పడం కాని ఎక్కడా వినబడలేదు. నేను నా నియోజకవర్గంలో తిరిగాను. రిజర్వ్డ్ స్థానాలకు సంబంధించి ప్రచారం చాలా తక్కువ జరుగుతుంది. దారి, డొంకా లేని వెనుకబడిన గ్రామాలలో ప్రచారం చాలా తక్కువగా జరుగుతుంది. అటువంటి గ్రామాలకు వెళ్లి నేను చూశాను. ఎక్కడా ప్రచారం జరగలేదు. ఇదివరకు బుర్రకథలు వుండేవి. బుర్రకథ జరుగుతూవుండగా వెళ్లి మాట్లాడివస్తూవుండేవాడిని. ఈనాడు బుర్రకథలు లేవు. కేవలం మైక్‌లో ఫలానా వారు మా అభ్యర్థి, మా గుర్తు ఆవు. దూడ అని చెప్పడం తప్ప వేరే పెద్ద ప్రచారానికి ఆస్కారం ఎక్కడా కన్పించలేదు. ప్రజలు ప్రశాంతమైన వాతావరణంలో, నిర్భయంగా, స్వేచ్ఛగా వచ్చి ఓటు చేశారు. దేశంలో ఇదొక ముందడుగు, ఒక మలుపు అని చెప్పటానికి వెనుకంజ వేయాల్సిన అవసరం లేదు. దేశంలో సమస్యలున్న మాట నిజమే. నిరుద్యోగం వున్నమాట నిజమే. వాటిని పరిష్కరించటానికి ప్రయత్నం చేస్తూ వచ్చాము. ప్రపంచంలో ఏ దేశం కూడా శాశ్వతంగా, ఆచంద్రతారార్కంగా నిరుద్యోగం లేకుండా చేసిందంటే అది భ్రాంతి అని చెబుతున్నాను. ఇండస్ట్రీస్ పెరిగేకొద్దీ, టెక్నాలజి పెరిగేకొద్దీ ఎప్పటికప్పుడు వస్తూనే వుంటుంది. వస్తున్న పరిస్థితుల బట్టి పరిష్కరించుకుంటూ పోవలసివస్తుంది. ఏ దేశంలో కూడా పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి అయిన దేశంలోకూడా నిరుద్యోగం పూర్తిగా పరిష్కరింపబడిందనుకుంటే అది పొరబాటు. మన దేశం వ్యవసాయక దేశం. ఇప్పుడిప్పుడే పారిశ్రామికంగా ముందుకు రావాలని ప్రయత్నాలు చేస్తున్న ఈ సమయంలో నిరుద్యోగ సమస్య పెరిగిందంటే— నిరుద్యోగ సమస్య పెరిగిన మాట వాస్తవమే. దాన్ని ఒప్పుకోవలసిందే. దానిని పరిష్కరించటానికి గట్టి ప్రయత్నం చేయవలసి దే. రాష్ట్ర స్థాయిలో, కేంద్ర స్థాయిలో కూడా ఆ ప్రయత్నం చేయవలసిందే. ఈనాడు కేంద్రంలో ఒడుదుడుకులు లేని నాయకత్వం, సుస్థిరమైన నాయకత్వం, బలిష్ఠమైన నాయకత్వం. యావత్ భారత దేశంలో శాంతిభద్రతలు కాపాడగలిగిన నాయకత్వం వచ్చింది కనుక ఈ సమస్యలను గట్టిగా పరిష్కరిస్తుందని నేను అనుకుంటున్నాను. ఇక అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చురుకుగా చేసుకోటానికి అవకాశం వుంటుంది. మన దేశంలో వున్న వనరులను

మనం ఉపయోగించుకోటానికి అవకాశం వుంటుంది. మీ ప్రజాస్వామం ఏమిటి అని కొంతమంది ప్రశ్నిస్తున్నారు. మనం ఎంతవరకూ ముందుకు పురోగమించామనేది ఆలోచించాలి. మూడు ప్రణాళికలు పూర్తిచేసి నాల్గవ ప్రణాళికలో అడుగుపెట్టిన మనం 24 వేల కోట్ల రూపాయలు ప్రణాళికా బద్ధంగా వ్యయం జరిగిందన్నప్పటికీ అది కేవలం 75 కుటుంబాలకే వెళ్లిందనేది అర్థశాస్త్రవేత్తలు చెప్పారంటే, మన ఆశయం నెరవేరినా, నెరవేరకపోయినా ఖర్చుపెట్టటంలో ఇన్‌ఫ్లేషన్‌కు దోహదం జరిగింది. పేద ప్రజలు అధిక ధరలతో, అవస్థపడుతున్న పరిస్థితి వుంది. ఐశ్వర్యం అంతా ఒక చోట చేరుతుంటే పేద ప్రజానీకం పెరుగుతున్న అధిక ధరలతో కష్టపడుతున్నారనే మాట ఒప్పుకోవలసివస్తుంది. అందుచేత మనము యీ డబ్బును ఖర్చు పెట్టేటప్పుడు కూడా, ప్లాను వేసేటప్పుడు కూడా పేదవారికి ఎక్కువ ఉపకారం జరిగేట్లు చూడాలి. గంజిలో ఉప్పు సంగతి ఆలోచించాలి — దాని గురించి ప్రయారిటీ యివ్వాలికప్ప — పాలలో కలిపే పంచదారకు ప్రయారిటీ యివ్వాలా అనే మాట వచ్చినప్పుడు, ఎక్కువ ప్రజకు సంబంధించిన విషయానికి ప్రాముఖ్యం యిస్తూ మనము, ప్రజాస్వామ్యములో, ఉన్న దానిలో కాస్త మలచుకుంటూ వుండాలి. ఆ విధంగా భారతదేశములో వ్యవసాయాన్ని గురించి అనేక సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టాము. సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టినప్పుడు రెండు ఉద్దేశములు ఉండేవి. ఒకటి. మన దేశము కేవలము వ్యవసాయ దేశము అయినప్పటికీ, వ్యవసాయం విషయంలో, ఆహారం విషయములో స్వయం పోషకత్వం లేను గనుక స్వయంపోషకత్వం సాధించే నిమిత్తము అధికోత్పత్తి సాధించాలనేది మొట్టమొదటి ఇమిడియట్ గోల్ అనుకున్నాము. రెండవది. భూమి మీద వుండే టెన్యూర్స్ అన్ని కూడా సంస్కరింపబడాలనే కాంక్ష వుండాలి. ఈ రెండు ధ్యేయాలు నెరవేర్చడము కోసము, సాంఘిక ధ్యేయాలు నెరవేర్చుకోడానికి జమీందారి ఎబాలిషన్‌తో ప్రారంభించి యీనాటివరకు కౌలుదార్లకు కావలసిన రక్షణలు యివ్వడము, వారికి కావలసిన ఫేర్ రెంట్ ఫిక్స్ చేయడం వారికి కావలసినటువంటి భద్రత యివ్వడము, యింతవరకు యివ్వడము అంటే, మనము పురోగమిస్తున్నాము, అభివృద్ధి పథములో, క్రాంతి పథములో వెళ్లుతున్నాము; ప్రగతి-శీలక కృషి చేస్తున్నామని చెప్పడములో సిగ్గు పడవలసిన పనిలేదు. ఇంత బృహత్తరమైన పెద్ద దేశములో, పెద్ద సబ్ కాన్టినెంటులో యిటువంటి పనులు చేస్తుంటే, కేవలము కరుడు కట్టినటువంటి సనాతన ధర్మాలతో లేకపోతే సాంప్రదాయాలతో, మార్పు అనేది వుండకూడదు, యధాతధంగా యీ సొసైటి ఉండిపోవాలి అని కోరేవారితో మేము ఏకీభవించకపోవడం ఒక తప్పు కావచ్చు. అయితే వారు చెప్పారు; అక్కడక్కడ యిద్దరు ముగ్గురు పేర్లు చెప్పి. సోషలిజం మనస్తత్వం ఎవరైన కలిగి, యీ సిద్ధాంతములో నమ్మకము వుంచని వ్య కొని, తనలో భావ విప్లవము కలిగి, హృదయపూర్వకంగా వచ్చి, నేను కూడా కలిసి పోతానని అంటే తప్పు ఏమి లేదు. మోతిలాల్ నెహ్రూగారు ఆగర్భ శ్రీమంతుడు పుట్టినప్పుడే, యావత్తు భారత దేశానికి స్వాతంత్ర్యం లేనప్పుడు నేను బానిసనే అని అనుకొని మీతోపాటు నేను ఉంటానని స్వాతంత్ర్య ఉద్యమములో తన కుమారుని సమర్పించి ఉద్యమములో దిగారు. డబ్బు ఉన్నటువంటివారు — ధర్మకర్తలు — యిప్పటివరకు మా పెద్దలు ఏమి చేశారో నాకు తెలియదు — నేను కూడా సోషలిజానికి దోహదం చేస్తానని, ప్రజా సేవ చేయడానికి మీతో నేను కలసివుంటానని అనుకుని

భావ విప్లవముగాని ఎవరిలోనైనా వస్తే, హృదయపూర్వకంగా వస్తే, వారు కూడా ప్రజానీకములోకి పోయి, యీ సిద్ధాంతాలు అంగీకరిస్తాను, యీ సిద్ధాంతాలు పూర్తి చేయడానికి కృషి చేస్తాను అని చెప్పి ఓట్లు తెచ్చుకొని ప్రజా ప్రతినిధులుగా వస్తే ఎవరికి ఆక్షేపణ ఎందుకు ఉండాలో అర్థము కావడం లేదు. అది కేవలము జన్మతః డబ్బు ఉన్న యింటిలో పుట్టినట్లయితే డిస్‌క్వాలిఫికేషన్ అయితే రాఘవులు గుడిసెలో పుట్టాడు గాబట్టి వాడికి కూడా డిస్‌క్వాలిఫికేషన్ అని చెబుతున్నాను. అది మన సిద్ధాంతము కాదు. భావ విప్లవము ఉండాలి. సిద్ధపడాలి. ఎక్కడో నేను వరము అడిగి పుట్టలేదు. నా తల్లిదండ్రులకు 1000 ఎకరాలు వుంటే వుండవచ్చు కాని నేను యివ్వాళ అది ఉండాలని కోరేవాడిని కాను. సమతా ధర్మము అంగీకరించేవాడిని, ప్రగతిని కోరే వాడిని, నేను కూడా మీ సిద్ధాంతములో భాగస్వామిని అని హృదయపూర్వకంగా నమ్ముతున్నానని, ఇందిరా గాంధి నాయకత్వాన్ని పూర్తిగా బలపరుస్తున్నానని చెప్పి ప్రజల పరీక్షకు — అగ్నిపరీక్ష కాదు — అమాయకులైనటువంటి హృదయాలు — చిత్తశుద్ధితో, ఏ విధంగాను శంకించడానికి వీలు లేదనుకొన్నప్పుడు లక్షలాది ముద్రలు — అధిక సంఖ్యాకులు బలము యిచ్చి పంపించడము జరిగింది తప్ప ప్రభుత్వమువారు కల్లబొల్లి మాటలు చెబితే నమ్మి పాపము అమాయక ప్రజలు మోసపోయారంటే అది కేవలము సత్యదూరమైన విషయమని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రజాస్వామ్యాన్ని గౌరవించడం నేర్చుకోవాలని చెబుతున్నాను. పేద ప్రజానీకము స్థాయికి మనము పోయి వారి ఆలోచనలకు మన ఆలోచనలు కలిపి వారి కోరికలు కూడా సుస్పష్టంగా తెలుసుకొని వేసే నాడి, దేశముయొక్క పరిస్థితులు తెలుసుకొని దానికి కావలసిన నాయకత్వం యిస్తే యివ్వాళ దేశము ముందుకు పోతుంది తప్ప నలుగురైదుగురు పైపైన ఆధిపత్యం సంపాదించుకొని దానితో మనము కాలక్షేపము చేస్తామని, అది అట్టిపెట్టుకుందామని ప్రయత్నం చేస్తే అది ఎంతో కాలము ఆగని వ్యవహారమని వయోజన ఓటింగ్ యిచ్చిన రోజుననే విజ్ఞత కలిగిన ప్రతివాడు గుర్తించి వుండవలసింది. ఒకవేళ ఎవరైన గుర్తించలేకపోతే 25 సంవత్సరాలైన తర్వాత గుర్తిస్తే అది చాలా సంతోషకరమైన విషయమని మనవి చేస్తున్నాను. వయోజన ఓటింగు వచ్చిన తర్వాత రాజ్యము వారిది అయిన తర్వాత పొలిటికల్ డెమోక్రసి వచ్చినతర్వాత, ఎకనామికల్ డెమోక్రసి, సోషియల్ డెమోక్రసి రాకుండా సాంఘిక న్యాయం యివ్వకుండా సొసైటీలో స్ట్రక్చరల్ ఛేంజెస్ తేకుండా కేవలం ఓట్లు అన్ని పిల్లల చేతిలో బెల్లం జారలాగినట్లుగా చేసి పెత్తనము చేయవచ్చునని ఎవరైన అనుకుంటే అది భ్రాంతి పగటి కల అని మాత్రం మొన్న జరిగిన ఎన్నికలలో యావత్తు భారతదేశములో చాటి చెప్పాయని చెబుతున్నాను. అందుచేత ప్రజానీకం యొక్క కోర్కెలు యివ్వాళ ప్రభుత్వము యొక్క నీతిలో, ప్రభుత్వముయొక్క విధానములో సుస్పష్టంగా కనబడాలి. ప్రతిబింబించాలి. ఇందిరాగాంధి నాయకత్వములో యివ్వాళ ప్రజానీకం కోరికలను పరిపూర్తి చేయడానికి వారి కష్ట నిష్ఠూరాలను తీర్చడానికి వారి గ్రాస వాసో దైన్యాలను అన్ని పరిపూర్తి చేయడానికి మొట్టమొదటి ప్రయారిటీ యివ్వడానికి మనము కూడా ప్రయత్నము చేయాలి. గ్రామాలలో పోయినట్లయితే చెప్పుతున్నారు. మనమంతా చెప్పుతున్నాము. చాలా మార్పులు వచ్చినప్పుడల్లా చేయడం అనేది సమాజ

ములో జరుగుతున్నది. ఇక్కడ మన భారతదేశములోనే కాదు, యావత్ ప్రపంచములో కూడా అందరు చెప్పుతున్నారు. అనేకమందికి మార్పు అనగానే సింహస్వప్నము, కొంతమందికి హేళన, మరి కొంతమందికి ఉపేక్ష భావనతో చూడడం అలవాటు. బ్యాంక్సు నేషనలైజ్ అవుతున్నాయి అంటే అక్కడ ప్రారంభించారు విమర్శ. కాని పల్లెటూళ్ళకు వెళ్లి చూశాంటే. రిక్షావాళ్ళకు కూడా కో-ఆపరేటివ్ బేసిస్ మీద డబ్బు యిస్తున్నట్లుగా మనకు కనబడుతున్నది. అదేవిధంగా ఒక డ్రైవరు. నేను డ్రైవరుగా ఉన్నాను, నాకు ఒక కారు ఇస్తే దాని ఖరీదు కొన్ని సంవత్సరాలలో తీర్చుకొంటాను. ఆ కారుమీద నేను నా కుటుంబము బ్రతుకుతాము అంటే అటువంటి డ్రైవర్సుకు కూడా కార్లు వచ్చాయి. నేను అటువంటి కో-ఆపరేటివ్ కారుమీదనే బెజవాడనుంచి వచ్చాను. తరువాత ఒక పేదవాడు నేను ఒక కిల్లీ దుకాణము పెట్టుకొంటాను నాకు ఒక రెండు వందల రూపాయలు స్వల్ప వడ్డీతో ఇచ్చినట్లయితే నేను దానిమీద బ్రతుకుతాను, నా భార్యా బిడ్డలను సంరక్షించుకుంటాను అంటే అటువంటి వారికి కూడా చిన్న చిన్న అప్పులు ఈవేళ దొరుకుతున్నాయి. ఒకప్పుడు పల్లెటూళ్లకు కాస్తా డబ్బు పరపతి సౌకర్యము పెంచండి అని చెప్పితే, కో-ఆపరేటివ్ సెక్టారులో కో-ఆపరేటివ్ క్రెడిట్ తప్ప ఎవరుకూడా డబ్బు యివ్వమంటే వెనుకాడేవారు. పాపము మన తిమ్మారెడ్డిగారు, ఆయన కూడా ఎప్పుడు కూడా రైతుఆశ్రిత పక్షపాతి అని చెప్పబడుతున్నటువంటి వారు, ఆయన చెప్పేవారు, గాలిలో దీపములాగా, మేఘాలమీద, ఆకాశముమీద, ఆధారపడి బ్రతికేటటువంటి రైతుకు అప్పు ఇస్తే, ఏవిధమైన ఖచ్చితమైన ఆదాయము రానటువంటి వ్యవసాయమును నమ్ముకొని బ్రతికేటటువంటి వారికి మనము అప్పు ఇస్తే, ఏవిధంగా అది వస్తుంది అని భయపడేటటువంటివారు. కాని ఇప్పుడు ప్రతి గ్రామంలో కూడా బ్యాంకులు బ్రాంచీలు వచ్చినాయి. కావలసినంత పరపతి ఇస్తామని చెప్పుతున్నారు. మీ పిల్లలను చదివించుకోండి, కావాలంటే ఫారిన్‌కుకూడా పంపించుకోండి, మీకు ఆర్థిక సహాయము చేస్తాము, మీకు ఏ రకమైన ఆర్థికసహాయము కావాలో చెప్పండి అని అడుగుతున్నారు. ఆ విధముగా పరిస్థితి ఇప్పుడు ఏర్పడింది. నేషనలైజేషన్‌కాకముందు కేవలం పెయిడ్ క్యాపిటల్ రూపాయికి మూడు పైసలే పెట్టినటువంటివారు, 97 న.పైసల డిపాజిట్ మీద పెత్తనంచేయడమే కాకుండా అన్‌డెమొక్రాటిక్‌గా లాభాలు అన్నీ వాళ్లే తీసుకొంటూ, బిల్డింగ్సు అన్నీ వారిచేతుల్లోనే పెట్టుకొని, డైరెక్షన్ అంతా వారి చేతుల్లోనే పెట్టుకొని వారికి కావలసిన ఇండస్ట్రీస్‌కు మాత్రమే అంకర్-రైటింగ్సు ఇచ్చుకొంటూ వారి స్వార్థానికి ఉపయోగించుకొనేవారు. యావద్భారత దేశములో ఇంత పెద్ద స్కేలు మీద ప్లానింగు జరుగుతూ ఉంటే వనరులు లిమిటెడ్‌గా ఉంటే వాటిని సద్వినియోగం చేయాలి. మీ డబ్బును కాస్తా మళ్ళించండి అంటే అది నచ్చలేదు. ఈవేళ నేషనలైజేషన్ చూస్తే బాగా వెళ్ళింది. అయితే దానిని వెక్కిరిస్తున్నారు. నేషనలైజేషన్ చేసినంత మాత్రాన ఏ విధమైన ఆస్తిపాస్తులు లేనటువంటి వారికి డబ్బు ముడుతుందా అంటున్నారు. తప్పకుండా పుట్టుతుంది, అని నేను చెప్పుతున్నాను. ఈ దేశములో పుట్టినంత మాత్రముచేత వయోజన ఓటింగ్ హక్కు ఏ విధంగా ఉంటున్నదో ఆ విధంగానే దేశములో పుట్టిన ప్రతి వాడికిని

ఈ సౌకర్యముకూడ లభిస్తుంది. ఇంతకుముందు గ్రామాలలో ఎక్కువవడ్డీకి ఏదోవిధంగా అప్పోసొప్పో చేసుకొంటున్నారు. అయితే ఇప్పుడు బ్యాంకులలో వాడి పేరు కూడ వ్రాసుకోకుండా, ఏలాంటి స్యూరిటీస్ కూడ లేకుండా ఇస్తున్నారు. ఏమి భయములేదు. ఏమి ప్రమాదము లేదు. నేను చెప్పుతున్నాను, నేను ఇప్పుడే కావలినుంచి వచ్చాను. అక్కడ మాల పల్లెలలో, మాదిగ పల్లెలలో వారికి బట్టలు ఇస్తున్నారు. వారి పేరు వారే వ్రాసుకొంటారు. టి. వి. రాఘవులకు 3 దుప్పట్లు, భార్యకు రెండు చీరలు, పిల్లలకు 4 లంగాలు అని ఇచ్చి, అవి ఊడ్పులలో ఇచ్చి కోతలలో వసూలు చేసుకొంటున్నారు. దానికి నా వ్రేలు ముద్ర లేదు. నా సంతకమ లేదు. ఏ విధమైన సెక్యూరిటీ లేదు. సాధారణముగా ఊర్లో అప్పు కావాలంటే, రూపాయి, అర్ధ రూపాయి అయినప్పటికీ బిందో, చెంబో తాకట్టు పెట్టాలి. ఏ విధమైన ఆస్కారము లేనటువంటివాడికి, నాకు, తలమీద పెట్టుకొనివచ్చి నాకు పరపతి ఇస్తున్నాడు. ట్రస్ట్ బిగెట్స్ ట్రస్ట్ అని చెప్పే టటువంటి మనము కూడ ఆ సూత్రాన్ని ఈ వేళ పాటించాలి. కేవలం వోట్లు వచ్చి నప్పుడే మీరంతా కూడా సార్వభౌములు మీరంతా భాగ్యస్వాములు అని చెప్పినప్పుడు, ఈవేళ పరపతి కావలసి వచ్చినప్పుడు, వాటికి కూడ దేశములో దానికి హక్కు ఉన్నది. ఇది ఈవేళ కాకపోయినా రేపైనా ఈ దేశము గుర్తించవలసి యుంటుంది. మనకు పరపతి లభిస్తుందని సంతోషించేవాడిని కూడా నీకేవిధంగా లభిస్తుందని భయపెడుతున్నారు. ఆ విధంగా సంతోషించే వారినికూడ చూడలేకుండా పోతున్నారు. అందరికి కూడా ఇళ్లు కట్టించే స్కీమ్స్ వస్తున్నాయి. దేశమంతా కూడ కదిలింది, క్రిందినుంచి ఒక ఊపు వచ్చింది. అయితే ఈ ఊపు రావడం వల్ల భయము కలుగవచ్చు కొంతవరకు. చైనా కూడ ఒకప్పుడు మనలాగే చాలా కాలము పడుకొన్నది. చైనా పడుకొన్నప్పుడు, జపాన్, బ్రిటన్ బెదరించాయి. కాని కొంచెము కళ్లు తెరచేటప్పటికి, రష్యాకు భయంగా ఉంది, అమెరికా గుండెలు కొట్టుకొన్నాయి. అట్ట అడుగున పడినటువంటి ప్రజానీకము ఎప్పుడైతే చైతన్యము తెచ్చుకొన్నదో, ఎప్పుడైతే కళ్లు తెరచిందో, ఒక ఊపు ఊపింది. ఎన్నికలలో ఈవేళ ప్రపంచము ఎన్నడు కని, విని, ఎరుగని అఖండ విజయాన్ని సంపాదించింది. ఈ ఎన్నికలలో ఇచ్చినటువంటి ఈ గౌరవము విజయము అఖండమే కాకుండా నభూతో నభవిష్యతి అని కూడ చెప్పవలసియున్నది. అటువంటి విజయానంతరము మనము ఇక్కడ సమావేశము అవుతున్నాము. ఇప్పుడు ఆరు నెలలకు తాత్కాలికంగా మనము ఒక బడ్జెటు వేసుకొన్నాము. ఈ బడ్జెటు విషయంలో మన ఆర్థిక మంత్రిగారు చెప్పారు. ఇంకా కేంద్రములో మనకు రావలసిన గ్రాంట్లు పొజిషన్ మనకు ఇంకా చక్కగా తెలియలేదు. అది తెలిసినగాని మీకు కంప్లీట్ పిక్చర్ ఇవ్వడానికి వీలుండదు అని చెప్పారు. అది యథార్థము. ఎందుచేతనంటే భారత దేశమంతా ఎన్నికలు పెట్టుకొన్న సందర్భంలో వారి బడ్జెటే వారికి తెలియదు. అందుచేత మనము కూడ చాలా భాగము కేంద్రమునుంచి వచ్చేటటువంటి సహాయము మీద ఆధార పడుతాము గనుక అవన్నీ చూసుకొని మన బడ్జెటు అభివృద్ధికరమైన మార్గములో, చేసుకోవాలో. ఈ దేశములో ఏయే ఆశలైతే మనము కల్పించామో, ఏయే వాగ్దానాలైతే మనము చేశామో, వాటినంతా పూర్తిగా నెరవేర్చేవరకు మనమంతా కూడ కృషి చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ బడ్జెటులో అవన్నీ కూడ

ప్రతిబింబించాలి. ఇంతో అంతో వాటి రూపురేఖలు దీనిలో కనిపించాలి. కనుక కేవలం పూర్వపు ధోరణిలో పోకుండా కాస్త వేడి, నాడి, దేశం చరిత్ర గతి అంతా కూడ మనస్సులో పెట్టుకొని వారు నడుస్తారని చెప్పుతూ దీనిని నేను హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తూ, వారిని మరొకసారి అభినందిస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

Sri G. Sivaiah. (Puttur):—Mr. Speaker Sir, we are meetin gjust after the mid-term poll for the Lok Sabha. We have .seen the awakening of the public who are hoping for scientific socialism to be implemented in this country. Wherever we go, in whichever part of the country we travel, whichever news we hear, we are only hearing that the Ruling Congress will implement socialist policies in the country. The poor people, the agricultural labour, the industrial labour, the middle classes and the vast majority of the people voted in favour of the new Congress with the hope that socialism will be brought about in the country. We are only hoping - particularly I am hoping - that the Ruling Congress would be able to attract the masses into its organisation. Now during all these 4 years I have expected that this Government will try to allot sufficient funds for the rural uplift, to solve the unemployment problem, to bring in irrigation schemes and various other developmental activities. For the first 3 years, this government could not allot sufficient funds for the development works. It is only last year the Government tried to allot sum funds. For example, this Government has allotted Rs. 4 crores to Rayalaseema districts for their development. Actually, only a little sum of it has been spent and I hear that there are no funds to fulfil that promise of Rs. 4 crores. That is how things are going on. After this mid term poll, I have expected that this government will present a budget that could bring certain changes for the benefit of the public. After going through the budget speech, and the budget books, I have been disappointed again. Inspite of getting an overwhelming support from the ordinary suffering masses, suffering working class, this government could not give a proper budget allotment for the development works. I submit Sir, for the last 4 years, the people from Ammapalli area in my constituency - Puttur, have expected that at least Rs. 30 lakhs whould be allotted to bring about a new project which Could bring 4000 acres under irrigation in that area. We were eagerly awaiting that. I do not find any thing about it now in the budget. By spending Rs. 6½ lakhs in Araniyar in Satyaveedu taluk, we can feed 2½ thousand acres of land which could not be done for the past 4 years. In the same manner, there are many projects in my constituency which could not be taken up. This is only an example I have stated. After waiting for 4 long years, we have got thoroughly disappointed. We have been hoping to get some money or other for developmental activities. 4 years have passed. Any way past is past. I thought I could comfort myself by expecting some thing after the mid term poll since there is a mass support in favour of the Ruling Congress. I have been disappointed. The people also will be disappointed if this continues. Therefore atleast even now, though it is late, can't this government think in those terms and do some thing?

During the last elections-mid term poll wherever I went, people

said in Telugu''"మహారాజుల దగ్గరనుంచి తీసి పేదవాళ్లకు పంచిపెడుతుంది. మహారాజులనుకొట్టి పేదవాళ్లకు పెడుతుంది. ఖచ్చితంగా పేదవాళ్ల అభివృద్ధి కావడానికి అవకాశముఉన్నది. కనుక మాతల్లికి వోటు ఇవ్వాలి. మా అమ్మకు వోటు ఇవ్వాలి, మా ఇందిరమ్మకే వోటు ఇవ్వాలి."

In that language they have spoken. The poor innocent people, were made to belive that really socialism is at their doors. I am really happy that people have given that type of support to a government which is far progressive than some of the political parties in this country, particularly the Grand Alliance or whatever it is. No doubt we have canvassed for socialism and communism for the past 23years. We want this country to develop. By looking into those things, by seeing the public support atleast they could have brought changes in this budget. It has not been done. This is definitely disappointing to the poor suffering masses who have helped that some thing would be done from the hands of this government. I submit that this government has not acted in time to the expectations of the ordinary masses. We are facing huge problems like unemployment. Is there any concrete plan of this government to try to solve this unemployment problem? We were expecting that land would be distributed to the tiller. Is there one word that radical reforms would be brought in this country? Is there a ray of hope to the public that this Government would be able to bring land reforms to some extent or whatever it is? I would say, nothing in this. Is there any hope of getting major industries to this area of the State? It is only expectations but not concrete things. Therefore, there is no definite programme. After mid term poll we are .hearing of solution to unemployment problem, curbing of increase in prices. Is there any plan?

They have referred, but they are silent. Is it because they are thinking they may not solve this problem. I can understand in a normal situation, but not in the present context, after the recent midterm elections. We see no change at all. Lord Tennyson said that the old order changes yielding place to the new and God ful fils Himself in many ways. At least should you not try to bring some changes. Perhaps you might have meant that God fulfils in many ways or instead of God, Nature; but instead of Nature, I say the Working Class; if you do not do it, the people themselves will solve the problem.

Now, Sir, under these circumstances, what is to be done? I have suggested in my first Budget speech that there are various methods to get more finances by implementing a strict vigilance over the administration. Has it been done? I have suggested an additional income of about Rs. 20 crores if only Government could bring a strict administration. I have suggested even 4 years back that there is enormous source to get revenue from the entertainment tax, from cinemas. You find a rubber stamp on each ticket whenever I go to a theatre I only see a stamped rubber, but it is not quite clear; black - market is going on; they are trying to evade to pay taxes. If only you could insist on revenue stamps on these cinema tickets, we could increase the revenue by roughly Rs. 5 crores. I have given

various suggestions in this manner. Then we have Hotel industry, well developed through the State. Are they really paying. Is there any hotel which is maintaining correct accounts. Everybody goes to the hotel and comes. They are collecting huge sums. Why not we take steps. I expected Mr. Vijaya Bhaskara Reddy to take these steps-he was not then the Finance Minister-at least now I would like him to remember these facts. We only need to stem the leakage of taxes and divert it towards the treasury. If only we do that it is possible. No steps have been taken. Therefore, in spite of various suggestions which are constructive and not destructive, from this side of the House to improve finances, why is the Government not serious to do all these things? So my submission is - even now there are possibilities; have you utilised those in any manner? I have not been encouraged by going through the Budget. During the past 4 years matters were quite different. Now, after getting a fullthroated of the public, is this the way how we should think. I feel ashamed after March 5, if I have to see this type of thing. There must be change. The people have given mandate "Go ahead, we are behind you," So there must be a revolutionary change in these things. I do not mean exactly armed revolution,- if necessary people will take it up - I want a peaceful revolution. So I expect much from Mr. Vijaya Bhaskara Reddy to bring revolutionary changes in finance which he could not do. You have got the full support of the people. Are you afraid of the rich people. For whom are you afraid? At least bring these changes in the full Budget session. I am not afraid of the people - there is talk about elections. I am prepared to face the people; let them decide what they like; that is a different matter. So there must be changes in order to find solutions for all the urgent problems. Let the Government think about it.

First, there are irrigation projects. I know the Government are trying to improve in some respects. For Puttur this Government was able to spend 1.5 lakhs for electricity schemes in my area and a scheme has been sanctioned for Rs. 82 lakhs to electrify all the villages. In Puttur Assembly constituency they have got certain schemes. Now, that should be doubled, not only one taluk, throughout the State, what are the steps you have taken. It is not enough to satisfy one constituency or one taluk; they should think in terms of the whole State. I only feel sorry that such an encouraging speech is not there. At least, the Finance Minister could commit in his speach-he is afraid to commit - why? Is it because the Cabinet is trying to gag him not to commit certain things. He has to come out and commit himself: "I am going to do this thing." He is not doing that. What are the difficulties. If he places the difficulties before the House and says "I am facing these difficulties; I am not getting money". - if he places the difficulties before the House, we will co-operate provided the Government is honest in facing these things.

Therefore we need a dynamic change in the policy of this Government to bring socialism and to implement socialism; if that cannot be done I am sure unexpected things will happen. This Government also can expect unexpected things in future. We are facing troubles in Bengal; the Prime Minister said that it is all due to economic conditions; if you allow the economic conditions the

same way, I am sure our State will revolt in the same manner. So at least by showing the way in which the people have wanted to bring a change in the entire economic set-up in the country, we have to move along with the masses and their wishes. Thank you, Sir.

శ్రీ వై. వెంకటరావు (వేమూరు):—అధ్యక్షా, ఇది వ్యాలిడిక్టరి శెషన్ అను కొంటాను. 1967 నుంచి, మేము ఎన్నికైనప్పటినుంచి ప్రభుత్వదృష్టికి కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాలు తెస్తున్నాముగాని అకాడెమిక్ ఇన్‌టరెస్ట్ గానే మిగిలిపోతున్నవి. నీతి నిజాయితీలుగల పరిపాలన కావాలని ప్రజలు కోరుతుంటారు. 1967 ఎన్నికల తరువాత యీ నాలుగు సంవత్సరాలనంతరం మన ప్రభుత్వ పరిపాలన ఎంతవరకు నీతినిజాయితీగా రూపొందించబడి ప్రజలకు ప్రసాదించినామనేది బేరీజు వేసుకు చూడాలి. ప్రజల ముందుకు పోయి ఏమిచెప్పాలి? ఎటుచూసినా నిరుద్యోగ సమస్య విలయతాండవం చేస్తోంది; శాంతిభద్రతలకు తావులేకుండ పోతోంది, అన్నింటికన్న ముఖ్యంగా తరతమభేదాలు తొలగించి సామ్యవాదవ్యవస్థ నెలకొల్పుతామని చెబుతూ వచ్చారు. ఎన్నిచేసినా వస్తూత్పత్తి పెంచనిదే ఏమీ ఉపయోగం లేదని పదే పదే ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చాము - ఇన్‌క్రీజ్డ్ ప్రొడక్షన్ అండ్ డ్రైనేజి ఫెసిలిటీస్—మురుగు పారుదల వసతులు అత్యవసరం. కొన్ని మురుగుపారుదల పథకాలు చేపట్టి తీసుకొన్నవే వదిలిపెట్టారు. ప్రభుత్వం వారు ఎకరానికి రు. 6 లు యిస్తామన్నారు—కృష్ణా గోదావరి డెల్టాలో— యాన్యువల్ మెయిన్‌టనన్స్ అని చెప్పి రు. 4 లు మాత్రమే యిస్తే కాలవలు మురిగిపోయి ఉన్నాయి— డబ్బు లేదంటారు. ఈ ఫెసిలిటీస్ లేకుండా ఉత్పత్తి పెంచగలమని గత సంవత్సరం 1969—మేలో, అక్టోబరులో బాగా వర్షాలు వచ్చాయి; వరదలువల్ల రైతాంగం ఎంతో దెబ్బతిన్నది. అనేకసార్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చాము: పంటల భీమా పథకం. పశువుల భీమా పథకం ప్రవేశపెట్టితే రైతు బాగుపడుతాడు. లేకపోతే ప్రయోజనం లేదని చెప్పాము. దానిని గురించి విచారించలేదు. ఈ సంవత్సరం మా ప్రాంతంలో దాళవా వేశారు. దాళవా వేసిన పొలం అంతా తెగులుపడి పోయింది. ఒక డిసీజ్ కాదు; మొత్తం డిసీజ్ వచ్చి క్రాప్ మొత్తం చెడిపోయింది. ఎంతో డబ్బు ఖర్చుపెట్టి శ్రమపడి రైతులు పంటవేశారు. అదంతా చెడిపోయింది. అక్కడ యూస్‌ఫుల్ స్ప్రే ఒకటికూడా లేదు. ఏ డిమాన్‌స్ట్రేటర్‌ను అడిగినా, అన్‌సర్వీసబుల్ స్ప్రే తప్ప, ఒక సర్వీసబుల్ స్ప్రే కూడ కనబడలేదు. పంట అభివృద్ధికి ప్రభుత్వం చేయవలసిన సహాయం లేదు. పశువుల హాస్పిటల్‌కు పోతే మందులు ఉండవు. పంచాయతీ సమితి ఇదివరకు 100 రు. లు ఇస్తే ఇప్పుడు 400 రు.లు ఇవ్వవచ్చునని జి. ఒ. పాస్ చేశారు. కాని వారినుండి డబ్బు రావటం లేదు. పేదవారు పశువులు తోలుకుపోతే, ఇంజక్షన్ కొనుక్కు తీసుకువస్తే తప్ప వేయను అని డాక్టర్ చెబుతున్నారు. పండించిన పంటకు గిట్టుబాటు ధరయివ్వాలి. అయితే యీనాడు ఇటు ఉత్పత్తిదారుకు లాభించటం లేదు. అటు వినియోగదారుకు లాభించటం లేదు. పండించిన ఉత్పత్తికి గిట్టుబాటు ధర లేకుండాపోతోంది. ఈ సంవత్సరం మా ప్రాంతంలో మసూరి అనే ధాన్యం వేశారు. మొదట్లో దానిని 38, 39 రు.లకు మిల్లర్స్ కొనుక్కున్నారు. చాలా సరుకు డిస్ట్రెస్ సేల్సుగా అమ్ముకోవలసిన పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. మేము ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తే అది సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు వ్రాసి-అది క్వింటాల్ 45 రు. చేసేసరికి, రైతులవగ్గర ధాన్యం

లేకుండా పోయింది. ఇటు ఉత్పత్తిదారుకు, అటు వినియోగదారుకు ఉపయోగపడకుండా మధ్య మిడిల్‌మేన్ లాభపడుతున్నాడు. ప్రభుత్వ విధానంవల్ల యీ విధంగా జరిగింది. బల్క్ ఆఫ్ ది పాపులేషన్ యీనాడు వ్యవసాయ కూలీలు ఉన్నారు. మొత్తం జనాభాలో 60 పర్సెంట్ వారు ఉన్నారు. కనీస వేతనాల చట్టం వేశారేగాని అది అక్కడ అమలు జరగటం లేదు. వారికి ఇండ్ల స్థలాలులేవు. 50 గజాల ఇంటిలో నాలుగైదు కుటుంబాలు కాపురం చేయవలసిన దౌర్భాగ్యపరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. వ్యవసాయ కూలీల జీవన పరిస్థితి పెంచుతామంటున్నారుగాని, ఇంతవరకు అది జరగలేదు. బంజరుభూములు పంచుతున్నామంటున్నారు. ఏదో ఒక పథకం వేశామనీ స్పెషల్ స్టాఫ్‌ను వేసి పంచుతున్నామని అంటున్నారుగాని, ఆ పంచటంలోకూడా చాల అన్యాయం జరుగుతున్నది, బి. ఫారమ్ పెట్టుకొని చాలా కాలంనుండి భూమి సాగు చేసుకొంటున్న పేదవారినుండి భూమి తీసుకోటానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవి. జైలుకు వెళ్ళకుండానే త్యాగం చేసినవారని ఒక కొత్త కేటగిరి సృష్టించి నాన్ జైలు త్యాగీస్ అని ఒక సర్టిఫికేటు తీసుకువచ్చి ఎంతోకాలంనుండి ఆక్రమించుకొని, కష్టపడి బాగుచేసుకొని ఫలోన్ముఖానికి భూమి తీసుకవచ్చిన పేదవాడి భూమిని స్వాధీనం చేసుకోటానికి కోర్టుకువెళ్ళి ఇంజంక్షన్ ఆర్డర్ తీసుకువచ్చి పేదవాడిని ఆ భూమినుండి తొలగింపటం జరుగుతున్నది. అనేక దావాలు కూడా జరుగుతున్నాయి. బంజరు భూములు త్వరితంగా పంచిపెట్టి పేదవారి పరిస్థితి మెరుగుపర్చాలని, అపుడే దేశంలో ఉత్పత్తి పెంచటానికి అవకాశం ఉంటుందని మేము పదేపదే చెబుతున్నప్పటికీ అది మాత్రం జరగటంలేదు. హరిజనవాడలకు ప్రియారిటీ ఇచ్చి ఎలక్ట్రిసిటీ ఇస్తున్నామని చెబుతున్నారుగాని ఎక్కడో ఒకచోట తప్ప, చాలా హరిజన వాడలలో ప్రియారిటి లేకుండా ఉంది. అక్కడ స్కీము అన్‌రెమ్యూనరేటివ్ అంటున్నారు. అన్‌రెమ్యూనరేటివ్ అయినా ఆ ఊళ్ళోవారు భరించి చేసుకోవాలి అంటున్నారు. కాని అది అమలు జరగటం లేదు. కొన్ని గ్రామాలలో మంచినీటి సమస్య ఉంది. మోపర్రు గ్రామంలో ఐదారు ఫర్లాంగుల దూరంపోయి బిందెలతో నీళ్ళు తెచ్చుకోవలసిన పరిస్థితి ఉంది. ఆ పల్లెలో టాప్స్‌లేవు. ప్రక్క ఊళ్ళోకిపోయి నీరు తెచ్చుకోవలసిన పరిస్థితి ఉంది. కొన్ని ఊళ్ళలో నీళ్ళకొరకు రానివ్వని పరిస్థితులుకూడా యీనాడు ఉన్నవి. గ్రామాలలో పేద ప్రజానీకానికి, వ్యవసాయకూలీలకు వారి పరిస్థితి మెరుగుపర్చటానికి ఏమి చేయలేదు. నిత్యజీవితావసర వస్తువుల ధరలు విపరీతంగా పెరిగినా, వ్యవసాయకూలీలకు కనీసవేతనాలు చట్టం పెట్టారుగాని అసలు జరగటం లేదు. కౌలుదారి చట్టంవల్ల ఎవరు బాగుపడ్డారు? ఎకరా, రెండు ఎకరాలు కౌలు చేసుకుంటున్నవారు, వ్యవసాయ కూలీలు వారికి రికార్డ్ ఆఫ్ రైట్ లేనందువల్ల భూమి లేకుండా ఉన్న పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఆంధ్ర టెనన్సీ యాక్టు అమలులో ఉన్నప్పటికీ— ఎకరా, రెండు ఏకరాలు కౌలు చేసుకొంటున్న వ్యవసాయ కూలీలను భూమినుండి తొలగించటం జరిగింది. ఈ విధంగా వ్యవసాయకూలీల పరిస్థితి చాలా దౌర్భాగ్యంగా ఉంది. ఇక ఎలక్షన్స్ విషయం— వోటర్స్ లిస్ట్ చాలా అధ్వాన్నంగా ఉందని అన్ని పార్టీలవారు ఫిర్యాదు వేయటం జరిగింది. వోటర్స్ లిస్ట్‌లో కొన్నిబజార్లు బజార్లే ఎగిరిపోయాయి. డా. చలపతిరావుగారు కూడ పత్రికలలో స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చారు. ఒక ఊళ్లో తూర్పువైపున ఉన్న వోటరు రెండుమైళ్లు దూరంగా పడమటి

వైపున ఉన్న పోలింగ్‌బూత్‌కు పోయే పరిస్థితి ఏర్పాటుచేశారు. రెండు కిలోమీటర్స్ లోపు ఉండేటట్లు పోలింగ్‌బూత్ ఏర్పాటుచేస్తామన్నారు. 2 కిలోమీటర్స్‌పైన దూరం ఉన్న ప్రాంతాలు గురించి మేము ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చినా, ఆ రెండు కిలో మీటర్స్‌లోపు ఉండేటట్లు పోలింగ్‌స్టేషన్స్ అరేంజ్ చేయలేదు. ఇప్పుడు మిడ్‌టరమ్ ఎలక్షన్స్ రాబోతున్నవికాబట్టి, ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని, వోటర్స్‌లిస్ట్ సవరింపు, దూరంగా ఉన్న పోలింగ్‌బూత్‌లను సవరించటానికి ప్రయత్నం చేయాలి. గత సంవత్సరం ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఏ అభివృద్ధి కార్యక్రమం జరుగలేదు. ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంట్‌లో పాతిన స్థంభాలు పీక్కువచ్చి కొన్ని వేలమంది ఎన్. ఎం. ఆర్. గా పనిచేస్తున్నవారిని రిట్రెంచ్ చేశారు. షార్ట్ ఫాల్ ఆఫ్ ఎ. ఎం. జి. ఉంది. దానిని తీసివేయాలని మేము లోగడనుండి ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాము. దానిని గురించి అసెంబ్లీలో క్వశ్చన్స్ వచ్చాయి; కాల్ ఎటెన్షన్‌మోషన్స్ వచ్చాయి. అప్పుడు ఏమీ చేయకుండా ఎలక్షన్స్ ముందుమాత్రం ఒక ఆర్డర్ పంపించినట్లు తెలుస్తున్నది. 15-3-71 వరకు ఎ. ఎం. జి. షార్ట్‌ఫాల్స్ క్రింద ఏమైనా కట్టవలసివచ్చినా, వారు కట్టకపోయినా డిస్‌కనెక్ట్ చేయవద్దని, 15-3-71 తర్వాత చూసుకొందామని ఆర్డర్ పంపించారు. మేము అంతకుముందు దానిని గురించి ఎంత చెప్పినా, చేయకుండా ఎలక్షన్స్ ముందుమాత్రం ఆ విధంగా చేశారు. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో గత సంవత్సరం ఒక విలేజ్‌కూడ ఎలక్ట్రిఫై కాని పరిస్థితి ఉంది. అక్కడ ఉన్నవారిని రిట్రెంచ్ చేయటం జరిగింది. ఆ ప్రాంతం అడ్వాన్స్‌డ్‌గా ఉన్నదనే ఉద్దేశ్యంతో ఆ ప్రాంతాన్ని పూర్తిగా నిర్లక్ష్యం చేయటం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్య వాదాలు తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా, మనం ప్రజాస్వామ్యంలో ఉన్నాము. ప్రభుత్వ పక్షం, ప్రతిపక్షం రెండూ ప్రజాస్వామ్యంలో అవసరమే. ప్రజాస్వామ్యం సుస్థిరంగా మనాలంటే ప్రతిపక్షం చేసే సూచనలను వారు ప్రవేశపెట్టే ప్రజాహిత కార్యాలను ప్రభుత్వ పక్షం చేయాలి. చేయకుండా విఫలమైతే ప్రజలకు ఏర్పడే దుస్థితి చాలా ప్రధానమైన సమస్య. అది గమనంలోకి తీసుకుంటే ప్రధానమైన సమస్యలను యీ ప్రభుత్వం పరిష్కారం చేసిందా లేదా అన్నది మనముందు ఉన్నటువంటి ప్రత్యేక మైన సమస్య. ఇవాళ మనముందు ఉన్న సమస్య-నిరుద్యోగ సమస్య, ధరలు పెరుగు దల, ఆర్థిక వ్యత్యాసాలు, ఆర్థిక అసమానతలు. ఈ ప్రధానమైన సమస్యలను యీ ప్రభుత్వం పరిష్కారం చేసిందా లేదా అన్నది గీటురాయిగాని ఏదో చిన్న చిన్న పనులు చేస్తే యీ రాష్ట్రాన్ని, యీ దేశాన్ని ముందుకు తీసుకుపోయినట్లుకాదు. ఈ 20 సం.ల కాంగ్రెస్ పరిపాలనలో, మూడు పంచవర్ష ప్రణాళికలలో 20 వేల కోట్ల రు. లు ఖర్చుపెట్టిన తర్వాతకూడ నిర్యుద్యోగ సమస్య అట్లాగే ఉంది. ఈనాడు ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. పాసైనవారు, బి. ఎ., ఎం. ఎ. పాసైనవారుకూడ ఉద్యోగాలు లేక నిరుద్యోగులుగా ఉన్నవారు రెండున్నర లక్షల మంది ఉన్నట్లు మంత్రిగారే చెబు తున్నారు. వీరు యీ సంఖ్య ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్‌చేంజ్‌లో రిజిస్టర్ వేసుకొన్నవారు. మంత్రిగారు ఆ సంఖ్య చెప్పారు. రిజిస్టర్ వేసుకోకుండా ఉన్న నిరుద్యోగుల సంఖ్య రాలేదు.

ఇంజనీర్లు పది వేల మంది ఉన్నారు. డాక్టర్లు వందల సంఖ్యలో ఉన్నారు. టీచర్స్ వేల సంఖ్యలో ఉన్నారు. ఏమిటి పరిష్కార మార్గం? దీనికి మార్గాలు చూపకుండా మేము అది చేశాము, యిది చేశాము అని చెపితే ప్రజానీకానికి మేలు చేసిన వారమా, దేశానికి మేలు చేసిన వారమా? దీనికి సూటి అయిన సమాధానం లేకుండా ఏ వ్యవహారాలు, ఏ మార్గాలు చెప్పినాగాని దీనికి సమాధానం కాదని నేను మొట్టమొదటగా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. రెండవది, ధరల పెరుగుదల. ఈ రోజు మన రాష్ట్రాన్ని బాధించేది ప్రధానమైనది ధరల పెరుగుదల. ఏ యింటికి పోండి. చాలీచాలని జీతాలతో బాధపడేవారి అవస్థ యింతా అంత కాదు. ఈ వారంలోఉండే ధరలు మరుసటి వారంలోలేవు. నూనె తీసుకోండి. ఆహారపదార్థాలు తీసుకోండి. ఏది తీసుకున్నా ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నాయి. దీనిని అరికట్టడం ప్రభుత్వబాధ్యత కాదా? అరికట్టకపోతే సమాజానికి న్యాయం చేకూర్చినవారు అవుతున్నారా? ద్రోహం చేసినవారు అవుతారా? అది ఆలోచన చేయకుండా దానికి సమాధానం చెప్పకుండా ప్రధాన సమస్యకు పరిష్కార మార్గాలు లేకుండా మనం దేశాన్ని ఎల్లా అభివృద్ధి పరుస్తాము? ఈ రోజు రైతు పండించే పంటకు ధరలు నిర్ణయించేది ఎవరు? పాలించే పభుత్వమా ధర నిర్ణయించేది? రైతా? కాదు. మధ్య దళారీలు. ఛాంబర్ ఆఫ్ కామర్స్ వారు కాదా ధరలు నిర్ణయించేది? దీనివల్ల కన్స్యూమర్‌కు గాని పండించే రైతుకు గాని న్యాయం చేకూరుతున్నదా, లేదు. ఈ రాష్ట్రంలో ప్రణాళికలు ప్రాజెక్టులు అన్నీ తీసుకుంటూ ఉన్నాము. ధరలు పెరుగుదలలో ఎక్కడ ఉన్నాము. దీనికి సమాధానం చెప్పాలి. ఊరికే తప్పించుకొని పోవడం కాదు, సోషలిజం పేరిట, వ్యక్తి పూజా విధానం పేరిట వోట్స్ అడిగి రాష్ట్రంలో తప్పించుకొని పోయే మార్గం కాదు. ప్రజలకు సేవ చేయాలి. పురోగతి చూపాలి. ప్రగతిశీల చర్యలు చూపించాలి. మార్గాలు చూపించాలి. పరిష్కారం ఎంతవరకు అయినాయి అనేటటువంటి బెరామీటర్ లెక్కన తెలిసిపోవాలి. దానిని ఆలోచన చేయాలి. ఈ రోజున నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు తీసుకుందాము. ఏమి అయింది? ఇన్ని సంవత్సరాలు జరిగిపోయే సరికి 100 కోట్లురూపాయలతో ముగియవలసిన నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్ట్ ఈ రోజు 200 కోట్లవరకు పెరిగింది. దీనికి కారకులు ఎవరు? ఎందుకు మీరు వనరులు సేకరించి అనుకొన్నటువంటి షెడ్యూల్ టైమ్‌లో కట్టలేకపోయారు? దీనివల్ల దేశానికి న్యాయం చేశారా, అన్యాయం చేశారా? చెప్పండి. 35 లక్షల ఎకరాలకు పారుదల చేయాలి. ఆ మేరకు ఉత్పత్తి పెంచాలి. రాష్ట్రం అప్పుడు ఎలా వుంటుంది? మూడు పువ్వులు, ఆరు కాయలు. ఆ విధంగా మీరు చేశారా? శ్రీ శైలం ప్రాజెక్టు 42 కోట్ల రూపాయలతో వరల్డ్ టెండర్ యిస్తే–42 కోట్ల రూపాయలతో అయిపోతుంది అని చెప్పినటువంటిది ఈ రోజు 70 కోట్లు కాదు. 100 కోట్ల రూపాయలు. మీరు యిచ్చే మూడున్నర కోట్ల రూపాయలు సంవత్సరానికి, మెయిన్‌టెన్స్‌కు రెండు కోట్లు పోతున్నప్పుడు ధరల పెరుగుదలవల్ల సిమెంటు ధర పెరిగి, యినుము ధర పెరిగి లేబర్ చార్జెస్ పెరిగి, యివన్నీ పెరిగినప్పుడు మనం అనుకున్న ప్రకారంగా ప్రాజెక్టులు తయారు అవుతున్నాయా? తయారు కావడం లేదు గదా? అల్లాంటప్పుడు అభివృద్ధిని సాధించామా? వెనకబడ్డామా అనేది ఆలోచన చేయాలి. ఒక్కసారి ఏదో

చేశాము అని గొప్పలు కాదు. ఏమి చేస్తున్నామని మన మార్గాలు ఎక్కడ ఉన్నవనేది ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం యున్నది. పోచంపాడు ప్రాజెక్టు ఎప్పుడో నిర్మించ బడవలసిన ప్రాజెక్టు. సంపూర్ణమైన ప్రాజెక్టు కాకుండా పోవడానికి కారణం ఏమిటి? ఆర్థిక వనరులు లేకపోవడమే గదా? 110 కోట్ల రూపాయలతో పోచంపాడు ప్రాజెక్టును నిర్మించేటట్లయితే ఖమ్మంవరకు దాదాపు 30 లక్షల ఎకరాలకు పారుదల అయి వెనక బడ్డ, తెలంగాణ అంతా సస్యశ్యామలంగా మారే వ్యవహారాన్ని మనం ఎక్కడ నుంచి చేస్తున్నాము. దీనికి కారణం ధరల పెరుగుదల కాదా? దీనిని అరికట్టడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చేసినది? దానిని ఎదుర్కోవాలి. దానిని అరికట్టాలి. ఈ రోజు మన ఉద్యోగస్థు లందరు ఏమి అంటున్నారు? జీతాలు పెంచాలి. డి. ఎ. లు పెంచాలి అంటున్నారు. వాస్తవంగా పెంచవలసిన పరిస్థితి. కారణం ధరల పెరుగుదల. ఫామిలి బడ్జెట్, యిస్తున్నటువంటి జీతాలతో సరిపోతుందా? చెప్పండి. పెరిగే ధరలను, జీవనవ్యయ సూచికను మీ ముందర పెట్టుకొని చూడండి. వారు అడిగినప్పుడు ఎక్కడ నుంచి తీసుకురావాలి? రైతుల మీద పన్నులువేయాలి. ప్రభుత్వ విధానం యిట్లా యున్నది. ఎన్. జి. జి. ఒ. లు చాలీ చాలని జీతాలతో బాధపడే సన్నకారు ఉద్యోగస్థులంతా అడిగితే మీరు చెప్పేది ఏమిటి? వారు అడుగుతున్నారు కాబట్టి గ్రామాలలో రైతుల దగ్గరకు పోయి మీమీద పన్నులు వేస్తాము అంటున్నారు. న్యాయమైన కోరిక వారు అడుగుతున్నారు.

The N. G. Os say 'You control prices. We do not want any increase in D. A. or T. A.' There are legitimate demands **advanced by them.** మీరు చేయవలసిన పని చేయలేక నీవు నెరవేర్చవలసిన కార్యాలను నెరవేర్చలేక పెంచమంటే డబ్బులేదు అంటారు. ధరలను అరికట్టలేవు-యాజిటేషన్. ఆఫీసులో పంకాల క్రింద కూర్చున్న వైట్ కాలర్ ఉద్యోగులు ఈ రోజు బాహాటంగా బైటకు వచ్చి ఆందోళన చేస్తున్నారా లేదా? నీ పరిపాలన ఎక్కడ ఉన్నది ఆలోచన చేసుకో. ఒకసారి హృదయాన్నంతా విప్పి ఏ మార్గాన మనం ఉన్నాము. దీనిని అరికట్టకపోతే మనం అభివృద్ధి, అనిచెబితే అవుతుందా? మూడవది, ఆర్థిక అసమాన తలు. తెలంగాణ సమస్య ఏసూలంగా వచ్చినది. రాయలసీమలో ఆందోళనకు కారణాలు ఏమిటి? వెనకపడ్డతనం కాదా? ఒక ఏరియా వెనకబడి, కరువు కాటకాలతో బాధ పడుతూ ఉంటే యింకో ఏరియా అడ్వాన్స్ అయినప్పుడు తప్పనిసరిగా ఆందోళన వస్తుందా లేదా? తెలంగాణ యిస్యూకు మూలకారణం ఏమిటి? వెనకబడ్డతనం. అక్కడ అభివృది లేకపోవడం. అందువల్ల ఆందోళన చేయడం. దానిఫలితంగా యాజిటేషన్ ప్రారంభం అయినాయి. ఈ రోజు అయినాగాని, గవర్నమెంటు ఈ సమస్యను పోట్స్ అని, మధ్యంతర ఎన్నికలు అని, రేపు అసెంబ్లికి మధ్యంతర ఎన్నికలు అని వీటితో పరిష్కారం చేయలేదు. ఈ విధంగా ఆలోచన చేస్తే కొరవితో తల గోకున్నట్లే గాని మరొకటి కాదు. అగ్రికల్చర్ సైడ్ ఎంతచేశాము. ఎంత వచ్చినది. ప్రాజెక్ట్ సైడ్ ఎంత వచ్చిందె. యిండస్ట్రియల్ సైడ్ ఎంత వచ్చినది. మొత్తం లివింగ్ స్టాండర్డ్ ఎంత పెరిగింది. కష్టజీవుల జీవితంలో ఏమీ మార్పు వచ్చినది. పేదలజీవి తంలో ఏమి మార్పు వచ్చినది, స్టేట్‌లో ఆన్ ది హోల్ స్పెషల్లీ, బాక్‌వర్డ్

ఏరియాస్‌ను దృష్టిలో పెట్టుకొన్నప్పుడు ఏ మార్గాన మనం ఎంత చేయగలిగాము అన్నది ఆలోచన చేయకుండా ఆర్థిక అసమానతలు ఎట్లా పోగొట్టగలం? బాక్‌వర్డ్ రీజియన్స్‌ను ఎట్లా అభివృద్ధికి తీసుకురాగలం దానికి సమాధానం ఏమిటి? ఈ వ్యవహారాన్ని చక్కబెట్టలేక మన సమస్యలను ఎట్లా పరిష్కారం చేయగలం? అందువల్ల ఈ సెటప్ నంతా బాగుచేయాలి అంటే It must be socialistic budget. ఈ బడ్జెట్‌ను చూసినప్పుడు సోషలిస్టిక్ బడ్జెట్ అనాలో లేక ఏ బడ్జెట్ అనాలో అర్థం కావడం లేదు. జనరల్ ఎన్నికలలో ప్రజలు అంతా ఉంచినటువంటి ఆశలకు నిదర్శనంగా ఈ బడ్జెట్ ఎలా యున్నది? ఉత్సాహాన్ని కలిగించడం లేదు. పైగా ఉద్రేకానికి నిరాశకు కారణం అయ్యేటటువంటి బడ్జెట్‌ను తీసుకువచ్చాము. అసలు ఆర్థికవనరులు ఏవి? ఈ కార్యక్రమాన్నంతా నెరవేర్చడానికి భూసంస్కరణల విధానం ఏది? భూసంస్కరణలు అమలు జరపకుండా మౌలికమైన మార్పులు సంఘంలో తీసుకురాగలమా? సాధ్యం కాదే? ఉత్పత్తి పెరగదు. ఆ మేరకు ఆర్థికవిధానంలో మార్పు రాదు. సక్రమమైన భూసంస్కరణలు అమలు జరకుండా నీవు చేయగలవా? చేతకాదు. వీరికి చాతకాదు. పట్టణాల ఆస్థులపై పరిమితులు విధించకుండా, మొనాపొలీస్ దెబ్బగొట్టకుండా వీరు యింక చేయగలిగినదేమిటని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. అది వీరికి చాతకాదు. ఇప్పుడే మాజీ మంత్రివర్యులు రాఘవులుగారు మాట్లాడుతూ చాలా సంతోషంగా చెప్పారు. వారికా సంతోషం వుండవలసిందే. కాని, మొనాపొలీస్‌పై దెబ్బగొట్టకుండా మనం అడ్వాన్స్ కాగలమా? అటు మద్ది సుదర్శనం. యిటు ఎం. టి. రాజు, యింకా రాజాలంతా ముఖ్యమంత్రిగారి చుట్టూవుండగా, భూస్వాములు, పెద్దపెద్ద కోటీశ్వరులు వారిచుట్టూవుండగా, సోషలిజంపైపు పోతాం అని అంటే ఎవరయినా నవ్వుతారు. మొనాపొలీస్‌పై దెబ్బగొట్టకుండా, ఆస్థులపై పరిమితులు విధించకుండా, ఆర్థిక అసమానతలను తగ్గించకుండా ఏవిధంగా ముందుకు వెళ్ళగలమనుకుంటున్నారు? ఈ ప్రాజెక్ట్సు ఎట్లా అమలు జరుగుతాయి? నిరుద్యోగ సమస్య ఎట్లా పరిష్కారమవుతుంది? చిన్న, మధ్యతరహా, పెద్ద పరిశ్రమలు ఏవిధంగా వస్తాయి? ఇవన్నీ చూసినప్పుడు, పరిస్థితులను రియలిస్టిక్‌గా దృష్టిలోకి తీసుకుని చూసినప్పుడు, యీ బడ్జెట్ చాలా నిరాశాపూరితంగాను, నిస్పృహను కలిగించేదిగాను వున్నదితప్ప వేరే ఏమీ కాదని మనవిజేస్తున్నాను. వీరు చెప్పేదొకటి, చేసేదొకటిగా వున్నది. ప్రజలకు నిరాశా, నిస్పృహలుతప్ప మరేమీ లేవు. వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో—రాయలసీమలోను, మహబూబ్‌నగర్‌లోను రూరల్ వర్క్స్ ప్రోగ్రాం అన్నారు. వీటికి పట్టిన గతి చూస్తే— వీరు వెనుకబడిన ప్రాంతాలను అభివృద్ధిలోకి తీసుకువస్తారనే నమ్మకం ఏకోశానా కనబడడం లేదు. రూరల్ వర్క్స్ ప్రోగ్రాం అంటారు, యింకొకటి అంటారు, మాటలు చాలా చెబుతారు, కాని అక్కడ డబ్బులేదు. ఇంక ఎట్లా అభివృద్ధి చేద్దామనుకుంటున్నారు? యీ మాటలతో యింకా ఎంతకాలం ప్రజలను మోసం చేద్దామనుకుంటున్నారు? అన్నిటికంటే ప్రధానమైనది — క్లీన్ అండ్ నీట్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ అంటున్నారు. క్రిందినుండి పైవరకూ పరిస్థితి ఏ విధంగా వున్నదో ఒక్కసారి చూడండి. ఎలక్షన్స్ కొరకు తాతానుండి, బిర్లానుండి యాభైలక్షలకుపైగా వసూలు చేస్తూవుంటే యింక క్లీన్ అండ్ నీట్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ అని చెప్పడం ప్రజలను మోసం చేయడం కాదా అని నేను అడుగుతున్నాను. ప్రాజెక్ట్సువున్నాయి - ప్రతి ప్రాజెక్టు

ఆఫీసర్‌వద్ద ఎలక్షన్ ఫండ్ వసూలుచేస్తూవుంటే యింక ప్రాజెక్టుల గతి ఏమి కావాలి? ఇది ప్రాపర్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ అవుతుందా? ప్రజాస్వామ్యంలో మనకు నమ్మకం వుందని చెప్పుకుంటూ యీ విధంగా ఆచరణలో చేస్తూవుంటే యింక ప్రజలు భవిష్యత్తులో ఏ విధమైన తీర్పు చెబుతారో ఒక్కసారైనా యోచించారా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఎన్నిమాటలు చెప్పాలో అన్ని మాటలు చెప్పి మంత్రులతో సహాఅంతా యీ పాలకవర్గంలోని వారంతా, అబద్ధాలతో సహా ఎన్ని అబద్ధాలు ఆడడానికి వీలువుందో అన్ని అబద్ధాలూ ఆడి వోట్లు అడుగుతున్నారు, ఇది క్లీన్ అండ్ నీట్ అడ్మినిస్ట్రేషన్‌కే దారితీస్తుందా? గెలుపొందిన ప్రతిఒక్కరూ ఆలోచించుకొనవలసిన విషయమిది. క్రింది లెవల్‌నుండి పైలెవల్‌వరకూ పరిస్థితి యీ విధంగావుంది. బంజరుభూముల పంపకం విషయంలో తహసిల్దారునుండి తీసుకుంటూవుంటే మేము వచ్చామా మీ దృష్టికి అని అనవచ్చు, ఇది క్లీన్ అండ్ నీట్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ అవుతుందా, ఇది ప్రజాహిత కార్యక్రమాల అమలు చేయడం అవుతుందా అని అడుగుతున్నాను. ఛారిటి బిగిన్స్ ఎట్ హోం' ఇది పైనుండే ప్రారంభంకావాలి. ఆ విషయం మరచి పోవద్దనిచెబుతున్నాను,

మిస్టర్ స్పీకర్:—తిరిగి రేపు ఉదయం 8-30 గంటలకు సమావేశమవుతాము,

(The House then adjourned till half past eight of the Clock on Tuesday the 16th March, 1971)